Class PR3732
Book .S4B3

79
796

PŘEKLADY
KLASSIKŮ

WŠECH NÁRODŮ A ČASŮ,
WĚD A UMĚNJ.

OBSTARANÉ

WYDAWATELSTWEM BIBLIOTEKY KLASSIKŮ.

ČÍSLO II.

W PRAZE.
TISKEM JANA SPURNÉHO.
1842.

THOMSONOWY

POČASY.

W české werše

uwedl

František Daucha.

To me be *Nature's volume* broad-display'd ;
And to peruse its all-instructing page,
Or, haply catching inspiration thence,
Some easy passage, raptur'd, to translate,
My sole delight! . . . . . .

Thomson. Summer v. 192–196.

W PRAZE.
TISKEM JANA SPURNÉHO.
1842.

PR3732
.54B3

53839
304

WYSOCE BLAHORODÉ,

PANJ, PANJ

TERESII

SWOBODNÉ PANJ

Z NEUPAURU,

PANJ NA ĠOLČOWU-JENIKOWÉ, STRANOWÉ Ä WRUTICI Á T. D.

I WEŠKERÝM AUDŮM

WYSOCE BLAHORODÉ RODINY

NA DŮKAZ ÚCTY A WÁŽNOSTI

PŘIPISUGE

Fr. D.

Předmluwa.

Bylo ode dáwna z mnohých stran geweno přánj, aby Thomsonowo náčelné djlo, geho „Počasy“, kteréž sobě wšickni téměř národowé wzdělanëgšj w překladu opatřili, též na gazyk otcůw našich přewedeno bylo, a tjm onen wýtečný plod ducha spanilého také našemu národu přjstupným se stal. Pokládage Thomsona wždycky k básnjkům, mně zwláště obljbeným, sám pak také nahljžege onoho překladu pro naši literaturu prospěšnost, chopil gsem se giž před lety myšlénky, že bych, časem potřebných prostředků nabyw, o tuto práci se pokusil; načež také, nelehkau na sebe úlohu přigaw, některé porůzné články ke konci gsem přiwedl. A wšak práwě tu těžkým neduhem we swém powolánj zastižen, byl' gsem u prostřed náwalu přemnohých tjm spůsobených strastj k swému žalu přinucen, negen od práce s oblibau giž započaté dokonce upustiti, nébrž při horšenj se wëcj také s naděgj gegjho kdy ukončenj se rozželnati, tak že gsem některé z oněch hotowých částek pauze co skrowné trosky po záhubné bauři zde i tam w časopisech sdělil. Když ale opět nato mnozj z mých prá-

tel, gichžto přjzniwého saudu ony zlomky byly došly, poznowu žádost překladu djla celého, a to úsilnègi než kdy prwé, progewowali: umjnil gsem sobě, dle postačenj sjly opět znowa do práce se dáti nawzdor zmáhagjcjm se bolestem tělesným, kteréž, čjm tjžnègi na mne doléhaly, tjm wjce ke kwapu mě nabjzely. I dokončiw nynj mimo wlastnj nadánj práci před sebe wzatau, podáwám gi milené wlasti co kwjtko skromné, by ge wljdnau přigawši rukau připogila do wjnku, giž také na české půdě z kwjtkůw Músy anglické uwitého, podpjrage se při tom důwěrau, že gakož djlo w dobré wůli gest podáno, tak i s laskawau šetrnostj oceněno bude. Kdožkoli s to gest, rozdjlnost ducha mluwy anglické od onoho slowanských nářečj postihnauti, a spolu náramnau někdy propljtanost period i giné zwláštnosti originálu na mysli uwážj: zagisté doswědčj, s gakými zde i tam zápasiti bylo obtjžnostmi, aby gednak překrásné obrazy básnjkowy w neporušenosti podány byly, gednak i správnosti rozměru a plynnosti slohu ugma se nestala. Gak dalece obogj této stránce wyhowěti se mně podařilo, toho rozsauzenj we wěci zběhlým zůstawugi.

Newidělo se mně býti zbytečno gak této wěci tak i swého stawu zwláštnj poznamenánj a wytknutj, aby podlé toho také měřjdko sprawedlnosti při ocenènj bylo přiloženo. Budeť pak neysladšj mau odměnau, gestliže djlo to wzdělancům našeho národu alespoň *částku* onoho potěšenj zgedná, gakýmž mně moge práce častokráte strasti dob neybolestnègšjch na lůžku nemoci mjrnila.

Fr. Daucha.

THOMSONOWY

POČASY.

Žiwot Jakuba Thomsona.

Gakož w řjši bylinstwa stáwá rostlin obrowských, u kterýchžto tworná sjla celého hnedle půlstaletj se saustředuge we kwětu gednom, gsaucjm ale pak wznešenau okrasau rodu swého i wýtečným newšednjho obdiwu předmětem: tak tomu rowně gest i we wyššjm oboru žiwota dušewného. I zde po delšjch toliko lhůtách wywstáwagj hlawy, gichžto dušewná mohútnost podobně bývá saustředěným takořka výplodem gen wěku dlauhého, kteráž ale za tautéž práwě přjčinau wysoce wyniká z plaužjcjho se dawu úkazů wšednjch. Blaze člowěčenstwu, gestliže wýtwory mohútné mysli gegich, po neobsáhlých výšinách horugjce, tam s čistým dechem božstwa se pogj, a odtud co požehnánj plná nebeská rosa w úrodnau půdu lidského srdce se snášegj. Wzegdeť tu ze semene, nebem wštjpeného, blahočinným geho zúrodněnjm ryzoskwělý kwět zlatý, genž negsa wzrostlý pro den, ale pro wěky, u prostřed měniwých bauřj swětoděginstwa a nawzdor nečasům nestálého wkusu nepozbývá záře slunce-rodé aniž zápachu nebe-dyšného; slowem, gehožto cena i přes wěky trwá stálá a nezměnitelná.

W počet takowýchto, gen řidčegi se opětugjcjch úkazů wřaditi náležj též anglického pěwce *Thomsona*, gehožto pro-

slawenost w oboru básnictwj, této ŕjše kwětinné w žiwotě duševném, na tak upewněných giž spočjwá základech, že, kdožby ku *dotwrzenj* gegjmu ještě wěc nowau mjnil přičiniti, gen by se uwazowal w djlo zbytečné. Wykázalit Thomsonowi welečestné mjsto mezi klassiky giž dáwno negenom neywýtečněgšj znalci u ginozemců, nébrž i gemnocitnj, saudnj našinci, w ocenénj plodů krasoumných weleplatný hlas magjcj. Uwedu z tutěchto zde toliko našeho slowútného Josefa Jungmanna, který (w prwnjm swazku prwnjho djlu „Kroka“) Thomsona za wzor rozprawného básnictwj prohlašuge *), a pak weleváženého pěwce „Wznešenosti Přjrody“ M. Z. Poláka, který w Úwodu (werš 109—111) o Thomsonu w tato slowa pěge:

„O kdyby *nesmrtný* naladit chtěl ke zpěwu harfu
„*Thomson* mau, ...
„O, co hlásal bych! Ligawec gako krůpěmi deštj,
„Tak zwuky by plynuly z wydutin mé harfy zwučjcjch.“

I podám zde téhož koryfea žiwotopis poněkud úplnějšj, mage daufánj, že i československému čtenářstwu bude tjm wjtanějšjm, čjm méně zpráw o tomtéž wýtečnjku posud w našem pjsemnictwj podáno, a čjm wjce známost s osobnostj a událostmi spisowatele nezŕjdka i k důkladnějšjmu ocenénj geho spisůw může poslaužiti.

Jakub Thomson (*James Thomson*), syn kazatele cjrkwe skotské, pro zbožnost, správnost a účinliwost welice váženého, narodil se w Skotsku dne 7. září léta Páně 1700, to sice w Ednamu, wesnici bljže města Kelso, we hrabstwj Roxbourghském čili Tevioddalském **) ležjcj, a ku presbyteriátu Jed-

*) Wiz také Josefa Jungmanna »Sebrané spisy« we článku »O klassičnosti w literatuře«, str. 178.

**) Wiz »Balbiho Zeměpis« w djlu I. na stránce 157.

burghskému přiwtělené, w kterézto otec geho po delšj čas duchownj správu zastáwal, nežli se do Southdeanu, mjsta to poněkud wýnosněgšjho, byl dostal. Wedlé domownjho wyučowánj, gjmž geho otec lásku k náboženstwj, ku prawdě a wšelikému dobrému w útlé geho srdce záhy wštjpiti se snažil, došel malý Thomson prwnjho cwičenj w saukromné farnj škole Jedburghské. Zde wšak za prwnjch roků tak málo prospjwal, že netoliko učitel, ale i wšickni, kdož we wychowánj geho něgaký djl měli, u něho ani obyčegných wloh nenacházeli, a on tudyť od swých spolužáků nezřjdka gen wýsměchem častowán býwal.

Poněwadž ctnostná matka geho, rozená Humowá, gměnj gen nepatrné gménem nápadnictwj byla obdržela, a při skrowném wýnosu fary we Skotsku otci geho s obživenjm dewjti djtek přetěžko bylo zápasiti: stalo se, že sausednj kazatel Riccarton, geho přjtel a muž weliké učenosti i wlastnostj wýtečných, se nad nezámožnými rodičemi ustrnul, a čjm dále tjm wjce znamenage na malém Thomsonu pěkné schopnosti, se w to uwázal, o geho dalšj wycwičenj pečowati, a k tomu potřebných prostředků gemu opatřowati. I byloť to giž za tohoto mladistwého wěku, že si Thomson w čjtánj pjsem swatých, zwláště knihy Jobowé, proroka Izaiáše, Žalmů a giných nad mjru libowal, které w duši geho hned tehdáž onen wznešený, wýchodoplanaucj zápal roznjtily, gjmžto spisy geho budau neskonale wynikati.

An nynj Thomson ze školy Jedburghské, kde se i latinskému a řeckému gazyku učil, častěgi k Riccartonowi docházel, poznal tento záhy, že malý chowanec geho zwláště znamenité a přemnoho slibugjcj nadánj ku básnictwj má, na gehožto ostatně rozwinutj negen gemná mysl něžné a zbožné geho matky a gakéhosi Williama Benneta*), přjtele geho otce, nébrž owšem i

*) U tohoto muže, přešťastným libým rozmarem nadaného a w

zacházenj se samým Riccartonem welice působily. I snažil se nynj tentýž přjzniwec a podporowatel Thomsona, geho náklonnost ku básněnj we prawý směr zařjditi, tak že Thomson z prwnjho základu ku přjrodnjmu a mrawnjmu mudrctwj, kterým se geho spisy tak skwěle wyznačugj, geho neywjce náwodu měl co děkowati. Pochwálenjm některých menšjch pokusů powzbuzen oddal se tudjž Thomson s tjm wětšj chutj negen na skládánj menšjch básnj *), gimiž hned swého přjzniwce, hned své spolužáky bawjwal, nébrž přemýšlel giž nynj o swém „Podzimku"; býwal wšak se swými plody wždy tak nespokogen, že každého nowého roku w oheň uwrhnul práce roku minulého, složiw při tom wždy něgakau žertownau báseň na upálenj gegich. Pauze ony básně, které swému přjzniwci podáwal, gakož i gedna, w njž rodinu Jeriswoodskau, od strany matčiny sobě přjbuznau a taktéž přjzniwau, o něgakau knihu žádá, co památky mladinké geho Músy z doby této byly zachowány.

Když Thomson w nadzmjněné škole starým řečem w obyčegné lhůtě se byl přiučil, poslán gest na uniwersitu Edinburghskau. Zde wšak, wědom sobě básnického powolánj, wšelikým školským zaměstnánjm pohrdáwal, tak že, nečině welkého we wědách prospěchu, od učitelů i spoluposluchačů welmi wážen nebýwal, z kterýchžto poslednjch mnozj za přjčinau geho skromnosti a nesmělosti gemu ginak, leč neohrabaných wenkowáků (country-boy), nepřezdjwali.

Na uniwersitě ani zúplna dwě léta nepotrwaw, ztratil otce swého, čjmž nynj celá péče o četnau rodinu na skljčenau matku dolehla, která se brzo nato za našjm Thomsonem do Edinburghu odstěhowala. Když napotom libomudřecké školy byl prošel,

---

Chestru bytugjcjho, Thomson co studugjcj obyčegně letnj prázdniny tráwjwal.

*) Wiz werš 7—9 »Zimy«.

měli geg přjbuznj geho k tomu (gakož to i geho otce úmysl wždy bywal), aby se odhodlal ke stawu kazatelskému. I wyplnil Thomson žádost tuto, a oddaw se wědám bohosloweckým, přigat byl do kollege duchownj, we které učencům po šest let gest potrwati, nežli ku hlawnj zkaušce bywagj připuštěni.

Když w dotčené kollegi po dwě léta byl potrwal, uložil mu, gakž to při gisté domownj slawnosti w obyčegi gest, učený Hamilton, znamenitý professor bohoslowj, aby wypracowal řeč „o mocnosti Božj“. Smáliť se tomu spolužáci geho, kterak professor tak plodný předmět, nadto k takowé slawnosti swěřiti mohl ginochu, od kterého by se w té wěci naprosto nic nedáwalo očekáwati. Zmýlili se wšak we swém úsudku kwapném. Neboť řeč geho byla tak wýtečně wypracowána, tak wznešenými básnickými obrazy ozdobena, že staupenci geho ginak, leč plagiátem čili spisowatelskau laupežj, wěc sobě wyswětliti nechtěli. Hamilton mu přemnohá mjsta w řeči pochwálil, a činil geho spolužáky na ně zwláště pozorny; domlauwal mu wšak, že wolil řeči sprostšjm posluchačům poneywjce nesrozumitelné, gakož i že semotam wygádřenj neslušného, i wěci poswátné naprosto nedůstogného užjwal, a že mu tedy třeba bude, obraznost wjce na uzdě mjti.

Prawj se, že tato domluwa w Thomsonu, který nynj swého básnického nadánj úplně wědomým se stal, tak mocně potlačila wšecku tužbu po hodnosti cjrkewnj, že sobě od této doby pewně umjnil, na básnictwj docela se oddati. Gest wšak k wjře podobno, že giž od dřewněgšjch let chuť geho k témuž stawu se neklonila, a že gednak odlaučený žiwot w některém wzdáleném ústupu krage, gednak i kazatelům skrowně odměřený přjgem se gemu byly zpřjčily. W tentýž čas powstal na uniwersitě mezi studugjcjmi gakýsi beletristický spolek, který sebe „Athénskau společnostj“ (The Athenian Society) nazwaw, sbjrku básnj pode gménem „The Edinburgh Miscellany“ (Edinburghské roz-

ličnosti) wydáwal, k njžto i náš Thomson přispjwal, ačkoli se newj, které básně gsau plodem geho, an swého gména pod ně nepodpisowal. Ostatně nebyla doba tato ještě dosti příznziwa powěsti o básnickém nadánj geho; neboť podaw swé práce některým, kgich posauzenj neschopným, neuslyšel leda hanu a tupenj, ačkoliw i příznziwějšj posudky několika znalců gemu opět mysli a chuti dodáwaly.

Záleželoť nynj Thomsonowi přede wšjm na tom, aby sobě příznziwců zjskal, kteřj by mu k nabytj prospěšnějšjho stawu mohli býti nápomocni. Poněwadž gemu wšak w dosawádnjm ústupu mnohá naděge k tomu zkwjtati se newiděla, obrátil zřetel na hlawnj město Londýn, kde spjše co básnjk s prospěchem wystaupiti a potřebného zaopatřenj dogjti se domnjwal. An giž dřjwe některé swé práce, které byly Riccartonowy obliby došly, gmenowitě porůzné částečky „Zimy“ a básnický wýklad na 104. žalm swým přátelům k opisowánj byl sdělowal: stalo se náhodau, že se tento poslednj též auditoru Bensonowi do rukau dostal, který potěšiw se z wýtečnosti geho, progewil přánj, aby se Thomson do Londýna odebral, kde by geho skwělé nadánj většj podpory docházelo. Průgew přánj takowého, které Thomsonu přjtelem w dopisu bylo sděleno, gakož i pobjdnutj gisté dámy (lady Grizel Baillie), která znagjc těžkau obžiwu matky geho, swau přjzeň gemu připowěděla (ač gj napotom nikdy neužjwal), přigměly geg k tomu, že se do Londýna odebéře. I dal se tudjž w podzimku roku 1725 na cestu do Leithu*), kde na loď wstaupiw, w Billingsgatu**) přistál, podpjrage swé naděge o to, že

*) *Leith*, předměstj Edinburghské; wiz »Balbiho Zeměpis« I., str. 156.

**) *Billingsgate* gest gméno rybnjho trhu w Londýně (wiz »Balbiho Zeměpis« I., str. 128). Odtud pocházj wýznam *billingsgate-rhetoric* = nestaudné přezdjwky a nadáwky, pak *a billingsgate* = hudrmanice.

tam alespoň z počátku u gisté, sobě známé rodiny část pomoci dogde.

Přišed do Londýna měl přede wšjm k tomu péči, aby swého z uniwersity přjtele, gakéhosi Malleta wyhledal, který tehda gsa wychowatelem synů wéwody z Montrosů, na Hanowerském prostranstwj (Hanover-square) přebýwal. Nežli se wšak na onom prostranstwj octnul, stalať se mu nehoda poněkud směšná. Odebjrage se z otčiny, obdržel od gistého důstogného muže několik odporučugjcjch psanj na některé wznešené osoby w Londýně, která do šátku zaobaliw, w kapse pečliwě uschował. An zde o zwědawosti we hlawnj město poneyprw přišlého ulicemi a prostranstwjmi zwolna se ubjral, a na nádheru, skwostnost a rozmanitost nesčetných, gemu posud nowých wěcj wjce, nežli na tlačenici a swûg swazeček pozor měl, znamenal teprwé u přjbytku přjtele Malleta, že mu někdo šátek a s njm i wšecka doporučná psanj byl ukradl. Náhoda tato, která by giného byla dosti rozmrzela, u Thomsona negen srdečné zasmánj způsobila, nébrž i w pozdněgšjch časech ku žertownému wyprawowánj gemu negednau předmět zawdáwala.

Přišed k Malletowi znamenal přede wšjm, že pro hlawnj město se hrubě nehodj přechatrná obuw geho, ku gegjžto wšak obnowě nižádného gměnj, kromě swé básně „*Zimy*“, to geště pauze we zlomcjch, pohotowě neměl. I podnjtila geg neywjce wěc tato, že Malletowi „Zimu“, gakožto prwnj*) většj práci, ukázal, který gemu radil, aby gi w celek uwedl, a některému nakladateli do tisku podal. Uposlechl Thomson w tom rady gak swého přjtele, tak i mnohých nadto znalců, kteřj se s básnj tauto, gistě co do sauměrného zaokrauhlenj neymistrněgšj ze wšech pracj geho, byli obeznali. I wyplnilť w nj mezery episodami po-

*) Nazýwáť gi Thomson také »*first essay*«, t. g. *prwnjm pokusem* (Zima, werš 17).

třebnými, při gegichžto skládánj, gak pozděgi přečasto wyznáwal, we swém skrowném *zimawém* přjbytku působenjm téhož počasu nemálo trpěl. A wšak na wzdor wýtečnosti básně nebylo Thomsonu možná, nakladatele nalezti; neboť gi marně několika kněhkupcům podáwal, kteřj ani gegj krásy nechápali, ani k wůli neznámému cizinci, nižádné geště slowútnosti nemagjcjmu, útraty podniknauti nemjnili. Konečně gi Mallet podal knihkupci Millarowi, který gi pauze z přátelstwj k Malletowi ač za welmi skrowný penjz přigaw, roku 1726 dal wytisknauti. Po dlauhý čas knihkupec w skutku za to měl, že welmi zle se „Zimau" pochodil, neboť gen skrowný počet wýtisků se odprodal; až pak podiwnau náhodau gegj wýtečnost obecenstwu se obgewila.

Gakýsi Whatley, muž dobrého wkusu a w uměnj zběhlý, gakož i spisowatelům welmi přjzniwý, zhljdnul po delšjm čase kdesi báseň tuto, gegjžto obsah se mu tak welice zaljbil, že ani pochopiti nemohl, kterak wýtečný tento plod po tak dlauhý čas mohl w temnotě pobyti. Dowěděw se nynj bližšj okolnosti wěci té celé, obcházel z besedy w besedu, z kafjrny w kafjrnu, rozhlašowal wšude wýbornost básně, a wybjzel wšecky, gichž dobrému wkusu se důwěřowal, aby tak znamenité hlawě odkupowánjm spisu dráhu proklestili, a k dalšjmu wyniknutj dopomohli. Působiloť to wýborně; neboť w krátké době bylo celé wydánj rozebráno, a wšickni, kdož na schwálenj Whatleyowo sobě knihu zgednali, w skutku gsau nalezli, že swé pochwaly dokonce nepřepjnal.

W tentýž čas wešel Thomson we známost s gakýmsi Aronem Hillem *), o gehožto lásku se welmi účinliwě ucházel, gsa

*) Od téhož Arona Hilla stáwá w anglické literatuře spisůw: »The art of acting« (Uměnj přednesu), báseň poučná; — »Progress of wit« (Pokrok wtipu), a »Advice of the poets« (Rada básnjků), oba to pokusy mrawokárné. Také sepsal zpěwohru »Rinaldo«, od Händla w hudbu uwedenau.

dosud stále potřeben, ač při tom bodré mysli nikdy nepozbyl. I pomohl mu tentýž Aron Hill wedlé giných náklonnosti důkazů též ke dwadcjti ġuineám*) za přjpis „Zimy“. Wěnowal totiž Thomson „Zimu“ šlechtici Spencerowi Comptonowi, nižádné wšak za to nedošel uznalosti, až Hill básnj k oslawenj Thomsona složenau šlechticowu pozornost na básnjka wzbudil, a nadto w gednom časopisu anġlickau šlechtu pokáral, že si wýtečných mužů newšjmá. Na to teprwé obdržew Thomson darem oněch dwadcet ġwin, dal o tom Hillowi zprâwu dopisem, který na prûkaz geho skromnosti zde uwádjm:

„Podotknul gsem Wám w předešlém listu“, tak pjše Thomson, „že gsem w sobotu ráno s panem Spencerem Comptonem byl. Gistý šlechtic, ač gsem ho o to nežádal, mluwil s njm o mně; geho odpowěd byla, že gsem se prý u něho nikdy nehlásil. Šlechtic se geg nato tázal, mám-li se mu předstawiti? i odpowěděl, že ano. Načež mi šlechtic úwodnj list na něho dal. Přigaw mne onjm, gak tomu řjkagj, dworným způsobem, a daw mně několik wšednjch otázek, dwadcet ġwin mně darowal. W skutku se musjm přiznati, že dar byl wětšj, nežli má práce zasluhowala; i měl bych to buď geho welikomyslnosti, buď gaké giné příčině spjše, nežli zásluhám swé umělosti přičjtati.“

Wětšj wšak odměny, nežli w gakémkoli peněžném daru, nacházel Thomson w tom, že geg báseň geho se slowútnými a wznešenými osobami we známost uwedla. Negen mužowé občanskými důstognostmi wyznačenj (w gichž spolky geg zwlášť gednak powěstný lord Forbes, gednak maljř Aikman uwáděl), negen wýtečnj učenci, w gichžto počet i slawný básnjk Pope ná-

*) *Guinea* čili *ġwina* gest anġlický zlatý penjz, který 21 šillinġůw (čili libru sterlinġů a šilling) platj, tedy asi 9 zl. 53¼ kr. na střjbře; neboť libra sterlinġů se obyčegně na 9 zl. 25 kr., šilling pak as na 28¼ kr. střjbra počjtá.

ležel, prokazowali k němu úctu a wážnost, nébrž i dámy od stawu, gakož mladistwá hraběnka Hartfordowá (napotomnj wéwodkyně Somersetowá), slečna Drelincourtowá (napotomnj hraběnka Primrosowá), slečna Stanleyowá a giné, staly se přjzniwkami a ochranitelkami geho. Šetrnost, gakéž prwnj geho wětšj plod básnický od tak znamenitých osob docházel, zahladila w mysli geho wšeliké rozmrzenj na potupu a úštipky, které naň před nedáwnem geště byli metali sudjlkowé nepowolanj, a mezi těmi i sám geden kragan geho. Když totiž Thomson geden wýtisk „Zimy" gemu byl darem poslal, mělť gi tento za tak bjdnau, že gemu na poděkowánj následné dwa řádky poslal:

Beauties and *faults* so thick lie scatter'd here,
Those I could read, if *these* were not so near!

[*Okras* a *chyb* se zde we směsce tak hustě nacházj, že bych byl *prwnjch* četl, kdyby nebyly *druhým* tak bljzké!]

Načež mu Thomson hned z mjsta těmito werši odpowěděl:

Why all not faults, injurious M—υ! why
Appears one beauty to thy blasted eye?
Damnation *worse*, than thine (if worse can be),
Is *all* I ask, and *all* I want from thee!

[Proč nenacházjš gen samé chyby, utrhačný M . . . ! proč některá předce krása twému sprzněnému oku se gewj? *Horšj* geště odsauzenj (horšj-li býti může) gest *wše*, co od tebe očekáwám, *wše*, oč tebe žádám!]

Powěst skladatele „Zimy" nynj co denně zrůstala, že nowé wydánj s wydánjm se stjhalo, gimžto negen geho předmluwa a přjpis, nébrž i oslawugjcj geg básně od Hilla, Malleta a gakési Miry (smyšleného to gména gisté slečny gemu welmi nakloněné) byly přitištěny. Přjzniwé toto přigmutj geho plodu od obecenstwa, gakož i porada přjtele Malleta wzbudily w něm chuť k podobnému wypracowánj ostatnjch též částj roku, které se mu

rowněž podařily. Roku 1727 dohotowil swé „*Léto*“, které na důkaz wděčnosti chtěl připsati lordu Binningtonowi, w gehožto domě po dlauhý čas hostem byl. A wšak wljdný a blaha Thomsonowa žádostiwý lord, nepřigaw přjpisu, geg k tomu měl, aby ge raděgi Dodingtonu, napotomnjmu lordu Melcombowi, wěnowal, dokládage, žeby tentýž gemu spjše ke štěstj mohl přispěti; kteraužto laskawau radu Thomson též uposlechl. Roku nato 1728 wydal „*Garo*“, wěnowaw ge hraběnce Hartfordowé, napotomnj wéwodkyni Somersetowé, kterážto wzdělaná šlechtična magje we zwyku pro každé léto některého básnjka na swůg libohrad pozwati, i Thomsona na wenek wybjdnula, kde po několik měsjců, zwláště we spolku s lordem Hartfordem, rozkošných dob trávil. „*Podzim*“ pak, Onslowowi wěnowaný, teprwé wyšel, kdy Thomson roku 1730, tedy asi šestého swé pobytky w Londýně, wšecky swé dosawadnj spisy wespolně wydal. Neboť složil mimo „Počasy“ mezi tjm (roku 1727) negen wýtečný zpěw ku památce slowútného Newtona (*A poem sacred to the memory of Sir Isaak Newton* *) nawedenjm Graya, nébrž i se swau básnj „*Britania*“ se obgewil, w njžto opřew se proti tehdegšj wládě anglické za přjčinau obmeškaného pokáránj gisté laupeže Španielů w Americe, se byl prohlásil za staupence opposicj, ačkoli sobě tjm dobré wůle u dwora nezjskal.

W počet přjzniwců, wýtečnost geho plodů, zwláště „Počasů“, obdiwugjcjch, přibyl mu konečně i Dr. Rundle, napotomnj biskup Derryský. Zaljbilyť se tomu mrawnj směr a duch zbožnosti, gichž w Thomsonowých spisech wůbec nelze nepoznati, tak welice, že básnjka přjzni lorda kanclje Talbota doporučil, který mu tudjž swěřil dohled nad neystaršjm swým sy-

*) Slowútný wlaský spisowatel hrabě Algarotti (nar. 1712, zem. 1764) z této básně sobě geden werš zwolil za text ke swým libomudrckým rozmluwám: »*Neutonianismo per le dame*« (saustawa Newtonowa, pro dámy).

nem Karlem, na cesty do Wlach a Francauz se práwě chystagjcjm.

S mladým, roztomilým tjmto šlechticem po tři léta w cizině pobyw, kde i ke mnohým dworům Ewropy přjstupu měl a s učenými ginozemci we známost wešel, wědomostmi obohacen do swé wlasti se nawrátil. Zde obdržel od lorda kanclje na odměnu službu „dopisnjho tagemnjka“ (Secretary of briefs), která gsauci dosti wýnosná, gemu předce mnoho času neodgjmala. Porownánj Italie, gak gi na cestách shledal, s onau starých Řjmanů roznjtilo w něm nynj hlawnj myšlénku k básni „*Wolnost*“ (*Liberty*), gegjmžto skládánjm po dwě léta se objral, a kterau památce swého pěstence mladého Talbota, mezi tjm zemřelého, byl wěnowal. Thomson si na tu báseň welmi mnoho zakládal, ač takowého účastenstwj, gakého geho „Počasy“, u obecenstwa nenacházela.

Nedlauho na to zemřel i přjzniwec geho lord kanclj Talbot, gehožto gak pro sebe samého, tak pro celý národ welkau ztrátu želel we wýtečné eleğii (*A poem to the memory of the Right Honourable the Lord Talbot, late chancellor of Great Britain*), která negen skladateli, nébrž i oželeným w nj záslubám muže wůbec ctěného nemalé wážnosti dodala. Smrtj wšak geho, owšem při tom i wlastnj winau, ztratil swé mjsto „dopisnjho tagemnjka“, které mohl snadno i dále podržeti. Talbotůw totiž w kanclj̊rstwj následownjk čekal gen na to, že Thomson dle způsobu přigde u něho se ohlásit; což kdy Thomson za přjčinau gakési přirozené ostýchawosti učiniti byl opominul, připadl pohodlný a při tom dosti wýnosný úřad tento ginému.

Ztratiw tjm Thomson znamenitého pramene obživy, byl z počátku nad tjm welmi zarmaucen; a wšak poznenáhla předešlé bodrosti mysli opět nabyw, byl nynj přinucen, na literárnj podnikánj pomýšleti, při čemž na poli *dramatickém* wětšjho prospěchu že dogde se domnjwal. Pokusilť se giž dřjwe, práwě toho roku (1730), kdy „Počasy“ giž celé wydal, taktéž o prwnj

truchlohru „*Sophonisba*“, opřew gi o základ Karthaginských děgin králewičny této. Ačkoli truchlohra k podařeným náležela, gakž i znalci, kterým gi Thomson dřjwe w několika společnostech byl předčetl, úplně doswědčowali: setkala se nicméně při prwnjm prowozowánj zlomyslnostj gistého škádliwého a hrubého sudjlka s nehodau, která Thomsona nemálo byla rozmrzela. Odebralť se totiž Thomson w den prowozowánj w sewřenosti a úzkosti mladého básnjka, gehož kus se má poneyprwé dáwati, na neywyššj galerii, kde w temném kautku zakuklen wýsledek hry očekáwal; ačkoli geg sausedé, předewšjm gistý šlechtic, nemohaucj ginde giž mjsta dostati, brzo co skladatele poznali, gelikož nemoha se mnohdy giž herců dočkati, werše napřed pro sebe odřjkáwal. W postupu děge gedna z osob truchlohry k Sofonisbě úpěnliwě wolá:

„Ó Sofonisbo! Sofonisbo oh!“

kterážto slowa, gakkoli nemjstná, předce k weřegnému wýsměchu slušné přjčiny nezawdáwala. Ale sotwa že herec řádek tento byl wyslowil, wykřiknul onen škádliwý posměwač hlasitě z prostředku diwáků:

„Ó Jakub Thomson! Jakub Thomson oh!“

což owšem powšechného smjchu mezi obecenstwem způsobilo. Z této wšak hrubé urážky se upokogil Thomson tjm, že negen obecenstwo truchlohru welmi přjzniwě přigalo, nébrž i herci, geho myšlénky úplně pogawše, wšecku pilnost k gegjmu prowedenj byli wynaložili, o čemž, wydaw napotom truchlohru tuto, w předmluwě takto pjše:

„Nežli dokončjm, musjm ještě wyznati, že nad mjru k djkům gsem zawázán těm, kteřj mau truchlohru předstawowali; neboť oni ke mně wjce šetrnosti měli, nežli gsem zaslaužil. Cožkoli gsem Masinissowi roztomilosti a dogjmawosti wdechnul, wšecko pan Wilk dokonale opět podal. I panna Aldfieldowá hrá-

la Sofonisbu naprosto bez wady, krásněgi, nežli neyněžněgšj malichernost básnjka požadowati, anebo gen sobě pomysliti může. Půwab, důstognost a šťastně wolené střjdánj wšelikého postawenj a hnutj došly chwály powšechné, a gi též nad mjru zaslaužily.“

Takowéto tedy před několika giž lety přjzniwé přigmutj prwnj truchlohry geho byloť gemu nynj podnětem k dalšjmu na obljbené sobě *dramatické dráze* pokračowánj; gakož o swé náklonnosti k tomuto druhu básnictwj se we swém „Podzimu“ (w. 1053—1063) těmito slowy zřegmě wygádřil:

. . . . . „gay Fancy then
Will tread in thought the groves of Attic Land; . . .
Correct her pencil to the purest truth
Of Nature, or, the unimpassion'd shades
Forsaking, raise it *to the human mind.*
Or if hereafter she with juster hand
Shall draw the tragic scene: *instruct her Thou,*
To mark the varied movements of the heart,
What every decent character requires,
And every passion speaks“ . . . . .

[. . . . . „má obraziwost se radostně
W myšlénkách do lesůw Attické země ponášj; . . . .
Pak štětec oprawugeť si po Přjrody prawdě neklamné,
Gegž tu, stjny citu prosté zanechawši na chwjlku,
Powznášj, by také spolu *srdce wykreslila lidské.*
Pakli rukau wšak zběhlegšj má kreslena býti
Scéna tragická: *poučiž Ty gi,* gak by nemylně
Proměny rychloleté nastjnila utroby lidské,
Barwu gakau wšeliký ráz w ladném sauměru žádá,
Řeč i gakau pak náružiwost wšeliká“ . . . . .

I složil tedy Thomson asi čtwrtý rok po sepsánj Sofonisby druhau swau truchlohru „*Ağamemnon*“, kteréž i sám slawný Pope tak účinliwě se ugal, že za přjčinau gegjho prwnjho prowedenj netoliko ředitelům Drury-Laneského diwadla dwa dopisy doslal, nébrž i samo prowozenj swau přjtomnostj (což welmi řjdká wěc byla) poctil. Ačkoli někteřj Thomsonowi w této truchlohře ledacos, zwláště nesauměrnost děge wyčjtali, byla předce častěgi k zaljbenj obecenstwa prowozowána.

Nedlauho na to ugal se Thomsona lord Lyttelton, který geg posud toliko z geho spisů znal, a gehožto památku Thomson w pozděgšjm wydánj „Počasů“ (Garo werš 906) byl poctil. Šlechetný lord doporučil geg Bedřichowi králewici Waleskému, roku 1737 zahnanému, který gsa přjzniwcem učených, na přjmluwu lorda našemu básnjku sto liber sterlingů co každoročnj plat wykázal. Zlepšily se tjm opět okolnosti Thomsona, který negsa nucen k úzkostnému po obživě se sháněnj, nynj směru genia swého wjce po wůli dáti mohl. Působenjm téhož králewice wydal roku 1739 swau třetj truchlohru „*Edward a Eleonora*“; a wšak lord Chamberlayne zapověděl wydaným tehda diwadelnjm zákonem prowozowánj gegj, an se w nj skladatel co staupenec strany odporugjcj opět prohlasil. Roku na to 1740 sepsal Thomson společně s přjtelem Malletem, rowněž na žádost králewice Waleského maškarnj hru „*Alfred*“ (*Alfred, a masque*), která we králewicowě sjdle Cliffden-house na den gmenin králewičny Auğusty poneyprwé saukromně, pozděgi pak i weřegně, wšak přepracowaná, se prowozowala. Končjcj sbornj zpěw hry této, weleznámé „*Rule Britania, rule the waves*“*) takowé

*) T. g. »Wládni, Britsko, nad toky.« Byw roku 1838 w našich láznjch Liebwerdských, slyšel gsem anğlickau djwku hymnu tuto národnj, gakož i onu »God save the king« (Bůh krále chraň), kterauž Ben Johnson roku 1607 složiw we sbjrce swých básnj wydal, při průwodě fortepiána zpjwati; musjm wšak wyznati, že gsem w *nápěwu* obau pohřešo-

obliby došel, že se stal Angličanům hymnau národnj. Roku 1714 dáwána byla poneyprwé geho truchlohra „*Tankred a Sigismunda*“, která o přjběh we známém francauzském románu „Gil-Blas“ zosnowána, ze wšech geho dram neywjce se ljbila. Slowútně známý herec Garrick a herečka Cibberowá tehda wšecky sjly swého uměnj napnuli, aby hra ke spokogenosti skladatele i obecenstwa wypadla.

Poslednj od samého Thomsona roku 1746 wydaný spis gest geho „*Hrad leniwosti*“ (*Castle of indolence*), báseň to ginotagitelná, která se považowati může takořka za odpowěd na wýčitky pohodlnosti, které se mu někdy činjwaly. Alleğorie tato gest psána we wýtečném způsobu Spencera, básnjka to, Thomsonowi z anğlických neywjce obljbeného (wiz Léto werš 1572 až 1575), a chowá w sobě tolik milogemné spanilosti a krásy, že gi k prwnjm toho druhu básnjm přiřaditi slušj.

W tentýž čas byl Thomson prostřednictwjm wždy přjznjwěgšjho gemu lorda Lytteltona obmyšlen wýnosným úřadem „nadhljžitele čili kontrollora ostrowů Leewardských (Surveyor-general of the Leeward islands)“ *), s njmž přjgem pěti set liber sterlingů spogen byl. Teď mohl mjti žiwobytj pohodlné a spokogené; neužjwal wšak, leč dwě léta, prospěchů z nowého úřadu plynaucjch; neboť rychlá smrt oderwala mu požitek wele-zaslaužené odměny této. Nastuzenj, které, dřjwe uhřat, na lodnj plawbě z Londýna do Kew-Lane sobě byl přitržil, a powstalá z toho zlá horečka učinily léta 1748 dne 27. srpna o půlnoci na wzdor úsilj přátel Mitchella, Reida a Dra. Armstronğa neočekáwaný konec wýtečnému žiwotu geho w 48. roce geho wěku, přjliš to záhy pro literaturu a obor básnický, gehožto byl

---

wal onoho srdce-dogjmawého půwabu, gakýmž přede wšjm zpěwy w *slowanském* duchu složené se wyznačugj.

*) Ostrowj toto náležj k Americe; wiz »Balbiho Zeměpis« I., str. 173.

okrasau, přjliš záhy pro wlast, pro gegjžto oslawenj wezdy plápolalo ušlechtilé srdce geho, přjliš záhy i pro wšecky přátely, gimž geho spolek blaženstwjm, geho pak zpěwy rozkošj, a druhdy podnětem k naprawenj poklesků byly. Pochowán gest na západnjm konci sewernjho křjdla chrámu Richmondského, kde sprostý toliko kámen bez nápisu hrobku geho kryge. Čjm skrowněgi wšak mjsto geho odpočinutj naznačeno, tjm slawněgi poctěna geho památka w opatstwj Westminsterském, kde mezi hrobkami králů a wýtečnjků Anglicka roku 1762 památnjk mu gest postawen. Socha předstawuge básnjka, lewicj držjcjho spis „O wolnosti", na němž čapka wolnosti ležj, an prawice geho se o slaupowý stwol podpjrá, na němž známky čtyr Počasů měl-kowypukle (bas-relief) gsau wydlabány. Bůžek, na ně poukazuge, podáwá básnjku wěnec wawřjnowý, an Músa tragická lyru držjc u geho nohau spočjwá*).

Mezi pjsemnostmi po Thomsonu pozůstalými, nad nimiž, gakož i nad wšelikau mageťnostj za plnomocnjky od něho přátelé geho Mitchell a lord Lyttelton zwoleny, nalezen byl rukopis páté truchlohry geho „*Koriolán*", kterau, rychlau smrtj překwapen, giž na čisto wypilowati nemohl. Bylať hra tato brzo po geho smrti w Convent-Gardenském diwadle welmi slawně prowozowána, a tjm i důstogně poctěna památka básnjka wůbec ctěného a ode wšech, kdož geg byli znali, bolestně oželeného. Thomsonůw přjtel lord Lyttelton shotowil k gegjmu prowozowánj mistrný předslow, gegž herec Quin, zesnulého miláček, s neljčeným, bolným citem ku powšechnému pohnutj obecenstwa přednášel. Pohnutj toto dosáhlo stupně neywyššjho, kdy Quin, nemoha se slzj zdržeti, tato slowa řjkal:

---

*) K poctěnj památky Thomsonowy založena od několika saukromnjků též *wýročnj slawnost*, která se každého roku na den geho narozenj w geho rodišti Ednamu má odbýwati. Mimo to gemu i lord Lyttelton we swém sadě Hagleyském památnjk postawil.

He lov'd his friends (forgive this gushing tear:
Alas! I feel, I am no actor here)
He lov'd his friends with such a warmth of heart,
So clear of int'rest, so devoid of art,
Such generous freedom, such unshaken zeal,
No words can speak it, but our tears may tell.
(w. 7—12.)

[t. g. Milowalť swé přátely (promiňte těmto slzám kanaucjm: ach, cjtjm, že negsem hercem teď), milowalť swé přátely s tak wraucj utrobau, tak zisku nechtiwý, tak prostý přetwářky, s tak přjmau wolnotau, s tak wřelau stálostj, že slowo oněmj při slzách wýmluwných.]

Neméně také epiloğ, k témuž dni složený, a od herečky Woffingtonowé *) důrazně přednešený, na obecenstwo působil, geż obzwláště hluboce dogal pěkně wolený w něm obraz Músy „osiřelé."

Takováto dogjmawá úprawa prwnjho prowozenj „Koriolána" působila, že hra tato geště častěgi s prospěchem dáwána byla. Čistý wýnos z předstawenj ustanowen byl z části oběma zemřelého sestrám we Skotsku, gichž gedna za kazatele, druhá za muže prostšjho stawu w Edinburghu prowdána byla, z části pak na zaplacenj geho dluhů, w něžto geg za času bezúřadj

*) Kterak se asi stalo, že německý básnjk Lessing (Auszug aus Gotth. Ephr. Lessing's theatralischer Bibliothek) prawj: »Auch der Epilog, welcher von dem Herrn Weffington mit ausserordentlicher Laune gehalten ward, gefiel ungemein.« Wždyť při wydánj »Koriolána« *w originálu,* kde onen epiloğ na konci připogen gest, zřegmě stogj: *Epilog spoken by Mistress Woffington* (Epiloğ přednášen od p. Woffingtonowé), a w poznamenánj osob přidáno, že Woffingtonowá dáwala Veturiu, *matku* Koriolána! (*Veturia mother of Coriolanus . . . . . Mrs. Woffington.*) Taktéž Lessing některá gména ginak, k. p. Millan, Billinogate na mjstě *Millar, Billingsgate* udáwá.

těžký žiwot byl uwrhnul; o které wěci anekdotu, w „České Wčele“ podanau, zde uwésti newhod nebude.

Anglický básnjk Thomson — tak nás zprawuge tentýž časopis 1836 na stránce 104 — nežil w tak šťastných okolnostech, gaké geho powěsti a zásluhám přiměřeny býti mohly. Když se geho básně neywjce četly a prodáwaly, nacházel se právě w stawu politowánj hodném. Nauze geg donutila, dělati dluhy, pro které geg geden z geho wěřitelů hned po wydánj geho „Ročnjch částek“ (Počasů) zatknauti dal, daufage tjm způsobem zaplacenj dogjti. Diwadelnj herec Quin, dowěděw se o Thomsonowě neštěstj, šel do wězenj a snadno áž k němu se dostal. „Pane!“ promluwil k němu, „nemám-li čest, býti wám powědomým? mé gméno gest Quin.“ Thomson mu odpowěděl, že gest mu dle powěsti a zásluh dobře znám. I žádal Quin Thomsona, by s njm stolowal, a za zlé mu nepokládal, že oběd pro dwa obgednal. Když při stole oba weseli byli, řekl Quin: „Nynj promluwme o přjsněgšjch záležitostech! Dlužen gsem wám sto liber sterlingů (tisjc zlatých stříbra), a přišel gsem, abych wám ge zaplatil.“ Thomson bědowal, že si z geho neštěstj gen posměch činj. „To nenj a nebyl můg ohled. Zde máte bankowku, a pozneyte, že to skutečná prawda. Před nedáwným časem četl gsem waši báseň *Ročnj časowé*. Za potěšenj, které mně způsobila, gsem wám zawázán ku wděčnosti. An hezké gměnj mám, napadlo mi, že zhotowjm swau poslednj wůli. W nj gsem spisowateli „Ročnjch časů“ sto liber (sterl.) odkázal. Dowěděw se dnes ráno, že u wězenj gste, předewzal gsem si, že wám odkázanau pozůstalost hned wyplatjm. Po mé smrti byste třeba té maličkosti nepotřebowal.“ Darem, takowýmto způsobem a w takowé právě přjpadnosti obětowaným, neopowrhowal Thomson, a přigal geg wděčně. —

Co se týče *osobnosti* Thomsona, widělať se geho zewnitřnost, zwláště při prwnjm segitj, méně sličnau a půwabnau býti,

stáwala se wšak wezdy dogjmawěgšj, čjm déle s njm kdo obcowal. Byltě mysli přjmé a srdce ušlechtilého, w němž láska ke Twůrci a přjrodě s wljdnostj a sautrpnostj k lidstwu sauhlasně se družila*). Zwláště geg zdobila srdečná přjtulnost k rodičům a přjbuzným, o čemž mimo giné dáti může platného důkazu zachowaný geden dopis, w němž sestře takto pjše: „Těšj mě zpráwa, že tak dobrého, milého muže máš, a že se ti tak dobře wede. Kdyby tomu nebylo, rád bych se chopil přjležitosti, bych ti swau lásku dokázal. An našich dobrých, rozmilých rodičů wjce na žiwě nestáwá, a mně nynj (gakž bych byl newýslownč rád činil) giž možná nenj, gim důkaz neywětšj lidské wděčnosti, gjžto k nim zawázán gsem, na gewo dáti: mohu gim odplatiti pauze dobrotiwostj k těm, gež po sobě zde pozůstawili. Kéž by byla Lizzy déle na žiwě zůstala! Wšak ona ge tam šťastna, an my zde ještě po dobu s bauřj zápasiti musjme. Než čiňme to s dobrau, weselau myslj, gsauce posjleni naděgj, že w bezpečném přjstawu opět se shledáme, kde upamatowánj na přetrpěné bauře žiwota se stawem rozkoše wyššj dobře se dá spogiti.“ Wynikalť neméně nezwratnau upřjmnostj a wěrnostj k swým přátelům, k nimžto předewšjm náleželi Chatam, Temple, Lyttelton, Quin, Buchan, Armstrong, Gray, Mitchell, Reid, Murdoch a Aikman, gakož geg i krásliła nesklonná wděčnost ku dobrodincům, gichžto nikdy, ani po dlauhém wzdálenj, ani we swé neywyššj básnické sláwě z paměti newytratil. Byltě ostatně welmi střjdmý a nenádherného, tichého žiwota milowný; a gewě až přjlišnau někdy skromnost w besedách wyššjch, libowal si w radostech společnosti sobě rowné, kde ušlechtilým wtipem a weselým dogjmawým rozmarem saudruhy rád weseljwal, ač gjm nikdy člowěka neurazil. Wůbec mnozj, kteřj s njm takořka neustále obcowali, wydali po geho smrti weřegné swědectwj, že by

*) Důkazy toho lze w hognosti zwláště w geho »Počasech« shledati.

se newěděli pamatowati, zdali by byl kdy koho úmyslně zarmautil, gsa zwyklegšj na snášenj něž činěnj křiwdy. Zůstalť po swůg žiwot w stawu panickém, k čemuž geg ne tak geho cit a smýšlenj, gako spjše geho žiwobytnj poměry přigměly. Pjšeť o tom swé sestře: „Mé okolnosti byly posud přjliš střjdawé a negisté w tomto světě nestálém; a nynj, doby klidněgšj došed, gsem pro tak odwážný čin mladictwa giž přjliš daleko w žiwotu dospěl.“ Při tom byl geho žiwot gen poučugjcj a wzděláwagjcj Múse zasvěcený, wyznačen zwláštnj čistotau mrawů, tak že w ohledu tom i geho spisy gedno z neypředněgšjch mjst zaugjmagj. Nedowolilť si zagisté nikdy wýrazu, který by se nemrawným mohl nazýwati, a gen w úplné prawdě poctil Lyttelton w prologu swrchu uwedeném geho památku, když prawil:

„O candid truth, o faith without a stain,
O manners gently firm and nobly plain,
O sympathizing love of other's bliss,
Where will you find another breast, like his?
Such was the *man*, — the *poet* well you know! . . .
For his chaste Muse employ'd her heav'n-taught lyre
None, but the noblest passions to inspire;
Not one immoral, one corrupted thought,
One line, which dying he could wish to blot.“

(w. 13—17, a 21—24.)

[t. g „Čistau prawdu, wěrnost bez poškwrny, mysl wznešeně pewnau a ušlechtilc přjmau, saudjlné potěšenj při blahu bližujho, to wše kde nagdete w giné utrobě, gestli ne w geho? Takowým byl co *člověk*, — co *básnjka* geg dobře znáte! . . . . Neb cudná geho Músa neužjwala swé nebem-nadšené lýry, leč aby wnukala neyšlechetněgšjch hnutj mysli: nenjť gediné nemrawné, gediné pokažené myšlénky, nenjť gediné řádky, kterau by umjrage žádal wymazati.“]

Wzhledem na *powahu* Thomsona, *co básnjk*, nemožno zapřjti, že náležj mezi úkazy gen po dlauhých přestáwkách na obzoru básnickém se obgewugjcj. Giž od ginošstwj mage náklonnost k čjtánj pjsem swatých, gakož i starých řeckých a latinských klassikůw, obzwláštně básnjků Homéra a Virgila, napogil se z nich pramenem živného horugjcjho ducha, který ze wšech geho spisů tak dogemně zawjwá. Hluboce w Boha pohraužená mysl a zbožný zápal, genž wnuknutjm rodičů, obzwláště ale geho přjzniwce Riccartona s geho rázem záhy se byly zasnaubily, wraucj cit pro prawdu, cnost i práwa člowěčenstwa, gakož i ušlechtilá milownost wlasti, gsau neyhlawnějšj tahy w geho básnické powaze, gichžto naznačenj nelze neshledati we wšech spisech geho. Wynikalť nadto mohútnau, úrodnau obraznostj, a obohatil básnictwj množstwjm původnjch překrásných obrazů i wznešených myšlének, které zwláště pewnostj w kreslenj a malebnostj, gakož i půwabnostj slohu ryzjho tak walně dogjmagj, že w *popisném básnictwj epochu učiniw*, w tom ohledu w neyčelnějšj mjsto postawen býti musj. Přjroda, geho mistrném perem wykreslena, celá gako k názoru obžiwlá před očima čtenáře býti se widj, a nelze se diwiti, že mohútnost malby geho s to byla, aby nadánj přirozeného básnjka probudila we sprostém pastewci a obuwnjku Robertu Bloomfieldu. Nebo tentýž zřegmě o sobě wyznáwá, že gen čjtánj Thomsonowých „Počasů" ideu k geho (w skutku prostomilé) básni „The farmer's boy" (Nágemnjkůw pacholjk) w něm roznjtilo *).

Thomson básnjwal neyraději w podzimku. Přiznáwá se k tomu sám we swých „Počasech", an w „Podzimu" w 1320 až 1324 prawj:

---

*) Bloomfield sepsal mimo to básně: »Good tidings« (Dobré zwěstj) a »Wild flowers« (Plané kwjtj).

„When Autum's yellow lustre gilds the world,
And tempts the sickled swain into the field:
Seiz'd by the general joy, his heart distends
With gentle throws; and, thro' the tepid gleams
Deep musing, then *he best exerts his song*.

[Když pak swět zlacený w žlutawém Podzimku se leskne,
A w pole dozrálé se srpem rolnjka wybjzj:
Zagmuto powšechnau blahotau gemu srdce se šjřj
Přespanilým tlukotem; že, když we paprsku lahodném
W myšlénkách se nořj, *se mu zpěw neylépe dařjwá*.]

Totéž doswědčuge i w gednom psanj na lorda Lyttelfona, we kterém takto pjše: „Rádbých wěděl, gak dlauho na wenku potrwáte, abych u Wás několik neděl strawil. Těšjm se, že w tu dobu prawě nastane podzim, onen počas, gegž mám za neywjce okauzlugjcj a básnictwu neypřjhodněgšj.“ — Po noci pak za téhož počasu trwával mezi knihami a obcházege po swětnici hlasitě řjkáwal, co w přjštj den napsati neb oprawiti mjnil. Z anglických básnjků neymilegšjm mu byl Spencer, a téhož zpěwy měly dogista welké účastenstwj we powznešenj ducha geho ku prawdám mudřeckým, gež milogemným wonným kwjtjm poesie uměl tak krásně ozdobiti. Ostatně nesnjžil swé Músy nikdy k tomu, aby byl oblibůstkám neb wadám swého wěku lichotil, gakož i nebyw wýhradnjm staupencem téže neb oné strany spisowatelské se wšemi dobře wycházel.

Obljbeným zaměstnánjm w pochwilj bywalo gemu objránj se s děgepisem a přjrodnictwjm, pak čjtánj cestopisů, gakož i wůbec welmi rád cesty konáwal. Byltě i náružiwým milownjkem hudby, ačkoli sám na žádný hudebný nástrog hráti neuměl. Po celé hodiny stáwal w noci u okna, by zpěwu slawjků w sadě Richmondském naslauchal (wiz geho „Hymnu k Bohu“, werš 77 — 80). I maljřstwj, sochařstwj a stawitelstwj náležely k li-

bostkám geho, a pozůstalať po něm pěkná sbjrka mědirytin dle obrazů antických, která geho přjteli Grayowi w Richmondu připadla.

Z *geho spisůw* neyčelněgšjm a w prawdě mistrným djlem gsau podané zde „*Počasy*“ geho, tak že z ohledu prawdiwosti a živé barwitosti, genž celé djlo pronikagj, mezi všemi básnjky wýznamně „básnjkem přjrody“ nazwán býti zasluhuge *). Škoda, že swého wýtečného nadánj gediné lyrice a wyššj rozprawě nezaswětil, w kterémžto druhu wprawené do „Počasů“ episódy, gakož „Celadón a Amélia“, „Palémon a Lavínia“, „Dámon a Musidóra“ a giné od neyslowútněgšjch znalců za mistrné a nepřekonatelné uznány, a za předmět k malbám od wýtečných umělců woleny gsau.

Wětšj djl *truchloher* geho daleko wšak za „Počasy“ postáwá; neboť, wygjmage hru „*Tankred a Sigismunda*“, nenj w nich shledati onoho dramatického živlu, genž předewšjm w náplni děge, a w rázném geho postupu i rozwinutj záležj, tak že wjce čtenáře než diwáka zagjmagj. Nicméně i neyurputněgšj Thomsona w té stránce protiwnjci na tom se snášegj, že i w nich hluboký cit a zápal, hognost původnjch myšlenek a shodnau prawdiwost, gakož i gadrnau, důraznau mluwu neobdiwowati nemožno.

---

*) Mezi gednotliwými zpěwy »Počasů« od neymnožšjch »*Zima*« za neypodařeněgšj se powažuge, což i wzhledem na sauměrnau spogitost a zaokrauhlenost, gakož i hrůzowelebné obrazy, mjsto swé má. To wšak wysoké ceně ostatnjch částj na ugmu nenj; a gakož i w samé přjrodě tomu neb onomu dle geho individualnosti wjce ten neb onen počas se ljbj, tak tomu gest i we zpěwech těchto. Mne wzhledem na půwabnau klidnost zwláště »*Podzim*« dogjmá, ač opět »*Léto*« hognostj předmětů, smělostj a zagjmawým kontrastem malby, »*Garo*« pak usměwawau gemnostj wyniká.

Z ostatnjch geho spisů wyniká zwláštnj krásau geho „*Hrad leniwosti*“, ginotagitelná to báseň, záležegjcj ze dwau zpěwů we stancjch, w které se newšednj původnost a důwtip, gakož i horugjcj plápol obraznosti patrně oswědčuge. Neméně výtečná gest geho „*Báseň wěnowaná památce Iz. Newtona,*“ w njžto nesmrtelné zásluhy téhož hlubokého myslitele opěwá, a swůg žal we lkagjcj sbor Přjrody mjse, něžné, slzami orošené kwjtko klade na mohylu geho. O zpěwu tomto swědčj básnjk znamenitý, že kdyby Thomson i nic giného byl nepsal, giž tento plod o sobě gemu důstogné mjsto mezi pěwci by byl zgednal. I báseň „*Wolnost*“ (Liberty) o pěkném nadánj, ostrowtipu a šlechetném smýšlenj geho pro ctnost a blaho lidstwa stkwělé swědectwj podáwá. Záležjť ona z pěti zpěwů, gichžto prwnj obsahuge porownánj staré i nowěgšj Italie (Ancient and modern Italy compared); následnj tři zpěwy Řecko, Řjm a Britansko za předmět magj, pátý pak s „Přehledem“ (The prospect) končj. Připogen gest k nj i swrchu zmjněný truchlozpěw o smrti kanclýře Lorda Talbota (A poem to the memory of the Right Honourable the Lord Talbot, late chancellor of Great Britain, addressed to his Son). O menšj geho básni „*Britania*“ některý z kritiků méně přjzniwý saud pronesli, prawjce, že welmi nezagjmá; většj wšak djl w tom se shoduge, že i ona původnostj a prawým názorem poměrů lidských se wyznačuge, gakož i oswědčenj wraucjho wlastimilenstwj gegj ozdobau gest.

Drobněgšj práce Thomsonowy gsau: „Truchlozpěwy“ o smrti matky a maljře Aikmana, zwláštnjho přjtele geho; „náhrobnj báseň“ na přjtelku slečnu Stanleyownu; báseň na rektora Murdocha; metrický wýklad ukončenj kapitoly šesté sw. Matauše (A paraphrase on the latter part of the sixth chapter of St. Mathew); pět pjsnj, tři ódy, z nichž gedna „na Serafjnu“, gedna „na Aeolowu harfu“ (Ode on Aeolus's harp) a posléze hymna na samotenstwj“ (Hymne on solitude).

Thomsonowy spisy wyšly w *přemnohých wydánjch*. Stáwá sbjrky wšech děl geho we čtyrech swazcjch pod názwem: „The works of James Thomson, with his last corrections and improvements“ (Spisy Jakuba Thomsona, dle geho poslednjch oprawek a wzlepšenj), London 1766; 4 vol. (w Pražské universitnj knihownĕ pod čjslem IX. E. 37). Připogena gest podobizna básnjka w téhož wĕku mladistwém i dospělegšjm. — Wygjmage pak drámy, nacházegj se geho spisy taktéž we známých sbjrkách anglických básnjků, a sice w 9. swazku Andersonowy, w 48. a 49. Johnsonowy, a w 91. i 92. Bellowy sbjrky.

Na slowo wzatých „*Počasů*“ stáwá tĕžo sobĕ wyd ſáəuupočetných, djlem s připogeným básnjka žiwotopisem a kritickými poznámkami, djlem i naprosto beze wšech přjdatků, gakož (mimo swrchu giž uwedené od roku 1730 w Londýně u Millara):

1) Neylepšj wydánj pod nápisem „Thomson's Seasons, to which is prefixed an essay on the plan and character of the poem, by J. Aikin“ (Thomsonowy Počasy, s předpogenau zkaušbau o náměru a powaze básně, od Aikina) w Londýně 1779; — dle toho obstarán přetisk w Lipsku 1781 a 1794; pak w Hamburgu 1791.

2) Thomson's Seasons, to which is prefixed the life of the author by Murdoch, and an essay on the plan and character of the poem by J. Aikin; revised and corrected by J. Timaeus (Thomsonowy Počasy, s předpogeným žiwotem spisowatele od Murdocha, a zkaušbau o náměru a powaze básně od Aikina; znowa přehlednul a oprawil J. C. Timaeus) w Hamburgu 1800.

3) Thomson's Seasons with strictures by James Moore (Thomsonowy Počasy, s poznámkami od Jakuba Moora) w Londýně 1773.

4) Thomson's Seasons, with the life of the author by Stockdale (Thomsonowy Počasy, s žiwotem skladatele od Stockdala) w Londýně 1793.
5) Thomson's Seasons with the life of the author (Thomsonowy Počasy, s žiwotem skladatele) we Wjdni 1802.
6) Thomson's Seasons and Castle of indolence (Thomsonowy Počasy a Hrad leniwosti) we Frankobrodě 1826.

Mimo to gsau „Počasy" w původnjm gazyku ještě wydány w Londýně 1762, 1766 a 1780; w Basilegi 1768 a 1769; w Paŕjži 1785; w Ğottinğu od Canzlera 1797; we Weissenf. od Hermanna 1798; w Lipsku 1801; w Dobrosoli (Halle) od J. P. . . . a J. Horna 1804 (s podobiznau básnjka); w Hanowerech 1816, a w Petrohradě 1819 a 1825.

Tytéž pak přede wšjm „Počasy" do přemnohých také gazyků národůw giných gsau hned w prostomluwě, hned we wázané řeči *přeloženy*, a snaženj, gakýmž národowé tito swau literaturu onau básnj ozdobiti a w prawdě obohatiti pjlili, welmi platným důkazem gegj wýtečnosti gmjno býti může. Překladů totiž, pokud mně owšem we wětšj části pauze z nadpisů we známost wešly, stáwá těchto:

I. *Do ruského:*

Четыре времени года; соч. Томсона; пер. Дмитревскій. Москва, въ Университетской тип. 1798. и 1803. 12. (Četyre wremeni goda; soč. Thomsona; per. Dmitrewskij. Moskwa, w Universitetskoj typ. 1798 i 1803. 12.)

II. *Do polského:*

z částky, t. g. „Opis lata", od Konstantina Tymenského, w Pamětnjku Waršawském r. 1810 č. 4 (zdaliž i wjce přeloženo, zagisto newjm).

III. *Do staro-srbského:*

od E. Arsiće podlé udánj w „Pierer's Encyklopädisches Wörterbuch“ we článku „Serbische Literatur“; sám pak nadpis knihy znám mně nenj.

IV. *Do francauzského:*

1) Les Saisons de Jaques Thomson, trad. par Mdme. Bontemps. Paris 1760. (Překlad tento gest w prostomluwě.)

2) Les Saisons de Jaques Thomson, poeme de l'anglais, avec figures. Berlin 1763.

3) Les Saisons de Jaques Thomson, poeme, traduit de l'anglais, avec figures. Francfort 1763.

4) Les Saisons de Jaques Thomson, trad. par Deluze. Paris 1806.

V. *Do wlaského:*

1) Le Stagioni, recate in italiano da M. Leoni. Verona 1818.

2) La Primavera, tradotta per Ant. Bovio Silvestri. Bologna 1820 (gest to pauze překlad prwnjho zpěwu „Garo“).

VI. *Do hollandského*

ge prostomluwau přeložiw Lublink wydal 1787. Nadpis knihy mně znám nenj.

VII. *Do německého*

přeložili „Počasy“: *Brokes*, Hamburg 1745; *van Palthen*, Rostok 1758; *Tolber*, připogiw žiwotopis básnjka, Zürich 1766; *Schubart* w prostomluwě, připogiw žiwotopis a podobiznu básnjka, Berlin 1789; *Harries* w jambech, s připogeným žiwotopisem, Altona 1796, pak Wien 1827 (we 138. swazečku „Klassische Ka-

binetsbibliothek“); *Neuendorff*, Berlin 1815; *Schmitthenner* we wázané řeči, Zwickau 1822; *Soltau*, Braunschweig 1824; *von Rosenzweig*, w šestiměrech, připogen gest obraz překladatele, Hamburg 1825; — mimo tyto stáwá i několika wydánj bezegmenných, gako: Basel 1768, a Petersburg 1819, 1825. Záwěrečnau „Hymnu k Bohu“ o sobě přeložil i *Knebel*, Jena 1824. (Wiz „Bücherlexikon von Kaiser“ w pátém djlu na stránce 439, w Pražské universitnj knihowně pod čjslem IV. B 36., z kteréhož spisu uwedená zde gména *německých* překladatelůw čerpána gsau.)

Ku *pramenům* žiwoto- a powahopisu Thomsona náležegj mimo některé giž swrchu uwedené ještě přede wšjm tyto spisy:

1) The lives of the most eminent english poets, with critical observations on their works, by Samuel Johnson. London 1794 (Žiwotopisy neywýtečněgšjch anglických básnjků, s posaudnými poznámkami o djlech gegich, od Samuele Johnsona); we čtwrtém swazku na stránce 231, kterýžto chwalně známý spis (z knjžecj Schwarzenbergské knihowny na Worljku mně druhdy poskytnutý) při podaném zde žiwotopisu neywjce za pramen mně slaužil.

2) Essays on the life and writings of . . . the poet Thomson, biographical, critical and political, with some pieces of Thomson never before published, by D. S. earl of Buchan. London 1792 (Zkaušby o žiwotě a spisech . . . básnjka Thomsona, z ohledu žiwotopisného, posaudného a zeměprawnjho, s několika posud newydanými články Thomsonowými, od D. S. hraběte z Buchanů).

3) The lives of the poets of Great Britain and Ireland, by Theophil Cibber and other hands (Žiwotopisy básnjkû Welko-Britanska a Irska od Bohomila Cibbera a giných; we pěti swazcjch).

Ostatně psali o Thomsonu ještě: z Angličanů Hume, Gerard a Hoole; z Němců pak Lessing, Sulzer, Schmid, Nolte a Ideler a ginj.

Angličan Collins složil překrásný truchlozpěw (Ode on the death of Mr. Thomson), hrabě Buchan pak řeč k oslawenj Thomsonowy památky, která mezi wzdělanými národy, pokud cit pro ctnost i krásu nezaniknau, stkwělá potrwá i nezrušitelná.

Thomsonowých

POČASŮ

zpěw prwnj:

GARO.

OBSAH.

Wytýčenj předmětu. Přjpis hraběnce Hartfordce. Popsánj počasu, pokud se týká rozličných Přjrody stránek, staupagjc od nižšjch wěcj k wyššjm, s odchylkami z předmětu toho plynaucjmi. Působenj počasu na hmotu bezžiwotnau, na rostlinstwo, na žiwočistwo a posléze také na člowěka. W záwěrku pak zrazowáno od diwé a nezřjzené náružiwosti lásky, gjžto napřjč wytýčena gest láska čistěgšj i blaženěgšj.

Přigď, *Garo* roztomilé, ty nebeské gemno zawjtey!
Sestup s blankytu teď, s obláčkůw lůna kanaucjch,
An plyne hudba kolem! whaleno w rauštinku porosnau
Růžj zastěněných, w tauzebné giž niwy sestup!

Hartfordko spanilá, genž we sboru šlechty se leskneš
O wděku tak přelibém, gako tehdá, když si pocházjš
Po planinách w rozmyslu tichém, s njmž bezwina ljbým
Spolkem slaučena gest! naslechni prozpěwu mému,
Twau genž wesnu slawj; an wšecka Přjroda wůkol
Teď gako Ty zkwjtá, w půwabné kráse Ti rowna!

Hle, kterako škaredá Zima powšudy w úprku pádjc
Stráněmi zas na sewer, zuřiwé za sebau zowe wichry!
Wichry tu poslušnj s žalného derau se pahorku,
Z rozmetaného lesa, s pustlého i úwalu nakwap;
Dech stopugeť ge libý, genž, sotwa že půdy se dotknul,
Snjh ruče roztápj, že mizj we přjwaly kalné,
A zbawený pahrbek zelené swé týmě wypjná.
Rok se koljsage wšak tu nebýwá geště upewněn,
An Zima často wečer studené powěgky wysjlá.
Sichrá gitro siwé, a poháňkami geště pokaušen
Mutně se den kabonj, těžkem že tu často wolawka
Swau dobu poznáwá, hltawým by potřásala zobcem
W rákose šustjcjm; že tu sotwa i lyska widjwá
Čas, by se od břehu giž po stránjch pauštěla heynem,
A zdiwenau pjseň tudy zapěla paušti pozorné.

Wolně nynj s *Berana* blahodárné slunce se kaulj,
A skwaucj ge pogjmá *Býk*. Teď wjce nebýwá
Pružný wzduch mraziwým wanotem pokřečně usewřen,
An přeplněn žiwotjm, a duchem pooplýwage rodným,
Lesklá oblaka powznášj, a ge tence wykládá
Co kločky bělawé po mohútné klenbě nebeské.

Wlažně wětýrky wanau, že beze wšj záwady wolně,
Půdu wazeb zbawugjc, těkawá wšjm gemnota hýbe.
Giž nemoha pracný rolnjk doby dočkati, patřj
Přjrodu na zmlazenau, a radosten gunce wyhánj
Ze stágů weselé; hladké napotom klade rádlo
Brázdu we hraudowitau, ana zmrazků sproštěna tjžných.
Gunci podawše tudjž brněnému bez odpory tihlu
Wolnau šjgi, činj opětné práce počátek,
Powzletným skřiwanem, prostau též ke plesu pjsnj
Rozčilenj. Mezitjm opřen gsa o radlici lesklau
Silně oráč, obodáwage prsť, ana těsně se přjčj,
Řjdj djlo celé, a podél klade po straně hraudy.

W rauchu bělém séwač wedlegšj přes pole kráčj
Odměřeným pochodem, zde w hognotě házege sjmě
W klju role odměniwé, genž opět štědře ge wrátj;
Brány potom zubaté sledugjce diwadlo to končj.

Ó nebe! teď pomilug! nebo člowěk práce milowný
Úkol swůg wykonal. Žiwnj gen wěgte wětýrci,
Sstupte wy deště tiché, kogné se i roňte rosičky!
Slunce, ty též bleskem swěto-žiwným wšecko ogemniž
K důstatnému roku! — Wyť pak, genž w nádheře marné
Wěk tráwjte lichý we pohodlj, w lesku hrdobném,
Ty wěci, ač sprosté, nikoliw neměgte za podlé;
Neb cele gim rowné pěl i Virgil wenka-milowný
W Řjmě to obrowském, kdy na sláwy wrcholku se lesknul,
Gsa wkusu čistého, wzdělané gegž wdechlo mu Řecko.
Wždyť pluh poswátný zábawným za starodáwna
Býwáwal králům i praotcům lidstwa welebným:
Tiť — po gegichž pobočj wy gako hmyzu třjdy mizjte,

Wjc negsauce, ledaž audnj letnjho bytosti —
Wáhy držjwali wládařstwj, řjdjwali bauři
Mocnau války diwé; wjtěznau pak ruku opět,
Rozmařilostmi tudy zmužilj pohrdawše lichými,
Rádi kladli na pluh, kde i we wznešenosti nekalné
Hognostj bjdnau opowrhli, giž úplata dáwá.

Statný národe můg, šetři spasného si rádla,
Snaž se, by přes pahořj, rozsáhlé přes doly Podzim
Wůkol poklady swé plesawému slunci wykládal
W rozmanitosti nepřehledné! Gako welmoře šjré
W obgemu blankytowém zpaurau zmjtáno burácnau
Twému se žezlu kořjc, ze břehůw na tjsjce početných
Nádheru wšecku plawj žiwota w twé přjstawy hlučné:
Tak twá půda nechať bohatá, wznešenými i dárky
Ozdobená, wyššj blaho Přjrody hogně wyléwá
Přes kraginy wšeliké, a nahé kryge národy šatstwem,
By světu úrodnau, newywážnau se stala seypkau!

Wšak newaneť gediné powětřjm ta změna mjrným
Přjgemná i lepá; teď slunce dogemně planaucj
Šjpem hlaub i bodá mocným we *bylinstwa* potagný
Úkryt, kde kwasiwý zbawuge preyt wazby newolné,
By přes půdu garau se rozestřel po kragi w četných
Barwách, w tobě zwlášť, *zelená!* wšj náděge schránko!
Přjrody usměwawé ty hlawnj raucho welebné,
Swětla i stjnu sklade, blaho-citné kdežť oko rádo,
Sjleno gsauc napořád, w nehynaucj rozkoši dljwá!

Od lauky swlažené až k wyprahlému pahorku
Barwa kypj zelená w milogemném praudu zefyrkůw;
Tu dme, tu zahlaubá se oku zcela rozkochanému.
Zdobně hloh se bělá; bohaté na šťáwu lesjčky
Bugné pupny ženau, se pučjcj w postupu rychlém,
Až háj pak cele ochwogený o plnosti kypjcj
Wánkům úpěliwým rozkládá okrasu wábnau,
Kde w kapradj spleteném se swižná srnka omjtá,
A w zboru ptactwo pěge schowané. Giž i zahrada rychle

(Ruměnného roku šperkem wšude pestro-barewným
Přjrody obratnau to rukau, ač bez hluku pilnau
Krášlena) skwj se rudá, wůnj pak hogně napauštj
Wzduch na dary štědrý. Co malinký zárodek autlý
Naděgné owoce zdrawo-datné ukryto dřjmá
W zábalu čerwenawém teprwé. — Teď z města šerého,
Pohrobeného we spánek a dým, i we wýpary škodné,
Blauditi často woljm do dědin skwaucjch se rosičkau,
Kde chládek lahodj, třesawé bych kapky tu klátil
S wětwiček okloněných, an chodbami pod zelenými,
Ze křowin ostružiny sladké zrobenými, se taulám;
Neb bych též okusil zdrawo-dyšné mljčnice zápach.
W twých planinách, Augusto, i buď mi wstaupiti wolno
Na chlumeček, wůkol bych patřil w prostoru dálnau,
Ruměnec obrowský kde widět, kde i w pršce chumelné
Kwět bělo-purpurowý se lineť, že o zápalu ragském
Zde plesawé oko různo těká, an w zástěně ladné
Giž Podzim se gewj, halený mile w hognotu něžnau.

Wichřice úpalná, ze sewernj pauště uprchlá,
Kéž by nepowstala teď, s perutj i netřásala wlhkých
Zhaubný rez lepiwý, newčasných nedchnula mrázkůw
Palčiwo-faukagecjch! na gegjžto i Wesna pohubný
Wýdech rozkwětawá se krnj ljstečku we každém,
Zpustlá, ba zhynulá, že ge různo i záhuba wůkol.
Neb často zplozena mraziwé od bauře sewernj,
Hmeyžata ozbrogená, w nepočetném heynu se hemžjc
We wzduchu otrawném, hlodagj (wtěragjce se kazně
Skrz kwět a kůru we dřen, pohuben genž w zábodu černá),
Cesty si rychlo-chodé. Ač gesti to národek autlý,
Bywať někdy plodem potrestné pomsty nebeské,
Neb geg hlad stopugeť mořiwý, a rok urwale dáwj.
Strast by takau předešel, hned s pléwami drchnici nágmec
Pálj plápolawau zkušený we štěpnici rodné,
Až wše w kauři stogj, schowaný pak w krátku nepřjtel
Ze škulinek wšelikých zadušen zástupmo se kácj;
Neb kwět rozpučelý ostrým též práškem oseypá
Z pepře, anoť gjm rod mraziwý hned k úmoru pádj;

Neb, kdy gedem kalená kornautit chwůg se počjná,
Kropě wodau napořád w škůdném geg hnjzdě zatápj;
Heyna aniž drobných ptáčků, genž pilně zobáčky
Geg tu z děr klobagj, nezahánj zpozdile dále.

Gen strpenj měgtež, rolnjci! ty wětry dotěrné
Darmo nynj newanau, wzdorugjť ony nátoku walných
Zasmušilých to mračen, hubiwými ligáky těhotných;
Neb, kdyby přes moře Atlanské se dotjžily až sem
W zástupu neskonalém, letnj by uhasly paprsky,
Wšj naděge zbawený by i rok zatopil se nedošlý.

Teď wyzuřil-tě Sewer; we železné geskyni zatknut
Stichlý giž si sedá. Gižnj zahřjwage wětřjk
Gemnj wzduch daleký, powydéchage w klenbu nebeskau
Oblaka obtěžená, w nichž *garnj deště* se tjsnj.
Zdá se prwem, že by gen chmurná powycházela kudra,
Blankyt sotwa kaljc gasný; wšak w postupu rychlém
We hrady giž skupeny, zrostlé w běhu, páry se plaužj
Obloze po přeplné, wesměs pak a různo se mjsj,
Až si po obzoru kol sedagj co mračno tichaunké,
Ne takowé-to, gakých zimnj na pozemčany řjtj
Bauře, žiwot zničugjc, nébrž gen gemně-milostné,
Obtěžené naděgj wšelikau i radostmi blahými,
Přjroda gak si želá! Ponenáhle nořj se zefýrek
Nezrušenau we tichost, že neslýchati wjce ni wánku,
Genž, teteljc se, po zatwořeném by lesjčku se taulal,
Neb šumiwý by točil mnoho-lesklé do kruhu ljstky
Hrawě osyk štjhlých. I toky, wšech oproštěny kraužků,
Sjře i rozlinulé hladinau, se zdá, že nawyklý
W zmatku blahém pozapomněly běh. Wše, hrauženo we klid,
Spásu radostně čeká. Pospolně howádka, beránky,
Newšimny zcela pjce suché, po zelánce tu taužj
Giž o prosbě němé. W krátkau přestáwku utichlý
Národek obpeřený olegem si křjdla potjrá,
Mokrotu by blyštnau, setřásage, lehko ocákal;
Na znamenj bljzké i čeká, by potomně nagednau
We zbor powšechný se kupil. Ba i úwaly, háge,

Chlumce i prahnaucj žadonj tu nedočkawo o mzdu
Wláhy připowězené. Člowěk pak, kráčege wážný
Uprostřed stwořenj plesawých, o chwále pomýšlj,
Zhljžege powděčný. I konečně tu oblaka wolná
Štědře roljm giž poskytugj swé poklady hogné:
Sotwa že w důlkowitý polehaunku wcáknuly rybnjk
Krůpěge úwodné, wšeliká giž zásoba wláhy
Řjtj na zmlazený se o kypném výtoku wesmjr.
Krůpěge sotwa slyšj ale deště se wkrádagecjho,
Kdož mezitjm kráčj lesnjm powlownĕ bludištěm
Pod temným klenutjm swjžj chwoge, hustě zarostlé.
Kdož by wšak potrwal we stjnu, anoť nebe dobré
S wýšin sestupugeť milených, a štědře wyléwá
Beylj, kwět s owocem w blaho-datné Přjrody lůno? —
Žhaucj obraziwost předwjdá w předběhu rychlém
Zrůst gich rozmanitý, a, mléčná an kane njza,
Rozhljžj se kolem po planaucjch okrage barwách.

Tak plně-naběhlá po celý den oblaka rodnau
Zásobu poskytugj, žeť zem do sytosti namoklá
Teď žiwotem preytným i w spodnj wrstwě oplýwá;
Ažto po západnjm nebi ještě na odchodu slunce
Plápolawé w lesku zlatitém z červánku wyhljdá
Mráčkůw rozhalených, w geho genž se milostně paprsku
Proměňugj. Kwapiwá se w okamžik záře opjrá
Pozlacený o kopec, wlhké pak háge objhá,
Po plesawých tetelj se wlnách, a mlhau žluto-gasnau
(Genž niwy rozlehlé w průzračnau páru odjwá)
Oswěcugeť rosných diamantůw zástupy lesklé.
Giž zelenem zroseným rozbleskly krag se usmjwá,
Háge se dmau, a gegich prozpěw zánownĕ procitlý
W zbornj hudbu diwau se měsj s hrčiwými potůčky,
Rozmnožený dálným mekotem ljbezně pahorkůw,
I hlubokým bučenjm, genž w odpowěď se ozýwá
Z úwalu, zkad zefyrek sladký wane, wšecko pomjsiw.
Odražený napotom wýchodnjm oblakem, autle
Přes zemi wyklenutý, se wypjná sedmi-barewný
Oblauk étherowý, pestrau rozkládage malbu

W saumĕrnosti lepé, od čerwce počjnage až tam,
Fialowá barwa kde nenáhle w blankytu wadne. —
Newtone proslawený! zde kanaucj oblaka chmurná
Naproti slunci twořj hranolu twau bezděky deštnau,
A wzdělanému porozwinugj oku světla točence
W rozmanitosti lepé, gež důwtipný gsi uwolnil
Z bludnjků bělawých! — Wšak pastwec takto nesaudj;
Neb cele rozdiwený djwá se na kauzlo polesklé,
Rozklenuté přes stráň zlatitau, ba i zpozdile chwátá,
Ozdobu by skloněnau polapil; leč w údiwu patřj,
Oblauk podwodný gak před njm stále ubjhá,
Až se potom ztrácj. Nastaupá teď noci poklid,
Temno i úkogné; na sytost pak země namoklá
Zjtřnj záři čeká, na odiw by wykládala wůkol
Tworných po trubicech wedené na tisjce početných
Pokdy labalzamowé, minulý den gež s nebe seslal.

Pak i garé se linau w bugné hognosti *bylinky*
Půdu přes zelenau, že i těžko mnohdy tu bywá
Znalci bylin, třjdy wšechněch wypočjtati četné,
Když se po lehku bera klikaté skrze úwaly dálné
Bedliw mlčky hledá, neb kdy skrze hauštiny lesnj,
Wšecko řadě, hlupský zewlaun co do kaukolu mjtá,
Klestj cestu šerau, neb skály na týmě wylézá,
Kýwagecjm zelenem gasného wrcholku wywáben.
Štědrau sjmě gegich wysypawši Přjroda hrstj
Zde w hognosti garé točitým rozwála ge wětrem
W počtu nepřehledném, s sosawau ge pomjsila prstj,
I s wlhawým potokem, s plodiwým zárowně i deštěm.

Než kdo tu wyzpytugeť gich sjlu? komuž-to ge dáno,
Wolně okem čistšjm wniknauti we poklady tagné
Rozkoše, sjly, žitj? Ony bywaly člowěku ondy
Obžiwenjm, dokawád se w bezwině geště kochawal,
Čjtage zástup *let zlatitých*, krwe negsa lakotný,
Kdyžto diwých žiwota zwyčegů gest geště newjdal,
Laupeže, wraždy a muk, neduhůw, obžerstwa neznámý,
Kdy wladařem swěta byl, nikoliw geho zhaubcem ukrutným.

Tehdá záře prwá rod mjlo budjwala bodrý
Nezkažených to lidj, pod poswátnými paprsky
Nerděla se hnusiwým pohledem leniwého na chrauna;
Neb gim sen přelibý uprcháwal lehko wykaufen,
Wstáwali pak cele rozčilenj, co slunko nowotné,
Buď by role zdělali swá, k hogné úrodě wolná,
Buď by radostně opatrowali stádečko tichaunké.
Zpěw dwjhal se kolem mezitjm, a šprýmy i tance,
Maudrý, přjgemný i howor krátjwaly chwjle
W čackém gim pořadj, an w různém údolu láska
Strasti posud prostá, bugarau aupjwala tužbau,
Plápolagjc blahotau, neznagjc pak leč muka sladká,
Genž, ač srdce ranj, napořád geho rozkoše wýšj.
Úkonu hněwného, zpupné ani ještě urážky
Neznaly sau ty nebes přešťastné djtky neklamných,
Neb rozum a blahocit gim bywaly zákony tehdá.
Přjroda sauhlasná na ně patřila w úsměchu libném,
Gasně se lesk' blankyt, chlazený wěčnými zefýrky,
Balzam i šjře wanul wonný. I slunko mladistwé
Blesky sesjlalo neyblažšj; obláčky milostné
Tučnotu sau rosily; plynuté pospolně na lauce
Ostražitý skot a braw bez péče porůzno si hráwal.
To wše z temně-šedého lesa když lew se wyřjtiw
Spatřil plápolawý, tuť hned geho srdce ukrutné
Změkčeno gest, že i on připogil swé šprýmy mrzautské.
Neb hudba přemilá gest wšecko chowáwala w mjru;
Pjšťala sladko nyla, hlas slýchán w prozpěwu něžném,
Dauwage w ňádra gará; wůkolnj háginy šjré
Hluk swůg wmjsily též, plynulyť pak o sauhlasu wětry,
Gakž i wody: hle taká dnůw ozdoba bywala prwnjch!

Ach! dob oněch gasných, wšj chmurné poskwrny prostých,
Odkud wěk zlatitý bágjcj čerpali pěwci,
Přeběda! wjce nenj za časůw giž těchto železných,
Těch žiwota kwasnic! Neb w mysli naprosto malátné
Řádná mocnostj shodných se powymknula swornost,
Podstatu genž blaženosti činj, an wšecko tu u wnitř
Z rowné wáhy se wysmekloť; giž i náružiwosti

Ohradu rozlomilyť, a rozum polowičně uhaslý
Neb zbabělý, spokogen, ba pokýwage úplně, wjdá
Zmatky ty přewratné. Potworná wzteklota děsná
Smyslů pozbawená, i sebau trhagjc, tu burácj,
Neb zbledlá a tichá gedowau si na pomstu sedáwá.
Záwist wadne šedá, uwiděwši radosti ginébo,
Zásluhu gen prznjc, sama gjžto nemůže dosjci.
Bázeň zaufaliwá, přeludy strašená tu lichými,
Chábná, nezmužilá, wšeliké gen sjly potjná.
Teď ba i láska sama rozhořčuge utrobu wšecku,
Úzkostj tagenau gen trápjc srdce wyprahlé,
Neb nořená w zištnost hnusiwau giž wjce neznáwá
Žádosti spanilé, nenasytné wjce ni tužby,
Genž požitjm zhrzegjc sobětným, pauze hledjwá
Oblažiti přemilý čistého plápolu předmět.
Náděge wilnostj churawj; hlodowá pak i útrapa tagná
Giž na žiwot se mrzjc buď třeštj, ljtě se plaužjc,
Buď w mrtwém mlčenj zde maŕjwá chwjle slzjcj.
Ty wše (i heyna ginych) wyprahlé utroby bauře
Klamstwem wěčně se stŕjdagecjm dobrého a zlého
W rozmanitosti nepŕjtržné duši w útoku trýznj
Neskonalými muky: strannost pak se z toho kljčj
Uwnitř podhnizená, lhostegné rowně nedbalstwj,
Chladné, nestaragjc ubohého se o blaho bratra;
Hnusnota též škaredá, potutelná šalba, nenáwist,
Podwodnost chábná, a drawé lotrowstwo neljcné;
Až posléz wšeliká společenská hasne citelnost,
A wzteklá i drzj prolomiwši hráze nelidskost
Srdce wše zkamenj. I zdá se, že pomsty lakotná
Přjroda rozdrtěná ladný swůg zwrátila oběh.

Odtud za starodáwných dob potopa wzala půwod,
An hlubo-roztržený okruh swěta (klenba gehožto
Kol hradilať wody saustředěné) o prasku burácném
Zúplna stroskotaný do bezedné tůně se kácel,
Žeť tu po naskupených zdrcené giž země kopecjch
Přjwaly šjře porozplynuly zpaustau se pohučnau,

Z prostředu až posléz k oblakům, to ligawcemi strhlým,
Welmoře bezbřehowé přes swět se wyřjtilo wůkol.

Od doby té Počasy přjsněgšjm stjžily žezlem
Swět cele rozdrtěný: ledowá Zima wyslala šjře
Spausty sněhu mraziwé, palné pak sřjtilo Léto
Parnotu záhubnau. Předtjm wšak Wesna mladistwá
Se skwěla rok po celý zelenem; we spolku milostném
Kwět s owocem gedněch na haluzkách se rděly sworně,
Powzduch mjrně wanulť, a tichost bez přjtrže gasná
Wládla tu nezrušená, leda žeť by zefyrky lahodné
Dechly na oblohu blankytowau; neb dauwati bauře
Geště neuměla gest, ni buráceti wichřice ljtá.
Dřjmaly sladko wody, strašná pak temnota sirná
Děsně se nedmula geště nebem, ni nemjtala bleskem.
Wýpary ni škodiwé, sichrawé Podzimku ani m'hy,
Seslabugjce, žitj zpraužek se natýkaly mrštných.
A wšak teď dny naše ztečeným gsau hřjčkami žiwlům,
Zmjceny z gasna we mrak, z tjžného i wedra na aumraz,
Neb ze sucha w mokrost, střjdánjm utrobo-žerným;
Podkopanyť klesagj, i hynau do bezedna ničenstwj,
A běh gich dokonán, neyljp když práwě počjná.

Dob za našich spásné beylj, ni nedotknuto, wadne,
Ač-tě dušj čistau, pleso-rodnau potrawy mocné
I zdrawoty statné, a dawem sil rowně žiwotných
Žehnánoť na obih, gakž neswede zručnota žádná;
Neb hltawým drážděn žrautstwjm, a krwe gsa labužný,
Člowěk teď klidné planiny lwem stal se lakotným,
Ach ba mnohem horšjm! Wlk, genž z nočnjho saláše
Wléče kořist bečiwau, z nj nikdy mléka nepjwal,
Nikdy gegjho neobljkal wlněného peljšku.
Býk, tygr, gegžto za šjgi tuhau popadá krwo-lačný,
Nikdý zaň neoral. K tomu pak giž zdiwěli drawci,
A hladu násilnost k takowýmto činům ge dohánj,
Gich we prsech huňatých pak i útrpnosti nebývá.
Než člowěk — gegž z gemněgšj gest Přjroda látky
Utworila, wnukši spanilé city w srdce mu wolné,

Gegž gediného slzám učila (kdy z kljna milého
Štědrá rozseypá mu giných na tisjce lahůdek
Beyljm nebť owocem, hognym co krůpěge deštnj,
Neb co paprsky, gimiž zniklo) — zdaž mělby tu člowěk,
Genž gsa twáře lepé se usmjwá, i w nebi přjmý
Se zhljžj, k spolkům hltawých se snjžiti drawců,
Smáčeti ústa krwj? Krwo-lačný nech-tě krwácj,
Záhubný to drawec! wšak což wy, owečky tichaunké,
Gste swedlyť? co gsi páchal gen, národku poklidný,
Žeť zahynauti musjš? ty, co nám gsi mléka podáwal
W hognotě přjgemné, pozapůgčil swého kožjšku
W zimě i nám mraziwé? I wolek dobrý a powolný,
Neškodný a tichý, co lichého ni podwodu nezná,
Čjmž urazil ten nás? On, genž powždycky ochotný,
Trpěliwý pracuge, planiny přeštědře odjwá
Úrody ozdobenjm, zda musj tu krwáceti bjdný,
Aupně umjrati pod ljtým rolnjka řezákem,
Gegž on wolně žiwil? To wšecko, by snad hodowánj
Dosladiloť se ku obžinkám giž bez toho tučným,
Co plodu gen z geho práce tuhé? Ach srdce citelné
Aspoň tak to wnuká; — se zlau by wšak se potázal,
Kdožby za těchto časůw poslednjch si směle traufal,
S Sámošským mudrcem takowých stran lehce se dotknauť;
Nadto nebe wznešené wzdornému i prozpěwu bránj,
Neb geho wůle we staw takowý nás utknula maudrá,
Dokonalosti posud kde nenj, wšj poškwrny prosté.
A kdož wj, kterako k žiwotu wznešenému bytenstwo
Poschodnj žiwnau od stupně k stupni se wýšj?

Kdy splaweny wšak teď prwnj giž přjwaly ljné
Řjček, wystauplých nad břeh garnjmi ligawci,
A kdy potom se wozj bělo-pěnné w poskoku wlnky
Přes mecho-barwý stok: přjhodná chwjle tu bývá,
(An woda geště howj klamawému i podwodu kalná)
By pstruhy giž gsi lowil. Pokrytnau dobře si mušku,
Prut též okrauhlý, to s pružným koncem ohebným,
Žjni také plowawau, šediwému co tisku si wyrwal,
Měg při ruce, wšeliké drobné pak nástroge lownj.

Wšak nedopusť, aby čerw mučený na udičce pobodné
Bolně sebau tu trhal, w krutinách smrtných se winaucj!
Neb když laupežiwá hltawost byla náwnadn polkla,
Tuť ruka aucitná (z krwawé ana utroby gi rwe
Zwjřete bezmocného, gemuž ni zakwjliti nelze)
Ostrotu hned znamená bodawau, i bolesti žalostné.

Když napotom mocné žiwnými slunce paprsky,
W hlaubný wnikši i tok, zde šupinný zkřjsilo národ:
Pak znowa, rozweselen, swau zábawu chutně počjney,
Zwlášť kdyby západnj wětřjčky křjžmo si hrály,
Obláčky stinné přes obor polchaunku nesauce.
W den takowý k temenům wysokým potokům se ubjrey
Šumné skrz lesiny krowité, i pahorky tichými;
W den to giný zkaumey gich skalné rýhy pobludné
Až široké ku řece, kde malinké bugně Rusalky
W wlnkách wolněgšjch skotačj si we zástupu bodrém.
Zrowna na mjstě onom, (třesawá kde pochybně i řjčka
Giž se pogj s gezera hladinau, neb kružmo se wjřj
Oblau nad skalinau, nebo od břehu podplaweného
Nawrátiwši se zas zwlněném si we odtoku hráwá)
Zrowna tu, dobře wědom, podwodnau mušku wywrhni,
A w krutinách semotam gi klamně powáděge umných,
Mrštnau giž si kořist znameney okem ostře pozorným.
W zástupu když ryby pak hladiny gsau hrawě powrchnj
Geště nedostauply, hladowy strkagjce se různo:
Zlehka zatrhnuw teď klikatau giž zatni udičku;
Gedny na břeh pažitem zdobený pak prudko wymršti,
Gedny tu na spádné pořičj zase lehko wytáhni
Pěstj napřaženau w rozličném poměru tjže.
A wšak pakli by geště mladý i k podwodu lehký
Úlowek autlaunký prut hebký sotwa ohýbal,
Útrpný s mladotau geho, pak žeť geště na krátko
Rozmařilý se těšil w oživaucjm světle nebeském:
Zlehka tudjž sundaw, nazpět zase wrhni do řjčky
Wězně tu pestrého. Kdy wšak z temného ložiska,
(Genž w brodu ge zrobeno z hustě spleteného kořánj
Stromkům nadwěšelých) mocný řeky wládce wywáben:

Pak třeba gest, při ruce wšeliké hned i obraty mjti.
Dlauho se giž pozoren přikrádá, mušku ucjtiw,
Často gi giž pohltit mjnj; wšak misky pokaždé
Kraužkowané hladiny zgewugj geho newěru, bázeň.
Leč kdy konečně hbitým náhodně pozastřeno temnem
Slunce we mrak stinný: polyká w zaufalstwu žalostném
Smrt, hrůzau poděšen. Ted' w úprku náhle ubjhá
Těžce raněn, strhnuw za sebau wlas, což by dosáhnul.
Pak po močálu hlubém, křowitém se po ústupu pjdj,
Po břehu podklenutém, gegž bez trudu dlauho obýwal.
K wýši wrhá tu sebau, tu zase w bahništi se wálj,
Na klam rozzlobený. Mezitjm pak rámě powolné,
Genž ho pořád cjtj, geho poběhu rozdiwenému
Stále howj; hned napnuto, hned zas přjmo po tůni
Geg napořád sleduge, zmařugjc geho zpauru gešitnau;
Až posléz, položiw se na bok, giž wýdechu prostý,
Osudu swému se podrobugeť, že tu ku břehu wláčjš
Rozweselen si kořist, genž giž se ti wjce nebauřj.

Mjrný čas tak užig! Kdy wšak na to *slunce poledňj*
Oblaka pobludná od swého stolce zahánj,
A w hlaubné ponožj střely giž leniwosti wypauštj:
Břeh si hledey stinný, bezowj kdež pod kwětem aupj,
Kdež liliátko bělé, wyseté zde po údole různo,
Dauchá zápach balzamowý, kdež i bukwice bjlá
Rosnau hláwku klonj, kde krygj nachowé se fialky,
I wšeliký kwětinek s nimi zástup stjnu-milownych.
Neb pod onen se gasnau položiž, genž wětwe wypjná
Nad skálau wisutý, plowawým kdež wesluge křjdlem
Daupnák pozwučiwý, se spustiw; kdežto i gestřáb
Přjkré na skalině wzduchowý teynec si wywýšil.
Swau tu i obraziwost w klassickém pjsmu unášeg
We zgewy wenkowské, gakowé ti z Mantowy pastýř
W bezwadném malugeť ljbezné sauzwuku pjsně,
Neb krage wýkres sám si uchop, genž kmitně pobjhá
Rozžiwenýmpřed okem kraso-rodné obraziwosti.
Pak ukoljbán w klid šumiwými potůčky, lesjky,
A w myšlénky nořen, aneboť ljbezně pohraužen

W sen samoty slastné, z njž péče wyhoštěna každá,
Kdež těkawých obrazů semotam na tisjce se mjhá,
W lůno tichosti ukog každau stopu náruživosti,
Každau — kromě dmutj twé utroby w mjru tonaucj,
Genž sice rozčilugeť poklid duše, wšak ho nebauřj!

Eyhle tu rozkošný wýhled milc Músu wybjzj,
By wnady wytknula těď geho. Leč komu kresliti možno,
Přjroda gak maluge? Zda horaucj obrazotwornost
W neykrašších i plodech zde geğjm barwám se wyrownáť
W obratu newšednjm zda umj ge smjsiti tako,
A splawiti w sebe tak, gako bývá wjdati každém
W paupěti rozkwětawém? A když sama obrazotwornost
K té wěci nestačugjc, mileným pod djlem uléhá,
Ach mluwa což dowedeť nebohá? kde slow se dopjdj,
Barwau nakropených tolikau? A kohožto mohútnost,
Gemně pronikši život, mau pjseň nadchne welebnau
Čistěgšjm olegem, nebo pražmo-dechými zefýrky,
Genž neustále plynau w newyváženém wýtoku wůkol?

Byť se i nezdařilo, přjgemno přede bude djlo.
S djwkami pogďte mládci nynj, gichž utroba citná
Láskau nezkalenau wznešeněgšj rozkoši hárá!
Pogď i *Libinko* drahá, wzácná mé pjsně Ty chlaubo!
Od Milinek genž utwořená pauhau gsi milostj;
O mrawně sklopených a lahodných pogdiž očinkách,
Wšecka na gichž wážný zachwjwá utroba pohled;
Genž s gasným rozumem, nadaným přeštědře pomysly,
Obraznost i pogjš bohatau, pak srdce citelné:
Pogdiž milko nynj, an růženohý w kwětu zarděn
Zdlauha se *Mág* bljžj, abychom tu pocházeli pospol
Chladnau gitra rosau, natrhawše i kwjtka mladistwá,
Čerstwě tu rozkwětlá, zdobili Twé wlásky kadeřné,
I Twoge ňádra milá, kwjtků kde krása se wýšj.

Hleď, gakž o krutinách bohaté swé poklady údol
Šjřj nawlažený! Hleď, gak liliátko potůčku
Zde w tagném pige, an skrze tráwu se hustě zarostlau

Těžko tlačj, gelikož w hogné bugnosti ge něžně
Zakryt břeh rositý! — Odtud pak dále se beřme
Zas, kde zefyrky wanau z plahotin tam šjře porostlých
Rozkwětlým fazoljm. Ni Arabie zápachu wonná
Gemněgšjho nemá, než onen gest, štědře co tamto
Každau nadchne mysl, každau duši ke plesu pogme.
Lauka také spanilá gestit Twé hodna nožinky,
Čerstwým ozdobená zelenem, bez počtu i kwjtjm;
Přjroda rozlehlé zde gewj swau w různotě nedbu,
Luzné krásoumy prosta gsauc wazby, podáwá
Newnucenau gen krásu očjm po prostoře bludným.
Pilné wčelky tady swûg, w němž si zaljbily, úkol
We bzučiwém konagj rogi; semtam křjžně se mjhá
We wzduchu přjgemném gich národ prácemilowný;
Zawěšené napotom wbodlým tu z paupěte sûskem
Swau duši étherowau sosagj, swau podstatu čistšj;
Pak se ženau, křjdlem zmužilým wljtnuwše do wýšky,
Na wřesowiště rudé, mateřj kdež dauška zawánj,
Odkud požlutěné wracegj s sladkau se kořistj.

Uprawená napotom na odiw též zahrada něžná
Swjžjm přespanilý wýhled stromowjm rozewjrá.
Bludnjkem zeleným těkawé oko w úchwatu semtam
Roztržitě blaudj: hned listné zde skrze chodby
Laubj temně-krytých (kde paprslek těžko se djrá,
Stjnem rozloženým) uchwáceno zewluge w dálku;
Tu hned s blankytem ukloněným, tu hned se potůčkem
Scházj s důlkowitým, hned s rozwlněným tu gezérkem,
S hágem tam stinným, s lesklau wěže tam makowičkau,
S chlumcem nadwětrným, s hladinau pak i dále pomořskau.
Wšak co se blaukati tak daleko? wždyť pak tu na bljzku
Po řeřawých rabatech, genž w blesku rosičky se lesknau,
Neb zde po kupce plné kwjtečkûw pestro-barewných
Wesna krásno-ruká wšecky wnady z lůna wyseypá:
Tať bělawé sázj neydřjwe sněženky a šafrán,
Sedmikrásy, chudobky potom, fialinku i modrau;
Zde mnohokwětky garé bez počtu, a různo-barewné
Tam wiolinky žluté, skropené ryšawými bodjčky,

I stromeček bugný, po celé genž kwjtnici zápach
Šjřj; pak pohoněnky, gegichž kwět snadno křidélkem
Setřese gemně zefyr; bohatě zdobené prwosenky
Práškem rozmanitým, hladké gjmž ljstky se lesknau,
Pryskyřnjčky plné, tljcj o rudosti ohenné.
Pak tulipánůw rod se žene, w nichž krásota taulná
W rozmaru se přewrhá; neb z odrody k odrodě barwy,
Gakkoli sem nebo tam prášek pozaljtne plodistwý,
Proměnné prchagj: takowých — gak mjle wypukly
Rozkochanému oku — plesage kwětinář znamenáwá
Kauzly (swauř wywodil ge rukau) u hrdosti potichmé.
W postupu pak žádné od paupěte wesno-rodého
Kwjtko zdeť nechybj až k pižmowěnce poletnj;
Nescházj tu jacint čisté bělnosti panenské,
Genž sklopený uwnitř zarděn; niž žonkila něžná,
Zápach genž přemilý šjřj; ani narcisek autlý,
Gak by we bágečnau se napjnal geště studánku.
Hwozdjčky zde také široké, rychličky peřesté;
Růže damascenské z každého linau se keřjčku.
Nelze setjsti dawu, wšech popsati něžnoty, wůně,
Pestrých množstwo barew malowat gest mluwě nemožno:
Gest to Přjrody dech, bez úhony wěčně kwětaucj.

Spáso Ty! Zřjdlo bytj! Powšechná, wěčně gedinká
Země nebes Ty Duše! Přjtomná Podstato! Tobě
Sláwa budiž! Zde se Tobě kořjm, mé stále myšlénky
K Tobě do wýše planau, genž mistrowskau gsi se dotknul
Rozsáhlého rukau wšehomjra u sauzwuku ladném!
Rozličné Twým působenjm odrůdy bylinstwa,
W mázdřici sjtkowitau whalené i w ljstky oděwné,
Wzduch žiwota wlykagj, zapigjce rosičku nebeskau.
Twá ruka gich gediné whodnau byla kladla we půdu,
Rostlina žeť každá kogená u přjtoku hogném
Šťáwau oplýwá, z trubiček složená se winaucjch;
Slunce potom garnj křjsj w Twůg rozkaz opětně
Šťáwu gegich mrtwau, giž wehnaly až do kořánj
Wichry Zimy mraziwé; w plynném pak poskoku šťáwa

A w žiwném kwašenj stupugjc giž wýše a wýše,
Rozstjrá ten očjm wýhled nepočetně barewný.

Gakž od řjše bylin, se nenáhle ponášege, wýše
Předmět můg stupugeť, tak wznes perutj se podobnau
Múso mi těsno-dechá! slyš, gak chwogaté tě lesjčky
Šumně k sobě zowau we milostné okrase bodré!
Hlásku mi teď, milenj wy slawjci, zapůgčte, a wlegte
Kličkami se wlagecj duši sauzwuku gemněhlasého
W mé sloky rozmanité, gelikož (naladiw si tu lýru
Od hlasu prwnjho hlubo-zwučné pjsně kukačky
K sauzpěwu Wesny čilé) o plápolu teď se dotýkám
Předmětu, powěst gegž nezná: toť *lásky lesjčkûw*.

Žiwné lásky podech kdy rozeslán po kragi wůkol,
A plodiwý wzduch záhřewný giž srdce zagjmá
Sauhlasná: weselý tuť zástup ptactwa počjná
Mysli o rozgařené peřiti swá křjdla malebná,
A znowa o prozpěw, časem ochladlý, se pokaušj,
An zprwa slabě genom štwjřj. Wšak w postupu rychlém
Wtok něžný, genž podmaňugeť si prostoru šjrau,
Gich zbory obžiwugeť, že obecný ples se wyléwá
W hudbě neobmezené. I zwedá se skřiwánek u čistém
Prozpěwu rozhlasitém, posljček gitra milostný;
Dřjw než stjny minau, šweholj popolétage wýše
W oblaka giž šerawá, a budj gemného ze lůžka
Národ prozpěwawý. Teď w každé hauštině hágku
Temno-šedé, každém chwogatém na stromku, keřjčku,
(Genž ohnut břemenem pod tjžným ještě rosičky
Nad hlawami zpěwců tu bogácných w klenbu se laubj)
Hogný gich libozwuk se ozýwá. W ústupu drozdjk,
Genž spolu s linduškau štěbetá zde o záwodu bodrém,
Hned slyšený hlásků neykrašších stupně pobjhá,
An mezitjm klidný naslauchage wolně slawjček
Rozkoše té přege gim: wznešené w myšlénky pohraužen
Mjnj swým nočnjm překonat gich prozpěwy dennj.
Tam zase ostružiny z trniwé kos hlasně si hwjzdá,
A z hágku zmočená w odpowěď pěnkawa pinká.

I kmitawých giřiček zástup, bodláky kwětaucj
Nesčetný si zagaw, nemlčj. K těm pak se i walné
Zpěwců heyno pogj, a w čerstwé stjny ochladné
Ljstkůw nowě porozwinutých swé prozpěwy medné
Mjsj, an s kawkau se i wrána i sogka ozýwá:
Každá pjšťala — wřjskagecj, slyšená-li o sobě —
Whodně plnj mnohopěw. Mezitjm posléze i daupnák
Swým wrkotem zpěw powšechný zádumně owjwá.

Láska to gesti čilá, co twořj gich prozpěwy ladné,
Lásky také hlaholem gestiť gich hudba porůzná;
Láska to, genž něžnau wzágemnost obliby ptactwu
I zwěři těď wštěpuge. Hle peřesté ozdoby národ
Chápe se giž wšelikých prostředkůw lásky čiperné,
W nápadu i zběhlé, a malé si dušinky wyléwá
W něžnotu manželskau. Neydřjwe se pauze podálně
(Neb se neosměługj) o wzdušném okruhu wjřj,
Pak se snažj wšeligak, do tenat by zawábily lestných
Pohled dobře toho wědomé giž milky šibalské,
Lhostegné na oko. Hleď — sotwa by ještě pomyslil,
Žeť by se náchylná chtěla poddati wolně samička —
Barwy se giž lesknau; naděgj pak nadšeny sladkau
Prudce se přibližugj, i zrakem setkawše se opět
Od sebe odletugj, pak poznowu k sobě se bljžj.
W oblaček spanilý giž pnau si perautky peřesté,
Žeť pjrko wšeliké tetelj se o tauze radostné.

Swazkem slaučeny manželským, hned w haništinu háge
Odkwapugj, kamž gich bugará wede obrazotwornost,
W ústupu poklidném aby rozkoše, obžiwy došly,
A splniłyť *weliký wšem obecný Přjrody zákon*,
I sladkých pocitůw, genž gich se zmocnily utrob,
Nekogilyť nazmar. We stinném česminy haušťj
Gedny si hnjzdo robj, we giném i keřjčku polistném;
Gedny slabá swěřugj swá pjsklata w ochranu drsnau
Ostenného trnj, některým rozpuklina opět
Temná babky duté bezpečnau záštitu dáwá,
A swůg hmyz na pokrm, mech pak na hnjzdo udjlj.

Pak některé opodále pletau na stráni neljené
Neb trávném we dolj si pokorně košátko nizaunké.
A wšak neymnožšj libugj we lesjch si samotných
W temnu nedostupném, nebo na břehu hustě pyřánjm
Propleteném, šumiwý gegž přjkře dělj tu potůček,
Den po celý hukotem ljbezným gim lahodjcj,
An ge powinnost teď něžná pautá; we kořánj
Liskowiny, bědawým genž nad potokem se ohýbá,
Základy teď prwnj si činj skrowného domečku,
Stromkůw pak wětwičky suché srownawše u něžnau
Stawbu, lepenkau wšecko pogj. Teď wezde neuzřjš,
Leč mjhot spěchawý bez přjtrže po wzduchu pružném,
Nesčetnau perutj tepaném. Wlašťowka čiperná
Rybnjk o blatitý se otjrá, nebtě zameyšlj
Dům si robit wisutý. Wolného tu ze hřbetu často
Trpných kraw neb owec škubawé bez počtu zobáčky
Chlaupky anebť i wlnu rwau; neb, když i nikdo nečjhá,
Stébla z humna kradau, až pak gich přjbytek autlý,
Čistý, teplaunký, ku gegich čile roste pohodlj.

Trpěliwá kdy potom tu sedj giž pilně samička
(Neb od práce milé gj wjce naprosto neslaudj
Bolný hlad ni krutý, ani četné rozkoše wábné,
Ač wůkol cele rozkasaná kwěte Wesna milostná):
Saucitný si milek wysoké stanowisko wyhljdnuw
Na břehu naprotnjm, weselau bez přjtrže pjsnj
Ukracugeť gj čas nudiwý. Pak někdy sedá si
Chwjlkau w mjsto gegj, by ona slétnuwši si skrowné
Potrawy naklobala. Když pak čas w úkonu něžném
Odměřený wyprchal, tuť skrowňaunké se naháčky,
K úplnému žitj giž gsauce wyljhnuty teplem,
Z wetchého wězenj klobagj, a na swětlo se kaulj,
Rod wšeliké pomoci zbawený, au stále o pjci
Pištjc gen žebronj. Gakowé pak náružiwosti,
Ach, gakowé pocity něžné giž lásky starostné
Teď rodičům se nowých mocnj! Wyletěwše do dálky
Láskau rozčileny, zprostiwše se rády pochautek,
Pjsklátkům-tě nesau neylepšj stále pamlsky;

Sotwa ge rozdělilyť we stegné částice, opět
Potrawu gdau pro nowau. — Tak i párek rownĕ šlechetný,
Gsa stjsněn nehodau, stwořený wšak ze hmoty čistšj,
Cjtj w strasti radost, sprosté gjž srdce nechápe;
Uprostřed hágůw dalekých we chalaupce samotné,
Krom nebes útrpných zcela neznage podpory žádné,
Uplakaných kdy očj obracj zde na postatu djtek,
Hlad skrocuge wlastnj, a poslednj špetku podává.

Wšak negenom gim práce mila-ť; nebo w zápalu láska,
W utrobu gim wštĕpena gsauc Otcem Wesny welebným,
Též zmužilost rychlau rodu gich skrownému udjlj,
A sprostému dowtip. Hleď, gak perutj se potichlau,
Swéwolná-li noha gde rušit gich na stromu hnjzdo,
Tam pomalaunku kradau w hustý na bljzku keřjček,
Odkud pak, gako wyplašené, wyletĕwše do výšky
Bezcitného školáka klamau. Z té přjčiny rowněž
Nad rolnjka hlawau bĕlo-křjdlá sljpka powodnj
Šustjc se kraužj, napotom pak we směru přjmém,
Rozljtnuwši se, giž dalekau přes drastinu táhne,
Od hnjzdečka ho odluzugjc. Diwoká proto kachna
Nad drsným třepetá se mechem; tetřewka podobně
Plaužj w pustotu bezlidnau, aby (podwode nĕžný!)
Sljdjcjho chrta bludné pozawedla do dálky.

Uměno! nic se nestyď, též truchlití w saucitu chwalném
Nad bratřjčky lesůw, gež člowĕka páže nelidské
A sweřepé chytiloť, zawřewši i do klece tĕsné
Ge swobody zbawilo, wzduchowé i prostory wolné.
Teskně wĕzen tu sedj, a peřjčko smutně čepeyřj
Temnošedé, gelikož lesklé gest pozbylo záře;
We zpĕwu wjce nenj bodré diwokosti dogemné,
Genž gasný i čilý s buku se drobenými kotaučky
Druhdy linul. Wy, které gmau láska i pjsně milostné,
Šetřte holátka milá, surowého zanechte řemesla,
Gestliže srdce waše mdlá bezwina geště dogjmá,
Zpĕw-li ge geště tĕšj, nĕžná gjm hýbe-li láska.

Zwláště nedeyte tomu, zkažené aby péče slawjček
Smutně želel; autla přjliš geho austawa gesti,
Byť tak snadno uwyk' w těsné kleci wazbě bolestné.
Často, když ku mladým wracuge s přeplným se zobáčkem,
A prázdné zde widj zlekaná swé hnjzdo samička,
Wypleněné holemau to rukau surowého pacholka:
Potrawa náhle padá gj z úst giž wjce neplatná,
Křjdla se gj tu matau, sklopená genž w zármutu těžkém
Wznésti gi sotwa mohau na topol ku stjnu tichému,
Kdež, zaufalstwu podawši se giž, we prozpěwu mutném
Strasti swé žaluge hrobowé noci! pak tu samotná
Na wětwičce sedjc, po mraucjm aupadu každém
Powždy počawši nowau sloku opět pjsně žalostné,
Sdjlj žal swěrawý, až šjré háginy aupný
Prozpěw i opětugj, a gegich s nj ozwěna pláče.

Teď peřeňátka čilá, dosawádnj wazby potěsné
Giž nasytiwše se dost, nepokogně perautkama šustj,
Prostory powzduchowé wolnau žadonjce magetnost.
Službu tu geště genom gedinau! pak láska starostná
Nawždy mineť rodičůw, i nenjť gj potřeba wjce. —
Nepracugeť nikdy wěhlasná maudrota nazmar! —
W gasné odwečerj (kdy lahodná gemnota wládne,
A když balzamowý dech háginy mjrně owjwá,
Pobleskem zlatitým oděné) gich národek autlý
Nawštěwugeť nebe prostorné, a pozorně se djwá,
Kam pohled stačugeť, we obecnici Přjrody šjrau,
Pastwiny we štědré, wolné w reydiště budaucj.
Bugně po wětwjch poskakugj, ale na kragi zwrátkém
Wázne gegich zmužilost; i pnau neustále perautky
Matně poroztažené; w hluboké se spustiti prázdno
Stále se geště bogj; až pak ge wedauce rodičky
Před nimi odletugj, a na wýprawu mužně ge wábj,
Neb nesmělé shozugj. Wlnitý wzduch ochotně pogjmá
Břjmě gegich peřité; samoučné wesluge křjdlo
Živlem rozwlněným. Hlubokau doletěwše na půdu
Se znowa pozwedagj perutj giž teď zmužilegšj,
Pak napořád konagj swůg wýlet dále a dále,

Až strach rychle mizj wšeliký, a wšecka tu sjla
Rozgařena k činnému žitj. Teď do wzduchu samky,
Péče wyproštěny giž, wzletlými za djtkami patřj;
Geště se rozradugj, — odkud na ně wjce nepomnj.

S neywyššj strminy hromopusté sráze poděsné
Nad hlubinau skloněné (takowý-tě i na břehu Kildy
Přjstrach neyzazšjm, kdež lid naprosto samotný
Wýspám Indickým západné slunce přepauštj)
Králowský-tě *orel* wede k wýletu orlata mužná
Drápům ostenatých, w nichž otcům zápal objha,
Giž schopná, by nowau wlastnj si zakládala řjši.
Hle s twrze auskalné, s wěžitého ge sjdla wypauštj
Řjše porozlehlé, gjž králuge po wěky dáwné
Mjru o nezrušeném, an wezdy přes moře šjré
Řjdj wýlety swé, na cizjch wýspách by kořistil.

Krok-li ku wenkowskému potom bych statku zamjřil,
Kdež gilmy wznešené, i welebné ljpy we luzný
Zástin wránu zowau, genž, uprostřed ratolestj
Hned za prwého gara wzduchowé založiwši obydlj,
Stálým krákořenjm se bawj: ay toť by mi rozkoš
Působilo přemilau, kutiwému se djwati djlu
Drůbeře w zástupu rozmanitém. Zde kwočna starostná
Četnau, pipkagecj napořád, zwe k sobě rodinku;
Gj zmužilý tu kohaut krmenj pak i ochranu dáwá;
Utroba mu plamená žhaucj; on statně si kráčj,
K saubogi an kokrhem zwe soka. Hle gezérku na gasném
Před brodiwau čeledj zase kachnice pestrobarewná
Wesluge káchagecj. I labuť nádherně plynaucj
Sněžné swé peřenj gižnjmu zefýrku wykládá,
Šjgi zpupně klenauc; hleď wesloma kožkowitýma
Ku předu pyšně plaweť, wrbitau pak wýspu si hágj
W ochranu mláďat swých. Tu krocan hroze hudruge hučně,
A rdj se zlobiwý. Tamo páw rozewjrage oblauk
Wšech skwaucjch to barew, swau ozdobu slunci wypjná,
Wážně i wykračugeť si w pyšné sláwě welebné.
Nad skupenjm wšelikým wrkawý pak w honbě holaubek

Ljtá rozkochané, aneboť se nadanwage kaulj
Očkama šelmowsky, měňawým wrtě wezdy ohrdljm.

An pak tauto měrau stjnůw obywářky milostné
Čisté lásce howj: *hutněgšj třjdy* žiwoctwa
Ústupu gich poblјž w zuřiwý řjtiwše se zápal
Diwě se pogmuly též. Po žilách wšech mocně zanjcen
Tur cele rozběsený zuřiwau pudu wichřici cjtj.
Pastwiny nehledě teď, a o pjci tu nedbage wjce,
Od koho sotwa widěn, w žlutité šjpěnce se brauzdá,
Ač po bokách geho rozložitých gemu wětwe haluzné
W bugném hognu pučj; košatými i klenbami hágů
Blauznj zasmušilý; neškubeť luzného pupence,
Ač se geho smyslům newšimným dosti dotjrá.
Často i žehragecj důměnkau ke wzteku wáben
Zápasu sobě hledá; w autok se poháněge myslj,
Že w kmenu swálowitém soka urputilého zabodnul.
S tjm-li se pak setká, oba řwauce ku zápasu pádj;
Wzteklota ay giskřj z gich očj; dusagjce we půdu,
Z njž se prach chumelj, ku činům zněcugj se krwútným;
Z hlaubi si powzdychugj, w zuřiwau pak bitwu se mjsj,
An tuřice zde ciwj gim poblјž balzamo-dyšná,
Gich wztek rozpalugjc. I hřebec w prudkosti tetelné,
Gestli popud žhaucj geho utrobu palně zanjtil,
Nictě na uzdu nedá, ni na šwih biče práskagecjho;
Ontě ranám ge tupý, an k wýši potřásage lebkau,
Slastj dobře mu powědomau přes stráně uhánj
W dálku nezástawný; wyděšen zcela w zábodu pádj,
A přes hág, skaliny, přjkré hory w úprku ljtá;
Mnohdyť řehtage též wětrném na wrcholku lapáwá
Čerstwý nozdrama dech, pak swrhnuw s wýšky se kolmé,
Bystřinu rozhánj pěniwau, genž s hráze se řjtj,
Kdež se ručeg zuřiwá k austj těsnému kolácj
Černošedau peřegj. Takowáť geho sjla ohromná,
Gjž žilina wšeliká i diwé geho srdce nabjhá.

Luzné rozkoše, giž newyważná Wesna podáwá,
Prosty také negsau ani *potwory tůně* gekotné:

Z wjrůw powzbuzeny mraziwých, z bezdného močálu,
W bauři diwé se brodj, a w pádné rozkoši řádj.
Hrůzau rozladěná zlozwučně by wřjskala pjseň,
Rozdiwených žiwoků zuřiwý kdyby zpjwala plápol;
Gak — kdy wřelau wášnj wrozená gich wzteklota růstá,
A w palu rozgařená gichř utroba strašně burácj —
W pustině ozwěniwé u hřmotném zástupu reydj,
A w swé lásce řugj surowé. O předmětu tomto
Kráskám roztomilým wšak w zápalu zpjwati pjseň
Neslušno; wždyť onen wrcholek chlumu wjce dogjmá,
Pastwec kdežto sedj na lepém tráwnjčku poluzném,
O zdrawotě swjžj západné wdéchage slunko;
W okruhu klidně paseť se geho stádečko, mečjcj
W postaupni zwukowé, a hrawé rozmarně beránky
Sem nebo tam swedené, čile poskakugjce radostj,
Bodrý ples si wedau. Hle nynj o předstihu rychlém
Opět dál se ženau; nebo sotwa že heslo zaslechly,
Pádj giž klusotem, spěchagjce po úwalu hutném,
Genž pahorek wraubj, byw někdý wálky železné
Baštau úsklebiwau za oněchto časů žalo-děgných,
W rozbrogi pohrobené kdy wlasti krwácely rány
O sporu neskonalém, dřjw než ona geště wyrostla
K mocné řjši oné, stogecj-tě na základě pewném,
Kdež obchod bohatý zlatité swé týmě wypjná,
Kde snažiwau pilnost naši maudrý zákon a wolnost
W rownotě ochraňugj, že gsme světu dálně na obdiw.

Kdo w mocném to dechu (mluwtež wy zkaumači bystřj!)
Neslyšenau i řečj, k citu wšak tjm mocněgi mluwnau,
Pěstuge ptactwo nebes, w geho utrobu wléwage autlau
Obraty lásky blahé? Kdož, leč Bůh wšecko-mohaucj,
K zápalu genž wše kogj, a gehož duch, neznage hráze,
Sjle o nesláblé wšeliké zde tworstwo owjwá,
Hýbe wšjm, wše řadj, daleký zachowáwage wesmjr!
On gediný wše koná neunawný, ačtě gedinký,
Genž nezdá se konat. W takowém hle pořádku dogemném
Ohromný seřaděn wšelikého bytewstwa ge rozměr!
Ačkoli negsa widěn, wšak očjm wšj přjstěry prostým

Swých we činech se gewj Stwořitel, důkladně učjcj!
Krásná Wesno milá, ay w tobě i twém sledu něžném
Usměwawý Bůh zwlášť se gewj; nebo prostora wodnj,
Země širá i wzduch swědčjť o štědrotě Božské,
Genž žiwochům surowým wštěpugeť city něžnoty čistšj,
Genžto i ročně tawj gichť utrobu, záměru prostau,
Že w plesu láskyplném citné gim srdce kypjwá.

Zpěw můg ať se nynj wznešeněgšjm w nápěwu wýšj,
Bych zpjwal Gara působenj na *člowěka* mocné,
An nebe, země tytýž, wespolně o záwodu pjlj
Rozgasnit geho utrobu teď, geho zwýšiti bytnost.
Zdaž udržj se, by též we obecný ples se nemjsil
Přjrody? Náružiwost zda diwá w geho srdci burácj,
An zefyrek mjrem, hudbau pak hágek oplýwá
Každinký? Od dobromilé gen šlepěge Wesny
Klidťe se we kwapenj, podlj skrbljci pozemštj,
Zatwrzelj, genž swých spolubratrů bjdy necitni
Sobě genom přegete wšeho hognost! Klidťe se odtud!
Wy wšak pogďte, duše spanilé, w gichž mysli powolné
Dobrotiwost twořiwá neyčistšjm nad twory wšecky
Hárá rozněcenjm! na wašem čele rozmile gasném
I w oku plápolawém sjdljc ona z úkrytu wábj
Skromnau ráda nuzost; nebo bezmezná blahoděgnost
Na prošenj nečeká; snažná waše w prohledu pjle
Se s mraziwým nemineť zimo-morné bjdnoty kautkem,
Tak gako láskyplné nebe we skromnosti nehlučné
Dárkem náhlým překwapuge w skrytu srdce samotné.
Wám gediné těkawý wůkol duch wánku garého
Dýšeť Wesnu lepau, wam štědrá oblaka hogně
Na swět sestupugj blažený o plnosti potěšné,
Wám pak i neykraššjch powyléwá slunko paprskůw,
Wám, genž kwět gste lidj! — I chorobnost, sjly nabywši
Za dnůw těch zelených, mdlé opět týmě wypjná;
Swižně plyneť tu žiwot, šjrau pak Přjrodu wůkol
Gasno-oká welebj zdrawota; spokogenstwo i kráčj
Po slunitém polesj, a kochá se w rozkoši čisté,
Utrobu genž wšelikau proniká, giž kaupiti sobě

Králi ni možno nenj. Weselost pak w postupu klidná
Zádumiwý za sebau hlubo-zpytný rozgem uwádj;
Láska potom wrozená bugařj w účinku lahodném,
Utrobu nám mile rozwlažugjc, že powýšeni posléz
W čistém rozněcenj, wznešeném i we zápalu ňáder
Bljž sebe Božstwo nebes cjtjme, a w předtuše Božskau
Zde zkaušjme radost, blažený patřjce na wesmjr.

Tyť city poswátné bytugj w Twém srdci i mjrném!
Srdce to pak swětlým rozumuť poozářilo leskem
Saudruha, můg *Lyttell'ne* milý! Twé náružiwosti
Něžné, rozgem i twůg se měnj, když w obgemu Músy
Ústupu si hledage, w sadu Hagleyském se procházjš,
W Tempe to wlasti milé. W přemilostném údolu tagném,
Hágemi obwěšeném, mechatými i skálami wůkol,
(Zřjdlo kdež hrčiwé z obogj strany hrawě se prýštj,
Neb kde garý wodopád bělawém se o roztoku řjtj,
A skrz průhledné stromowj opodále se leskne)
S družcem klidně chodjš: tuť často w stjnu sedáte
Daubcůw poswátných, genž baubelaté hory wěnčj,
Zdobně rozestawené lhostegným Přjrody loktem;
Zdeť rádi hlaholům naslauchawáte početným
Wenkowského klidu: ptactwa, skotu, nebť i beránků,
Tagně howorných též zefyrůw, nebo nářku potůčkůw,
Genž hustě spleteným se pracně winauce kořánjm,
Těžko se dále hrnau, gichž rosným šeptem okauzlen
Sluch wáš rozgařený. Toho pak zase někdy newšimni,
Kráčjwáte také swěta mudřeckého po cestách,
Četné kdež se gewj napořád diwy w zástupu lesklém
Buďto očjm zwědawým, buď w nábožnosti planaucjm.
Mnohdy také wedeni w dějepisné prawdy pamatku,
Dráhu časůw minulých ruče nastaupáte podálnau,
A zde duchem bugarým, pro obecnau spásu planaucjm,
W zápalu účestném, gegž zwrátiti rozbrogi nelze,
O blahu wlasti howor mjwáte: gak úplaty gjcnům
Wyrwati cnost hltawým, a w žiwot wědy křjsiti možno.
Neb-li ginam hled wáš odwrácen, tuť zase Músy
Ownadugj mysl wám obežertnau, an chuti čisté

Gsauce, podech žhaucj ssagete w sebe pjsně podáwné,
Až pak i twá wlastnj wznešeném se o záwodu prýštj.
Někdy i Twá milená Tě *Lucinda* po cestě prowázj,
Srdce gegjž se s Twým shodugeť: tuť Přjroda šjrá
Rozkochaným se očjm we twárnost lásky odjwá,
A wšeliký pohluk swěta wás mine hřjchorodého,
Rozšwihaného bičem krutě náružiwosti neřestné;
Neb mjr rozžiwený srdcem zde wládne milostným.
Srdce totéž kdy potom bohaté své poklady sdjlj
Rozmanitým howorem, wšeliký gjmž předmět umjrněn:
Tuť zas w přestáwkách častých wracegjce se nazpět,
Hogně z *Gegjho* oka, kde citelnost, slječnota sjdlj,
Přjwětiwost i živá, čerpáte o zápalu něžném
Newšednjho ducha wznešeněgšj rozkoše čisté,
Slast i newýslownau, giž w hogné mjře udjlj
Láska genom gediná wywolenců wýboru řjdkých.
Na chlumeček staupáte potom, kde s wršku milého
Rozlehlý wýhled spanilý wůkol se wyléwá:
Přes hory, přes doly tu, přes dálné stráně, lesjky,
Přes zelené planiny, směšené suchopáry rudými,
Přes wesničky, tichém we stromkůw kljně ležjcj,
Města i přes wěžatá, značená wysokými piljři
Kauře domownjhoť, pouchwácen pohled ubjhá,
Rozsáhlý od Sjnce, w gehož přjbytku podjlném
Duch si pohostinný blaho-děgné sjdlo wywýšil,
Až tam, kde kragina zlomená giž býti se myslj,
Genž se powolně zwedá, až paustne pahrbky siwými;
Nad tyto pak neyzáz Kambrické se chlumy wýšj,
Oblaka co wzdálná modrý lemugjce tam obzor.

W ten pak i čas (zbarwen w podletnjm přjdechu rodném)
Djwčiny na twářjch swěžněgšj ruměnec, autle
Do kruhu rozwedený, pleť čerstwau gemně prorážj.
Slád' proniká rty gegj, a gegj dech páchne mladostj;
Wláhau leskuplnau spanilé oko gj se otápj,
W wyššjm swětle plynauc, a gegj roztauženě ňádra
Dmau se diwým tlukotem; gemná pak zpaura objhá
Žilky gegj, i kypj wolná gj utroba láskau.

Od hledu odwracugeť se gegj bodawého kochánek,
Kauzelnau zabawen gsa mocj, a žalobně nygjcj
Tesknostj wšecken stonawý. — Tenkráte, wy krásky!
Srdce na pokluzké buďteż nad mjru pozorny;
Nákazného se tu chraňte wzdechu, pohledu rowněž
Wýmluwného, we wolnotu genž zahalen potutelnau
Podwodu gesti plný! Gazyku žhaucjmu, ku šalbě
Genž ge stále hotow, w pochlebkách dobře wybraušen,
Wůli nepodrobteż pewnau! We besjdce (kde jasmjn
Bugně pučj, kde i růžemi gest wystlána pohowka,
Purpurowé kdy Wečer spauštjwá wůkol oponky)
Slastiplných nezadeyte si dob muži oklamawému!

Kéžby tu tauzebný se i *mládec* rozkoše chránil,
Pohledu ljchotného! neboť bycha pozdě honjwá,
Gestli milostiplný přjwal geho srdce zatápj.
Maudrota pak tu ležj chorawá; i sláwa mu wadne,
Po wzduchu rozprchalá, gelikož gemu utroba palná,
Wnadným rozčilená widěnjm, gen rozkoše matné
Obraz wždy bludný malugeť, pak i něžnotu wábnau,
Úsměch též luzný, potutelné w pohledu očko.
Pod krásnými tu — genž mu nebe lhau swodně — paprsky
Chytrost podkradená, ukrutnost, ba smrt i čjhá;
Až luzný, w geho oklamané ucho kradně se wetřew,
Swodný hlas tu gegj, geg okauzliw, giž ho wywábil
Na břeh hřjchorodý, na pohubné rozkoše úpor.

Stále mu přjtomná (kdy práwě w lůně milosti
On zženilý se kochá, an wůkol hudba, wonidla,
Wjna plynau i oleg, ztracené též w marnotě chwjle)
Ljtost uprostřed růžj nemilostně wypjná
Osten swůg hadowý. — I žalost — ana rychle se wezdy
Nawracugeť — winné geho srdce bodá, kde počestnost
A wznešený záměr wzdorugj we zpauře netrpné
Tjhotě záhubné wášnj, diwo z uzdy wypustlých.

Zdálena pakli mu gest, tuť matná útrapa bolná
W myšlénce wšeliké bauřj, kogená neposedným

Rozděšenjm, geho tváře hubjc a žitj geho rozkwět.
Štěstj, gjmž pohrdal, mu prchá wše, a rychle uwázlé
K pádu se giž chýlj; klesagjť geho záměry rázné;
Temnota kol něho gen mutná: geho slunce wyhaslé
Swětla i potratiloť! Giž Wesna mu růžowo-ňádrá
W obraznosti mizj slzawé; gemu druhdy polesklý
Oblauk teď naručest se bořj, co klenba rozeschlá.
Hasne mu Přjroda odwadlá, neb kromě milenky
Nic neslyšj, newidj; we wšech ona utkwěla smyslech
Wždy mu na mysli leżjc, a wšecky mu žilky probjhá.
Knihy mu pauhým gsau hlupstwjm, w gich spolku mrzj se;
Uprostřed weselých přátel tu smutně sedáwá
Newšimný, gen wždy samoten. Geho ústa pomátlau
Řeč si wedau. Těkawý geho duch neustawně zalétá,
Po wzduchowých perutěch myšlének stále unášen,
Rozmařilým ku prsaum krásné geho milky podálné.
Giž podobá gediné motawému stjnu se mládec,
W smutném postawenj přimrazen gsa o hlawě powislé,
A hledu, láskau obtrhaném. Wšak náhle milostném
Zchápe se w zápalu zas wyděšen; zcela bez sebe pádj
Teď w šero saustrastné, kmitawé se w stjny ukrýwá,
Kdež klenutj chwogaté i zahustlé nad wodopádem
Se pne romanticky. Zde po klidném okruhu přjtmj
Stále těká, w myšlénky nořen, žeť srdce mu aupj;
Neb cele lásce podal se. Sebau pak dle břehu mrštiw
Uprostřed swadlých liligj, neustále opětným
Nářkem wzduch tu plnj, hognými tu slzmi potůček.
Takto celinký den w sladké auzkosti umrtwiw,
Ústupu swého nezůstawugeť temného, až obraz
Luny bledé wlnatým wyhljžj k wýchodu oknem,
An w lesku množeném za sebau wede zástupy četné
Ljbezných Hodinek. Pak tepruw dál se ubjrá
Při slabě kmitawém družného swětle měsjčku,
W své duši rozplynulý, i wečernj ptactwo wybjzj,
W žal by geho swůg mjsilo též. Nebo často (kdy wesmjr
W sen wekoljbán giž, s njm pak též djtky Starosti)
Postrašným se družj ku stjnům půlnoci teskné,
Kdež sedě sám gediný blikawé při swjčce wyléwá

Bláuku na saustrastnau mučené swé srdce nadarmo,
Neb gi byl ustanowil k mluwnému si lásky poselstwj.
Zápalem už zápal se ženeť, že i pjsmeno každe
Rozněceno plamenem rostaucjm. Byť i na lůžko
Třeště sebau i wrhl, spánek se podušce uhýbá.
Hnjzdj noc se celau, polohau nenabýwage žádnau
Přjsily balzamowé, šerawé až gitro wysjlá
Giž swau záři bledau na mnohem bledšjho chudáka,
Genž láskau wšecek utrápen. Teď někdy na chwjlku
Přirozenost geho seslábljá ku spánku se chýlj,
Ač z něho geg napořád zbuzugj gediné sny poděsné,
Genž teď wystupugj z geho obraziwosti chorobné,
A zgewy obludné temnými mu barwami ljčj.
Mnohdy tu rozmlauwá s tau, genž ho pozagmula kauzlem,
Mnohdy i rozmrzelý se dawem žene. Často i opět
W klenbě kwjtjm propletené a se tagně winaucj
Před surowau drzotau zwědawého tu lidstwa poukryt,
W lásce slepé a zapomněliwé zase k úwěře lehký
Práwě mnj, že neodbytná geg trýzeň opauštj:
Tuť uweden gsa gegjm powlownym bezděky loktem
Ohromných po lesjch, po stránjch od wěku pustých,
Přjhnědlých po ladech, šjrém on w okruhu blaudj,
W hustau bauři i noc zahalen; teď poznowu rokle
Přjkré ustrašený se děsj, nebo opět i kalnau
Mnohdy brodj se řeky hlubinau, se namáhage pracně,
By břehu naproti doplaul, kdež ho milenka žalostná
Rozložených o rukách na pomoc prositebně wyzýwá;
On wšak marně brogj: rozwodnj dále burácnau
Giž unešen, na wlnách nebetyčných buď se pohánj,
Buď plawbau unawen pěniwého do wjru se kácj.

Tyť gsau přjgemné a potěšné zápasy lásky,
Gichž muky předc lahodj. Pakli wšak w srdce wyprahlé
Záhubná *žehrawost* swůg ged nemilostně wylévá:
Tuť rozkoš spanilá giž wjce ni mjsta nemjwá,
An trýzeň gediná i žluč nemilostně dotěrná
Na wšeliké hlodagj myšlénce, že lásky milostný
Wšecken rág pohuben. Wy lahodné wýhledy krásné,

Lůžka wy růžokrytá, wy besjdky radosti blahotné,
Dobře se giž měgteż! Ty, milé Garo ustupugjcj,
K posledu leg swau záři, neboť moru barwa nažlautlá
Wnitřnj zrak mu kalj, a w strašném temnu zabledlém
Noci siwé chorawá geho obraznost se potápj.
Láskau rozněcené zhynulyť ted' tváře milenci,
Zašly tahy slunité, i očj gemu záře wyhasla,
Lesklá w zápalu rozplawiwém: gen pohledy mračné,
Podkalené, a diwau láskau ztupené tu wysjlá.
Wýhled mu zkaboněn wšeliký, geho tváře zapadly; 1090
Neb zlostná a gedem kalená duše, ljce mu zagmauc,
Lásku pozaplašilať. Giž i péčj na sta tisjce,
Gež wyděšen si činj, tvářj na tisjce i děsných
A škaredých to soků (ku wnadám genž přilnuli milky,
Gjž on w slasti se roztápj) geg stále horaucj
Auzkostj tu mučj, hlodawými tu bauřemi trápj.
Swau pak mdlau mu pomoc wěnugj wýčitky nadarmo,
Podwodná i nadarmo hrdost neb i aumysl wetchý,
Dawše na chwjlku mu mjr klamawý; neboť obrazotwornost
Přes myšlénky gehoť neposedné poznowu krásu, 1100
Wábnau lichotu též, geho genž duši wěncemi pautá,
Pak kauzla wšeliká záwodné lásky wyléwá.
Náhle se bauře diwá hoře-kogné utroby mocnj;
Giž plamená po žilách, w audech i horaucně burácj,
I rwe pochybnost úzkostná geho srdce bolestné.
Ba strastné splněnj toho, smutně čehož se obáwá,
By proti úzkostem geho teď bylo mjrem ukognym.
Giž mladota wraucj, trniwau na dráhu zapustlau
Klamně i prokwětalau swedená, živobyt wede bjdný
Buď w palu zimničném, buď w péči dohubně žeraucj; 1110
Záměry wšecky gegj skwaucj pouhasly, a krásné
Gindy gegj doby giž se do bezdna sřjtily nawždy.

O blaze těm, (djtek neyblažšj gsautě pozemských!)
Gež *spanilegšj* hwězda pogj osudem-tě podobným!
Srdce gegich, štěstj i bytost se pomjsily w gedno!
Zákona lidskéhoť surowěgšj wazba nenj to,
(Gsaucj mnohdy dušem, ba i přjrodnosti na popřjč),

Čjmž gich mjr utužen; gen sauhlas gich obapolný,
Genž wšelikau gich náružiwost ku milosti ladjwá,
Přátelstwj kde i swé mjrné mocnosti užjwá.
Tauha newýslowná, wzágemný též duše saucit
Rozžiwugj obapolnau gich bez wšj wady úctu;
K wůli tu wůle, a myšlénka k myšlénce se chýlj
W důwěře bezmezné, an i láskau pauze nezištnau
Láska zas odplacugeť, štěstj si na základě gistém
Takto stawjc. Klamawý nech podlec — genžto užitku
Pauze swého hleděw, hnusnau kaupil si newěstu
Od rodičů skrblých — hlodawými stále starostmi,
Gichž sám gesti winen, za dnůw i nocj se utrýznj;
Národy nechť i diwé (surowá gichž láska nelidská
Gest gen wilnostj žahawau, gich slunci podobnau)
Neb zwolnjci na wýchodu nechť před světlem uzawrau
Kuběny otrocké, gen ohawně okauzleni mrtwau
Wnad ztupělých podobau, zbawenau wážnosti milostné:
Pewně oba spogenj láskau k wěrnosti poswátné
W zápalu pospolitém si žigj, co Přjroda wolni,
Bez bázně wšeliké. Což gest gim nádhera wšecka,
Co hlučné světa rozkoše neb marnosti hynaucj,
An každý z nich obau we druhém má, cožkoli ljčj
Žhaucj obraziwost krásného, i srdce si žádá!
Nad sličnost těla gim, do dušj pohljžeti gasných
Neb i na twář milenau, z njž gen duše krásota zářj,
Dobrota, prawda i čest, spanilý pak i saucit a láska,
Neydražšj to dary s nebe, gežť ono přjzniwo dáwá.
Usměwawé mezitjm wůkol nich djtky milostné
Rostau, směs spanilosti obau. Giž w postupu rychlém
Lidské paupě porozkwjtá, ano půwaby luzné
Každý den tu nowé rozkládá, gemně plynaucj,
Otce zlatým leskem, kwjtjm pak matku blažjcj.
Pak i rozum djtek rostaucj stále wybjzj
Ochrannau ruku dobrotiwé bez přjtrže péče.
Úkol rozkošný! myšlénky wywjgeti autlé,
Wzcházegecjm ponětům bezpečnau klestiti cestu,
Swjžj pak nauku w duši wléwati náwodu chopnau,
Wýkonného ducha wnukati w mysl geště ohebnau,

A wznešený wštěpowat we žhaucj utrobu záměr.
Sladkostj takowých doswědčte wy, gež slza náhlá
Bezděky překwapugeť, wůkol sebe gestli hledjte;
Gichž plesawé oko rozněcugj gen na blaho pohled,
Přjroda rozmanitá, ana citné srdce zagjmá,
Úprawnost sličná, stŕjdmost i skrownota mjrná,
Poklid wenkowský s pohowau, pak přjtel i knjha,
Odpočinek po práci, žiwot ku prospěchu činný,
W cnostech pokročenj, i nebes pak záliba mocných!
Ty, hle, radostiplné gsau slasti šlechetně milownych;
Takto i gim prchagj doby; neb Počasůw ge milostný
Zbor, obcházegecjch trudný bez přjtrže wesmjr,
Stále nacházj oblažené, an w úsměchu *Wesna*
Gich hlawy osloněné růžným kwjtencem owjgj.
A kdy wečer gemný gim k posledu gasně se chýlj,
Kdežto po uběhlé milo-garnj pauti pozemské
Lásce o rozmnožené (gelikož w gich paměti pewně
Utkwěla gim četná obapolné zkauška milosti)
W spánek pospolitý klesagj, to do hrobky obecné:
Pak duše pospol obau wyproštěny wazby tělesné
Tam se berau, kde bawj u wěčné rozkoši *láska*.

Thomsonowých

POČÁSŮ

zpěw druhý:

LÉTO.

OBSAH.

Wytýčenj předmětu. Prosba. Přjpis Dodingtonowi Úwodné rozgjmánj o pohybu těles nebeských, gakožto původu střjdánj Počasůw. Dle gednoduché twárnosti Přjrody za počasu toho popsán gest w postupu básně den letnj. Swjtánj. Wýchod slunce. Chwála slunce. Předpoledni. Popis letnjho hmyzu. Sečenj sena. Střjž brawu. Poledne. Ústupek lesnj. Stádo skotu a brawu. Poswátný hágek a geho působenj na mysl rozgjmawau. Wodopád a kragina diwopustá. Pohled na Léto pod horkým pásmem. Bauře s hromobitjm a blýskánjm; přjběh. Konec bauře a gasné odpolednj. Kaupánj. Doba k procházce. Přechod k popisu bohaté a dobře zdělané kraginy, genž zawdáwá přjležitost k oslawenj Welko-Britanska. Západ slunce. Wečer. Noc. Powětrné úkazy letnj. Wlasatice. Zpěw se končj oslawenjm mudrolubectwa.

Se skwaucjch plahotin nebe ladně poodhaleného
Slunka rozenče rudé, lesklé giž *Léto* se bljžj
W nádheře omlazené, a w Přjrody utrobu pálj;
Sestupuge w Hodinek nepočetném průwodu parnych,
Fofrugecjch napořád družinau obkljčeno Wánkůw:
An Garo, odstupugjc, ruče od geho twáře horaucj
Odwracuge hled ruměnný, a blankyt i půdu
Mjlo pousměwawau geho palné wládě popauštj.

Nech se nynj ponořjm we stinnau hauštinu hágе,
Temnotu kdež sotwa pronikáwá slunce papršlek,
Zdeť zelený na pažit po lahodném pokragi řjčky
Rádo ponawštěwené, genž se přes daubce kořánj
Po skalném potočišti walj, nech šjře si lehnu,
A pěgi pak Počasůw kolugjcjch nádheru slawnau!

Zápale zaswěcený! ze samotné skrýšky zawjtey,
Genž smrtnjku se řjdko gewj! moge teď se obraznost
Osměluge, z wážné twé zornice, genž w nebe dálné
Mjřj pohledem úchwatným, gen giskru odegmaut,
Genž básnjka twořj, wšelikau mu i sjlu žiwotnau
Rozpalugeť naručest, a čilau duši k roznětu wýšj!

Ty wšak Músy mogj mlado-letné přjteli prwnj,
W němž se pogj wšeliká o milostném ozdoba spolku,
Swit rozumu zcela bezchmurný, též srdce citelnost,
Maudrota rozmyslná, w besedách pak bodrota čacká
Slušnostj spanilau wedená, duše dobrota, wtipnost,

Genž k lahodě přemilé spogeny gsau w sauzwuku řjdkém;
Čest i bezauhonná, účinnost wraucně planaucj
Pro blaho wlasti milé, pro gegjho rodáctwa slowútnost:
Mjlo, *Dodingťne*, sluchu k wenkownj pjsni poobraŕ,
K předmětu ménu se skloň, wšeliké moge řádky nadechni,
A mne nauč, gak bych správnau Twogi chwálu si zjskal!

Gak-to Mohútnost úžasná, genž swětstwo otáčj,
Bludnice bezhybné na počátku wymrštila w dálku
Prostory pustodiwé! by tutéž stopu mjřily nawždy
We běhu dob wěčitých bez přjtrže odkwapugjcjch,
(Genžto rodůw pracných shladilyť giž zástupy četné,
Gich trudně zrobené tolikéž wyhubiwše památky) —
Bludnice ty, w kruhu nezwratném by objhaly stále,
W roztomilém dne noci střjdánj rowně neklamny,
Gak w Počasůw laudných wýročnjm oběhu tagném
Na wlas srownaliwy! — chce to tak ruka Wšecko-mohaucj,
Genž wše porozměřila, wšjm hýbe, a wšecko to řjdj.

Bljženců středawých kdy potom giž zápal uhasnul,
A kdy rudý znowu *Rak* we slunka plápolu hárá:
Skrácena tuť bývá noci teplé wláda pochybná,
A bljzkost dne widjc, po kratinké době wystaupá
Gitřena gemno-oká, blahorodné matka rosičky,
Antě na wýchodu praužkowaném zprwa temně se blyštj,
Až pak blankytu po klenutém šiře plápol uprostřen,
A bleskem tu gegjm z ruměnné tváře planaucjm
Oblaka rozražená prchagj. Hle, u odstupu rychlém
Temná noc se wracj, zmlazený pak den se wyléwá,
Wyhljdku whalenau rozewjrage w okruhu dálném.
Skála zdeť slziwá, mlhawá pak tam hory lebka
Pnau se ku tváři gehoť, lesknauce se we switu gitra;
Kauřné gižť i řeky skrze saumrak modře se blyštj,
A z pole, genž se metá, se zagjc giž we strachu kulhá
Nezběhlý; lesnj po stráni se srnka melausj
Poplašená, a na rannjhoť cestnjka pozjrá,
Často se obracugjc. Zborná teď powstala hudba,
Ohlas přjrodný to radosti prostosrdečné;

Ay, kterako z hágůw teď prozpěwy hustě se řjtj! —
I probuzen kokrhem pastwec, se zhurta obljknuw,
Chýžku opauštj swau mechatau, kde klidně obýwá,
Z ohrady natlačené napotom po pořádku wyhánj
Stádo čilé, hebkau by okaušelo gitra zelánku.

A člowěk ztupělý což powstati z postele nechce?
On newolj, se těšit (čile chwátage z lůžka lenosti)
W této hodince libé, ana šjřjc chládek i zápach
K rozmysluť se tichému hodj, i k pjsni poswátné? 70
W spánku-li cos, čjmž by zwědawý mudřec se wyrážel?
Zdaž to blahost, we tuposti ležet, tjm ráceti půlku
Dob žiwota kwapiwých nám krátce poodměřeného?
Darmo se hnjzditi zde, kdež buď duši světlo wyhaslo,
Buď kde genom žige zimničné brud sobělibosti,
Poplašený snem hrůzodiwým, gjmž utroba slábne?
Kdožby si w tak ztrnulém stawu déle pozůstati žádal,
Přjroda nežli welj, ať Uměna wenku milostná
Giž blahokogně čeká, i kynaucj wýkwětu rozkoš,
Chodce by oblažilyť, genž blauznj gitra pochůzkau?! 80

Eyhle, nynj mocný *dne wládce* powolně se bljžj
W wýchodě, plésage giž! Chmurná se tu oblaka tenčj,
A světlé klenutj blankytné, pak chlumu auboč
Plynnau pozlaceny skwělotau, geho přjchodu bljzkost
We plesu oznamugj. — Hleď! giž progewen-tě dokonce! —
Gak u newýslowné zhljžj wznešenosti welebné
Od boku země čilé přes prostor gemně barewný!
Gižť i wyléwá den skwaucj, genž w lesku se blauká
Po skalinách, bánjch, bludných po řekách a pahorcjch
W dálku i wýši planauc! — — Přemilého světla ty gádro! 90
Neylepšj i prwá wšechněch hmotných ty bytostj!
Wýtoku božský ty! skwaucj ty Přjrody raucho!
Bez spanilosti gehož by oděwné wšecko we temnost
Se whalilo w mimogestotnau, ó *slunce* milostné!
Střednj ty wšehomjra duše, w njž stále se Twůrce
Twůg neylépe gewj! zdali zapěti tobě powolno?

Twá mocná to činj přjtažná sjla tagemná,
Žeť, řetězem gakoby spautána nerozlučitelným,
Saustawa twá se pořád kolotá od končiny dálné,
Kdež okruh Hladolet swůg neyzazšj dokonáwá
We čtyřicjti letech, zase až k Dobropánu, gehožto
Oběh ledwa lapit zraku hwězdoslowcowu možno,
Gešto we blesku mizj přebljzkém twého požáru.
Mocný pobludných ty oběžnic zákonodárce!
Bez živného gehož hledu tjhotné tyto kaule
Gen surowé by byly hmoty, mrtwé spausty nehybné,
Wšak nikoliw zeleným života swjžjho obydljm:
Odrody nesčetné taužj tu po tobě bytewstwa,
Gimž ty život wdýcháš: od oněch tam swětlooděnců,
Od tebe powznešených, k čeleděm až gednodeňátek,
Gichž w twém neynižšjm tetelj na tisjce paprsku.

Twému i wládařstwj rowněž sklánj se bylinstwo,
Twému, časův ročnjch plodiči! Předcházege průwod
Rostlin twému kořj se přestolu, kdy skrze řjši
Twau šjrau do roka skwaucjm slunnjkem okráčj
Sláwě u nádherné, wšemu genž swětu k oblaze slaužj.
Pak twogi zástupowé, na tebeť tauzebně čekawše,
Ozdobenj živné pestrými třjdami země,
Dobrotu twau wolagj, nebo pjseň, djky činjce,
Tobě obecnau prozpěwugj: Okolem wozu twého
Ročnj w lesku tudjž Počasy přeradostně si křepčj,
Růžo-ruké za sebau w swornosti wedauce Hodinky,
Wánky swižno-leté, za nimiž Deštjčky tichaunké,
A s těmi lehkonohé swětu nadwětrného Rosičky,
Ba spurné gindy, skrocené wšak w tom plesu, Wichry.
Zbor ten postupným střjdánjm w štědrotě hogné
Weškeru krásu rosj, wšeliký pak dýše i zápach
W kwět, w beylj, w owoce; twým až dotkem pozapálen
Od krage ku kragi čas garnj w ruměnci se šjřj.

Twým hledem obžiwlých po stránjch země powrchnj
(Hůrkami tu zdobené, tu doly, chwogatými lesjčky
Co pěkným kaderjm) giž twá se wláda nekončj:

Nébrž w podzemnjch bánjch, bodagjce do hlaubky,
Rudnj též rodowé zgewugj twogi mocnotu šjrau.
W gasném žilkowitý mramor odtud blesku se leskne,
Práce také odtud bere nástroge, odtud i ozbrog
W swětle se leskem skwj kmitawým, anobrž plody mjru
Odtud člowěka tjše blažj, ano odtud i obchod
Slušný wšecky zlatým řetězem w kolo národy wjže.

Twým též působenjm těhotj sic skála neplodná,
Temných we škulinách lesklé zarodiwši kamenstwo:
Swjžj twých diamant neyčistšjch ssage paprsků,
Swětla sklad to tuhý, žeť — když ge do gasna uleštěn,
A, skwěloty wrozené rozléwage zásobu wšecku,
Giskro-střelky sršj po prsech krasotinky — si traufá
S očkami rozmarný hned w zápas gjti gegjmi.
Pak si ruhjn u tebeť řeřawost rozežjhage temnau
Hned plamenem tu rudým uwnitř w stálém kmitu hárá.
Od tebe rowně safjr, éther co tuhý, si objrá
Barwu blankytowau; pak twá tolikéž ge wečernj
Barwa, gakau přiodjn ametyst w nachu ladně se blyštj;
Lesklostj žlutawau i topas w twém úsměchu pálá;
Tmawěgi raucho nenj zelené malowáno ni Wesny,
Když ona rozpjná neyprw gižnjm ge zefýrkům,
Nežli smaragd zelený. Wšak wšecky-li w gedno se slaučj
Nábělawý skrz opál, twé hustě paprsky se hemžj;
Neb, s plochy gestli gaký těkagjc samoten by ubjhal,
Wjdati tu třesawé kmitném hned we sporu barwy,
Gak téhož poloha změněna w prstech ge diwáka.

Bez tebe gen mrtwé, od tebe wšak dotknuto tworstwo
Herným hned se odj žiwotem. Twým leskem učištěn
W průhledných krutinách gasněg' skwaucj se potůček
Tož po lukách si hrage. Přjkrá tam sráze poděsná,
Černošedau we peřeg hrůzné genž přjstrachy kácj,
W přjchod twůg skrocena. Plesagj pak pauštiny šjré
Též u radosti diwé, rozlehlé w okruhu mutném.
Lesk twůg trosky budj we žiwot; hluboké moře solné
(Gakž ge i wjdati gest od přjkré wýšky pomořské

W končiny až dálné, modrá kde klenba se chýlj)
Zářj twau neutichlé tlj! — — Než wšecka ta chwála,
I wše, co rozhořalé koli zpjwati Uměně možno,
Sláwy twé nikoliw, neb krásy, ni prospěchu twého
Dostihnauti nemůž, náměstné zřjdlo welebné
Swětla, žitj, lahody, wšechněch ano wezde radostj!

Gakž opowážiti mám se, Tomu swau zapěti pjseň,
Sám genž Swětlo čilé wěčném we swětle pobýwá,
Rauchem ukryt hustým oku člowěka hrůzowelebný,
Smyslům angela též čistšjm zastřen gsa tagemstwjm!
Pauze gehož gediný na počátek prawěku úsměch
Byl naplnil na sytost wšecky swjtilny nebeské,
Genž po neobsáhlé tam obloze po wěky zářj;
A kdyby On swau twář zahalil, tož w úžasu slunce,
Shaslé wšecky tytýž do bezedna hwězdy by klesly
Wymknuty swých ze točen, že směs by se wrátila opět.

Nechť by blbý při tu těchto diwech se gazyk pozagjknuw
Člowěka, nechwálil Tebe, Otče wšecko-mohaucj!
Giž Twoge djla sama zwučnau by Ti zdáwala chwálu,
I w temné pralesům neyhlubšjch hauštině pustých,
Nešlapaných lidskau kdy nohau, — by Twau pěla mocnost!
S gich zpěwy pak by nebes se slaučily pjsně o Tobě,
Wěčný původe Ty! wšeho podporo! účeli wěčný!

Giž se otewři čarownĕ-milá mně Přjrody knjha! —
Buď wše-naučné w nj přehljdati w postupu listy,
Buď, nabytjm naručest w nj zápalu powznešeného,
Lehčegšj něgaké z nj též překládati mjsto,
Rozkoš gest mi milá; an buď rozmýšlege blauznjm
W temnu se njžjcjm, buď w úswitě má se obraznost
Orlice po křjdlech ku podálné wýši ponášj.

Báni nebes plamenem rozežjhá slunce mohútným,
A wzduchu we klidném roztápj oblaka wrchnj,
Gitra i mhu škaredau, ana obgala wýšiny wůkol
Pestrém o spogenj; až k posledu Přjrody ljce

Swjtj úplně odhalené, kdež končina země
Sjře porozložená, sklonité nebe kaule se týká.

Ted' na polo ztracený w růžj ruměnci zahustlých
Chládeček — anto rosičku ronj — se w stjny zakrádá,
By w pažitj zeleném, anebo kwětném na rabátku,
Neb při studánce tiché si howil, neb u řjčky poklidné;
Gešto na blankytu rozložené ted' *parno* ukrutné
Mocnostj sršawau rozpaušťj střelky horaucj
Rowně na lidstwo i zwěř, gako na kwět a roztoky wlažné.

Kdož by neustrnulý mohl patřiti, gak tady kwjtka
Gitrem wytwořená sklopugj swé hláwky planaucj
Žhaucjm před plamenem! Spanilé krásenky tu wadnau,
An palčiwka surá gich modré žilky objhá.
Ze wšechněch gediná, Gasoně wznešená to kochanka,
Gen kdy se on skloňuge, žlutawé swé ljstky zawjrá,
Noc po celau klesagjc; wšak gak mile ráno se bljžj,
Hned ona lesku gehoť rozewjrá ňádra milostná.

Giž wracugeť se domů rannjho od úkolu pastwec;
Před njm stádo garé ku chlému se wolně ubjrá.
Krawka tu rozpasená, mlékem naplniwši weménko,
Prostomilé kol chýžky bučj, a na pjci domácj,
To zdrawodatnau, bystře čeká. Hle i kawka i sogka,
I straka zasmušilá ke dubům šediwého porostu,
(Wesnici poklidnau zeleným genž obsahugjce
Ochraňugj ramenem), leniwýma křjdloma mjřj;
Pod klenutjm spletených ratolestj klidně tu sjdlj
Přes parný poloden, než chladná nastane chwjle.
Pod nimi seslabená scházj drůbež se domácj,
An w cjpku něgakém mile zástinu obzučeného
Pes tu ležj domowý, tam chrt zase od honu ušlý:
Rozloženi zde, oba slepačj; we spánku onen se
Nočnjm po zloděgi shánj, a tu ten zase pádj
Přes pohořj a dolj, až pak probuzen gsa komárem
Se wzchápj některý. — Nebudiž proti mysli to Múse,
Rowně žiwot *kmitawé* dopřáti *čeládce* poletnj

W swých řádkách, aneboť gj powzletu w pjsni popauštět;
Ač sprosté, negsau přece bez ceny slunce ty djtky,
Od něho obdržugjce oheň, též podstatu žiwnau.

We spěchu hemže malé, teplau wykřjšeno zářj,
S křjdloma giž se rodj, a zefýrkem unášeno lehkým,
(Gsauc geho lehčegšj) plahocj. Ze škudliny každé,
Z kautku i temného, kde omráčeny prospaly klidně
Bauři Zimy mraziwé, aneboť ze hrobky porušné
Powzbuzeny k wyššjmu žitj, ljhnau se w okamžik,
A w nepočetném heynu rogj wšelikých se o barwách,
Gichž geň matce gegich kraso-lesklé zráběti možno.
Na sta tisjce podob, ano odrod i na sta tisjce
W žiwném swětle se hurtě metá. I we mokřinu gasnau
Swádj nešťastný ge popud: rybnjčku po lesklém
We hře wráworagj, a plowau po potůčku šalebném,
Až posléz ge lapj hltawý pstruh zornice bystré,
Neb i losos kwapiwý. We chwůgném úwozu lesnjm
Gich mnoho rowně těká, kde w listj pospolu hustém
Bydlo i obžiwu si hledagj. Hle giné tu, labužny,
Sobě nagawše pažit, každinké kwjtko wysljdj,
I wšelikau bylinu schowanau; nebo úloha sladká —
Rozplemenit rod swůg, a uchystati lůžko hebaunké,
Kam by mlaďátka si kladly milá, až gim se wyljhnau —
Gjmá péči gegich spanilau. I k sednici opět,
K mljčnici a k stágům zde giné hlad mocně dohánj,
Kde z nádob mlsagj, zkušugjce mléko usedlé;
A wšak často také nenadále w roztoku mljčném
Smrt ge lapj hubiwá: i plowauce po hrnci osudném
Křjdloma úzkostně třepagj, až dušku wypustj.

Zwlášť ale okno šedé nepozorné mušky zawádj
Ke smrti hrůzyplné, an w klamné záloze bydlj
Podwodný-tě pawauk, w němž gesti smjšena zrádně
Ukrutnost se lstj. Zhubených u prostředu mrtwol
W ústupu tjše sedj, na lakotné čjhage stráži,
Pak se i haupagecj přehljdage wůkol osidla.
Skreyše kolem hrůzné pautnjček, neznage bázně,

Ljtá; i wzdorugeť mu škůdce šalebně hrdinský.
Leč posledně kořist lapena; hned w úprku chwatném
Řjtj hrůzyplný sklonité se po láwce tenaunké,
A w nebožátko tudjž pozakotwiw drápy ukrutné
Zpět se wracj, zlobu uspokogiw: hle křidélka pošustná,
A hlásek bzučiwý zgewugj teď bjdu žalobnau,
Rámě i sautrpné o pomoc žadonjce ochotnau.

Obživlá bzukotem se ozývá půdy powrchnost.
Ústawné hučenj tomu nepřjgemno nebývá,
Kdož se lesem stinným o polednách mysle ubjrá,
Neb pastewci také, když na znaku ospale ljhá,
Zrak polo zamhauřiw, we stjnu štědře plynaucjm
Wrb šediwých, genž nad potokem pnau w klenbu se hustau.

Což takowých se rodj w nepočetném postupu třjdek,
Gichž ani ozbrogené oko postihnauti nemůže!
Přjroda gak hemžj se žitjm! Wšude spausta podiwná
Zwjřátek skupených, ústrognych naskrze prwků,
Genž na *podech* živný čekagj, když dauwati káže
Otcowské duchu swému Nebe! Hle i bahno zapáchlé
Wýparu we ztuchlém powysjlá oblaka hustá,
W nichžto život se rogj! Podzemnjm rowně obydljm,
Kamž ani pátragecj nedonikne slunce papršlek,
Půda se hýbe živá. Swjžj chwůg, rowněž i kwjtj
Nágemnjčky chowá drobné; ano ochranu kámen
Bezpečnau též poskytuge w prokopech se winaucjch
Heynům nesčetným. Wšak zwláště haluzky polesnj,
Gichž daw nezměřený křepčj s bugarými zefýrky,
Štěpnice chlaupkowaté, i kanaucj šťáwa owocnj,
Daužiny též medowé pěstj národky početné
Zwjřátek křehkých. Ai, tam zase dále gezérko
Naskrze pokryto gest zelenem: tuť na sta tisjce
Kmitně se gich hemžj uwnitř plowawého okřehku;
Nebtě tekútnost každinká, ať přjchuti skumné
Se protiwj, nebo gj lahodj, nebo pauze gi dráždj,
Oplývá heynem stwořenj. Ba we bystřině gasné
Nad křišťál čistšj, ano we wzduchu pochmury prostém,

Ač, leda průhledným prázdnem, zraku býti se nezdá,
Národy nezhljdné bytugj. Ony w zástěně tagné,
W niž ge nebes twořiwých obratné ukrylo rámě,
Zornici obhraubné mizegj; nebo gestli by wesmjr,
Nesčetné chowage swěty, do zraku člowěku padnul,
Neylepšj by lahůdky tudjž, ano nektaru čjše
Si zklamaný znechutil medowé, ba i w poklidu nočnjm,
Kdy sna tichost wůkol wladařj, wyděsil by ho pohluk.

Rauhači bezbožnj, naduté o hrdosti newiňte
Maudrost wše-twořiwau, gako by snad zráběla nazmar
Wěc kterakau, aneboť bez záměrnosti welebné!
Zda hlupstwj ubohé si traufá, spjlati zpupně
Božským ustawenjm, neymenšj gichžto podrobnost
Gestiť postawena nad obor geho náhledu njzký?
Gak kdyby nad bánj (ku nebes co se wýši wypjná
Slaupy zpodklenutá, mistrowské stawby to djlo)
Saudná muška, gegjž krátký zrak sotwa na pjďku
Wůkol dostačugeť, we slepé nadutosti a peyše
Traufala si, zhanobit sauměrnost klenby welebné!
Kde člowěk-tě gaký, gehož obhled, wšecko posáhnuw,
By wnikl w ohromný bezmezné prostory rozměr?
Kdo zcela wyzpytowal, gak wšecko slaučeno wespol,
By wzdornau se řečj nezagjknuw nálezu wyřknul:
Žeť ceny to wše nemá? Kdož gestiť, gešto wypátral
Bytnostj řetěz ohromný, an stupmo se trácj
Od Maudrosti *neobmezené* až hnedle na pokrag
Rokliny záwratné, do bezedné tůně *ničenstwj*,
Gjž hrůzau zděšená se nakwap myšlénka uhýbá? —
Odtud nech se letem wznášj má chwála horaucj
W pjsnjch obdiwenj ku oné Mocnosti welebné,
Maudrým genž wědomjm w naši utrobu světlo wyléwá,
Tak gako slunce Gegj naši zornici k úsměchu gasnj!

Heynech o nesmjrných we plynaucjm světla paprsku
Zhůru aneb na podůl, hned w ústrety, hned zase různo
Národky kmitawé si hragj, až wichru na křjdlech
Přihnawši mraziwá Zima giž ge do záhuby kácj:

Tak člowěk wilný, na budaucnost nedbage, tráwj
Krátce žiwot letnj we skwaucj Štěstěny záři,
Co w gasném počasj! on rownĕ bez úlewy tjká
Od hřjček k hřjčkám, od rozmařilosti ku hřjchům —
Až posledně smrtj sfauknut, cele z paměti mjgj,
An z žiwota knihy gest wywržen, že o něm ni počitky!

Teď wšak wjska celá po radostné lauce se hemžj:
Wenkowský zde gonák gak gest od slunce opálen,
Zdráw a silen! co plná i planaucj růže poletnj
Sluncem zbarwena silněgšjm tam djwčice sedlská
Se rdj rozhalená, i kyneť až mjlo we pohled;
Neb wšecka spanilost gj plá na twáři milostné.
I staroba shrbená zde také, ano ručkami djtky
Dlauhé hrábě wlekau, nebo wonným stjsněny garmem
Pod tjžj se melau, genž gim mile k rozkoši slaužj.
Šjře plyneť *seno* obracené, an o postatě wšickni
Tu hned postupugj, tu hned se w okol pole kraužj,
Auseč páchnaucj zde kladauce slunci na wýhřew,
Žeť wůně přelibá šjrém wane po kragi wůkol.
Teď zase pohrabugj zeleňaunkau w postupu půdu,
Pak přes lauku holau shrnugj ruče wlnky zawadlé,
W nástupu pospěšném ryšawé že kopence se wýšj
O směrném pořadj. Mezi tjm pak z auwalu w úwal,
Prostoru rozwlňugjc se ozýwá w okresu sauhlas
Práce blahoplodné, wespolné rozkoše, lásky.

Teď rozběhše se dál, po kupách se děljce porůzných,
Od psů poplašené těkagjcj stádo beránkůw
Hurtě ženau tam, kdežto potok pobludně tekaucj
Se wléwá w rybnjk hluboký; zde břeh se wypjná
Přjkrý, naproti pak wystaupá pjsčina mělká.
Giž w kolmý gsau stjsněny spád; což práce to dáwá,
Co křiku nadto mužůw i dětj, ano poštěku tjstek,
Plawným nežli tokem se bogácný národek autlý
Traufá šmáčeti bok wlnatý, až mnohdy tu pastwec,
Giž berana zmrzelý se chopiw, geg do splawu kácj.
Tjm se zmužiwše tudjž i ostatnj dél se nepřjčj,
A hned w střjkagecj wlny střemhlaw hurtě se řjtj,

Pak frkagjce na břeh se protěgšj we chwatu pjdj.
Tak se to obnowugeť, wlna až pak i dosti namoklá
Poškwrn ge zbawená, že i z ústupu rozžiweného
Pstruh se klidj; nebo kal mu tu déle pobýwati bránj.
Těžké a zmočené wzduchowému se ke chlumu stádo
Giž wleče bezwinné, kdež šjře na slunce paprsku
Rozkládá huňaté swé poklady bugně kypjcj.
We hrudi zasmušilé se diwj, což tento by pokřik
Hlučný as znamenal, hlasité pak nářky wysjlá
Mutně w krag daleký; od sráze poháněno k srázi
Stále mečjc semotam po pahornj stráni pobjhá.
Wšak spogené posléz sněžné bělnosti owečky
W stágjch ohražených u neskrownému počtu se tjsnj
Pozwedených o hlawách; pořadjm roztřjděni bodrým
Pastewci hle sedj, zwučné brausjce si nůžky.
Hospodyně zde čeká, wlnatý by swjgela poklad,
Rozkazu an čekagj we zdobném obleku djwky:
Gedna zwlášť wážnau značena gsauc roztomilostj
Se skwj nad wšemi, neb gest *střjže* to kralka, a ljbě
Úsměch sladnaucj pastewců králi dosjlá;
Kol nich rozčilený se podáwá wolně dychánek
Rozkoši swátečnj, wtipu též, genž úrazu nezná.
Djlo radostné pak mezi tjm giž hurtě počjná:
Gedni tu wyškwařený mjšj dohet, an druzi opět
Připrawenj čekagj, zwláštnj aby pánowu známku
Hlaubně wtiskli we bok hranatý těkawého naháčka;
Gedni skopce wlekau opět, genž gjti se zpauzj,
A statný tu gonák, se silau powychlaubage walnau,
Giž za rohy stočené berana zpupného se chápe.
Hleď, kterako swázán, o peljšek gesti olaupen
Člowěka od nebohého, který, ač pán, wšude nuznj!
Gak tiše trpěliwý zde ležj twor mjrumilowný,
Něžnost gak gemná se gewj w geho pohledu mutném,
Bezwina nemluwná bědugjc gak k saucitu wábj! —
Nic se nebog, národku milý! wždyť wraždy ukrutné
Nůž to nenj krwawý, genž snad by se hrdla dotýkal;
Nůžky to gsau gediné, gež pastwec laskawo řjdj,
Pastwec, genžto za rok swé odměnu péče nacházj;

On si kožich wáš w krátko nagal, genž wás tuze tjžil;
Oně wás skákagecj zase nazpět pošle pahorkům!

Pohled prostomilý! odtud wšak mocnota slawná
Otčině se pramenj; nebo odtud wládne mohútná
Nad hognými sklady wšech pásem w lesku plynaucjch,
Slunce bohatstwjm též, nemusjc gcho snášeti wedro;
Odtud zemstwo gegj w uměnj a promyslu se leskne
Zářj plápolawau; tjm rownĕ nad oblaky hřjmá
Strašná bauře gegj, ba i práwĕ nynj se ponášj
Nad Francauzska břehem, gež k podrobenosti pohánj;
Odtud i welmoři pak wladařj, děsiwým swěta pásmům.

Teď giž *půldne* zuřj, nebo slunce přjmo horaucj
Na hlawu podmanĕnau mjtá shora střelky dopalné.
Blankyt, zemĕ také — pokawadž oku pobludiwému
Zhljžeti možno nynj — w oslnaucj tůni se wjřj;
Neb wše tu šjrokolem we obecném plápolu pálá.
Darmo oko k zemi poklopené se smutně ohljžj
Oblewenj po gakém, wstupugjcj wýpary horké,
Odražený i požár mu wadj. Hluboké ba kořánj
Rostlin wadne tudjž, a napuklé pláně wyprahlé
I draha uhlazená kmitagj se w barwĕ wyrudlé.
Obraziwosti i kwět požehán, s njm pak duše wadne.
Klinkotu ozwĕna teď newysjlá roztomilého
Ostro-řezých to srpůw, a sekáč seno na hlawu sobĕ
Zwlhlé spěšně kupj, páchnaucj naskrze kwjtjm;
Sotwa i teď cwrčiwau gest slýchati někdy kobylku
Lauce na odmlklé. Seslablá Přjroda žjžnj,
Zdá se, gakož by také plynuté řeky pozbyly sjly,
Neb gako by z lesnjch plahotin, wšeho zástinu prostých,
Pod krowy ochranné se nedočkawo řjtily hágůw.

Wedro ty podmaniwé! od bĕsné wzekloty ustaň,
A mnohomocné teď w mé skráně, mi bugně tepaucj,
Tak přeukrutně nepal! Ty wšak posawáde se dále
Rozléwáš, a posud z nowa přjwal přjwalu stjhá,
Bugně mi přes hlawu rozplynulý. Ach marně tu aupjm,

Marně se ohljžjm, bych noc giž w brzku uwjtal;
Noc posawád ge podál, i ženau doby geště se horšj.
Přeblažený ten, kdož po lahodné auboči chlumku
Roztomilého nynj, chwogowjm owěncowaného,
Rozprostřen si howj w milogemném *stjnu* zahustlém;
Neb kdož we slugi ochladiwé (jerichem to porostlé
A swlažené bystrým potokem, genž nikdy newyschne)
W ústupu chladném klidně sedj, an swět tu ostatnj
Nespokogen a churaw s palným hyne w zápasu půldnem:
Obraz přjučný muže toť, genž cnosti milowný
Swau mysl sauhlasnau wždy chowá bez poškwrny, bodrau,
Každau náružiwost naladiw si ku sauhře lahodné
Uprostřed swěta spustléhoť, genž w mrzkotě žjřj.

Wjteyteż mi stjny milé, chwogaté wy keřjčky,
Sosny i wy wznešené, duby rowně w zrůstu welebné,
Gasany úžasné, nad spádem zbožně šumjcj!
Neb wáš ústup roztomilý duši k rozkoši wábj,
Gak zřjdlo pěniwé gelena w honu uhněteného,
Nebť i potok bugarý, geho genž boky bugně kypjcj
Ljbezně swlažuge, kdy šplauná po břehu tráwném.
Sjljcj waše ochlada mjlo mi čilky objhá,
Srdce radostně bigeť, a s okem ucho poznowu na stráž
Ozbrogené se berau; wšeliký swal sjly nabýwá,
A přelibý se žiwot každým žene poznowu audem.

Bljzkým nad potokem — genž gasně sbjhage zurčj
W hágku milo-zwučiwém: teď skalkau těžko se tjsnj,
Teď newiděn zase rákositým plaužj se močálem,
Teď pak náhle řekau se ženeť, až k posledu opět
Mjlo se rozléwá hladinau giž naskrze čistau —
Rozmanitých o kupách *skot* se s *brawem* aužegi mjsj
W různotě prostomilé! Libo-wonném na břehu tráwném
Gedny tu přežwykugjc ležegj, an w roztoku opět
Tamto giné se brodj, a počastu se nakloňugjce
Kraužkowitých ze wlnek lokagj. We prostředu pracný
Přjmo wolek tu stogj o čele, wšj auhony prostém,
Gjmž mrzutý hbitě potřásá, an i od boku snažně

Odhánj ohonem hmyz, genž geg stále pokaušj,
Powždy se zas wracugjc. Wládnaucj bez strachu pastwec
U swých podřimuge swěřených; geho rámě pokogné,
Páperowým mechem obložené, se kolem hlawy kraužj;
Zdeť geho torba ležj, zdrawodatnau genž krmi chránj,
Ostražitý tam ohař, hluku genž každému naslauchá.

Sen geho rychle prchá, nenadále když tudy heyno
Střečkůw rozběsených si na stádo střelmo usedlo,
Genž cele ustrašené z brodu mělčiny rychle uháuj,
By w hlubšjm toku se skrylo teď. Pěnu odfrkugjce
Slauhowa giž hlasu neslyšegj a po stráni se různj,
Ač plamenem žjřj neykrutšjm práwě poledne.
Z utroby uhnětené ge duté gich slýchati řwánj,
An giž stádo celé běďugjc okolem chlumu kálá.

Často *hřebec* w tomtéž počasj, gsa dokonce popauzen
(Neb geho úsilné swalowj žiwotem tu oplýwá)
Wšj tetelje se mocj, w bugné krwe rozpalu walném
Hradbu přes wysokau prchnuw, po stráni uháuj,
A w stinný řjtj se potok, zrak upjrage bystrý.
Hruď geho bázně nezná; oprsj geho wezdy mohútné,
Krásně i wyklenuté — mocné geho sjly to poklad —
Přjwal zdorně krotj; geho žjžeň i nezhasitelna,
Že dwogitým čerpá z chladného přjtoku dauškem;
Nozdry potom šjřiw si frká, pěně wlnky kypjcj.

Nech se nynj naručest w půlnočnj temno zahostjm
Tam toho *hágečku*, přjchladným genž plyne hauštjm!
Hleď, gak chrámu we powětrném čině kruchtu polesnj,
Kýwá nad dolenjm pahořjm! Zde u postupu každém
Poswátnosti tiché temněgšj stjny se šjřj,
A wše kolem whaleno w náslušnau temnotu wážnau.

Gsau-tě to ústupy obwyklé rozmyslu tichého,
Gsau to i mjsta ona, kde před časy pěwci se w zápal
Zajtili rozčilenj, a podál swěta rozrušeného
Klidný s angely wedli žiwot, s duchy neskonalými,
Genž gim zdjleli zprâwy blahé, aby bránili pádu

Cnosti, která nad rokle kragem s zločinem se potýká,
Snem aby obraziwým, nebo šeptem powzbuzugjcjm
Wštjpili pak myšlénky ryzé, napomjnali snažně
Wýtečné duše k připrawenj-se na zkaušku budaucj;
Pěwce by též ponabjdnuli, genž gest Múse zasljbil,
Lepšjch zpjwati že chce wěcj; by umjrnili cnostným
Smrtné rány krutost, wlastence by ňádra poswátná
(Genž se nerád wmjsj w hoře-nosnau válku ukrutnau,
Wšak w bogi gesti prwý) uchránili od smrti šjpu,
Gsauce pořád hotowj, takowých bez počtu milostných
Skutkůw dnem i nocj statnému udjleti lidstwu.

Náhle s kljna nebes, gakobyť se wyřjtily přjmo,
Postawy nesčetné hned w saumraku letmo se bljžj,
Hned weleważně přistupugj. Probuzen mile cjtjm,
Gak žas poswátný i tagemná rozkoš objhá
Smrtnau mau bytnost, i tušjm, že welebně doléhá
Ohlas nadlidský w ucho obraziwosti pozorné:
„Netřeba člowěče tobě milý, bys nás se obáwal,
Saudruhu přjbuzný! gsme i my twory tobě pobljžnj,
Půwod tobě roweň od téhož i Otce berauce;
Nám tentýž ge wladař, týž zákon, i k aučinu záměr,
Z nás i mnozj, gako ty, s žiwotem se potýkali bjdným
W bauři tonauce diwé, než nám bylo pracně dosjci
Ústup tento tichý, sauhlas ten mysli pokogné,
Čistota kde sdružena s mjrem ge w spolku milostném.
Nic se ty nás tu nebog, pjsnj pak proslawugjcj
W ústupu tomto šerém, hněteno kdež srdce nebýwá
W bláznowstwj běsiwém, zločinem nebo ohlušugjcjm,
S námi o Přjrodě pěg, pak o Přjrody Wládci welebném.
W úkrytu tomto milém, za doby, k widěnjm se hodjcj,
Když noc zádumiwá neb utichlé wládne poledne,
W prozwuku sauměrném angelské slýchati harfy
I hlasy prozpěwawé, s chwogatého se chlumku linaucj
Neb z hlubokého dolj, z mezihágj zacloněného:
To wše ge wýhoda, giž gen zbor *náš* wolně udjlj
Buď rozmyslu tichému nebo sluchu zaswěcenému
Pěwce, serafskau genž se ponášj k blankytu pjsnj.“

Stanley, w tom-liž i ty zboru poswátném se nacházjš ?
Ach, tak rychle pro nás! Ač nad meze wšech ty bolestj
Lidských powznešena's, ba i wýšegi, nežli by lidská
Dostaupla kdy radost: w mimoletném předce paprsku
Paměti truchlolibé ty musjš tam wjdati péči
Máteře swé, a žalosti gegj, co rodičky srdečné,
Genž tebe stále hledá we mnohém minulosti konánj,
Postawu twau spanilau, twá očka lahodně planaucj,
Přjwětiwost přelibau, s njž bodré dobrota mysli
Se sdružila; mrawná kde i pospolu se skwěla maudrost,
Wšak neumělkowaná; kde také cnost zářila lesklá
W úsměchu prostomilém, zpupné gsauc prosta hrdosti. —
Ach, ty matek wšech neylepšj! slzy giž si utjrey,
A ztěšena wzdáwey mateřské Přjrodě djky
Spjše radosti slzau! krátkau ona tobě na chwjlku
Obraz půgčila twůg zmlazený, kwět, genžto milostně
Z twého se wypýštil rozumu, z twé hodnoty řjdké;
Múse dogista uwěř, zimawého že aumoru wánj
Cnosti pupence neusmrcugeť, genž krásněgi tamto
Sluncem rozwinugj se gařegšjm záře nebeské,
Po wěky neskonalé, k wyššjmu wěčně doplňku.

Nadswětowým wytržen widěnjm tak ke chlumu blauznjm,
Kamž asi, newěda sám; až pak *wodopádu* na bljzku
Šplecht šumiwý z luzné teď zádumiwosti wybauzj
Mau mysl pohlubenau: wšecken zaraziw se tu náhle
Postup swůg zadržjm, bych w djl ten scény se djwal.

Srázi ku nakloněné hogný tok w lesku se gasném
Zdobně i klidně walj; zde wšak, se scházege wšecken
W bystřinu rozkasanau, se s kolmé wýšiny řjtj
O hřmotu rozgečeném, že celý krag wůkol otřásán:
Ge zprwu list gen blankytowý, genž šjře se kácj;
W přjkrém úpadu wšak ponenáhlu bělosti nabýwá:
Od skal pak dolenjch, šjřjcjch ozwěnu hlasnau,
Rozrážen w oblak pěniwý, k wýsosti wysjlá
Hogně mlhu zbělenau, čině tjm bez přjtrže pršku.
Trýzněna takto wlna zde i poklidu geště nemjwá,

I, wztekagjc napořád se u prostředu auskaly kolmé,
Buďto se rozstřikugeť po necestných naskrze troskách,
Buďto ku wastržegjm wydutým diwoletmo ubjhá;
Po spádech čeřitých giž se s prahu ku prahu kácj
W útěku nezdrženém, šumiwý až pohluk umjrniw
K bezpečnému řečišti sršj, a k posledu wolně
Po krutinách sbjhá o pokorném poklidu w audol.

Ze strminy skalné, na gegjmž čele wolně se haupá
Zasmušilém, wáben gsa *orel*, hle! přjmo wylétá
O pružných perutech skrze dálné welmoře swětla,
A plamenům žhaucjm rozewjrage ňádra mohútná
Kolmo ke slunci letj; wšeliké an *zástupy hlasné*
Trýzněny rozplawiwým polednem klesagj tu porůznu
W hauštinu neyhlubšj, a z chwůgné klenby ku klenbě
Zborně si odzwukugj, se chwjlemi k pjsni nutjce.
Daupnák gen gediný chrapným běduge si wrkánjm
W hauštině zádumiwé; chwjlj od nářku upauštj;
Ach, přestáwka to gen krátká we žalosti unawné!
Neb smutný obraz mořené to samičky milostné,
Od boku giž mu uchwátila lest ptáčnjka diwého,
Zas mu ku mysli padá, silněgšjm že hlasem opět
Rozléhá se lesem hořenosná poznowu pjseň.

U břehu tam rosiwém opodál nech teď si zasednu,
Bych hogné čerstwosti užil wzduchu nawlaženého,
W geskyni neb wydutau, diwopustau genž kyne klenbau
A křeslem siro-obmešeným, bych swau hlawu kwětným
Ostjnil chwogowjm, kde pracná wčelka se pilně
Teď metelj, a gará balzam, gegž wybrala sůskem
Z wonnéhoť jericha, wkládá na nožičky malinké.

Teď, an bláhyplné sladkosti stjnu okaušjm,
Přjroda an wšeliká we poledni spánek ulehla:
Přistup, obraziwosti gará! w letu nes se mohútném,
A směle rozgjmey diwy *pásem wezdy horaucjch*.
Pásmo neljtostné! s gehož, ach! srownáno krutenstwjm
Wedro to gesti ničjm, a totoť nebe parno pohowkau.

Hleď, gak rychle nynj zlatoleskłé slunce pogednau
Wystaupiwši na wrch nebe, s oblohy rychle zahánj
Úswit krátce genom trwawý, a o plápolu palném
W bodrotě rozdiwené se ohljžj po wzduchu kmitném.
Teď na trůn si sedá; wšak laskawo dřjwe wysjlá
Wětřjk powšechný, gakowý z bran gitra nowého
Čerstwě powystupugeť, by horaucj wedro umjrnil,
A w světy uhnětené blahorodnau čerstwotu dauchal.
Hle krage welkolepé, gež hrůzná krásota wěnčj
Hogno i různo-diwé, k nimž w každém oběhu ročnjm
Dwakrát slunce se nawracugeť, Počasůw i komonstwo.
Skály drahé kamenj chowagj, hory pak rudu lesklau,
Po hřbetě rozloženém rownjka powystupugjce,
An řeky rozmařilé zlatonosnau cestu si klestj.
Nesčetným zelenem honosj se hwozdy welebué;
Scény tu nad scény přes chlumků swršky se týčj,
Neb šiře rozložené k dálnému se obzoru táhnau,
Stjny co nezmezené, w nezhljdné hlaubi robjce.
Welkolepé stromy, gež předků gsau neznaly pjsně,
Wýplody to ztepilé mocnéhoť wedra i praudů
Přjmo se řjtjcjch, wztyčugj ku klenbě nebeské
Své kmeny bodlinaté, metagjce stjny podélnj
Hustě tu šjrokolem. W bugařenstwj věčně newadlém
Nesčetné owocj zwinulé chutnosti lahodné,
Sjly i obživné (skalných u prostředu výšin,
Pjščin i roztopených, genž stinné úwaly wůkol
Obhražugj) pige žjř dwogitau; an pak geho drsná
Slupka šťáwu chowá přelibau, by očerstwila w parnu.

K citronowým i nynj zawediž mě, *Owocněno* hágům,
Kdež citron gasný, limonek pak i mjle zakyslý,
A tmawšj pomeranč zelené skrze listy plauaucj
Leskem se světlým kmitagj. Zde nechať si polehnu
Pod tamarindu porozlehlau, ana we chwatu kácj
Větrem fofrowaná plod swůg, proti zimnici léčný.
I hluboké za noci mně w pršce akácie husté
Ochladť audy wřelé, w bludnjky i weď mě tagemné
Fjkůw Indických, whalených wždy w listy oděwné;

Neb w plesu rozgařeném na pahorku sličně se pnaucjm
(Wánkem šeptagecjm owanut) nech wolně se djwám,
Gak cedr rozložitý temenem nad mým se wypjná,
Neb palma wznešená libogemné stjny wysjlá.
Rozložen au tu sedjm uprostřed stromnice teplé,
Popřeg, z mléka-plné bych kůry kokosku si zawdal,
A z palmy šťáwné chutného si wjna načerpal
Gemněgšjho mnohem, než wšecky šťáwy burácné,
Gež Bacchus kdy nalil. Marhau zárowně mi wjtán,
Genž přehlaubně wisj na haluzkách welmi tenaunkých;
Pak rod pochladiwý se gahůdek tagně winaucjch
Zástinným polesjm. W skrowném dlj často baráku
Zásluha nechlubiwá, wznešená nad nádheru pyšnau:
Toť ty podoswědčugeš, ananasku, we řjši bylinstwa
Chlaubo ty neywyššj, proti njž ge wšecko gen odstjn,
Cožkoli rozčilenj o zlatém wěku bágili pěwci.
Nech tebe rychle zbawjm, přesladký, raucha drzjho,
Bych s Perunem stolowal, prostjrage gjdlo nebeské!

Wýhled teď se měnj. Pohleď, gak pláně podálné
Rozloženy gsau tamto dolem, pak i bez meze lauky,
A stepy rozložité, blahocitné kdežť oko blaudjc,
Nezdržowáno ničjm, se w *tráwném* welmoři trácj.
Kwětena tamto giná, malbau honosjc se gařegšj
Zápachem i prudšjm, gsauc nad wšech nádheru zahrad,
Si hrage po planinách, a rukau pilnau sype hogně
Wesnu radostiplnau: změňugj zde i údoly častěg
Šat,! zelenem wyšitý, we žhaucj raucho brunátné,
Toť zase pak w zelené, gak buďto slunce horaucj,
Buď rosa splýwagecj, buď deště wlády se mocnj.

W těch kraginách bugarých — kde, podálná od malichernych
Ozdob krásoumy, wěko-dobná Přjroda bydlj —
W úžasných samotách (kde nebýwá wjdati, leč gen
Stáda hrůzodiwá, neznagjcj mistrowa chljwu)
Ohromné řeky bugně walj toky úrodo-nosné,
W pastwě gegichžto garé, polowičně w skrýši zastjněn
Co skolený cedr, swůg ohonec *krokodyl* si rozestřel,

A w zelené brnění zahalen, se podélně wypjná.
Hleď, gak i tok se dělj! toť w hustém háwu železném
Pne hlawu *hroch* děsiwý; geho od boku, se zhola smeknuw,
Šjpec prudkoletý cele rozdrtěný se oráží.
Blauznj bez strachu po planinách, nebo na chlumy staupá,
Kdežť, an rozmanitau hned potrawu hurtě ožjrá,
Stáda kolem se porozstupugj, přestawše se pásti,
A w tichu obdiwugj zhola neškodiwého cizince.

Mjrumilowný o stromowj wěčité (co mohútné
Stjny rozestjrá žlutawé přes roztoky Niger,
Neb kde i poswátné wlny kaulj s wýšiny Ganges,
I w středu neyhlubšjm hwozdů, genž w černu zahustlém
Sauměrným okoljm se pnau u diwadlo welebné)
Slon se opjrá ohromný, gsa w maudrotě prwnj
Wšech živochů! w maudrosti prawé, mage sjly šlechetné
Mocnost, wšak nikoliw hubiwau! Zde se na věky djwá,
Genž kolugjce hubj zemi matnau w přewratu věčném.
On wida řjše wyrůst i padat, w swém ústupu nedbá
Záměry na zwrátké těkawého u wýkonu lidstwa.
Přešťastným by tu byl, kdyby šalbě lidj se i uhnul,
Genž o lakomstwu krutém geho cestu w podkopy wádj,
By wěžitau geho welkostj swau zwýšili sláwu,
Králův nádheru, neb geho we zlé zwrátili sjlu,
An mu welj, by zuřil w smrtonosné bitwě žalostné,
On, genž rozděšený se diwj těm lidstwa neřestem.

Šjře tu nad hladinau potoků se w stjnu winaucjch
Co kwět rozživený, an z dálky do pohledu žjrj,
Leskłé *ptactwo* se pestře rogj; nebo Přjrody rámě,
Genžto we rozmaru žertuplném gest okrylo národ
Perno-šatý, zde kupj i barew swých neyweselegšjch
W hognotě nádherné. Ač pak geg blyskem odjwá,
Neykraššjmi poobhalugjc geg světla paprsky,
Gest ona přec šetrna, snjživši ho we zpěwu opět.
Leč my také nikoliw nedbáme o raucha peřestá,
Přjroda gež řjšem dala Montezúmy hrdého,

Wogsko gehožto nowau odráželo záři slunečnau,
Když gen gest filoméla našj, a w stjnu našinském
Gemným luzně tichem noci, genž gi pozorně poslauchá,
Pěwkyně ta skromná zdrobuge swůg we zpěwu hlásek.

Leč pogď, Múso milá, a wylom ruče ohradu pauště.
Kde blankyt děsiwým nad pjskem dálně rozestřen!
I mnoho rychlěgi, než nebohá karawanna malátná,
Údol Sennarský přeletiž, pak u zápalu wystup
Na hřbety Núbické; ba i přes meze geště cizinské
Neblaze žehragecj Abysinie statně se odwaž!
Negsi ty drawkyně pak, genž by w přjstěrce šalebné
Obchodu pospolitého tudy chtěla poklady laupit.
Negsiť wzteklice též fanatická, genž Nebe prznj,
Poswěceným ocelem bys i ljtě wraždila poklid,
Bys w zemi, genžto ranách po domácjch dlauho krwácj,
Wtjrala purpurowau ukrutnost Řjma hrdého.
Pogdiž wolně těkat, bezškodné wčelce podobna,
Od lauky k lauce, genž kwjtky garými se leskne,
Pogď, bys w jasminowých blažená si pocházela hágjch
Palmy skrz temné, po lesjch mile wůni zegjcjch,
Genž krášljce roweň, wraubjce i wýšiny lidné
Se pnau přes pohořj, wyššj, než gsau naše Alpy.
Tam na wrcholku i nadwětrném, genž krásně se šjřj
W dálku po mjli mnohau, neb oné na skále mohútné,
Genž nad slunce-rodý úwal hrdopyšně wypjná
We wzduch prostřednj swau lebku o záwogi chladném,
Kdež se paláce kupj, libohrádky i chrámy bohowské,
Kdež wůkol se směgj polnosti i zahrady rodné,
Zřjdla kdež temenj, stáda skotu i brawu četná
Bez strachu kdež bytugj we zwláštnj řjši pokogné,
Nic nebogjce se útoku: — tam nechť éthera wýdech
Hogně lokám a také žiwnými se wánky napágjm,
Genž wůkol těkagj ze kořenných hogně lesjčkůw
Neb z wonného dolj; tam nech pak mlčky naslauchám
Z dálky tokům šumiwým, wodopádům, genžto ze země
Podkopané zplawugj zlata hogně ryzosti panenské;
Tam nech po kraginách pestrých bez přjtrže blauznjm,

Žjřegecjch wyššjm žiwotem w twaru neyspanilegšjm!
W prawdě to *země diwů*, w njž slunce stále pohljžj
Bleskem kolmo-zrakým, gako by k té řjši milostné
Háralo w lásce čilé, a tudyť gi obýwalo rádo.

Ay! wýgew se měnj! na horaucné wýši polednj
Slunce pozatlačené w neyhustšjm pohřbeno temnu.
Hrůza tichá panuge, děsiwé pak mračno se šjřj,
An we směsce diwé noc se dnem strašliwo válčj.
Neb, se tlačjce nynj w heynech k rownjku wřelému —
Wzduch kde naneywýš rozředlý, a tudy gsa powolný,
Přjtoky gich wpauštj — se walj bez přjtrže páry
W úžasných podobách, žeť se mraky nad mraky týčj,
Baurliwo buď točené od wichrů náhle wystauplých,
Buď's břemenem tjžným se wlekauce w postupu wolném,
Gsauce poobtěžené sklady welmoře rozpařeného.
W záloze těch wisutých gezerů — do sytosti zahustlých,
A k temenu chladné hory, genž se ku báni wypjná,
Giž nakwap stlačených wšemi zpauzegecjmi se wichry —
Baurе diwá wladařj na poděsném přestolu černém;
Blesk hrotiwý tu zuřj, an od oblaku k oblaku pádj,
Až pak w rozkasaných žiwlůw giž válce burácné
Rozpogená hmota ohromná teď kolmo se řjtj,
Walně ligjc *toky* nezlomené, i přjwaly hutné.

Toť ony poklady (neznámé zpytu obmezenému
Předčasowých mudrců), gichž množstwjm w nádheře ročnj
Co král wšech potoků rozwodněn Nil se nadauwá:
Ze dwau se strumenů we slunné řjši Ğojamské
Gasně prýště na den, gezerem průhledně tekaucjm
Dambegskau kraginau ztepilé žene wlnky mladistwé;
Od Rusalek tady odchowaný, swá léta dětenská
Tráwj we hřjčkách, skrze wonné kráčege wýspy,
Genžto se usměwugj zelenem powěčně newadlým.
Dychtě po sláwě potom giž mužný do swěta pádj,
Sebraw množstwo druhů, sám též w hognosti napágen
Poklady přjwalnými nebes, genž dospěly k pádu.
Takto se wolně wine w rostaucj nádheře dále:
Řjšjch po slawných pobludné kličky otáčj,

Pak se spurně žene přes šjré drastiny pusté,
Pjsčiny též, života zbawené; až — rád, že wycházj
Z pauštiny newljdné — s Núbických skal se kolácj,
A s tarasů na taras swau we hluku urnu wyléwá,
Žeť nad rozlitinau giž Eğypt si w rozkoši gásá.

Též geho brat Niğris, s njm pak řeky wšecky ostatnj,
W nichž milo-baubelaté děwy Afriky w rozkoši audy
Černé ochlazugj; i wšecky praudy, co wůkol
S hor chwogatých, šiře táhnaucjch-se po Indii luzné
W břeh Koromandelský těkagj, anebo Malabarský —
Od toku Ménam, genž za noci skwj w záři se lesklé
Swětlošek od hmyzowých, až tam, kdež Gitřena ljwá
Po břehu Indu pousměwawém déšť růžobarewný — :
Wšecky poodmykagj swé štědré w tom času urny,
A přes krag daleký bezpracnau úrodu šjřj.

Twůg i, Kolumbe! swět daleký pige, walně očerstwen,
W hognotě mokrotu nadbytnau roku rozplawiwého.
Rozdělený Oronók teď přes swé ostrowy šjré
Hogně walj powodeň kalnau, a tuzemce dohánj,
Swůg by život stromowých we stánkůw chránili wýši,
Genž gim poskytugj skreyš, obživu, šatstwo i ozbrog.
Rozwodněn gsa dawem řek, se střelo-pádně ženaucjch
Přes hučiwé hory Andešské, se o nádheře kácj
Rowně Orellan ohromný. Ano sotwa si Músa
Traufá, roztáhnauti peruť přes rozliwy šjré
Wod bugaro-kwapiwých; gestiť gj Pláta gezerný
Přjliš rozložitým; měřeny k geho šjřce poděsné
K hlaubce i nesmjrné, a podiwné poběhu dálce,
Wšecky toky gsau řjčkami gen. W čerstwosti horaucné,
W důstognosti i nehlučiwé ony ku předu pádj,
Prokřižugjce nepowědomé krage, pauštiny kwětné,
Njžiny úrodné, i samotné stráně ohromné,
Kdež se slunce nazmar směge, nazmar i úroda ročnj
Kdež těhotj, negsauc widěna. Spěchagjce ochotně
Odtud dál se ženau skrze lidné pláně mohútné,
Kdežto živj rody nesčetné, a we lůně milostném
Pečliwo obhrnugj přešťastné ostrowy hogné,

Klidně na nichžto Lesoň sjdlj, tu nebýwage bauřen
Zpupných od zločinůw, nepodárných Ewropy djtek.
Takto tekauce o nádheře giž po hlaubině tauží,
Spausta gegjž množená prudkého od úrazu cauwá,
Gsauc nucena, se podat teď přjwalu ze swěta půlky,
Tak že o swau zelenau se bogj samo welmoře barwu.

Wšak co prospjwá diwná ona spausta bohatstwa,
Což onen osladiwý nadbyt blaha rozmařilého,
Přjrody nádhera ta? plynutého ty zápachu lauky,
Beylj gich hogiwé, co i Živěna, trampoty prostá?
Což owocj neseté, gež tažné ptactwo zasjwá
Neb wetřjk těkawý? Chladiwé co ty nápoge naplat,
Krmě nebes, kořenj hogiwé i kadidla bohatstwo
W těchto lesjch plozené? co hmyz bez přjtrže pracný,
Rýza geho hned hedwábná, hned i raucho bylinské?
Ach, co platny tu gsau bohaté kowy záhubo-rodné,
Uschowané hluboko w ljtostném úkrytu země;
Golkondy skwostné kamenj, Potosi zhubeného
Žjly zlaté, kdež neylepšj dleli slunce rozenci?
Což ony poklady, gež zlatité řeky Afriky třjbj,
Háginy wůněplné, slonowé co i zásoby lesklé? —
Ach, blaha neznagecj rode! — Přespanilé wědy Mjru,
Neb cokoliw gsau oblažiwé kdy pořjdily Músy,
Maudrota božstwa-plná sjdljcj w srdci pokogném,
Prawda i pokročiwá, skromná myšlénky mohútnost,
Zpyt klidný, genž w bezhlučné swé sjle ohromné
Po swětě rozkazugeť, ba i Swětlo to, genž k Nebi wádj,
Mjrná wláda i důsledná, pak zákony správné,
Wolnota ochraniwá, genž rowné právo udjlj,
Člověku genž gediná zgednáwá gméno dostogné —
To wše nedáno tomuť rodu! Ach, samo *slunce macošské*
Pásmem nad nebohým ukrutně wládne otrockým,
A kwět krásoty růžerodé palnými paprsky
Přištěřugjc, pražené pleti černau barwu udjlj,
Pak tahy obhraublé; ono, žel! ke činům i ukrutným,
Zlosti ku žehragecj, w zuřiwý wztek a pomstu lakotnau
Žjhá utrobu hárageci. Zdeť láska nebydlj,

Pohled aniž gemný, něžnost žiwot oslazugjcj,
Niž slza, genžto ze srdce kaneť, klidná ani rozkoš
Lidskosti spanilé; tyto gen we paprsku nepalných
Pásem se kljčj: zde wšak soběctwu surému,
Baurem i hrůzodiwým zpupné wilnosti tělesné
Ustaupit musegj. Ba i *ljtá zwjřata* rowněž
Zlosti podjl chowagj, plamenem wzteklosti hořjce.

Patřiž, *had* zelený kterakož ze skreyše šeredné,
Kam sama Obraziwost děšená se wpauštěti přjčj,
Se pljžj w poloden, w ohromných krauže točencjch
Dlauhý swůg ohonec! hleď, gak se tu poznowu řjtj
Pjdě se po pramenu, kdež pak gsa po délce rozestřen
Záhyby rozpauštj, že (poděsný když tu gazeyček
Smrtné ze tlamy wyplazugjc tato potwora kraužj
Blyštný swůg hřebenec) každý twor, gešto by žjžnil,
Zbledlý buď cauwá, buď we strachu dále ostáwá,
Přibljžit se boge. Wšak horšjm nad toho bywá
Skrowný *zbrognoš* onen *smrti*, co w zlém ústupu cjhá,
Až tu gedem k palu rozkwašeným skrze žjly prohánj
Blesky prudkoleté, že i nakwap sjle žiwotnj
Běh zaražen sinalý; — on k přjkoře lidstwa ge určen
Djtko co Přjrody rozzlobené! — Zde ku žjžni krwútné
Mocně porozdrážděn diwoký rod po plenu dychtě
Hrůzně těká; doba saumračná geg nagmula wraždě
A zločinům surowým, když den poklidně nebeské
Swé oko zamhauřil. Zuřiwý *tygr* ljtě nabjhá
Swau na kořist nebohau, giž sobě ku oběti wybral;
Lewhart gasněskwělý, pestrými gsa naskrze bodky
Rozmanitě skropený, co chlaubná nádhera pauště,
Pak hlodawá i *hyéna*, která, wšech neyzuřiwěgšj,
Zkaušku lidj, chtjcjch gi krotit, wywrátila každau.
Tiť tu (walem z nepohostinných sřjtiwše se hauštin
Buď Mauritánských, buď z wýsep hustě porostlých,
Genž zelenem w prostřed Lýbické pauštiny zářj)
W kupě diwé wůkol hřjwného *krále* se lesknau,
Genžto hrdý sdupanau přes pjsčinu wážně si kráčj.
Tu řwánjm diwokým bez přjtrže rozkazugjce

Swau krmi odměřenau žadonj. Giž w bázni owečky
Se k pastewcům bljže winau, ba i stáda smělegšj,
Genž okolem býka wladaře zde w poklidu ljbém
Přežwykugjce se rozložilať, se wztekloty bljzké
Giž strachugj. Zbuzená tu rykem též wjska děsj se,
A zhroceným ku prsaum unylá giž matka robátko
Tiskne nesauwědomé. Ba i námořskému lupictwu
Neb Marokánské wazbě tuhé přešťastně uprchlý
Nešťastnjk si nynj napolo přege pauta předešlá,
An paušť weskrze rozkacená se od Atlasu děsně
K wýchodu rozléhá až pod Nil, w hrůze trnaucj.

Nešťasten, kdož ode přátel gemu wezdy upřjmných
Wzdálen, i od spolků wšelikých, samoten se nacházj
W těch kraginách smrti bezbranné! Den ode dne chodjwá
Tam strmiwý na wrchol, zarmaucen by zde sedáwal,
Shljžege na pěniwé moře, gešto se we hluku wjřj;
Tauhau rozčilený myslj, že na obzoru dálném,
Kdež nebe okrauhlé s hladinau ku spolku se chýlj,
W temnu widět lodi obgewené, gako s oblaku padlé;
Pak u wečer na skláněgecj se slunce pohljžj
Přesmutným tu okem, geho srdce žalostně uléhá,
Swadlé bez pomoci; strašný ryk nadto počjná,
Obwyklý i sikot, po celau genž noc se ozýwá.
A předc práwě w ty kraginy, w tato daupata černá
Drawcůw, nic neděsjc se, z Řjma pootročilého,
Caesarem úhonným zhrzegjc, se uchýlila wolnost,
W paušťě Numidické sledugjc mužného Katóna,
Nedbagecjho na Kampanské niwy rozkoše-rodné
I wšelikau na slast, gjž Ausonia skwěle plýtwá;
Neb se za to měla podmaněná otrocky ponjžit,
Pochlebowat tu za dar lupiči skwěle ozdobenému.

Tjm wšak w těch dědinách hroziwé se strasti nekončj:
Wzteklice wyprawené, hrotiwé smrti služky neljcné,
Pauštj žiwly ze wazby diwé. Přehoraucně wydýchán
Z bezmezných tu pecj nebe, strašliwo roztopeného,
Pak z daleko-skwaucj palného i *pauštiny pjsku*

Wicher teď dusiwý na pocestné kolmo wyseypá
Náhle smrt děsiwau. Ba i welblaud, žjžni i strastem
Ač zwyklý, gsa synem diworůzné pauštiny, cjtj
Plápol hrůzodiwý, genž swadlau hruď mu požjhá.
Teď z tmawo-čerwenawé se tu oblohy střelmo wyřjtiw
Wjr náhlý se walj. Hleď, gak giž kwapně i pjsek
Točkách we spogených řetězem wůkol se kolácj;
Stále se bljže a bljže ženau, an temno porůstá,
Až pak o powšechném wše-požjrném wichru burácném
Strašliwo rozmetená daleká paušť wýše wystaupá,
Že w bědawém hoři podražená u studánky poledňj,
Neb w noci pohlubená we žalostném spánku nešťastném
Pod spadlými wrchy nebohá karawanna početná
Gest giž pohrobena. W kotcjch, ach! Kairy pohlučných
Úzkostný to kupec se diwj, a čeká gi nadarmo;
Mekka také zděšená truchlj, že dlauho-tě negde.

A wšak zwlášť na *moři*, wšeliká kdež wlnka ohebná
Wětru ge poslušná, wichrůw se zpaura nadauwá.
Welmoři na strašném, zpěňugjcjm praudy burácné,
Rownjk plápolawý kde pozemskau kauli objhá,
Wládne Tyfón okolem, genž z ostrage k ostragi wjřj,
Wšecku nebes hněwiwých wzteklost násilně zahanbiw;
S njm Eknéfia rowně zuřj. Na blankytu lestném,
Čistém gen na oko, w zlé záloze kudry šalebné
Stjsněna bod we malý, těhotjc zlá bauře obýwá:
Naskrze nezhledné (leč oku w gewu tom zkušenému)
Se wznášj škaredý co uhel znamenj to osudné
Na stropu nadzemském, nebo často i nad mysu lebkau
Swé pluky přehljžj. O šalebném poklidu wětrjk
Laškugecj bývá od démona dřjwe powyslán,
Plachtu by lákal rozloženau. Teď rázně pogednau
Rozpogená, o směsce diwé hmota kolmo se kácj
Wichrů haukagecjch i požárů wztekle zuřjcjch.
Přimražený tu stogj w úchwatném úžasu lodnjk,
Nestačuge zručnost, osudem gsauc potřena náhlým;
Giž geho loď tu loká křjdelná přjtoky walné,
Úplně pohrobená w černé hrudi tůně poděsné.

S náwaly tak zuřiwými také rwal Ğáma se mužný
Po dny mnohé i noci, w nichž hrůza burácela různá,
An statný pracowal, buro-nosný mys by obehnal,
Oslawy žádostj gsa drzau, ba i geště drzegšj
Hnán zlata-lačnostj. Z minulé tjm temnoty powstal
Obchodu swět tu nowý; nakwap Duch-strážce plawectwa
(Genž we snách unořen, wšj krásné náděge prostých,
W Atlantské prohlubni čiré bez prospěchu dřjmal
Po wěky záhalné) probuzen gsa pozaslechl heslo
Knjžete giž Lusitánskéhoť, genž od Nebe nadchnut,
K tauze po sláwě užitku-plné gest lidstwo ponuknul,
A swěty w obchodě nezmezeném do spolku pomjsil.

K děsným strastem oněch baurj přikládage ginšj,
Ze tlamy hrůzodiwé trogitau smrt ljtě wysjlá
Psohlaw, genž tady gest domowem. Hle, puchem gsa dolákán
Tlup spařených, nemoci smrduté, nebo mrtwol opáchlých
Wrážj střelmo na loď, solné toky brázdě udatně
Rychlegi, nežli lodi wětrem ge uháněti možno;
Od těch, genžto wedau w zlém spolku tu obchod ukrutný,
Zlotřile oblaupiwše synůw Ğuinéu nešťastnau,
Též chce kořisti podjl, ba hubj kupějky samotné.
Zpausta hrůzoplná nastáwá: smrt tu obecná
Ukrutnjky i otroky gich truge; audy utrhlé
Rázem rozdrcugeť, nachowé pak přjwaly barwj
Ssedlau šjře krwj, i kochá se we hostině pomsty.

Když pak swět na siwý (w nesmjrném an tone dešti
W rownodennosti časech) blahaprázdné slunce se djwá,
Táhnauc páry čiré buď z mokřin plesnino-rodných
(Kde shnilina spařená k žiwotj ku nowému se gitřjc
Dýše walem pluky záhubné), buď z úkrytu hauštin,
Stjnůw nikdy nedostupných a skreyšek ohawných,
Wýpary we hnusné whalených i we puchřinu modrau,
W gichž temno hroziwé žádný krok, byť pak udatný,
Geště se netraufal: tuť o rychlém postupu kráčj
Hrůzami obklopená mocnost *moru* záhubiwého.
Běh tu gegj stopuge wzteklic na tisjce šerednych,

Genž mdlau přjrodnost žehagj, a do nářku lichého
Bezrady úzkostné swrhagj zcela naděgi wšecku
Strašliwo podkopanau, wšelikau též nádheru lidskau.
Toť i (nedlauho tomu!) bljž Karthaǧény osudné
Britskau zbrog drze zastawilo! Zde ty, Vernone mužný,
Wýgew ten bědawý gsi widěl! tys u saucitu patřil,
Gak dětskau slabotau hned rámě kleslo wogjna;
Tys křečité ty bolesti widěl, tyto přjšery zbledlé,
Chwěgné rty zsinalé, oko též násilně wyhaslé,
Ohně tu pozbywšj; tys slýchal i úpěti loďstwo
Bránjcj se moru, břeh steskem když se ozýwal;
Tys w noci tu slýchal, gak zbluňkaly mrtwoly četné
Přjwal we smutný, an saudruh, na druha upřew
Zrak swalený, shljžel sinawý naň w předtuše žalné,
Gakby mlčjce se tázali, kdo z nich dřjwe polehne.

Což mi ge potřeba wjc, o chorých se zmjniti pásmech,
Do měst kde stonawých *morowá*, ach! častěgi *rána*,
Gsauc hněwiwosti božj neykrutšjm bez sporu djtkem,
Wražduá sestupuge? Z gedowých Ethiópie hauštin,
Z bahna tytýž dušené Kahiry, smrdutých i pozemkůw,
Gež tlupy rozpuchlé kobylek gsau pokryly padlých,
Powstala zhaubkyně ohromná. Žiwočistwo newolné
Nezná hrůzy gegj; w lup gj gen člowěk ubjhá,
Člowěk nestřjdmý! ona winné přes geho skreyše
Rozstjrá hustý i dopadný úmoru oblak,
Genž, negsa přerušen wětřjčkem rozžiwugjcjm,
Bránj urputilý zdrawo-nosným dauchati wánkům,
Pestrau we směsici zkalený od slunce, gehožto
Pohled strašně děsj! Tuť statná maudrota wlády
Sto-zrakowé oko mutně klopj, a z pěsti malátné
Rozsaudnosti slabé, neschopné k důrazu wjce
Žezlo i wáhy hynau: hlas rowně radosti umlknul,
A wšeliký udušen pohluk swěta uhněteného.
Prázdny gsau ulice, zhustlým pažitem i porostlé; —
Ach, gak proměněny w neyhoršj pauštinu nakwap
Neyweselegšj stánky lidj zděšených! I naneywýš
Z obklopeného domu, w němž smrtná hrůznota bydlj

Zawětěná od bázně diwé, raněnec tu nešťastný
W ljté hrůze letj, k nebesům an chwástage nářkem
Rozgečeným-tě winj přestrašnau wlády poručku
Co hlaupau a neútrpnau. Ay dwéře nelidské,
Nákaza gež minulať dosawád, nechtjce bogácných
Na stauhách se točit, wšelikého spolku se hágj.
Přjbuznj i spřátelenj, ba milenci upřjmnj
Nářkem rozdiweni blahokogné pásky se prostj,
I wšelikých sladkých záwazkůw utroby citné.
Wšak marnať gich péče taká; nebo prostora wůkol
I wzduch, gindy čilý, ljtau smrt w lůně ponášj.
Střjdawo dostiženi klesagj o bolesti samotné;
Nikdo nežehná odcizeným, slze nikdo neléwá;
Přes město zhrocené rozkládá křjdla krkawčj
Černá zaufaliwost, an k bědné zpausty doplňku
Hustě porozstawené širokém po okresku žalostném
Stráže neljtostné naprosto tu odchodu bránj,
A zběhu nešťastnému tudjž lepšj smrt udjlj.

Prozpěwu ještě mnoho zbýwá: tak wzteklota rázná
Oblohy podklenuté ocelem, *polnosti* železné,
An žjžnj a hladem zkoralý rok trapně umjrá;
Rozhořelá k zuřiwosti steré we pochodni poledni
Sopka porozkacená, co wymjtá plápolu slaupy;
Pak hluboko wzešlé podzemnjm we swěta lůně
Země siré *třesenj*, genž bez wšj odpory rázem
Strmná wywracugeť pewného ze základu města,
Plápolawým hltagjc nebetyčné wýšiny gjcnem.
Než giž dosti o tom; nawrať se mi Múso putownú;
Ach, k domowu bližšj tě wolá teď záhuby wýgew!

Hle! kterako žlutawým nad hágem temno newšednj
Zwolna se spustiwši těhotj: ay! w postupu rostauc
Rozkládá se nebem, břemenem gsauc tjženo hmotným
Par drze pohroziwých, z tagného to lůžka wywázlých,
Kde schowané tiše podřimugj odrůdy nerostůw.
Sjra, ledek hubiwý, napotom pěna w ohni kypjcj,
Tučné smůly také, co po den wystaupily k wýši,

Prauhami pestrými plamene zticha dautnagecjho
Blankyt poškwrňugj; we onom, ay! oblaku hrůzném
Temnu o čerwenawém, genž ge smrti zbrognice děsná,
Giž se kwasj: až pak gen lehkau éthera důtkau,
Nebť oblaků do sebe wrazenjm, neb k posledu válkau
Zpupnau rozběsených wichrů zbuzené (dole pokliď
An panugeť) se poroztrhugj. Děsiwé ticho wládne,
Rozložené přes krag smutný; gen slýchati z dálky
Temně hukot, genž od čeřenů přes půdu dunjcj,
Bauře gsa předchůdcem, rachotj. Giž i wlnky se wjřj,
A chwůg rowně lesůw bez průwanu mocně se zmjtá;
Giž poděšen w skreyš neyhlubšj sklumený wzduchu národ
Se snášj, ba aniž krkawec, sice bauře-milowný,
W temno se netraufá klamawé; hle! w úžasu žalném
Skljčen skot tu stogj, k nebi hustě pozamračenému
Zrak zwedage smutný, zcela od pastewce opuštěn,
Genž wšecek ustrašený k přeplné giž chýžce ubjhá,
Neb slugi we hluboké se po mocné ochraně pjdj.

Wše strachy naslauchá, w teskný pohrauženo úžas,
Když w oko péči-plné z nenadánj od gihu plápol
Co střela prudce bigeť, se deraucj z oblaku rázem,
A spolu wolněgi následugjc o praskotu pádném
Rázný hrom s hora hrůzoplným rachotem se ozýwá:
Nad bánj nebe rozklenutau zprwa pauze welebně
Bauře z temna hučj; a wšak čjm wjce se bljžj,
Břjmě i zkázyplné po powolném wichru kotálj,
Blesky se tjm wětšjm kmitagj w kruhu, praskot i wjce
Ohlušugeť: široká až posléz přes hlawu prauha
Temně-žlutých tu zege plamenůw, tu hned se uwjrá,
We mraku rychle mizjc; hned zas plane; hned zase hasne;
Zas se nowem šjřj, whalugjc nebe w plápol obecný.
Následuge zmnožený i rachot, giž z wazby uwolněn,
W šjřku i hlaubku porozwedený, an w pohluku pohluk
Roste dawem, wše drtjc, až wesmjr praskotem aupj.

Teď se walem potopa krupobitná w třeskotu řjtj,
Neb ligawec kolmý; ztrhaná nebť oblaka rázem

Přjmo cedj powodeň! Na wzdor tomu nezhasitelným
Předc plamenem se derau nezmožné blesky we autok
Zaubcjch hned we diwých, hned čerwenawých we kotaučjch,
A wztekem obnoweným žjřjcj we chlumy pálj.
Hle! kljnem hromowým znjcen smrk se shora černý
(Sauš cele rozdrcená) tu stogj, ano spáleno pod njm
Stádo ležj sklumené, bezdušná naskrze kupka:
Zdeřko owečky tiché, o pokogném pohledu rownĕ,
Gak kdyby geště žilyť, ba widj oko obraziwosti
Ge žweykat posawád! — tamo zas býk, an se kabausj,
S njm i wolek, polo-pozwedlý! Na skále strmjcj
Hrad podrtĕn ge tytýž, a welebná báň i korauhew
Powětrná z wĕčité swlečeny gsau sláwy! I hwozdy
Zasmušilé plamenem žásnau, a ze skreyše zarostlé,
Sjře planauce, plašj swé nágemnjčky malátné.
W prostředu hor Karnarwonských se wztekle ozýwá
Pohluk strašliwo odražený; o praskotu hroznem
W tůni plápolawau s diwopustých přjmo wrcholkůw
Přjkřiny Penmanmaur (k nebi genž směle lebky wypjná)
Řjtj se skaliny ztřepené, an k posledu týmě
Snowdenské, zplaweno, prosté zimnjho ge garma.
W dálce widĕt, kterakož Cheviotská pauština žjřj,
W ostrowech an dalekých neyzazšj Thúle i hauká!

Naslauchá wina ustrašená, hruď gj trne hrůzau!
Wšak gediné w hřjšnau smrtonosný we hlawu hrotným
Kljnem blesk nemetá! — *Celadón* a *Amélia* něžná,
Milka geho spanilá, byli gsau dwé, auhony prosté,
Gsauce w cnosti také, gako we wděku sobĕ podobni,
We wšem sobĕ roweň, w pohlawj genom od sebe různi:
Gj za podjl záswit kwětný byl gitra čilého,
Leč gemu w gasnu čilém giskřjcj lesklota dennj.

Láska oba spogilať: byla pak bez poškwrny, čistá
Tak, gako dob za prwých gjmáwala utrobu mrawnau,
Přjmé prawdĕ pozaswĕcenau, též bezwině ragské;
Přátelstwj to byloť, wzágemným zwýšeno přánjm,
Kauzelnau naděgj, saucitným znjceno ohněm,

Genž obapolně planul w gich očjch. Wěnowawše milosti
Wšecko tudjž, každý si druhého i nad sebe wážil,
Šťastni gsauce na wrch, žeť gim mocnosti podáno
K oblaženj sebe na wzágem. We stjnu ukrywném
Tráwili, gsau napořád o sworném obchodu pospol
Čas w klidu wenkowském; sdělugjce si srdce kypjcj
Neb wzdychagjce, okaušeli slast, giž wypsati nelze.

Tak plynuly dny gegich, spogený gasný co potůček
Péčemi nezkalený; až pak za chwjle nešťastné
Bauře ge překwapila slastné na pochůzce milostné.
Newšimliť si toho, dálná kam cesta ge swádj,
Neb w blahu gsau tonuli, tworná an láska neklamná
Wěčně tu usměwawý blaho-rág rozkládala wůkol.
Pohroziwým osudem sewřených powysjlala z ňáder
Djwčina powzdechy nezwyklé, ano chwjlemi kradmo
Temnoty od děsiwé k Celadónu pohljžela mutná;
Zrak zakaliwši slzau, ubledlé mokřila ljčko.
Darmoť láska ubezpečiwá, bá i náděge pewná,
Se w nebe důwěřugjc, bázeň pozaháněly kypnau,
Strach zabral we hruď se gegj! Znamenaltě miláček
Bog ten hrůzoplný! Gak strážný od hora angel
Shljžj na swětici mraucj: takť o rmutu pohled
Swědčil, w lásce tona wznešené. „I nebog se, dušinko
Bezwinná!“ gi těšil, „wšeliké genž auhony prostá,
Zpupné utroby bauře neznáš! Ten, genž nebe gasné
W hněwná mračna halj, na tebe wljdný se usmjwá,
W pohledu zálibném! Wždyť přes tebe střelka tagemná,
Genžto za audnj rowně hubj, gak o půlnoci trapné,
Smekne se bezškodná; a onen hlas hrůzo-poděsný,
Přjstrachy genžto hromem wrážjwá w utrobu hřjšnau,
Twau čistau gazykem Serafa hruď w poklid ukágj:
Bezpečnoť, pohljž tebe býti a gjmati takto
W lokte twor spanilý!“ — A wšak (pomilugte tagemná
Ach nebesa!) w tu dobu z ledowé geho náruči prázdné
Mrtwola co zsinalá k zemi klesla mu djwka milostná! —
Ach, kdož bědstwo tudy zděšeného milence popjše,
Gak hořem úžasným proklán stál, promluwy pozbyw,

Rozmrzelý na žiwot, smrtnými žalostmi usewřen!
Takť (obraz to slabý!) nad hrobkau, z marwanu rydlem
Zúplna nápodoben, truchlec stoge mutně se sklánj,
Zmlknuw na wěky giž, na wěčnost mysli zamútiw!

Když potom oblaka roztrhaná od twáře nebeské
W útěku hrůzodiwém se klidj, tuť bez meze blankyt
Zas se do wýše klene, přes swět prostjrage modro
Čistěgšj. Daleká giž Přjroda poznowu bauřkau
Omlazená se skwj; w lehčegšjm powzduchu wyššj
Lesklota šjrokolem, gasněgšj rowněž i poklid
Se chwěge; neb gako na znamenj, žeť zúplna prchla
Wšecka nebezpečnost, zlatoleskló raucho radosti,
Gsauc w hognosti plawým okrášleno něžně paprskem,
Teď role mjlo šatj, od přjtrapu geště slzjcj.

Krásau wšecko planeť, a w prozpěwu djky wyléwá,
Au skotu whodně bukot w to padá, mečenj i beránkůw,
Genž o kupách hlodagj geteljček w auwalu křehký! —
A chwalořeč spogenau zhanobil by člověka newděk,
Genž, neywjce poobdařený, nižšjmu by tworstwu
Swým hlasem ústrognýmměl wůdcem w pochwale býti?
On gediný (na onuť Ruku hned tak rychle zapomněw,
Genž utišiwši rachot hromu, blankyt poznowu gasnj)
Giskru by měl udusit, giž slawná rozdula bauře?
On by na Moc, gjm wládnaucj, giž naskrze nedbal,
Sotwa že pozbaweno strachu gest geho srdce malátné? —

Bleskem gasněgšjm zoťawen, ku *gezérku* milému
Pospjchá tu ginoch bodrý — (w geho hlaubce nekalné
Dno lze widět s hora pjsečné); po chwjlku otálj,
Na kraginu hledě překlopenau, an w úžasu lehkém
Modrau tůni posud we pochybné mysli přemjtá;
A wšak teď se wrhá střemhlaw we přjwalu gjcen.
Hawranné kadeřj, geho ljce i růžo-kwětaucj
Hned nato wywstupugj; ay! skrz wlny wezdy powolné
(Gežto pokaždé odfrčenjm nazpátky pohánj,
Dobře rukaum i nohaum pohowiw) giž wesluge statně
Podlé wůle plné cestau, se podiwně winaucj,

An mlhawý odlesk, ruče od boku uhlazeného
Odrážen, w plesawý pohled se diwáka wyléwá.

Toť neyzdrawěgšj, neyčistšj zábawa letnj,
Gjž neylépe také možná se za parna očerstwit;
Ba kdy Zima chladná i zaostřila wlnky polesklé,
Chtěl bych nezhrožený rád meškati na břehu luzném.
Tjm se žiwot sjlj, a začasté plawci smělému
Bývá zachráněn, z nenadánj když se udáwá
Přjhoda nešťastná. Tjm pak swaly mocně se audû
W odwahu rowně tužj; tak i silné Řjmana rámě,
Genž w krage podmaněné wjtězstwj wnášelo slawná,
Cwičilo se z mládj, spurné wlny zmáhati statně.
Nadto i, když se tělo wždy chowá čistotně a řádně,
W sauměru duch rowněž ponabývá sjly tagemné.

W zástinu ochladiwém ukryt ljskowce šerého,
Kde w diworůzných, wšak wábných samotách se winaucj
Údol pobludný se točj, w myšlénky pohraužen
Dámon gesti seděl, kochagjc se w tjsni milosti.
Zdeť si potůčku, anoť rozstauplé se skrze skály
Chraplawo zurče tlačj, i zefyrku sténagecjmu,
Genžto we rozklenutých si wrbách lhostegně pohráwal,
Bezprávně ztěžowal na milé *Musidóry* ukrutnost;
Nebť ona též plápol k němu cjtila, ač w duši tagně
Buď pro stud nesmělý, pro panenskau buďto hrdobnost
Skrýwala geg, nechtjc ho gewit, leda žeťby uklauznul
W pohledu podkradeném oka, bázlnj poklopeného,
A wzdechu w potlačeném, gen uprchlém z utroby kypné.
Rozčilený kraginau, i swému přjslibu wěrný
O zpěwu rozmýšlel, by gegj tjm srdce wypátral,
A kdyby náružiwost zbuzená gi pozagmula medle,
By zgewenj toho z nj wydobil. Pastewče ty šťastný!
Zdárná náhoda, genžto osud rozhodla mohútných
Mnohdyť mocnářůw, i twůg rozhodnula tehdáž. —
Od mile usměwawých wedená Musidóra Milostek
W ústup zrowna zawjtala ten, by si howěla w chládku.
Horké, hled! počasj na gegj plane twáři hořjcj,

I whalená we oděw lehký sem práwě přicházj ,
Audy by plápolawé we wlnách obřerstwila čistých.
Což on má tu dělat? Paután we zmatku dogemném,
Newěda sobě radit, tu seděl po chwjlku utichlý;
Něžná ušlechtilost, spanilost pak srdce ryzjho,
Autlý rowně pocit, známý gen počtu malému,
Utrobu mátly geho, přiměwše ho k odchodu odtud :
Gemná láska mu bránila wšak. Wy w cnosti pokrytci,
Byť přjsnj! mluwteż, co wy byste počjnali tehdáž? —
Wšak mezitjm wšechněch neykrašśj Nymfa milostných, 1300
Genž Arkádie tok blažilyť, prw okem se bogácným
Ohljdnuwši, oděw s wnadných si sgjmala audůw,
Čerstwotu průzračných by wlnek giž okaušela gemnau.
Ó ani Párisowi, seděcjmu na sosny wrcholku
Idy hory slawené, úsilněgi srdce netlauklo,
Žehragecj kdy bohowky tudjž swé raucho tagemné
Wolně porozhalilyť, že widěl wšech krásu poluznau,
Než teď Dámone tobě milý, kdy s hlezna bělého,
S nožky i autlaunké hedwabj swljkala hebké,
Když lehký na dotek rozpustila pásku panenskau, 1310
Žeť oděwem pak rozkasaným o plnosti mladistwé
Ňádra přespanilá úsilněgi kypěly gižgiž
W pohled twůg wolný! Opowážný mládče milowný!
Tyť gsi se odwážil w duše-matný k posledu pohled,
Když s audů shalených skwaucj bělnosti milostné,
Sauměrně zgařených něžněgšjm Přjrody loktem,
Giž klesl hebčegšj kment w záhybech autle plynaucjch?
Když sebe přespanilá spatřiwši se schaulila staudná,
W obraziwosti se zarděwšj, matným i zefyrkem
Poplašená, napořád lekagjc se co srnka bogácná? — 1320
Teď w tok wrhla sebau, an wlnky tudjž se dějcj
Přigmuly hostici roztomilau w swau schránku tekaucj.
Zgemněla krása gegj, i zkwjtala poznowu wábná
Sličnost wšecka gegj, skwěgecj se w záři milostné,
Gak liliátko libé skrze křišťál gemně se leskne,
Neb růžinka lepá we rosičce, z rána kanaucj,
Rozgařená Gitřenky rukau, hned i gasněgi žjrj.
An si pohráwala teď, hnedky schauliwši se pod mok

Ač slabě schowaná, hned o wláskách naskrze mokrých
(Genž gi poobgaly pak co krásná rauška nawlhlá)
Opět se zwedagjc: Dámon w swém úkrytu stinném
Z krásy gegj tu lokal zmatený blaha daušky opogné,
Žeť po chwjlku gehoť mysl nadšena w podrobu klesla,
Wjce si pozwolugjc. Určen wšak k posledu láskau,
Úctau též šetrnau, myslil bázliw, že to laupež
Předc opowážná gest, ač gestliže *lásce* se *čisté*
Což opowážno widj; stinné se z hauště wykradnuw
Odtud spěšně prchal, wšak dřjw tyto řádky srdečné,
Gež tužkau napsal hotowau, pohodiw čile na břeh,
Ačto rukau třesawau: „Spanilá gen krásko se kaupcy,
A wšak nezhleděná, leč wěrné *lásky poswátným*
Pauze okem! Gdu nynj na stráž, bych mjsto to hljdal,
Od twé skrýšky abychť odwrátil chůzi cizince,
I wšeliké oko nezbedné.“ Tuť w úžasu různém
Co w mramor ohromená, wšeho pak pozbywši i smyslu,
Drahnau chwjli hybu zbawená, gako bez sebe stála:
Tak socha práwě stogj, genž swět po wše wěky kauzlj,
Tak skloněná se snažj zahalit swau sláwu newadnau,
Okrasu sanstředěnau, giž slawné Řecko dowedlo.
Zpamatowawši se pak po šatech se sháněla rychle,
Eden gichžto blahý nezual; w kwapu nedbale pauze
Obleknuwši se pak, děsiwý pozwednula ljstek.
An wšak wyzwědawá ruku Dámona poznala známau,
Strach tu gegj pominul drhawý, a komonstwo milostné
Rozmanitých pocitůw, gež zúplna popsati nelze,
Zabralo w hruď se gegj: staudnost, ač wšj wady prostá,
Něžnost bezwiny růměnné, též úcta srdečná,
Obdiw i poswátný lásky přemilého kochánka
Skromnostj geho powznešené, ano krásoty wlastnj
Též nabyté wědomj we gegj myšlénky porůzné
Přjmo se wlaudily teď. Posléz pak klidnota něžná
Bauři duše spanilé ponenáhlu zmjrnila walnau;
W buk ona rozložitý, genž přes wodu dálně dosáhal
Zdobně porozklenutý, zde polesnjm sličně milencůw
Wenkownjch rydlem swé wepsala lásky wyznánj,
Gež nato w krátku slzách o radostných Dámon uljbal:

„Mládče milý, gediný toho swědku ty, což tady pjši,
Přjliš obdařený štěstjm, to neméně i láskau
Směnnau oblažený! buď, gak posawáde, i dále
Skromný; přigde i čas, kdy nepotřeba nám se wyhýbat!“

Slunce upustilo od zuřenj; geho oblina lesklá
Teplotu giž gediné powysjlá rozčilugjcj,
Lesk i poobžiwný, genž teď pestrými paprsky
Oblaka oswěcugeť, co kabátky blankytu krásné,
Stále se zmjtagecj w milogemné údoby různé,
Gak ge wykládá obraziwost. Ted w njžině opět
(Giž dozráwagecjm owocem zdobená, a mohútně
K důstatnému kynauc roku) šjrá země těhotná
Plésá, rod i gegj. — Tuť *přjgemná* se *hodinka*
Bljžj k wýchodu giž tomu, genž samotenstwa milowný
Odlehlé pahorečky hledá, kdež rád se zabýwá
W Přjrodě rozmanité, by k poklidu srdce tužebné
Swé naladil, neb k sauhlasu nadchnul bratry okolnj
Pjsnj zádumiwau. — Hle tu něžnau družbinu *přátel*
Nezwratně spogených k duše sauzwuku roztomilému!
Gich oku čistěgšjmu nynj swěta údoba kraššj
(Neznámá nikoliw luze, w gjcnu tuposti tonaucj)
Swé wnady rozkládá; gich duch má zálohu hognau
Mudřeckých pokladůw, wyššjho i zásobu světla;
We hrudi gich spanilé o šlechetném plápolu hárá
Cnost, zdagecj se synům báchorkau býti pozištným.
Hle, kterako wzbuzenj, by požjwali západu audnj,
Gemnau tauto dobau w zelenaunkém Portiku hágůw,
W Přjrody rozsáhlém učilišti se pospolu hostj!
W té škole přjwětiwé, nadutý kdež mistr newládne,
Si sdělugj howorem přátelská srdce powolným,
Nawzágem sebe naprawugjc. — Teď z pohluku, sladkau
Zaswěcené samotau, odkrádá dwé se *milenců*
W zápalu srdce porozplynulých, gež *Lásky neklamné*
Pán s wýsosti widj, gich čistotu sobě zaljbiw.
Řekni, *Libinko*, kterau i my máme zamjřiti cestau?
Těžké zdeť wolenj! A wšak co dlauho wybjrat?
Tobě to wšecko milé! Řekniž gen, máme-li podlé

Těch potokůw se winaut? nebo gjti po lauce čarowné?
Neb mezihágjm postupowat? či pocházeti různo
Rozwlněným obiljm po mezjch? nebo staupati pospol
(An teď Léto skwělé swau nádheru wšecku wyléwá)
Na přemilé Shenské pahořj? Po pláni podálné
Nech blaudj hled náš: oko teď pozachwáceno slastj
Rychle těká, kde králowské naše město se týčj,
Teď zase sesterským k horkám, ge poobkličugjcjm,
Ted w Harrow strmiwý, teď pak, kde o nádheře Windsor
Kněžné swé očelj do wzdušné wýši wypjná.
W odporu gemně-milém ku oné wyhljdce welebné,
Poklidně-wznešené, chceme teď si zamjřiti pohled,
Temže střjbrotoká kde poneyprw we kragi růstá.
Nechť oko rozkochané si tadyž neunawně pobjhá:
Tu wzhled rozdiwený blauznj přes háge wisjcj,
Genž Harringtonowau nad paustkau kloňmo se chýlj;
Tam se zas obracuge k Hamským až ze chwoge chodbám,
Kde w stjnech posawád, wzdálen gsa o poklidu čistém,
S nj, swau rozmilenau družicj w geho srdci zarostlau,
Quensb'ry důstogný oplakáwá Ğaye milého,
Kornbury kde ztepilý se s wolnau milkuge Músau.
Zwolna se teď deymež po čarowném údolu Temže,
Genž se milostně stupmo hadj až onam, kde se Músy
W Twitnamských laubjch zdržugj, a tu Pópowi ulhu
Od Nebes uzdrawiwých želagj; teď k Hampt'nu hrdému,
W Klermont powznešený, k Esherským w posledu hágům,
W ústupu kdež neykrásněgšjm (gegž něžně objhá
O spanilém winutj čeřitý tok Móle tichého)
Od wlády wzdálen Pelham klidu swého nacházel.
Údole roztomilý! genž předčjš wšecko, co Músa
Kdy pěla o krásách Hespérie nebť i Achaiska;
Úwale slastiplný! Wy pahorky milostně kypjcj!
Gichž na lebech bugarých *rolnictwa Wládkyně* sjdlj,
A w slastech se kochá, že widj diwy swého snaženstwj!

Přeblaho! gak spanilý wýhled wůkol se to šjřj
Na chlumy, údoly, háge také, na podáliny, báně,
Města na gasně plápolawá, zlatité řeky, až tam,

Sjrá kde kragina w záclonném dýmu se trácj!
Britsko ty přešťastné, Umění kde králkyně ragska,
K bodrotě rozpalugjc, blahodatná *Wolnota* wůkol
Kráčj nezmezená i po njzkých weskrze chýžkách,
A štědrým ramenem rozesjwá hognotu kognau!

Půda twář bohata; twé pásmo i dobrotu dýše;
Twé řeky hognotoké neprahnau Léta suchostj;
Krásnyť twé duby ostražiwé; twé údoly mjlo
Wlnky wodj zlatité; po horách twých množstwo beránkůw
Libě bečj, an gich po bocjch se poháněgc wůkol
W ohromných stádech tu bučj skot temnébarewný.
Njže opět zářj twé lauky, we stŕjci sekáčůw
Wolně kynauc hrabicem. Libohrádky i po straně každé
Něžně prokmitagj. Krage twé se w hognotě plaužj,
Gižto činj gistau rolnjkowi právo magetné,
Že, w swogeti chráněn, pracugeť bez přjkory, chutně.

W *městech* twých bydlj o čilém zboru hogně učencůw;
Bodrotu průmysjnau w ulicech tu i slýchati lidných
O směsici hlučiwé; ba i trampota těžko-robotná
Za trakařem se potjc, pro paláce uprášena kámen
Obtesagjc, tu radostně hledj. Twé přjstawy hlučné,
Kde stežně strmiwé k dalekému se wýhledu šjřj,
W práci plápolagj, gásánj opětugjce
Odplynulých ze lodj, když gich lodnictwo na rozchod
U plesu pokřikugjc, a wazeb sprostiwši i plachty,
Větru koráb giž rozložitý důwěrně podáwá.

Statné i spanilé gest twé *mládectwo* hrdinské;
Swjzele ge ztužugj a nebezpečnost ge zažjhá,
Zástupy žeť před njm klesagj; ono po předu bývá
Gak na bogišti diwém, tak w ljté bauři pomořské.
Twá se i oslawa leskne gará, když o záměru mjru
Oblažiwého také rozšafné *kmetstwo* pomeyšlj,
Genž učenostj podstatnau i wtipem slyne bystrým,
Cnostj krášleno gsauc wšelikau, statným i konánjm,
Hostinné i přjwětiwé, wšeho bez klamu, wljdné,

Wšak i podobné bauři diwé, když ge kdo urážj;
Hrůza i ukrutným, ubohým pak záštita mocná,
Genž bědugj wrahowým pod garmem zwůle nelidské.

Sláwy synůw též četně chowáš! Twým gestiť i Alfred,
W němž poblesk bugarý diwolowné wálky hrdinské,
Mjr i hrdinněgšj (gestli k blahu národa řjzen)
Krásně byly spogeny; geho gméno w cnosti se leskne,
An wlastnj ho i Músa kochá, wšech ozdobu králůw!
Edwardů pak i Henrichů s njm hwězdy se lesknau,
Gmén to proslawených: oni prwnj Gallii pyšné
Wehnali hrůzu diwau před twým ozbrogstwem udatným,
Duch že gegj posawáde trneť. Ty i hognotu čjtáš
Státnjkůw i wlastimilůw. Twým gesti nezwratný
Mórus, w zápalu genž prawolibném, ačto newčasném,
Wzteklotě přjhodné zdorowal zwolnjka surého,
Kátowi pewnostj, prawotau Aristídu podobný,
Gak Cincinnátus přjsný, wšak rowně chudobný,
Mysli neohrožené, smrti genž se w střjci usmjwá.
Twůg ge i Walsingham, gegž krášlila skromnota, maudrost;
Drake i proslawený, gjmž mořskau tůni owládáš,
Po swětě genž hromowým hukotem twé gméno ponášel,
Tak že hořel Duch twůg! A wšak komu wypsati možno
Wšech tu hrdin, gežť oslawila twá Wláda Panenská?
Raleigh twůg spogugeť gich wšechněch sláwu welebnau,
On Španielska to bič! žhaucj gehož utrobu mudřec,
Wlastenec, i statný wjtěz wespolně obýwal:
Neklesla zmužilost i geho, kdy wláda pochábná
Wrhla ho w pauta tuhá, ba zrádně odewzdala posléz,
Nepřjtel by zwjtězený swau pomstu napágel.
Leč i zdeť geho duch, wždy čilý, ano neznage wazby,
Bedliwo obšjrné zkaumal gest předwěku děgstwo;
Swět zbohatěl we dobách strastné geho wazby žalářnj:
Zkaumagecjmu tadyť žádný čas býti se nezdál
Tak slawným, wšak i tak podlým, gako ten geho sauwěk,
W němž, ač wjtěz nezmožený, přece žalně krwácel.
Sidney též nebudiž bugarý od Músy wylaučen,
Okrasa wálky garé! wjtězstwjm záhy owěnčen

W myrtě se skwěl co milán, w něžném wawřjnu co básnjk,
Hampden též slowe twým, ó krásná země slowútná!
On maudrý, statný, nezwratný, mysli necháblé,
Praud tarasil doby, genž se ku aupadu chýlila mocně,
Sklonná k otroctwj, a welel, bys powstala opět
W blesku přistwořeném wolnosti statně planaucj;
On prowolal — a tudjž mužowé se na obzoru leskli,
K nimžto okem žhaucjm bude wěk pohljžeti přjštj,
Leč krutnjci budau wždy, gegich děge čtauce, trnauti.
Kwjtkůw neykraššjch mi naneste, abych gimi postlal
Hrobku tu, w njž Russel dřjmá; hle, krew geho mjrná,
Giž pro twé blaho byl wycedil o radosti poklidné,
Poškwrnila děgepis žalo-wěštný wlády malátné,
Genž k zwolné mocnosti hledjc, se skácela podlá
W chlipnau rozkasanost bezčestnau, wšj meze prostau,
S njm smrti též *přjtel*, co Britský Kassius, uzřel;
Byltě neohrožený, úporné mysli hrdinské,
Geg předkůw učenj k wraucj zahřálo i lásce
Wolnoty předčasowé. Zmnožugj twau sláwu welebnau
Též *mudrci* wznešenj, pak i něžnj *pěwci milostnj*,
Gak mile slunce Wědy switagjcj šjřilo záři
Swau rannj, a tudjž k pjsnjm powybauzelo Músy,
Bákon twůg ge i syn; nešťastným byltě we wolbě,
Bezmocným, by opřel se diwé rozmjšce obecnj,
By skrze pochlebiwost surowau dwořeninstwa drzjho
Cnostj nezwratnau, wšak sklonnau, ku předu stále
Mjřil běh ražený; geg uhodlala Přjroda něžná
K zástinu wěd přjsných; gasný, hlubiwý a dowtipný,
Důkladný a libý, bohaté we swé duši welké
Mjlo Platóna chowal, Stagyríta i Tullia pospol;
On welikým byl zprostitelem, genž z temnoty tagné
Skreyšky samostanců, ze škol i, pobožky učjcjch,
Mudrolibost wybawil přesnau, ana přes časy dáwné
W kauzelných okowech dlela, w těsnoduchém slowotepstwj,
Wýměrech i prázdných: on gi znowa k pokroku wáděl,
Dcerku nebe spanilau, genž staupá wolně ku wýši,
Zkaumageci spogené řetězj neomylně bytewstwa,
A skwaucjm napotom nebe dráhu kresluge prstem,

Ashley chlauba i twá spanilý; on lidstwa milowný
Wlastnosti zpytowaw geho, w něm swé bratry nacházel,
Pjlil gich křehkost zahalit, gich zwýšiti záměr,
Gich duši způsobilau k pohnutkám zgemniti čistšjm,
A krásau mrawnj gich srdce ownadniti wolné.
Boyle i gmjn tu budiž, on zkauškau zbožně planaucj
W úkrytu tagnu-plném swých děl, důwtipně učjcjch,
Tworce welého hledal. Gak Lockowi oslawu dáti,
Swět genž uwnitřnj učinil swým naskrze živlem?
Newton i twůg (pauhý to rozum, gegž Bůh pozapůgčil 1560
Člowěku, by zkaumal směle zákony prosto-welebné
Děl geho bezmezných) nechť oslawu w mudrolubectwj
Hlásá twau wršitau! Rozumem se ponášege bystrým,
Obraziwostj též twořiwau, pak náhledem ostře
Zkaumagecjm wšeliké lidskéhoť záhyby srdce,
Shak'spear úžasný gest twau i Přjrody chlaubau.
Zda wšeliký saubor Mús welkolepých a welebných
Proslawenš slaučen tu nenj w twém Milt'nu milostném?
Duch geho byl rownš wše-posáhlý, gak geho předmět,
Úžaso-plodný co směsice, spanilý co kytinka 1570
Ragských ze kwětinek, wznešený gako obloha nebnj.
Nech můg zpěw nemine staršjho i pěwce milosti
Spencera statnéhoť, syna obraziwosti lepého,
(Genž, bugarý co ručeg, swé prozpěwy bugně wyléwal
Čackých o kružinách w kragi pohledu roztomilého);
Dáwnoletého aniž geho mistra pousměwawého,
Chaucera maudrého; wrozený geho zpěw mrawopisný
Welmi i kárageej w gothickém omraku zářil,
Gjmž sauwěk i gazyk zastjnily génia twého.

Zawzni lahodně nynj moge pjseň, když twoge *djwky*, 1580
Krásná wlasti, slawjm; nebo gich gest krása dědictwjm,
Srdce i autlocité, prosto wšj auhony lestné,
Strůgnota i wkusnost, přemilá pak bez wady sličnost
Sauhlasnosti rukau tworená; gich tváře kwětaucjm
Ruměncem gsau ozdobené, genž gemně prorážj
Skrz bělawo wrozené, přes ljce wyléwage rozkwět
I wnadnost bugarau; rtoma (rozdělenýma co paupě

Růže začerwenalé, swlažena kdy ge gitra rosičkau)
Dýše radost; plynutým pak a do tmawa černým
Nebť i rusým kadeřjm, nebo nahnědlými prsténky
Zacloněny pnau ladně krček se i ňádra kynaucj.
Pud tu neodbytný pronikáwá utrobu chwěgnau,
Mocně weden gsa dušj, gestliž tato w rauchu milosti
Z wýše se usměwagjc, we očjch si zasedla citelných.

Ostrowe přeblažený w prostřed moře podmaněného,
Genž gekotem hromowým se o twé břehy ljtě orážj!
Ty spolu úžasným gsi diwem, hrůzau i radostj
Země-rozencům rozlehlým; gich přjstawy dálné
Zwiklati hned naručest, twé možno ge sjle pomořské,
Twých wšak zwiklati nelze, neboť wes náběh udatně
Rozrážjš, gako twůg břeh hučné přjtoky mořské!

Tworče! gehož kynutjm wšemohaucjm wáha osudná
Řjše se buď wýšj aneboť pozwratně se kácj,
Sešli *cnosti* blahé, by ochránily otčinu šjrau
Co stráž gasnoskwělá: bělawý *mjr*; *lásku* obecnj;
Dobrotu něžně pohljžegecj, genž we chwatu pjlj
Oblažiwým ke činům, a slzj úsměwně wyléwa;
Prawdu neohroženau, spanilého i srdce *šlechetnost;*
Rozwážnau a hbitau *zmužilost;* pak *mjrnotu* kognau,
Srdci i pohledu spásy-plnau; pak i *čistotu* přesnau,
Genž se rdj w studu růžowitém, nech kamkoli kráčj,
Přjmým pozmatená pohledem, gegž znjtila nechtjc;
Pilnost nezmrzelau; *účinnost* nikdy nechábłau,
Genž žiwotem hogným nadaná, neustále probauzj;
Wšak na čele skwaucjm nech zářj w blesku welebném
Zápal wlastenský, cnost otců wezdy prwotnj,
Genž na wšecko tudjž péčj dohljžege rownau,
Stále na mysli chowá blahorodné dobro obecné,
A chwalně většjm wždy se djlem ochotně zanášj.

Slunce se giž njžj, čjm dál, postupmo se šjřjc
Dnem nad pokloněným. Měniwá šiře oblaka wůkol
Mjlo porozložená (weleslawný gesti to zástup!)

W nádheře teď se kořj geho stolci *zacházegecjmu.*
Welmoře, země i wzduch we spolném úsměchu žjřj. —
Gak kdyby wůz geho uhněťený po besjdce se pjdil
Amfitríty milé, i po Nymfách k posluze wolných
(To pěge báge Řekůw): tak kruh geho teď se potápj; —
Teď geho půl se nořj — teď lesklá, co zlato, křiwka
Swětlem plá kmitawým — až pak tu dokonce zapadla!

Takto we kauzelném se otáčege okruhu stále
Den nedobytně mizj marný, plu podwodu, šalby:
Gak kdy přelud blauznj w licho-twárné obraziwosti,
Utrobu dráždě na čas k blaho-kradným náružiwostem,
Až těkawý mžitkau se tratj. Tak i den prchagjcj
Zádumnému nenj, leč bělmem wšj ceny prostým,
An zuřiwý bjdnjk obraz w něm hrůzy nacházj,
Když se po čas dlauhý we hnusné rozkoši válj,
Gsa břemenem si lichým, nebo když tu šemetně neřestným
Heyskům statky ty rozhazugeť, genž z nauze by mohly
Wyrwati ctnau rodinu, w neochylné bjdě tonaucj.
A wšak *mysli ryzé* — genž stále ku dospěchu pjlj,
Genž ubohého pooblažugeť, že si w rozkoši weyská,
Genž gen dobrodinj wůkol sebe ráda wysjwá,
Gjm se wšak nechlubj, co rosička potagmo kanaucj —
Té gediné pohled delšj na žiwot prawidelný
Gest pramenem blaženosti, gakau gen cjtiti možno.

Od oblačků zwěstowaný ponenáhlu uhaslých
Gemný rychle *wečer*, powětřj walně umjrniw,
Staw swůg obwyklý pozagjmá we wzduchu střednjm.
Má stjnůw do tisjce nazad: neydřjwe se spauštj
W njžinu pauze geden, napotom se powolně dokrádá
Druh geho temněgšj, pak stále we postupu tmawšj;
Kruh na kruh se kupj, až wšecko zastaupeno wůkol,
A twárnost wšeho w temnu mizj. Teď w průwěgi čerstwé
Háge se ukloňugj, a potok nepokogně wlnj se,
An podechem stinným žitná se pláně pomjtá,
Kde křepelička plachá prchlého wolá si samečka.
Nad suchopárem kopřiwitým (an wzduch se nadauwá)

Bjlá prška nynj rostlinných se wlage pjrek
W rozmaru rozdiweném; nestranná Přjrody péče
Nic za sprosto nepokládá, ona hostiti pjlj
Swé děti neysprostšj; by oděw měly rok na budaucj,
Od krage ku kragi pjrkowité semenáčky zanášj.

Giž stádo spogené pastwec ku saláši pohánj
Mysli o rozčilené, a časem nadlehčuge djwce
Ruměnné, gj mlékaplnau poponášege djžku.
Gesti to kráska, kterau asi giž geho srdce bezelstné
(Neznagecj, co by as znamenal ples, w bázni napágen)
Wěrně kochá, aspoň gistj řeč takto nemylná
Zornic plápolawých, i činůw, genž k odměně wjžj.
Giž putugj pospolně oba přes wýše unawné
Neb po doljch hlubokých, čjm dál, tjm wjce samotných,
Kdežto za odwečerj čaroděgné heyno se scházj,
By w kwasu a w reydech děsiwých noc tráwilo letnj,
Neb tak we wsi celé poslaupná zwěstuge powěst.
Mlčky se odwracugj wšak od sebebogcowy hrobky,
Gegžto osud gest zaufaliwý nešťastně dohánět,
By swau hruď prokolil, zbawenau wšj útěchy, čáky,
Wraždau hrůzoplnau. Wěž rowně tu wezdy samotnau
Snažně minau, neb sjně gegj duch kwjle obýwá,
Gak w noci postrašená si obraznost stále domeyšlj.

Podlé cest točitých, w každinkém křjčku zahustlém
Plá swatojanka drahým kamenjm, že z temnoty dálné
Bludný blesk se kmitá. Hle, wečer giž mlčky podáwá
Swět *noci*, a wšak newhalené teď w raucho pozimnj
Husté osnowy Stýgické; gen lehce we pláštjk
Přitmawělý whalené. Seslablá záře konečnj
Pobludně zde těká po wěcech twárnosti neznačné,
W pohled roztržitý wrhagjc genom obrazu půlku,
An lesy rozwlněné, bludné řeky, wesnice, skály,
Ba wznešených též lebky wrchůw, genž se skwěly neydél
W záři ubýwagecj, kmitawým gsau pauze gewištěm
Teď sebe neznagecjm. A wšak teď rychle zabjhá
Zrak k nebi uhnětený, kde tichaunké lásky hodinky

Gemně s sebau si wedauc, *Lada* neyčistšjmi paprsky
Se skwj bleskuplná. Od klidné wýchodu chwjle,
W njž dne swětlo mizj, až kdy znowa křjseno opět,
Prosta sokyň wladařj, noci gsauc swjtilna milostná.
An zářj kmitawau se nynj do sytosti napágjm
W úžasu rozkošném, pobludné *swětlo sewernj*
Přes nebe přjmo těká, a na obzoru kosmo pobjhá
Twárnostech o diwých, což chatra w bázni tonaucj
Za zlé má znamenj. — Lesklých u prostředu kaulj,
Genž nebe ozdobugjce širé, ku žiwosti ge gitřj,
W prostředu těch sluncj, swětlem co žiwj swěty dálné,
Wlasatice skloněná z nezměrné prostory mrtwé
We kwapu teď se wracj, an, běh zrychliwši ohromný,
Přjmo plápolawá k dalekému slunci sestaupá;
W postupu až zapadá pod stinnau kauli pozemskau,
Strašný rozprostřewši ohon po prostoře šjré,
Že hřjšný národ se děsj. Wšak zwýšena walně
Nad powěrné ustrašenj (genž w pauta otrocká
Wjže luzu zděsilau, náklonnau k wjře šalebné
A k žasnosti liché) krasocitná hrstka učenců,
Božská gichžto mysl ge powýšena mudrolubectwjm,
Nádherného cizince slawj. Oni w rozkoši božské
Ljbě tonau wznešenj, kochagjce se w sjle mohútné
Myšlének wěru zázračných, genž k wýši letjce,
Odwrhugj škwrnu země šerau, nebe rozměřugjce,
An mezitjm daleké od pauti po étheru pustém
Opět w čas gistý wždy wěrně se nawracugjcj
Zázrak plápolawý widěgj teď poznowu wyšlý,
Gak se zdá, w hrůzu whalený, wšak mjlo powolný
Rozkazu *Lásky* neobmezené a wšecko žiwjcj:
Snad, aby střásala páryplná ta oháňka ohromná
Žiwnau šťáwu nowau na nečetné okruhy dálné,
Skrz něž wyměřená se gegj tam schodnice pljtá;
Snad, by nowý podpal hasnaucjm snášela sluncjm,
Swětlo swětům dalekým, a oheň by napágela wěčný!

Swětlé *mudrolubectwo!* tebau, twau w gasnu welebném
Zářjcj korunau nech swau giž pjseň owěnčjm!

Hogný ty zdrogi, zkad se prawda¸i oswěta prýštj!
Genž w mysl zaswěcenau zlato-lesklau záři wyléwáš,
Blesku polednjho swětlegšj, úplně čistau
Gakž ta, gegjžto tiché wlněnj duši ze swěta wyšlau
Oblažugeť, dosawád nezwyklau w swětle nebeském.
Duch, napogiw se tebau, ano od tebe mocně sesjlen,
Se k nebi powznášj, spanilau hrdobau gsa powýšen
Nad heyno klamawé ošemetných náruživostj,
Genž luzu rozmařilau wjžj; zde po angela křjdlech
Wzlétage, cnosti wrchol pak i maudroty týmě zagjmá,
Kde s weseljm poklid wladařj! On w Přjrody řjši
Hned w krage záhwězdné, hned w tagnau tůni bezednau
Zjrá bystře okem *rozumu*, zrakem *obraziwosti*:
Swým *rozumem* stopugeť (pozačaw od prázdnoty děsné)
Přjčin a účinkůw řetězem swěta saustawu krásnau
Až k Bytnosti neobsáhlé, wšehomjra ku Tworci,
W němž se wšecko to saustředuge; — swau *obraziwostj*
Gjmá sláwu nebes, pak prostoru země malebnau,
A krásu wšelikau, hned něžnau, hned diwopustau,
Hned bljzkau, hned i odlehlau, an nadto citelnost
Rozněcená maluge wše barewněgi w mysli horaucné.

Od tebe wycwičené básnictwj swůg we budaucné
Hlas časy pozwedagje, swětowých knih stránky nadýchá
Hudbau, malbami, neb spanile-wznešenými pomysly,
Po wěky genž nehynau! ono gestiť lidstwa newadlým
Pokladem, ozdobenjm ztepilým, wršitau i radostj.

Bez tebe což by tu byl člowěk, wšj oswěty prostý?
Nic, leda pauze diwoch, co hwozdy a pauště objhá,
Po plenu se shánj, pelichem huňatým a neljcným
Bjdně genom zahalen, wšj umné¸úswity prázden,
I wšeliké žiwota zdoby. Ach, blaženosti domácj,
Kde s láskau něžnau přjtulná péče se mjsj,
Ni klenotů mrawnjch, ani poklidu pospolitého,
Zákona ni chranného by muť nestáwalo. Brázdy

Gak přehrnaut, nebo strog gak řjditi mocně, by neznal,
Nic newěděl by také, co statná plawba korábůw,
Genž gistým wedená-tě nebem, bez postrachu rownĕ
Pásmu horaucjmu wzdorugeť, gako točně sewernj,
Přjkrá, wšak plodná četných roditelka radostj!
Nic neznal by, leda lhostegnost, laupež a podwod,
Strasti a trampoty daw, gen stálé hrůzy komonstwo,
Gichž pluk přjšerný by žiwot nám o mnoho horšjm
Nad nebytenstwo činil! — Teď wšak, gež tys dalo světla
Nám, bedljme tudjž nad státu pořádkem a mjrem,
Co bratřj abychom si žiwot pookrásili láskau
Pospolu přjtulnau. — Lidu an hmota práce-milowná
Tužšj wesla wedeť, mudřectwj powzadu řjdj
Wlády opáčenici statnau; ono, wětru garému
Mocných rowno nebes, nezhledně plachty nadauwá
Nadwětrné, že swět dolenj tjm k wýši unášen.

Wšak negšauc nikoliw na hynaucj země obydlj
Skrownĕ gen obmezeno, w blaholesklé končiny wyššj
Řjdj běh swůg nadswětowý; ono zjrati pjlj
W šjrý tworstwa obor, by ze zástupu powznešeného
Neskonalých podiwů Gedinau tam poznalo Bytnost
Zúplna bezmeznau, na gegjž gen slůwko gedinké
Giž wesmjr se gařil! Nato pak w duše utrobu zjrá,
Swé hledy obracugjc w ideálnj řjši čarownau,
Kdež ruče (sotwa že kauzelné gest wyřknuto heslo)
Hned se gewj, hned zas prchagj podobizny powolné,
Hned spogeny, hned i rozwedeny, hned slaučeny w saubor
Každá w swém pořadj, ponětůw od zástupu prostých
Krásným až k podobám horugjcj obraziwosti.
K posledu též rozumem pak z prawdy prawdu wywádj,
Pogmy i odtažené, kdc teprw rozlehle počjná
Tagná řjše *duchůw*, žiwotem značená i konánjm
Prostým stjnu a wazby tuhé! — Leč řjši tu hustá
Oblaka obhalugj (tať Wěčné maudroty wůle!).
Nám gest dosti wědět, slzawé že to sjdlo nyněgšj,

Zkáleno marno-činy, spurnými i náružiwostmi,
Tento dětinstwj čas nás k dospěchu připrawugjcj,
Účelem auhlawnjm děl Božských býti nemůže,
Děl, stwořených kynutjm wěčné Maudrosti a Lásky,
An, postaupage, duch wždy nowé gich stupně nacházj.

Thomsonowých

POČASŮ

zpěw třetj:

PODZIM.

OBSAH.

Wytýčenj předmětu. Přjpis Onslowowi. Wýhled na polnosti, hotowé ke žněm. Oslawa průmyslu, tjmto wýhledem prowolaná. Žatwa; přjběh. Bauře za času žatwy. Střelba a honba, gegich ukrutnost. Wýhled na owocnici. Owoce po škarpách. Winice. Popis mlhy, gakáž bývá w pozdněgšjch dobách Podzimku, načež w odchylce zkaumán původ pramenůw a řek. Pohled na ptactwo toho počasu, an se teď stěhuge. Náramné množstwj téhož ptactwa po sewernjch a západnjch ostrowech Skotska; pohled na kraginu tamnj. Wýhled na wyrudlé wadnaucj lesy. Na chmurný, ač přjgemný den nastupuge swit měsjce. Powětrné úkazy w Podzimku. Gitro, na které nastupuge tichý, čistý a gasný den, gakýmž obyčegně počas tento uzawřen bývá. An zemské požitky sklizeny, kragina se plesu oddáwá. Záwěrek činj oslawa rozšafného žiwota wenkownjho.

An se srpem lesklým, i pšeničným wjnkem owěnčen,
Přes planiny žlutawé *Podzim*, giž uklánĕge týmě,
Se bljžj weselý: na Dorickau pjšťalu geště
Gednau zahragi teď. Cokoli mraziwé Zimy ledkem
Připrawenoť, cokoliw Garo pestře powykwětagjcj
W přjslibku zplodilo bělawém, a co Léta paprsky
Gsau swařily prudké: teď w pohled kupmo se tjsnj
Dozrálau plnotau, že i slawný můg kyne předmět.

Onslowe! k Múse tiché, genž gménem Twým se wychlanbá,
Od hlasu Obce račiž na chwjlku uchýliti posluch
Swûg šetrný, by gegj tjm zpěw wážnosti nabýwal,
Zápalu, okrasy též. Ona zná Twau péči šlechetnau,
Cnosti pak občanské, genž Twé myšlénky zagawše
Twé čelo ozdobugj, a planau w Twém srdci horaucném;
Wj ona, Twûg že gazyk (ku němuž naslauchage wládcû
Zbor se radostně tulj) wždy o wýmluwnosti lahodné
Rozwjgj sady sladčegšj, než pjsně gegj gsau:
Wšak ona občanských po cnostech rownĕ se pjdj;
Gest sice w sjle slaba, wšak mocna we wûli horaucné;
Neb když wlast milená do gegjho se srdce zahostj,
Mužněgi prozpěwugjc o plápolu též se pokaušj,
Gakže by básnický s wlastenským smjsila zápal.

Gak mile *Panna* skwělá dnů krásných zástup uwádj,
A w miskách rowných rok půlnj *Wáhami* wážen:
S wýše nebes klenutých giž Léta ustaupagecjho
Palná záře padá sražená, žeť modrota čistšj,

Obžiwlá swětlem zlatitým, širodálně odjwá
Swět zase oblažený. Teď mjrněgi slunce wystaupá,
Rozmile plápolagjc, an s oblaku leskuplného
Poklid štědře kane přelibý. Giž zástupy dálné
Osmahlých plahotin skloňugj hlawy od zrna těžké;
Klidně stogj, obihem sklopené, nebo teď'ko ni wánek
Swých lehkých wlniček nekulj po pláni pochylné; —
Poklidnost bohatá! — až powzduch w kraužky potáčen
Ze swé wáhy padá, a wanauti zefyrku dopauštj.
Tjm naručest se trhá wlněný na blankytu pláštjk;
Oblaka rozwedená prchagj, že slunce papršlek
Náhle powystřelený zlacugeť pole w lesku planaucj,
An hned stjn škaredý sledugeť nato we kwapu bystrém.
Wýhled roztomilý, gjmž srdce se ku plesu šjřj,
An (gak očjm daleko lze dopatřiti w okruhu luzném)
W praudu se bezmezném *obilj* rozwláčně pomjtá.

To wše ge twé owoce, *Prûmysle!* wládce ochotný!
Gegž wezdy sledugj se potjcj Práce a Pilnost!
Ty zdrogi roztomilý umênj wšech rozkoše-plodných,
I wšeliké žiwota wzdělanosti způsobilého,
An gsi powýšil rod lidský, gegž Přjroda neyprw
Bezmocný a nahý uprostřed pauštiny lesnj
Zpupným a hrotiwým w nemilostnau moc dala žiwlům.
Sjmě porozličných umênj bylo wštjpeno hlaubně
W mysli geho zsuřilé, a w hogné štědrotě wůkol
Rozloženoť bylo látky na daw, to wšecko nadarmo;
Geště nepowzbuzeny, ztupělé wlohy dřjmaly pewně
W srdci nesauwědoměm, a lakotná zhauba neřestně
Sžjrala wšecko dawem, štědré což dobroty rámě
Rozsilo sjrokolem přes rok diwobugně kypjcj.
Geště diwoch surowý se, kočowně pobjhage, mjsil
S drawci pohubnými; chtěge bráti si gjdlo žaludnj,
S kancem prudko-bodým bogowal; nebohý se lekáwal,
Útěchy wšj zproštěn, ljtá když bauře sewernj,
Gsauc se Zimau sdružena, nečasů powysjlala mjšeň,
Kraupy a déšť, pak snjh nebo mráz, genž palčiwo dýchá;
Tehda w chýžce chudé ochranstwj bjdně docházel,

Baurepiný kde nečas nudiwý přetrapně uháněl.
Neznal, což ge domow milený, ono mjsto ochranné
Lásky a rozkoše, mjru tytýž, pak hognoty kogné,
Kdež mile podporuge wzágemně přjtele přjtel,
Přjbuznj kde drazj u blahostném spolku se mjsj.
Rozkoše této diwoch surowý, ach! nikdy nepoznal,
W strasti opuštěn pohromiwé, a geho dny žalostné,
Smutné i zmrzelé gen těžko se pljžily dále;
Paušť to časů hrobowých! — až Průmysl mjlo zawjtal,
Geg tu z bjdyplné leniwosti zhurta probauzel,
Rozwinuw i schopnosti geho, přátelsky ukázal,
Přjroda nespořiwá kde wedaucjch Uměny loktůw
Potřebugeť; pak i geg poučil, gak sjlu malátnau
Walně mohau dosadit strogowé mocnosti obrowské,
Gak by z podklenuté wšelikau rudu země dobýwal,
Prudkoty rozběsené tawiwého tu ohně užjwal,
Tam zase bystřiny saustředěné nebo větru čilého,
I kterako wěčitý, ohromný hwozd by potjnal.
On geg učil, gak má otesáwati kládu i balwan,
Až postupmo tudyť hotowá se wypjnala stawba.
On s geho rowně beder swljknul geho hauni krwátnau,
A přioděl ho we šat, zrobený z wlny gemně hřegjcj,
Neb w leskle-měňawý hedwab i we plátno plynaucj;
On mu na stůl pokrmů zdrawo-datných hogně rozestřel,
Skljnku mu pak naplnil pěniwau, by probauzela gemně
Wtip slušný a čilý, žiwobyt genž rozmile šlechtj.
On na holé a drzj pak potřebnosti nepřestal,
Nébrž kráčege dál zmužilý, gemu cestu ukázal
K rozkošnosti skwělé, k weselj, wděku, uhlazenosti,
A (wznešenau wnuknuw w geho utrobu oslawy žádost,
Maudrostj, uměnjm, sláwau geho twář i ozářiw)
Pánem být mu welel mocným wšelikého pozemstwa.

Nadto lidé sdruženj, wrozené slaučiwše tu sjly,
Zřjdili Občanstwj, genž wše blaženosti obecné
Podrobuge, wšjm k nj směřugeť, co ku cjli welému.
Powstal i důstogný wlastenců we předu wýbor,
Genž krásnau tu obec bugarau úsilně zastaupil.

Wystawiliť napotom poswátný ochrany zákon,
Saustředili stawy oddělené, wědy kŕjsili gemné,
A, spogenau tu silau Ukrutnost wrhše we pauta,
K weslu i přidružili prawodatnau Saudnici, a wšak
Též odpowědnau; oni robské neměli zdánj,
Žeť miliúny lidj lopotjcjch snášeti statky
By měli swé wšeliké, i wšechen med práce mozolné
Těm, genžto pro swau gediné se powýšili rozkoš.

Takto druh wšelikŕ žiwota znowa pěstowaného
W řád uweden, chráněn, ba i k zápalu ladně powýšen,
K důkladnosti dospěl. Wše pogjc se zmáhala četně
Statná pospolitost, šťastná, mrawu uhlazeného.
Město potom bugaré, co milostné Umĕny kogná,
W nádheře přespanilé wěžatau swau wypnulo lebku,
Šjřilo hogně ulic, pak dřew na tisjce wyneslo
Z propletených pralesů, z tisowých též we chwatu hágů
Ku wznešeným klenutjm, gich djtkám wýše wystauplým.

Obchod pak bohatý prowodil na tržiště weřegné
Kupce ochotného, zbudowaw gemu kotce ohromné,
Wztýčiw i obrowský mu geřáb, a zbožj mu cizinské
Po přeplných ulicech nakupiw; — twé též wlny, Temže
Šjrá i hluboká, spanilá řek wládkyně wážná,
Ke schodu sobě konečně obral. Giž po straně každé
Co hwozd obholený za zimy, směle hauština stěžnů
Swršky wytýčila swé, mezitjm pak plachta wypauchlá
Wzduch si wlagjcj oswogila: hle! koráb tu začaudlý
Těžkem dál se walj, tam lesklá zas pluge loďka
W postupu ladně poodměřeném, an kmitně korábky
Lehké rozhrnugj weslownj w obwodu kŕjdla;
Rozléhá se kolem směšený hluk práce lopotné
Od břehu ke břehu rozmnožený, an ožebřena daubjm,
Britskau střelbu nesauc hromowau, tam o pohluku bauřném
Loď škaredá w moře rozgečené diwoletmo se řjtj.

Statná klenba potom, podnášena ladně piljři,
Wypnula strop wydulý, a čarowná Skwostnota wůkol

Poklady rozsila leskuplné: kment gemně plynaucj,
Žjřegecjm žiwotem wykynuw, se do pohledu mjhal
Postawa co wtělená, genž zdála se dýchati wolně,
Gakby tělem hebkým oděná, že se Obrazotwornost —
Uměny wytwořiwé se tknuwši — pozarděla staudná.

Wše Průmyslu to dar, žiwobyt což gen koli wýšj,
Geg přemile krášlj, přjgemným člowěku tepruw
Geg i činj. Smutnau Zimy twář on rozmile gasnj,
Žeť ona pospolitém u krbu blahočitně naslauchá,
Gak wichry wně diwé o strašném powzteku bauřj;
On zběhlau i rukau Garo krásně w šperky odjwá;
Bez něho gen pauštj by také bylo Léto wyprahlau,
Žeť by tu Podzimnjm pak dáti nemohlo měsjcům
Zásobu dozrálau, genž hogná w dálku se táhne,
Genž i kolem se wlnjc zwe zpěw můg z wýběhu nazpět.

Gak mile gitro mladé se na obzoru zachwěge gasném,
Den pak rozwinutý giž rozkládá se nepoznán:
Dozrálém na poli w luzném pospolně pořádku
Ženci stogj; každý u swé to kochanky milostné,
By těžšj na sebe wzaw stránku, we úwětě wljdné
Službičkau wšelikau tjžné gj djlo ogemnil.
Ted' se pogednau nakloňugj a plné snopy wjžj,
Po zboru an weselém tu howor mimowolně bezelstný,
Tamto dobrodružstwj sdělené, zde šprýmy šuteěné
Letmo se postředugj, mrzutý aby čas se ukrátil,
A, snáze zmařeny, trapné se uháněly chwjle.
Následugeť ge šafář, snopy an we hrotky ukládá,
A zkušený, bedliw na wšecky pohljžege konce,
Oblibným tu okem radugeť se w srdci powolném.
Pak paběrnice též hned sem, hned i tamto se chýlj,
A sběragj si po klásku zbylém swau žatwu chudobnau.
Skaupým gen, rolnjku! nebuď, a z lásky podjlné
Uzmuw sobě štipec, podhoď gim z hrotku plného
Částici neskrblau! Pomniž pak, wzdáwage djky,
Gak Bůh úrody dobrotiwým se k tobě ukázal,
Twém na poli plynutém rozšjřiw hognotu walnau,

An nebohé tyto nešťastné, ať gsauce ti rowny,
Zdeť tebe obklopugj, co chudobné ptactwo nebeské,
O skrowný swůg djl žebronje. Swé Štěstěny rozwaž
Nestálost; že se twým djtkám nedostáwati může,
Co zcela zatwrzelý teď poskytnauti se zpauzjš!

Gindy *Lavinia* sic gest mjwala přátely ladná,
Wšak při gegjm zrozenj se smála Štěstěna zrádně;
Neb za dětinstwj hned wšechněch pozbywši dokonce
Statkůw, podpory též, (nebe gedno a bezwinu wygmiž!)
S matkau owdowělau, stářjm chorawau i chudobnau,
Bjdně se gest živila skrowné we chalaupce podálnj
Uprostřed winutin w odlehlém úwalu lesnjm,
Tak dálnau samotau, hustým též stjnem okolnjm,
Wjc wšak skromnostj cnostná gsauc zastřena mrawnau.
Takto žigjc surowým potupám se uhýbaly dlauho,
Gežto okaušeti cnost schudlá obyčegně musjwá
Od hrdoty zlobiwé, zwrátké od náružiwosti.
Z Přjrody gen sprostých neywjce tráwily dárků,
Klidny co ptactwo čilé, genž w sen ge koljbalo sladký,
Nikdy si nebědugjc pro skrownau potrawu rána.
Djwčiny pleť krašší byla gest růžinky za gitra,
Když rosa ljstky gegj swlažugeť, byla bez škwrny, čista,
Gak liliátko bělé, hornj snjh čerstwě napadlý;
Krásné cnosti také we očjch se usjdlily gasných,
Genž staudně sklopené ku zemi gsau mjtaly wlhké
Střelky paprsků swých po kwjtkách w rozkwětu ladných;
A když matka časem zloby wyprawowáwala tjžné,
Štěstjm gak mnoho gj gindy slibowáno newěrným:
Tuť w zármutku gegjm, zrosená co wečernice gasná,
Leskly se gj we slzjch. Wrozená pak něžnota slušná
Bydlila po zdobných pěkném tu w sauměru audech,
Genž whalené w sprosté — neykrašší ozdobu — raucho,
Skwostný šperk nucený zastjnily; krása zagisté
Potřebná-tě nenj wnadného blesku cizjho,
Neyzdobeněgšj gsauc, nucené wšj ozdoby prostá.
Na swau nezpomenauc hezkost, gedinau byla krásau,
Uprostřed hágů schowaná w skrytu hustě zarostlém.

Rownĕ gakož w wydutých Apeninského chlumu ňadrách
(Obwodem autlých gsauc uchráněna mocně pahorkůw)
Myrta se powznášj, a, očjm zastjněna lidským,
Zápach předce libý balšámu po pauštině šjřj:
Tak co prostomilé též kwjtko Lavínia něžná
Kwětla-tě newiděná; až pak gj kázala gednau
Nauze neuprosné mocněgšj wůle ukrutná,
S klidnau, gakž we očjch se usmjwala, trpěliwostj
Sbjrati giž po roljch bohatého *Palémona* klásky.
Welkoduchý chlaubau rolnjků byltě Palémon,
Wenkowský žiwobyt w čisté genž rozkoši trávil
Přjgemný, gakž geg malugj Arkádie pjsně
Nám ze časů minulých, když neznaly záhuby geště,
Kdy zpupný obyčeg gest člowěka geště nepautal,
Nébrž kdy zprawowal se mraw dle Přjrody wolný.
Obrazem an gednau w duchu podzimnjm se zabýwal,
Plodné swé po roli dle postaty kráčege ženců,
Tuť w oko překwapené mu Lavínia padla chudobná.
Swé moci newědomá se tudjž odwrátila nakwap
Od geho pohledu, prostomilém w ruměnci se zardjc.
Poznal krásu gegj, newidělť ani wšak polowičku
Wnad, genž pod pokorau se skromně skrýwaly mrawnau.
Čistá láska tudjž, baženj pak rowně počestné
Zegmuly se w ňadrách geho, — sám, gak se stalo, neznal; —
Geště nebyl pokořen swět, aniž geho wýsměchy děsné,
Gichžto neohrožený mudřec též mnohdy se báwá,
Giž geho srdce čilé sbjračka pozagmula klásků;
I proto tagnými wzdechy úpěl w swé duši takto:

„Strasti to ukrutná! takowá žeť postawa něžná,
Krásau rozhořalá, ožiwaucj kde smysl gasný
S dobrotiwostj týž newšednj pospolu sjdlj,
Určena gest, aby gj nemotorná obgala náruč
Sprostce nerůdného! — Wšak mnjm, gestliž se nemýljm,
Z wětwe Akastowa žeť ge rodem; neb stále ku mysli
Mého pěstitele blaženěgšjch dob mi uwádj,
Štěstj gjmž i moge štědré wzalo ondy počátek.
Do hrobu giž klesl on; domy pak geho, statky, pozemky

Gsau rozptýleny teď, geho rod četný ge rozehnán,
A kdesi neznámém posawád prý w ústupu pustém,
Přjslušnau nucené hrdobau, bolnau i památkau,
Mjst od oněch na podál, doby kdež gsau mjwaly lepšj,
Bjdně žigj geho obstárlá wdowa i dcera ladná,
Gichž moge pátránj dosawáde nemohlo nagjti. —
Přánj prostolibé! kdyby tať geho as byla dcerka!“

Z djwčiny gak mile pak, gi skaumage, wýprawy poznal,
W prawdě onať že to gest, geho ondy přjtele dcerka,
Dobrotiwého Akasta: kdož tuť popsati může
Směs těkawých pocitůw, geho genž se zmocnily ňáder,
Utrobu genž w zápal mu zbjhaly wšecku tetelný!
Hned plápol náhlý udušen, genž giž směle háral;
Neb, zrakem an gi celau gest zde přehljdnul ohenným,
Láska i útrpnost i wděk braly úlewu pláčem.
Stála zde zmatená, geho slz leknuwši se náhlých,
W kwět wznešený se gegj rostaucj zarděla krása,
An prawolibný též, gsa zanjcen w lásce, Palémon
Zápal swé zbožné duše takto wraucně wyléwal:

„Tys tedy poklad onen, genž nám po Akastu pozůstal?
Tys ta, po njž wděčnost neunawně se pjdila dlauho
Má, wšak marně potud? I ba owšem, tys ta milostná!
Wěrný, wšak kraššj wznešeného přjtele obraz!
Každý zrak tu geho, swjžj též údoba tváře,
Autlegi wšak twořená! Ty milegšj, nežli ge Wesna!
Od onoho kmene zůstawené ty kwjtko gediňké,
Odkud má blaženost kogena! Kde to as bylo? powěz!
Ach, we gaké trudné gsi na se wzala pustině dálné,
Pohled onen gemný, w němž rozkoš skwj se nebeská?
Rozkwětlau kde krásu takau, ony půwaby gemné,
Zkázy-plný ligawec, mraziwá ač bjdnoty bauře
Wěk na twůg autlý ljtě zlobu mjtaly tjžnau?
Giž spanilá mi dowol, w bohatěgšj bych tebe půdu
Bezpečnau přesadil, garnj kde slunce i deštjk
Účinky blažené gen šjřj wlažnoty rodné:
Odtud giž ty budiž mé kwjtnice chlauba i rozkoš!

Neslušnoť tebe gest, ba nehodno dcerky Akasta,
(Muže, gehož wždy chudým přjstupné zásoby, statky,
Ač weliké, přece nestačilyť geho srdci welému,
Otce našich to dědin), we takau by snjžena podlost,
Těch po roljch bjdné gen sbjrala zbytky po žatwě,
Gichž geho láskyplnau teď přjznj šťasten užjwám.
Giž pak onen tebe neslušný z ruky obžiwek odhoď,
K tak trudnému která nikoliw nehodj se konánj.
Tať role, pán i gegj, i wšecko budiž twoge, milko,
Gestli ti wolno, bláhu mnohau, gjž w štědrotě rod twůg
Mne přeplnjwal, ještě nowým mi dowýšiti štěstjm,
Štěstjm neydražšjm: tě ošťastniti žeť mi ge možno!“

Tuť zamlčel se ginoch; wšak okem geho mocněgi mluwným
Zářilo poswátné wjtězstwj srdce kalého,
An, swé cnosti wědom, spanilé wděčnosti a lásky,
Chatry tu nad podlau stál rozkoš božně powýšen.
Odporu on nečekal; wjtězné dobroty něžnost
Djwku i zagmula gest, že wšecka w zmatku se gemném
Krásná giž tetelje, kynulať ruměncem uwolným.
Právě zpráwa onu w dobu došla i matky radostná,
Když tato úzkostná giž přetrudnými pomysly,
Což se Lavínii as dělo, chwjle uháněla trapné.
Ohromená, těžkem powěsti zdáwala wjru;
Ples se tu žil wetchých zmocnil, neb krásně papršlek
Na schodě giž žiwota skwaucj gj kwjčer ozářil.
I plesalať blažená, gak dwé šťastných to milenců,
U blahu genž sladkém gest kwětlo, a četně potomkůw
Sobě podobných odchowaloť, dobrých i milostných,
Okrasy to wznešené dalekého okresku celého.

A wšak často i gih parný, genž we wzteku ráznem
Djlo roku zničugeť, welemocnau záhubu snášj.
Neyprw sotwa widět, gak hwozdů swršky tetelné
Se kmitagj, an huhlagecj šum rychle objhá
Žitných po planinách, genž lehko ke půdě se chýlj.
Když pak we wzduchu rozhrnutém wjcher se nadauwá,
A w toku rozbrogeném (ač očjm geg spatřiti nelze)

Prostora powětrná širodálně we zpaustu uwrhlá
Nad swětem úpěgecjm šumotj o zpauře poděsné:
Les hlubo-ukloněný, do kořánj strašliwo tjsněn,
Šumnau pršku sršj listůw, ač geště newadlých.
Wůkolnjch od hor sražená (k nimž dohnala z pusté
Drastiny) *bauře* diwá, trhagjc se, pohučně burácj,
A w ručegi brudiwém se we pádné úwaly řjtj.
Giž cele podrobená neykrutšj wzteklotě wichru,
Genž obilj gezerem se zmjtá we kruhu různém,
Pláň šiře rozwlněná šewelj; neboť, ač se podáwá
Praudu geho, přec ugjt lapiwé geho sjle nemůže,
Wjrem do kruhu hned točená, hned i co plewa prázdná
Úplně rozdrtěná. Ligawec pak s oblohy černé
Střelhbitě setřesený, širodálně přjmo se kácj
Rozwodnj ulitau. Neustále tu wichřice geště
Temnotu spljtá nad temenem, a stále tu geště
Wystupuge *powodeň;* až posléz úroda wůkol
W rozlitině ztonulá, zde ležj giž we brudu kalném.
Přjkopy rychle kynau, i plowau giž w rozliwu lauky.
Přjwaly červenawé s drhawých řjtj se pahorkůw
O hluku rozdiweném, řeku pak welemocně naběhlau
Wýšj nad pořičj. Hle, gegjch we wlnách se koljcjch
S chýžemi gižť obilj, pastewci, howádka, beránky
W směsce diwé se walj; cokoliw nezachwáceno wichrem,
Zničeno w době diwé — wšeliká, ach, náděge krásná,
Poklady nasnešené celoročnj práce mozolné!
Odběhlý na wršek, nebohý, ach! bez rady rolnjk
Na zpaušť různodiwau, zuřiwým genž wjrem uhánj,
Shljžj zasmušilý, a widj, gak w praudu tonaucj
Wůl unešen tu geho, s njm pak geho djlo lopotné,
A k duši úzkostné mu tudjž zima děsně doléhá
Obžiwy pozbawená, a drahých geg o potrawu djtek
Žádagecjch zástup. — Tehdáž wlastnjci pozemkůw
Pomněte na ztrnulau ruku, genž se mozolně namáhá,
Genž i we rozkošnost a obih wás gemně ukládá;
Pomněte na sbrocené a osmahlé přjpalem audy,
Práce gegichž wás zahřjwá, wám nádheru wěnčj;
Pomněte stůl na chudý, genž krměmi bjdně opatřen

Wám bohatau na tabul blahokognau skwostnotu snášj,
Čjše waše znečugeť, waši pak duši ku plesu gasnj;
Gen tu ukrutně nežádeytež, co praudy ligawců
Wichry i wše-hrotiwé pokaziwše uchwátily rázem.

Pohluk různodiwý mysliwce porozčileného,
Střjlna i hřjmagecj, pak lesnice zwučně plynaucj
Wábj Músu, by o kragowé teď zapěla *honbě*.
Hle, kterako slepičák (zaraziw se we náběhu pádném,
Wětru po páchnaucjm ztužené rozwjrage nozdry)
Se pljžj; pak bystročuchý pozwolně se laudá
Bez strachu, wšak pozoren, schowané ke kořisti pobljzké,
An tu na slunci wřelém si kuroptwj heyno okrauhlé
Pjrka peřestá zahřjwá, ač bedliwo wůkol
Skrz bodawé strnowj očkem pokradmo pohljžj. —
Ach, w okatých tenatech lapeny, třepagj tu nadarmo
Křjdloma neplatnýma, se tjm gen wjce matauce;
Ba w pružných i wlnách wzduchu bez meze rozloženého
Wjtězně wznešené, negsau ani ochrany gisty;
Puška neboť trefná, gjž ptáčnjk ostře namjřil,
Křjdla gegich šumiwá přehonj: ona w úchwatu náhlém
Let zameziwši gegich wysoký, ge k půdě porážj
Buď hned bezdušné, aneboť ge o rozplachu různém
Snášj nastřelené w neobratných větru kotaučjch.

Músa wěcj takowých nekochá wšak mjrumilowná,
Nechce i swau čistau spanilá gimi przniti pjseň,
An neyradše widj, když wůkol w spolku milostném
Pestrá směs wšeliká zwjřátek různo-rodinných
Šťastně žigeť weselá. I nenjť gj k oblaze žádné
S wraždau hra sweřepá, genž bjdnau ostnuge rozkoš,
Zábawa ni zdiwená, genž mládci netrpěliwému
Spáti nedá, a po ránu prwém geg zhurta probauzj.
Kdy z lupu drawci se nawracugj, genž z nauze dotěrné
Noc po celau temnem se prohánělí zacloňugjcjm:
Tuť, gakoby wědomjm winy swé se štjtili swětla,
Staudně se odstraňugj. Nečinj tak člowěk ukrutný,
Zpozdilstwjm genž nesmyslným nebo pánowitostj,

Rozohněn hubiwau (zbůgstwjm překonáwage wražduým
Šelmy i neykrutšj, co řwau po drastině pusté)
Gen pro radost zuřiwý wrahowau honbau se objrá,
To wše o lesklotě přespanilé w bjlém dni milostném.
Nezbednost nám rozkacenau gen wyčtěte, drawci!
Wás gen hlad dráždj a nuzost, genž zákonu nezná;
Leč, na sytost krmeni štědrými Přjrody dárky
Byste se w strasti cizj kochali, w krwi rádi plynauce,
Ach, toho rozdiwená waše utroba neznala nikdy!

Bjdno ge wjtězstwj nad postrašeným i zagjcem,
Genž wyhnán z obilj chránj se w skreyši samotné:
Buďto močálu we rákositém, w šjpěnce pobodné,
Stráněmi rozložené, w brázdě strnitého pahorku,
W drastině kopřiwité, anebo w malinjku zarostlém;
Buď w kapradj swadlém přátelské barwy, mu rowné,
Neb i na auhoru kaumarowém, by na slunci se zahřál
Teplaunkém; nebo tamto na pjstině wábně kynaucj,
Z bludných bystřiny genž winutin přjwršně wystaupá. —
Marnáť wšak geho ostražitost, an we skrytu bedlj
O shrnutých tu sluchách, i hledech, gichž we snu nekrývá,
(Nebť od Přjrody zwýšeny gsau, aby přehledl obzor),
A hlawu podkrčenau založiw mezi poběhy srstné,
By skokem odprchnul; nebo teď stopu rychle načichlá
Giž rosa prozrazugeť. Ach, o každém průwanu lehkém
Různo-chodý tu štěkot (genž geg k auzkosti dohánj)
Z dálky slyšj; ba widj, děsiwá gak bauře se bljžj.
Když pak w pohluku rozmnoženém wždy se wjce nadauwá
Powzduch úpěliwý, polekán se wzchopj; — tu pogednau
Bugná honby duše wšeliká se ku autoku bauřj:
Smečka tu psůw různo-štěkawých, tam lesnice hlasná,
Genž pahořjm se porozléhá, tu komoň po polowce
Diwě se pjdjcj, posléz pak gásot i honcůw
Nad tworem ustrašeným, genž, neznage zlosti, utjká —
Wšecko to smjšeno w slasti diwé a we pohluku běsném.

Rowně gelen, wzdálenť od swé kupy, s njžto, parožný
Hauštiny mocnář, dlauho těkal we stjnu polesnjm,

Bauři ubjhá rozděšený. Zprwa w autěku rychlém
Spásu hledá bugarý, a strachem z lohu hurtě wybaurěn
Swau duši co wzduch rychloletau giž ke kwapu bádá.
Naproti wětru těká, aby, gak mnj, záze nechával
Pokřik wraždy-chtiwý, genž takto zdá se mu menšjm.
Podwod krátce mu gen platný! Ač rychlegi wichrůw
(Přes hory sichro-deché Seweru zlopowážně uprchlých)
Hauště šeré prometá, meziházjm chwátage bleskem,
A w neydiwěgšj se wrhá pak hlaubku polesnj:
Zdlauhawo sic, wšak gistě (neboť stopy páro-načichlé
Pewněť giž se držj) tu za njm wždy o postupu přjmém
Mjřj zbor lupiwý, a z hlubče ho rychle wyhánj
Zastěněné, na wzdor wšelikým klamawým to wytáčkám.
Rozhánjť semotam se lesjm, ano úpěge patřj
Pláně na nálesnj, kde skwaucj den se usmjwá,
Kde w sporu bezškodném tlučiwými se sandruhy často
Válčjwal bugarý, i srdečně milosti hledjwal.
Často okaušj též, we wlnách se přjmo waljcjch
Zápachu gak by ztratil, naručest boky kaupage palné;
Swau kupu někdy hledá, zděšená kupa se wšak uhýbá
Bratra žalosti siré, pečugjc gen o záchranu wlastnj.
Což mu nynj zbýwá? Geho žláziny gindy mohútné,
Pružné, sjlyplné, geho ted běhu oslabeného
Wjce nepodporugj; honbau giž do mdloby padnuw
W srdci drhá chorawém, u holého se konce ocjtiw;
W zaufalstwj hrotiwé zhynulau swau čáku potápj;
Mokwagecj slze giž mu kanau přes ljce peřesté;
Aupj rozželený, krwolačné an chrty gižgiž
Se chytagj oprsj geho krásně powyklenutého,
A slabiny strakaté mu krwj giž zheyrale prznj.

Wšak giž dosti o tom! kdy mládež hwozdu milowná,
Gjž krew rozpěněná rozžjhá utrobu bauřnau,
Bez honu býti nemůž: nech do lwa tu nezlekaného
Se wpaušťj, genž wyplašený odwážně a statně
Přjmo ratiště na nastawené bez bázně wrhá se,
I tlupu na zhromenau, genž dálně držj se ochablá;
Nechť wlka na wrahowého také (když ze sluge děsné

A z hlubče zhrozené wydral se) ku zhaubě ochotné
Poštwe psůw huňatých, by diwého zadáwili drawce!
Neb strakatý kdy kanec, wyštwán z lohu, rochtage děsně
Swé kly ku wraždě stawj, w osrdj nechť potwory ljté
Hrot hubiwý naručest ze pružné pěsti zableskne!

Těch wšak wlast nezná; nuže tehdy rodáci lowečnj
Swau hru diwau a neljtostnau proti šelmě naléčte,
Genž lupiwá w noci wám we saláše se chytře zakrádá.
Kdy gste gi pak z winuté a necestné wyštwali skreyšky,
Hřjmot powšechný tu za nj honu rychle wypuštte:
Přjkopy přes široké bez přjtrže hurtě se žeňte,
I ploty přes wysoké, hlubokého se rowně močálu
Nic nelekeyte, a pak přes pustiny přjmo poděsné
Cestu pochybnau zaměřte; skrze přjwaly bystré
Pusťte se bez trnutj, puzeni znowa wraždy-milenstwjm,
A přeplawiwše ručeg, čile od břehu ke břehu hlaste
Wjtězstwj dobyté, by ze skály ku skále se wůkol
Gásot rozléhal, rozrážen od ozwěny kružné;
Pak pohořjm ruče na chwogaté wystupte wrcholky,
Řiťte se w roklinu pak děsiwau, a po lánu podálném
(An mezery wšeliké obraznost hurtě přebjhá)
Napněte giž kwapiwost neunawnau k honbě ochotné!

Gak za blahého se má, kdo wšecky nesnáze okaušel
Honby, wždy zmužilý! kdo skrýšku i zálohu každau
Wyšťáral, názwem znám pátrala ostražitého;
Šelmu kdož lapenau přebolestně komjrati wjdal
Bez wšeho ustrnutj, we diwém dawu od sta a wjce
Tlam cele roztrhanau! Slawenýť on w zástupu walném
Družcůw nezhrožených, když lesnice k náwratu posléz
W sjň ge wolá strašiwau škaredé powěsti podáwné,
Šperky wyozdobenau lownjmi (i lišky tu kůže
Se stropu ladně wisj, šediwých an w obwodu po zdech
Šjře porozložené mezi obrazy útwary dáwné
Též gelenj parožj se wypjná). Noc kdy zahustlá
Sklesla potom, činy on teprwé se tuhými herausj,
Gichž ani neyprwšj Centaur Thessalie neznal,

Že sdělenými diwy společenská sjň se otřásá.
Zář leskle-rudau swjtj krb hogně opatřen;
Čjše se bugně pěnj, a širý stůl w obwodu aupj
Keytau pod dymawau, pořadjm od konce ku konci
Dálně porozloženau, w niž pak w zaufalstwu řezákem
Hosté hlaubně perau, mezi tjm swé země slowútnost
Rozhlašugjce, na niž naprosto se poškwrna žádná
Neb gen stjn skrowný nedopaušťj; w paštiku taktéž
Ohromnau wpadagj w přestáwkách druhdy nastauplých
(Ač, gestli hladowý žaludek přestáwku dopaušťj),
Wychwalugjce řadem přeslawné honby řemeslo.
Hlad pak dosti sytý žjžeň, swau sestru, wybjzj,
Čjši by chystala ohromnau: hle, bokál tu mohútný
(Šťáwau žjřegecj naplněn) šiře w okruhu dýchá
Zápach tak medowý, gako wýdech, gjmžto lahodná
Mája pooblažugeť pastýřku w lásce tonaucj,
An na fialkách rozložená pastewci naslauchá,
Genž tetelj se tělem, we gegj se wkrádage náruč.
Pak nechybj tu také Oktobrák mjlo nahnědlý,
Genž dost odležely teď opaušťj piwnici temnau
Po třidcjti letech; geho twář, bez poškwrny, čistá,
W záři se leskne čilé, že malebná se směle traufá,
S wjnem i neylepšjm se u záwod pauštěti čestný.
Byť doby žjžněplné se ukrátily, chwjli i karban
Zasmušilý gde kolem, točitá skrze oblaka kauře,
Z dýmek páchnaucjho šedých; nebo kostka ochotná,
Hřmotně se z pušky kuljc wyduté, též w okruhu hučném
Křjsj hru klepawau; mezi tjm pak lowci paničku
Žertuplnau semotam škubagj w dwornosti nerůdné.

K posledu od skřekawých tu hříček se dokonce upaušťj,
A spolek odlehlý, i w pohluku rychle wyprahlý,
W užšj kruh si sedá; a nynj giž w záwodu mocném
Notné počne pitj. Teď pak se ni odchod obelstný,
Wýmluwa ni stŕjdmá nedopaušťj, gestli nezwyklý
Nesnese kwas kdo taký; giž čjše namjřeny po krag
Utrobu proplakugj wšelikau, až i stůl plowe mokrem,
Podlaha též daleká, pokluzká chůzi opilcůw.

An tak wšecko toneť wůkol w tratolišti obecném,
Rozprawa pohlučná (to i z úst dwadcjti nagednau)
Od wěci ku wěci rychle těká, od koňstwa, ode psů
K wládě nebo k djwkám, anebo strašiwým ku pohádkám
W točkách zapletených, se kolem bez konce winaucjch.
Náhle potom mezi tjm w přestáwkách rychle uwázlých
Zpěw lowčj z plesawých utrob pohlučně wyráží,
Žeť každá duše přjbuzná ge pozagmuta rázem,
A křik rozčilený se walj z úst notně wypauchlých.
Štjpot, smjch a čilá rozháňka porůzně objhá,
An ze sna kwapiwo zbuzených psů smečka ochotná
W pohluk ten mjsj štěkawau swau hudbu podennj.
K posledu, gak bauře škareda, co škádlila tůni
Noc po celau, s menšjm hukotem ponenáhlu se trácj:
Takť i hukot tu mizj, a gazyk wšem rychle ochromlý
Bleptati giž tu ani slowa těžká wjce nemůže
Ráznau pro ztupilost. Do očj, giž we chmuře modré
Kljmagecjch, dwogitě kmitawá gim světla se hemžj,
Gak slunce, kdy po den mlhawém se w blankytu tápj;
Až ponenáhlu wšem sklapugj. Ay wesměs a různo
Láhwice, pak nowiny, swržené pak sklenky a dýmky —
Sám gakoby stůl podnapilý se neřestně potácel —
Pustě ležj we zmatku diwém. I pigáci hrdinštj
Rozloženi gsau pod tabulj co po bitwě udatné:
Gjzdně sedj leniwý w špinawé tu sláwě panownjk,
Genž libo kljmagecj, se ode strany ke straně klátj,
An druhy sen hluboký zatopil bjlého do rána.
Někdy dozorce genom, rozšjřiw pandero notné,
Saudek dobře to wysmolený a na pitku uwyklý,
Wšecky tu přečkaw, pohrobené swé stádo opaušťj,
A, zcela pohřjžen we morautnost rozwažugjcj,
Ted' žalugeť na časůw seslablost těchto poslednjch.

Byť pak i rod sweřepý býwal diwobugně popauzen
Ke hře tak urputné: nech rozkoš honby ukrutná
Utrobu autlocitým *krásenkám* nikdy neprznj!
Wzdáleny gich buďte smrtonosná honby milownost,
Odwaha neslušná, nesličná úplně zběhlost

W přeskočenj přes plot, w krocenj pnaucjho se hřebce,
Bič i klobauk mužský, wšeliké pak šperky neženské,
Čjmž něžný gich cit sweřepj, a wšecka milostnost
Gich pohlawj se tratj, ač gindy lahodně zagjmá.
Hezčegi gim to slušj, při bolu kdy giného užásnau,
Kdy slowu při wšelikém i hnutj gim ruměnec autlý
O wděku ljbezném krasokwětná ljčka poljwá,
Když se i neymenšj zhrožugj krutnosti neljcné,
Neschopnyť nigaké, w strachu gsauce i neyspanilegšj,
A kdy zwolna takau bezmluwnau lichotiwostj
Mužstwo do wazby berau, uložiwše mu ochranu sladkau.
Kéž oči gich na ginau nikdý by nepatřily bjdu,
Leč na milánka slzy! spanilegšj honby to hřička,
Kdy, stopowány, tichým kauzelné lásky šibalstwjm
Rozmrzelého milence minau. Ó kéžby ty audy
Autlaunké gen w prostomilém se plaužily šatstwu!
Kéžby we sauměru utwořené i neuměly, lečto
Gjmati náchylné duše w roznětu plápolagjcjm,
Na rtech láskodechých genž w něžném úsměchu wjřj!
Kéžby neuměly, leč lautnau mile nýti, a gemným
Kročkem (genž na udiw wšeliké wděky chůze wywádj)
Lehko plynauti a pak spletité rozwjgeti tance;
Na plátno bělawé něžných powyšjwati kwjtků;
Kystku wodit w barwách smočenau, i skladby hudebnj
Čjtati, a plodiwému roku připomjsiti chautky;
Šlechtiti Přjrody dobrotiwé obratně lahůdky;
Swé wděky poznowu we krasopučných křjsiti djtkách;
Pak weselým besedám wkusnost poudjleti slušnau;
Stále domem dobře zwedeným muži chystati rozkoš;
W maudrotě podrobené, zkušenostj naskrze skromnau,
Prospěšným umělnjm wšelikým (genž strasti zapauzj)
Cnosti powýšiti swé, muži k zámožnosti pomáhat,
A k žiwota bědotám medowých přikládati slastj:
W tom nechť swé hledagj hodnosti a ozdoby krásky!

Spěšte, pastewci! ku náspě nynj, ljskowcem orostlé,
Tam, kde potok, w podolj se walem diwobugně winaucj,
Se prahu ku prahu chroptě padá! We sukýnce uzaunké,

Přjhodné do křowj a do haustiny bugně zarostlé,
Pogďte panenky také! Wám sladkau k posledu pjseň
Hág pěge zažlautlý, an *ořjšky* w hroznu wisjcj
Wám milenec blažený stopugeť we stjnu potagném.
Spatřiw gich tu chomáč, genž skwj na wrcholku se hebkém,
Mocnostj bugarau wysoký keř k půdě uklánj,
Neb ge zralé střásá napořád ze slupky powolné:
Prška to leskuplná, hnědobarwau smjšena zářj,
Rownau té, gakowau i kadeřky Melindy se blyštj
We zboru roztomilém, zdobená genž powděkem autlým
(Ač toho newšimná) wyniká krásau a rozumstwjm,
Wýše to powznešeným wšelikau nad pochwalu wšednj.

Pracných od plahotin, kde znjwala bodrota wůkol,
Přespanilých teď po krutinách w Podzimka se deyme
Bludniny bezmezné; pak, očerstweni, wůni lahodnau
Ssagme tu ze *štěpnic*, bohatých wšude na stromy rodné.
Rozkazu buď wětrůw nebo mocněgšjho paprsku
Poslušna, z wětwj skloněných bez přjtrže krápá
Prška tu dozrálá. Okolem, hle! u hognotě štědré
Hruštic šťáwyplných tu ležj daw wesměs a různo.
Sladkost rozmanitá bubřj tyto výplody gemné,
Přjrody uprawená to rukau (genž wšecko umjrnj)
A z wody, ze wzduchu, země také, pak i slunce paprskůw
Ljbezně směšená w zágemném spolku lahodném.
Tak za nocj chladných o porůzné hognotě wůkol
S wětwj hustě padá womná též zásoba gablek,
Gež napořád ruka důrazná roku rozplawiwého
W štěpnici čerwenawé bez počtu do trávy setřásá.
Ljh čerstwý chuti rozličné, i zakysle-lahodný
Bydlj w gich rupicech studených, a w postupu ostřj
Mest mile zašťáwlý pro gazyk, co w žjžni wyprahnul.
Byl to i twůg předmět wrozený, genž mocně tě zagmul,
Phillipse spanilý, ty Owocněny pěwče lahodný!
Genž gsi druhý se byl odwážil, bez rýmu we weršjch
Wolnotě o Britské Britskau zazpjwati pjseň:
Tak gako wjna skwělá perlj ze sudůw se Silurských
W roztoku průhledném, buď perná, by kwasy zimnj

Mjlo porozgařilať rolnjkům prácemilowným,
Buď libo-zasladlá, by občerstwila parna hodinky.

W tom počasj weselém, an skwaucj slunce wyléwá
Přes dny lahodněgšj neysladšjch hogně paprskůw,
Nech w zelených a blahostiplných mne blauditi chodbách
Twého, *Dodingťne*, bytu spanilého i roztomilého,
Přjroda prosta kde wladařj, a we wýhledu každém
Prostraněném gasné Dorsetské wjdati hráze
Šjře se táhnaucj, zdobené huňatými lesjky,
Neb bohatým obiljm, nebo niwstwem od brawu bjlým,
An pak i welkolepost twého wznešeného palácu
Leskem zaplanulým kauzlj oko w slasti tonaucj.
Krásy nowé každý tu na den se w hognotě prýštj,
Slaupy i dmau se nowé, každé Garo poznowu přišlé
Křjsj kwjtka nowá, a nowé lesy šperkuge listjm.
Wšecko tu twým honosj se duchem, kdež i Uměny bydlj,
A w besedách tagných, w chodbách se milostně čeřjcjch
Tobě winau spanilý cnostnému i Younǧowi wawřjn.
Rád si tu obcházjm, žjžnj pak mocně pobádán
Po twé chwále milé, w samotách ssagi klidno-tagemných
Powzduch k zápalu přjhodný, a z Přjrody knjhy
Stále porozložené se učjm, bych w srdci zanjcen
Z nj poznal, gak bych mrawnj měl zapěti pjseň.
Zdeť — an wysluněné samoten dle škarpy se plaužjm,
Kde s owocem mile purpurowým Podzim se zahřjwá —
Předmět můg přemilý wždy nowé myšlénky mi křjsj,
Broskew chlaupkowitau mi namjtage, blumku i lesklau,
Neb woňawau nektarku rudau, nebo temněbarewný
Fjk sladký, schowaný širokého we pokrytu listj.
Winný rowněž i keř, kružité powyháněge reywj,
Hrozny tu wywěšugeť, žjřjcj ke straně gižnj,
A, spokogen gsa tady, krage teplegšjho nežádá.

Nech na chwjlku nynj obraznost rychle zaljtne
K pásmům plodněgšjm, kraginám, genž mjlo se táhnau,
Kdežto slunka mocj, genž dospělo k wýšině kolmé,
Winice bugně kynau, obráceny ke dne paprsku,

An hned rozložené podoljm, hned zhůru se pnauce
Bugněgi tjm se winau, čjm výše skála postaupá,
A w slunitém wysoký lokagj wýklenku papršlek.
Audy keřů břemenem se klonj, an hrozny polesklé,
Prokmitagjce ze zálistj, buď w plápolu zářj,
Buď milo-průhledné se skwěgj, an dostata šjřj
Nádech pobělawý přes kožku mohútně napauchlau.
Když pak hrozny tokem výborným gasně se lesknau,
Rozmile zažlutěny směšeným we šťáwě paprskem:
Přes niwy giž se rogj wenkowštj s djwkami mládci,
Každý pjle, abyť prwotinku družince utrhnul,
A w plesu giž zgewugj, že *sbjrka* zawjtala *wjna*.
Přistupuge k lisu nadto winař, že krag, plyna wůkol,
W střjci se bugně pěnj w potocjch, gež smjsily kádě;
Až nápog pak dokwašený, a dokonce učištěn,
Národy rozněcuge plesawé, w blaha čjše naljwán
Buď co Klaret gemný a rudý, rtům libě podobný,
Člowěku ze připitj se zdá, gako ústka by ljbal,
Buď i co mjrné Burgundské, nebo rozčilugjcj
Šampaňské, prchawé gako wtip, genž gjm se wybauzj.

Shuštěny teď Poletjm, ano giž přjchladně se njžj,
Hogné wýpary sestupugj; wšak zatknuty náhle
(Když, oku geště skryty, w prostřednj wrstwě se táhnau)
Mhu zde linau dwogitau přes chlumců hogně wrcholky.
Giž wětrné pohořj nebetyčné, úžaso-rodné
(Genž ze swých pobočin řek četné přjwaly řjtj,
A hráze skalité mezi řjšemi žehragecjmi
Týčj w dálku šerau) nepadá w oko wjce diwáka
W různotě rozmanité; nebo páry mračně zahustlé
Zkřjsily noc si nowau, sklamaným žeť naskrze smyslům
W stjnu šeredném wšecko mizj. Giž temno mohútné
Šjře se prostraňugjc ponenáhlu pláně požjrá;
Hwozdy i rychle minau, a potok, genž temno prorážj,
Zdlauha a mutně walj těžké wlny, we mze tonaucj.
Slunko tu (ač w poloden wysoký) cele stjsněno poblesk
W pomraku tom zlomený gen skrownĕ a slabě wysjlá,
Že kruhem odswitným, genž běsně se o mhu orázj,

Národy někdy leká. I w njžině wjdati temně
Předměty postaw nadlidských, an we wzduchu hustém
Gsau cele zastěněny; hle, po šjré pustině pastwec
Co zdiwělý obr postupugeť; až k posledu wůkol
Chmurně poobwedená, a w hlubšj stále kotauče
W postupu se stlačugjc, hltawá mha lakotně požjrá
Wesmjr šjře porozlehlý, že pomjšena hustě
Zpausta šedá i neúdobná giž wšecko zakrýwá:
Rowněž (tak pěge bard Hebregský) na prazačátku
Swětlo nesaustředěné prwnj swau mjřilo cestu
Po zmole různo-diwé; nebo krásný tehda pořádek
Z temna čirého posud nezkřjsil swého komonstwa.

Ty mhy podálně se plauhagecj (an w praudu kynaucjm
Po kraginách tu pahorkowitých diwobugně se kauřj)
Deštěm rozplynulým, i sněhem z alp mocně tagjcjm
Horské studny plnj, tyto *wod nádržky* mohútné,
Kde w skalinách wydutých přjtok se scházege hogný,
Hned w potocjch se walj, hned tryskem bugně se perlj,
A kde řekám se i dostáwá gistého bohatstwj.
Druh mudrců za to má, žeť tam — kde přjtoky četné
W břeh od nárazu haukagecj neustále se sápau,
Skrz lože pjskowité klestjce si cestu potagnau —
S pjskowitým zárowně ložem woda stále se wýšj;
Že w úhlech geho pak cezená skrze djrky nečetné
Zůstawugeť soli uhlatěné, kdež garma se prostj;
Žeť pak i tjm skalným cezenjm slazená se tu čistj.
Pak ztwrzugj, že čilá woda nedlj w postupu pilném,
(Ačto i úwalem odwlaženým se mnohdy prodjrá),
Nébrž žeť — cele až na wrchol hory wábena pjskem,
Po krutinách tagených bezpečně gi wezdy wodjcjm —
W čerstwotě ochladiwé (od swého rodiště podálná)
Rozmile se prýštj, že pahorky w přjwalu gasném
Lesknau se pramenů. Wšak pryč s tau naskrze bágkau,
Sen co lichý klamawau! Gak možno, by se chtělo wlnkám
Cesty do tak daleké k neywyššjm až to wrcholkům,
An doly gim spanilé po unawné práci lopotné
Luzným pozhowěnjm tu kynau, bližšjm i ložiskem?

A kdyby oklamawým pozawáděny po cti lakomstwjm
Wstaupati giž musely, proč pak by se stawěly náhle
W prostředu rákositých roklin hor přjmo napuklých?
Proč, nedosáhše posud wrcholůw, by opauštěly pjsek,
Genž tak dlauho ge byl k staupánj luzně nabjzel?
Nadto i krušce solj zatwrdlých, w růstu kypjce,
Nasnešenjm wěčitým by si úplně zacpaly tagné
Průchody ty wšeliké, že we wolném postupu posléz
K wýšině hor strmiwých by wybubřely údoly kypné.
Též samo welmoře, w djrkowitau pozapiwši se půdu,
Dlauho by giž bylo zůstawilo swau tůni poděsnau,
A zcela obnowiloť dobu Deukalióna potopnau.

Kdež tedy uschowané gsau welké *struměny wěčné*,
Genž, gako Přjroda wytwořiwá, byly se skryly hlaubně
Mdlým smrtnjka očjm, ač poklady neskonalými
Zem naši nawlažugj, wšeliké i bytewstwo radostné?
Tyť, duchu bádagecj, genž dán gsi člowěku Twůrcem,
Bys wtipný pátral whalených po bezedna tagemstwjch,
Hlaubně odemkniž nám pohořj a dokonce rozewři
Pohledu žasnaucjmu tudyť geho stawbu tagemnau!
Segmi dotjžnau spaustu dubů s Alp dálně wyběhlých,
Pak ono garmo siwé prahwozdůw úžaso-rodných
Taurusu od asiatskéhoť ku horám až Imegským,
Genž kočugjcjch přes Tatarůw meze šjře se přjčj!
Nechť oku nému také zpytawému otewře se Balkán,
S njm pak Olymp wznešený, genž bystřin heyno wyléwá! —
S haukagecjch wrcholů širodálné země sewernj,
S Dofrinských to wrchů (genž po Skandinawsku se táhnau
Až dalekým ku Loparska mezjm, k moři až ledowému);
S Kawkazu báně také, gegž z dálky ge wjdati od těch,
Genž po Chwalinské tůni plowau, Euxínu i černém;
S omražených i Rifegských skal (Rusowé ge „kamenným
Welkým pásmem“ i často zowau, zemi obkličugjcjm);
Pak s wšelikých i wrchů, whalených to we bauři poděsnau,
Genž wrhagj we Sibiř rozlehlau praudy samotné, —
Odmeť snjh wěčitý! Poweliž potom Atlasu rychle,
(Přes moře genž wypnut, pod hlučným stále ložiskem

Pilně robj, a dle bágе dutau nebe klenbu ponášj),
Swé diwy podzemské by okázal! Zúplna odhal
Podkopy též kowowé, by na den se wylesknuly gasný,
Ze skal plápolawé Abysínie oblako-kácných,
Pak ze Měsjčnjch hor, genž wěnčj řjše podálné!
Rozkaž, abyť hory Andesské (co přes ty obrowské
Země rozence i nadsahugj, rozšjřeny dálně
Od Rownjka palůw až k welmoři, genžto burácně
Gižnau točnu tepe) swé hlaubky wykládaly děsné! — —
Wýgewy úžasné! — Hleď, gak se tu temno otwjrá! —
Struměny ay zde widjm w gich tagném lůžku rodinném;
W hlaubce slyšjm, gak tam bogugj, by z garma wywázly!
Zřjm, gak wrstwy se odsazugj směreném o pořádku;
Pukliny gak tu zegj, aby deště pogjmaly walné
Snjh pak i roztawený, mhu také neustále sršjcj;
Zřjm tu i pjsek žjžně-plný; genž přes to naseypán,
Následuge hrubšj křemelj, nato wrstwy se táhnau
We směru poměšené muly, prsti i wjce zatuhlé;
Skalné stružky potom, rozsedliny pak se winaucj,
Genžto mokům se wkrádagecjm powoliwše wegjti
Ge w běhu obmezugj, a gegich tjm roztoku bránj.
Dálegi pakť i widjm, slze gak neustále ronjce
Od skalitých těch ryh nesčetné trubky se šjřj,
Kašny pak úprawy ohromné, genž z křjdy zatuhlé
Neb ztwrdlého i klj zrobeny gsau w prostoru wolnau.
Zásoby nasnešené, přes pokrag walně tekauce,
Poklady krystalowé swěta (w hognotě připlynulého)
Pjskem podhrabaným bublinnau cestu si klestj,
Až napotom — se kolem prostřednj wýšky winauce,
Neb se wlnjce walem dolenjho ze lůna pahorkůw —
W čistém wýtoku giž tu plynau. Tak, spolčeny wěrně,
Slunce tu rozpařiwé, bohatý i na wýpary powzduch,
Pak chladiwé pohořj (genž páry we prašku zahustlé
Přjtoku o zmlazeném bez přjtrže k sobě pobjzj,
A přes krásně porozdělenau zemi pak ge wysjlá
Dobrotiwých we řekách k hluboké až tůni pomořské)
We spogenj sebe podporugj, tjm mocně držjce
Krásně a bedliwo rozměřený wšehomjra pořádek.

Když Podzim těkawé giž w odchodu blesky wysjlá:
Bljžjcj-se Zimau napomjnán, si hrage w heynech
Národ *wlaštowiček*. Hleď, gak tu podálně pomjtán
Prostoře po ztišené o mžitných křižmo točencjch
Peřný tok semotam se walj! nebo geště naposled
Rozčileny plesagj, než ulehnau w dřjmotu zjmnj
Buď břehu na škaratém we chomáčných slaučeny hroznech,
Buď kde se Zimě nedostupná slůg w teple potjwá,
(Ač neywjce se gich w teplegšj pásma ubjrá
S ptactwem přjbuzným, co na Podzim stráně opauštj).
W rozkoši tu štwjřj, až poznowu Wesny měsjce
Wjtagecj ge zowau: hle, kmitných gak tu perautek
Po wzduchu rozlehlých se chomol širodálně omjtá!

Tam, kdež Rýn wznešený pozbývá sjly welebné,
W Belgických planinách (zuřiwé gež tůni pomořské
Ugmula pilnost úžasná, wšak nadto i wjce
Wolnoty nezmožená ruka, ke zdaru welmi pomocná)
Čápůw občina se scházj; oni we dni negednom
Předmětu o wšelikém se radj, než we zboru walném
Do wzduchu rozwlněného dagj se na cestu trmácnau.
Určena teď gest cesta gegich: giž i obrali wůdcůw,
Zřjdili třjdy malé, a očistili křjdla obratná;
Podnikagj tu pokus negeden, krátkých we potáčkách
Powzletugjce kolem; k posledku až úplně sebrán
Se wznášj zbor připrawený, a polétage wýše
Nadwětrných we wlnách se pomjšen w oblaka trácj.

Tam, kde we wjru diwém bohopustá tůně sewernj
Wře klokotem nahatých kol wýsep truchlo-tagemných
Thúle poodlehlé, anebo kde gekotně se wjřj
Přjwaly Atlantské k Hebrídkám w bauři tonaucjm —
Kdož wypočjsti to můž, gak *četné wýprawy* ročně
Tam se děgj? co za daw přišlých se opětně ubjrá?
W nástupu gak se žene zde žiwými za oblaky oblak?
Křjdla to nesčetná! že wzduch ge peruťmi zatemněn,
An krákot se diwý rozléhá po břehu hučném.

Bezwinný tuzemec prostý swé stádo beránků
Skrowničké, a za njm přechudau zásobku howádek
Klidně žene w zeleno plynuté *ostrúvka* malého,
Rjše to pastýřské mořem ohražené; nebo desně
Lézage po skalinách sbjrá swé gjdlo wagečné;
Na břehu rybném někdy lowj, nebo bedliwo někdy
Kyprá pjrka hledá, by uchystal lůžko si hebké.
Zdeť na krátkau chwjlku nechať má Músa powolná,
Letmo wystaupageci přes modrau dálku pomořskau,
Se w Kaledonii odchýlj k wyhljdce milostné!
Nadwětrné zde hory gsau, od moře rozgečeného
Obhalené we wzduch plynutý ostrosti dotěrné,
Žeť dech perný rozšiřugj; ony hwozdy ohromné,
Wywznešené a nepěstowané, ruka Přjrody wolná
Sázela za pračasů; w gich i lůně gezerstwo lazurné
Šjře se rozléwá, bohaté na klénoty wodnj.
Hlaubně také se winau zelené tady údoly rodné,
Přjwaly bez počtu skwaucjmi a ochladiwými
Rozmile oplawené: od Tweedy začjnage plodné
(Kde břehy mau prwnj pjseň zaslechly Dorickau
S podlesnjm i Jedem, potokem gj wolně poplatným)
Až tam, kdež sewerem rozljcena bauře burácj
Nad lebkau Orky pěniwé, temenem i Betúbským.
Kogná *národu* tyť! — ke činům genž dospěl udatným
We škole neštěstj, wědy genžto i záhy uwjtal,
Když, Góthův hubiwým zuřenjm rozptýleny, w západ
Se skryly; — *národu* mužnéhoť, genž wolna-milowný,
Statnostj slyna, přespanilým též mudrolubectwjm,
Wěk po mnohý krwawý wytrwal gest w zápasu těžkém
(Wallace nešťastný za swědka tu slaužiti může,
Wlastimilowný rek, wšak špatné odměny došlý!),
By statnau a neodwislau *swogi* řjši zachránil,
Ačto wšecko nazmar! *Ont* nechtěge garmo nerowné
Snášeti pak, rozešel se dawem, dopuzen cti-milenstwjm,
Po wšechněch kraginách, pro gegichž blaho w hognotě tekla
Krew *geho* proslawená, kdež i duch *geho* hogně wysjwal
I pěstil mjr oblažiwý, co swé snahy úkol:

Tak gako od strany půlnočnj o přjtoku leskłém
Ewropu přes dalekau powycházj gitro sewernj!

Zda wlastence nenj, genž sobě by mjlo uchystal
Rozkoš tu wznešenau (neb ona k Bohu člowěka rowná),
By zšťastnil na tisjce lidj, gich i djtky budaucj
Až do kolen neypozdněgšjch? by o welkodušenstwj
Pozwedl pilnost utlačenau? by k žatwě obižné
Ustrnulý dopomoh' rolnjkům w nauzi tonaucjm,
A pracnau ruku mjlo učil průmyslu garému?
Gak něžným uměnjm lze tkáti si šatstwo domácj;
Gak i, roweň sněhu nezkalené bělnosti sewernj,
Swětlá plátna robit; gak přjwaly mrskati dálné
Weslem i odwážným, nikoliw pak pauze se djwat
W lhostegnosti blbé, kdy cizj ona loďstwa Batawská
Nás směle oblupugj o skwělých ryb heyna početná,
Genž, nám zátoky rozdřugjc, pomořj naše tjsnj;
Obchod i gak zwelebit, gjmž wšecko radostně okřjwá,
Gakže i loď blažiwau okřjdliti, by plula gistá
Kol zemského kruhu, zpupným mořem obwedeného? —
Genž i mocen by Britsku welel, aby slaučeno w gedno
Gak názwem tak i rowně dušj, moři dáwalo zákon?

Leč stáwáť posawád takowých! *Argýle* šlechetný,
Wlasti ty náděge, podporo též, i miláčku libostný,
Čelnjch wlastimilůw i hrdin ty potomku hrdinský!
K tobě, snažně prosjc, důwěrná země pohljžj;
W tobě co matka widj — honosjci synem sé podárným —
Cnosti swé wšeliké i swé wděky w spolku milostném:
Swůg wtip, maudrotu swau, čaroněžné swé i chowánj,
Sláwu swau wznešenau, zmužilost we zkaušce nechábłau,
Klidnau, a zcela nezhroženau, byť w gjcnu i wálky
Sjrowité na diwém Tenierské wraždy bogišti!
Mjru i palma gará očelj twé rozmile wěnčj:
Neb, meči twému roweň, gazykem twým přeblahořečným
Wždy plyne přeswědčenj, wjtězné we sporu hlučném,
An milokrásně w sobě pogjš i mladictwa labodnost,
I bugarost mužstwj, wtipnau pak i maudrotu kmetstwa! —

Též tebe, *Forbese* náš (gegž každá zásluha krášlj,
An gako prawda gsi upřjmný; dobrý, co slzjcj
Přátelstwj; pak i welkoduchý; mlčenjm i welebný)
Poznáwá wlast oblažená w uměnjch ožiwaucjch,
Gež twá maudrota powzbudila, twûg pak duch okřjsil,
Tak žeť, tobě roweň, zemi řjdko přjtele stáwá!

Hle, kterako *strakaté* giž *háge* dokonce tu wadnau
W stjnech prohlubených, kraginu whalugjce okolnj
W raucho hnědé! hle, gaké pestré odstjny porûzných
Walně barew se kupj od mdlé zelenosti wyrudlé
K černotě až sazawé! Ony teď mile Músu samotnau
Klidně šumjce zowau, by po chodbách kráčela listných,
A zgewugj Poletj w poslednjm wýgewu luzném.

Raunem lehkoletým zastjněn w *klidnotě gemné*
Prostor nadwětrný; každá geho wlnka tetelná
Tjše stogj, newědauc, kam by měla mjřiti medle
Poběh swûg čeřitý, an teď poozářena dálně
Oblaka obrošená lokagj w sebe blesky slunečnj,
Genž skrze rauško skwělau metagj swau sjlu malátnau
Na swět poklidný! Teď whodná nastala chwjle
Těm, wěda gež přemilá i krásná Přjroda kauzlj,
By ztratilič se tudjž od zástupu odrodilého,
A, wyšinuwše se nad malicherné wýgewy wšednj,
Pošlapali hrotiwým podupem směle mrzkotu podlau,
Chlácholili spurné w poklidnost náružiwosti,
A w chodbách we tichých nabyli swé mysli pokognost.

Nechť i nynj samoten, zabrán w myšlénky tužebné,
Čerwenawau přes *lauku* časem si lehaunko pocházjm,
Neb skrze *hágek* zasmušilý, kde slýchati sotwa
Hlas bývá skonawý, gjmž lesnjk práci si lehčj.
Owdowený tu pěwec něgaký žalopjsně wyléwá
Prozpěwem oslabeným w paseku krasopustě zažlautlau,
An sborowé skřiwanů, drozdů, giřiček i malinkých,
I chřtánky wšeliké, gichž něžné pjsně nedáwno
Prostomilau stjnů zbornych rozdauwaly hudbu,

Teď, duše pozbawcny krasohlasné, smutně usedly
Na stromek uswadlý, co malátná kupka morautná.
Giž neměnj se také leskem gich pjrka malebným,
A w zpěwu gich neznj, leda pjpot pauze neladný.
Ó nechtěgte, okem potagj mjřjce nelidským,
Puškau ukrutnau přjštj zawražditi Wesny
Hudbu milau! rod bezwinný — genž nástrahy šalné
Seť nenadál ubohý — co kořist (gen náhrady bjdné)
Střelmo o powšechné nechtěgte srážeti wraždě!

Sestaupá giž *rok sinawý*, ač ještě *lahodný*,
Wnaukage rozmar rozkošný. Bez přjtrže ljstky
Walně nynj se hrnau s wětwj lesa zasmušilého,
Žeť lekagj toho, zádumiwý genž pod nimi kráčj,
Powzduchem an wlnitým padagjce powolně se kraužj.
Teď ale silněgšj we haluzkách wichřice aupj:
Po wzduchu šjře walj listj powodeň se mohútná,
Až prškau šumiwau zacpány wě zmatku užáslém
Gsau lesa chodby šeré, a po každém výdechu větru
Swadlá spaušť žlutawá, chumeljc se, žalostiwo šaumá.
Giž zeleno z plahotin škaredých pouprchlo wyrudlé,
A w rabatech zkrnělý kwětinek rod pěknětarewný
Swléká šat slunitý. I tuhé paběrky owocnj
Se stromem obholeným napořád padagjce se laučj;
Kwětnice, háge, role zsinalé, pak štěpnice pusté,
I wše kolem swadlé žalo-tesknau utrobu tjsnj.

Zdlauhawo přistaupá a w každém wánku se bljžj
Teď libomudřecké giž *zádumiwosti* bohowka!
Bljži gegj tušenau zgewugj slza náhle kanaucj;
Ljce i rozhořalé; sklopený pak něžně i pohled;
Gemné w tváři tahy; blahokogné srdce tepánj,
Tjsnj cnosti garé wšelikau welemocně gatého.
Působenj zde gegj wznešené duši mjlo owjwá,
Rozněcugeť čile obraziwost, a do utroby něžnost
Wléwá rozplynulau, nad prostoru země šeredné
Pozwedagjc myšlénky tudjž garobugně kypjcj.
Rychlých na sta tisjce widin, genž nikdy dokonce

Se sny luzy sweřepé bjdnými se podle nemjsj,
Se w twořiwé oko kwapně hrnau ducha rozněceného.
Gak čile sauhlasné teď náružiwosti se pýštj
Rozmanitosti o důstogné! wážná se pobožnost
K zápalu w tužbě tiché, k božilému to úžasu wýšj;
Nezmezená pak láska čilá ku Přjrodě, pak též
K lidstwu celému gatá, s žádostj slaučena čestnau
Bláhy gehoť; postesk, sdělený tiše zásluze trpné,
W temnu skryté sočiwém; pohrdánj rowně šlechetné
Pýchau zwolnjků; zmužilost wšeho postrachu prostá;
Obdiw, gegžto budj rek umjrage wlastimilowný,
An drahných po časech rozdauwá oslawy tauhu;
Srdce tlukot zbuzený pro cnost i sláwu pohrobnj;
Saucit přátelstwa wěrného a lásky upřjmné;
I wšeliký zástup saudružných utroby djtek!

Wyť moci! w hustě poochwogené mne stjny uweďte,
W háge šeré, do dolů, kde wládnau zwěsty nebeské;
W geskyně obslzené, we prorockau temnotu wážnau,
Kde twory angelské (skrze saumrak hrůzowelebný
Powzletugjce) čilé oko kauzlj obraziwosti,
A kdež i nadlidský hlas, prostoru ozwukugjcj,
Se w ucho rozněcené o milostném přjtoku praudj.

Neb přjliš toho temna–li gest, mocnosti tagemné!
Wládkyně wy štěpnic a bytůw tu na wenku okolnjch,
(K nimž, mile zářjcjm w nepočetné hognotě wůkol
Po kragině spanilé, wždy Britansko radostně pohljžj),
Weďte mě w chodby širé, genž w dálku se rozmile táhnau,
W rozkošný a blahostiplný rág Stówe milého!
Sám Cýrus Perský ani po břehu Jónie ladné
Lesnjch scén takowých newiděl, takowé wěci krásné,
Wraucjm důwtipem obžiwené (genž w plápolu mjrněn
Chladněgšjm a tichým uměnjm), že se Přjroda luzná
Mnohdy bogj, zmnožená by neklesla we zápasu těžkém.
Tam, Pite cnostiplný, welečasná wlasti Ty chlaubo!
Pod pahořjm mile překlenutým, dowol, ať si usednu,
Neb w „chrámečku“ onom přemilém, kde w době budaucj

Gméno Twé spanilé bude skwjti se w lesku welebném,
An we spolku blahém *posledni Podzimu úsměch*
Zřjti budeš, gak zažlautlé přes hágе se leskne.
Tam kdy s Tebau po libém, čarokrásném okruhu blaukám,
Paustce to sauměrné: má obraziwost se radostně
W myšlénkách do lesůw Attické země ponášj,
Swůg wkus prostoduchý zkušené dle Twé chuti šlechtjc;
Pak štětec oprawugeť si po Přjrody prawdě neklamné,
Gegž tu — stjny citu prosté zanechawši na chwjlku —
Powznášj, by také spolu srdce wykreslila lidské.
Pakli rukau wšak zběhlegšj má kreslena býti
Scéna ta tragická: poučiž Ty gi, gak by nemylně
Proměny rychloleté nastjnila utroby lidské,
Barwu gakau wšeliký ráz w ladném sauměru žádá,
Řeč i gakau pak náružiwost wšeliká. I dodechni
Wážnau w pjsně gegj wýmluwnost, genžto pozorných
Wládců raddu i přeswědčugeť a do zápalu kauzlj,
Hrozby i rozněcené zlobokárné blesky wysjlá,
A škaredý podkup s podlého přestolu kácj! —
An w howoru přelibém Elysegské skrz doly pospol
Oblaženi kráčjme, časem spěge z utroby powzdech:
„Přeškoda, Cobhame! žeť zelené šiky mjru-milowné
Stromkůw sestawených neřadjš w pochwilce tichaunké
Mjsto oněchto šikůw, genž w plápolu přes pole táhnau,
Drahných mjsto pluků, smrtonosnau bitwu kugjcjch;
Neb, an Frank zpupný, člowěčenstwa zhaubce a zrádce
Potměšilý a hrdý, prowolal w swět válku pohubnau:
Britské gunstwo nynj (chtjc přes meze mocně wytjsnit
Ty wrahy uhlazené, tyto otroky po cti lakotné)
Poznowu podrobugeť welemaudré twé se poručce,
Odwaze předložilé, i twé zkušenosti nemylné!“

Slunce giž aupadnj kratšjho ode dne ugjmá,
A zwlhlý se *wečer* we wzdušný wkrádage prostor,
W postupu okřehlém pozahustlé wýpary sráží
K půdě šeré. Kde tichá woda w mrtwé bahno se trácj,
Neb kde močál se brodj, a winau řeky walně šumjcj:
Zawěšené mhy se kupmo walj, po pláni plowauce

Temně pozastěněné. Mezitím pak w auplni *luna*
Okrauhlá, ztrhaný skrze oblak cestu si klestjc,
Šjřj baubelaté swé ljce na wýchodu růžném.
Kaule gegj šplihatá proti slunci zrowna se leskne;
W nj hory se zwedagj, stinné se pak údoly táhnau,
Rokle i prohlubené, gak w průhledu wjdati skelném;
Země to menšj, genž wracugjc nám slunka polesklost
(Wšak požehů prázdnau), mjrněgšj gasno wyléwá!
Hned se za táhnaucjmi kolem pomráčky ukrývá,
Hned zase se wznášj po nekalné blankytu báni.
Roztok šjře bledý se wyléwá, mjrně plynaucj
Přes nebetyčné teď pohořj až w úwaly stinné;
Od skal i wod blyštných odrážj lesk se tetelný,
Že wšecken powzduch se bělá giž w přjwalu dálném
Záře střjbroskwělé, genž kol swěta se chwěge gasná.

Leč kdy gegj zář seslabená, i do půlky uhaslá,
Hwězdiček autlegšjch plamenům pak pláti dopauštj
Ostřegšjm bleskem po blankytu prostoře dálné,
Neb když kauli gegj zhynulau a naprosto uhaslau
Nelze widět, leda w lesku-holé bledawosti chorobné:
Wywstupugj tiše w tom počasj od stránky sewernj
We wzduchu *úkazy ohněplné*. Pometawše naneyprw
Prostoru neyniżšj, se pogednau k báni nebeské
Pospolu pozwedagj; sřjtiwše se w úpadu rychlém
Wšecky dolů, zase wywstupugj w čerstwosti podobné;
W switku potom se točj hned uhaslé, hned zase lesklé,
Po wzduchu zmatku plném se honjce o swětla točencjch.

Od hledu ke hledu nákazný strach rychle pobjhá
Skrz luzu rozděšenau, genž postawy hrůzopodiwné
Z wýgewu hned si twořj: rozměrné zástupy wogska
Žjřegecjch na konjch, to s powětrnými ratišími;
Až řady pak daleké šiře rozloženého woginstwa
W bitwě se giž splynuly wrahowé, a přjwaly krewné
Přes nebe pláň se hrnau w smrtonosné zhaubě ukrutné.
Wýgewu bágka nynj napořád wšeligak se wykládá,
Až wšude rozdauwán stracho-rodné powěry pohluk

Nezmezený. Těkawý tuť nesmysl giž si powjdá
O krwawých bitwách, o městech, w trosky ulehlých,
Buď hltawým zemětřesenjm w noci náhle zapadlých,
Buď hrůzně whalených we požár diwo plápolagjcj;
O hladu pak sinawém, o powodni, o bauři burácné,
Pak moru, i wšelikých metlách, člowěctwo hubjcjch,
Řjšech o rozkotaných, osudu kdy drzjho hodinka
Padla neúchylná; ba i Přjroda nezrušitelná
Dle důmněnky mnohých na času kragi giž se potácj.
Takto nesaudj muž wzdělaný, genž w ty zgewy patřj
Mudřeckým-tě okem; zwědawý přehljžege záři
Rozwlněnau, se snažj, by tudjž důwtipně wypátral
Půwod, i látku rudau, i přjčinu geště neznámau
Obgewy této nowé, genž krásau mocně zagjmá.

Noc černá a čirá teď spauštěti giž se počjná
Stjn co neodmezený! Giž klesly w temno hasjcj
Zem i nebe spanilé, pohrauženy w paustku welebnan.
Mizne pořádek giž zmatený, a krása tu pustne.
Prchnul teď rozdjl wšeliký, an různota pestrá
Ge whalena w škwrnu powšechnan: gen swětla mocenstwj
Roztomilé ge s to, wšemu záři a údobu dáti.
Hrůzný staw nebohého, gehož noc náhle přepadla,
Genž co w paušti širé skrze hustau temnotu blaudj
Pln strašných gsa gewů, gen w obludy kol sebe patřj,
An nikdež newidj mile řjdjcjho paprsku,
Genž kde z chyžky malé neb skwostné gizby by zářil.
Mnohdy také, an giž mrzutý neustále klopeytá,
Odtržené nenadál od rákositého močálu
Modré swětlo kolem něho blaudj; neb, ruče sebrán,
Dlauze plamen klamawý mechaté po stráni se wláčj.
Obludným a siwým plamenem tam lestně wywáben
(Hned cele miznaucjm, hned poznowu wyšlehugjcjm)
Gezdec giž se bořj s klisnau do propasti močálnj,
An mezitjm den ode dne geho wdowa, stále se saužjc,
Djtky i w pláči sirém čekagj geho náwratu marně
W důmněnky strašné wnořeny. Wšak někdy opětně,
Strážným gsauci duchem noci teď wyslána do temna,

Swětlice bezškodná zasedá na hřjwu si koňskau,
A, switu hogně linauc, zářj po stezce mu auzké,
(Genž čeřitá w smrti auskalinách wede), neb ho ochotně
Mnohdy učj, by brodem hrozonosným se směle prodral.

Prchla-tě noc teď giž delšj: hle, w záři milostné
Swjtjc *gitro* čilé, i nořjc se w blesku rosičky
Podzimu poslednj den w luzné kráse wywjgj.
Slunce powýstupné napořád prchawé mhy zahánj,
A w geho záři skwělé tage wolně mrázek utuhlý,
An na haluzkách wšech, každém i na tráwy lupjnku
Na sta tisjce kapek rosných se w přjswitu leskne.

Ach, gakž *aul* kypný powražděn a bjdně wylaupán
W gámě ležj — wydrancowaný za chwjle wečernj
Pod noci zastěněnjm, wina gjmž se lichotně ukrýwá —
Postawený nad sjru čpawau! Nenadaw se napasti
Národek oblažený, woštinných meškage w buňkách
Klidně seděl, se objrage záměry ke blahu obce,
Gak by i přes Zimu úšetrný přežiwil se chudobnau,
An w plesu prostomilém na tekaucj zásobu patřil.
Wšak naručest dusiwý kauř we mraku černě wystaupá,
Žeť tu rod autlinký, zwyklý gsa na zápachy gemné,
Giž po tisjcjch wráworagjc z medowých to domečkůw,
We prachu záhubném se o smrtném zápasu wálj.
Zda proto za spanilé gste w okol ljtáwaly Wesny
Od kwětu ke kwětu w pjli libé? proto-li gste, bažátka,
Bedliwo w Léta se žjřegecjm utrmácely parnu?
Zda w Podzimku proto w kwětných gste hledáwaly stránjch,
W každý slunce polesk, tak abyste we bjdě tu zašly?
Člowěče! wládce krutý! gak dlauho Přjroda medle
Podlehlá pod twým zuřenjm má úpěti ljtým,
Obnowu zas čekagjc? Kde se obsluha tobě udjlj,
Zpupně kazit-li musjš? Cožť od nich z krmě nebeské
Sobě nemůžeš půgčiti? an pak w odměnu slušnau
Gim bysi ochranu zas za to dal proti bauři pozimnj,
Neb, rok-liž tjsnj ge tuhý, opět ge magetkem
Gich wlastnjm podělil mile usměwawého za audnj?

Ach patř, gak skalitý základ gich města milého
Strašliwo rozkotaný zde ležj! ach, wjdati semtam
Daw pomoci zbawených, genž, úpad wlasti přeživše,
Zemdleny si bědugj, zanechány tu ke smrti ljté. —
Taktéž město i nádherné, bohaté a polidné,
Prácemi mjru oplýwagecj, se radostně bawjcj
Při kwasu neb we diwadle, nebo w sen hrauženo pewný
(Ten-tě, Palermo, twůg byl osud!) zachwáceno bývá
Hrůzodiwým zemětřesenjm; tu burácně trháno
Z úhlůw nešťastných wymyká se, a ztápeno w hustý
Dým smrdutý, kácj se we roklinu sjry hořjcj.

Pryč s tjm pohledem úrazným! — Teď rozmile *teplý*
Den, giž wystaupiw, se po půdě i blankytu šjřj
W lesku neobmezeném, genž wůkol wšecko pogjmá!
Gak wzduch gesti tichý, genž pauze tu nitky pokožné
Smjtá odprchawé rosy lehko se swršku palaukůw!
Gak gasnoť nebe nezkalené! gak barweno hlaubně
Modrem blankytowým! gak bugně se klenba do wýši
Zpjrá nadwětrná! na gegj pak báni lazurné
Gak milo slunce se usmjwá! gak i země podolně
Pozlacená se w mjru kochá! — Giž *poklady žatwy*
Gsau *sklizeny* wšeliké, bauřj pominuwše burácných,
Rolnjku zcela bezpečné; giž i hradba okolnj
Zawřena, a střebawé Zimy se wzteku netřeba báti.
Krag okolem pak, swátečnjm oddaw se radostem,
Usmjwá se tu o hlasitém gasu rozkoše čisté,
Péče do wětru hodiw. Mládež we práci utuhlá,
Rozčilena zbuzeným pocitem teď hudby poluzné,
Giž bugarým o diwé wnadnosti si hopkuge tancem.
Půwabu rozwjgj teď wesnice *kralka* mladistwá,
Bodrá, ohněplná, nadaná od Přjrody krásau:
Střjljť pohledy wýznamné; hleď, sotwa že úsměch
Doslala přjzně-plný, giž hurtě melau se obuzky,
Až-tě silau dwogitau se obemknuli w zápasu gunci.
Kmetstwo se též weselj, w howoru swé kausky mladosti
Wyprawugjc weselém. Tak wšickni se we plesu praudj,

Nezpomenuwše tu, wýročnj že opětně za gitra
Prácc tuhá wstaupj we koleg, bez přjtrže běžnau.

Kéž blaho swé by znal, kdo wšechněch neyblaženěgšj
Klidně žigeť! napodál kdo ode swěta bauře burácné
W údolu odlehlém, o srdečném wýboru přátel
Nezkalené *žiwota* ssage *wenkownjho radosti!*
Sjdla boháče nepohřešugeť, genž z brány hrdobné
Každé rano wrhá tlupu podle se podkloňugjcjch
Ljsálků klamawých, genž klamstwjm gen sebe šálj!
W skutku řemeslo šedé! — Co na tom, žeť raucho poleskló
Každé barwy (gakauž odrážj swětla papršlek),
Hned plynuté, hned i přjtuhlé gsauc od zlata tjže,
Zbláznilcům k pychu a k čuměnj, ho netjžilo nikdy?
Což mu na tom, že žiwot wšeliký wzácnosti poplatné,
Z pásem gegž dalekých a mořj ge nelehko dobýwat,
Proň nekrwácj? stůl že také nekupj mu nesytný
Wraždy a rozmlsków? co na tom, že bokál mu nežjřj
Šťáwau přjchutnau? co na tom, w peřinách že hebaunkých
Bjdně nocj dlauhých neuhánj w rozkoši trapné,
Neb leniwým že časem neplýtwá w nádheře marné?
Což posledně na tom, že newj o radosti gešitné,
Genž gen heysky bawj, zmrzelé wšak k posledu šáljc,
Genž weselost na twáři plodj, ale w srdci žalostnost,
A w prázdných hodinách neumj giž wjce zabýwat? —
Mjr mu tichý za podjl, i žiwot, genž pewně otýněn
Nezná strasti diwé, ani náděge oklamagjcj!
On, spokogen, ge bohat na štědré Přjrody dárky,
Beylj nebť owocj; cokoliw zelenj Garo ladné,
Když nebe w deštěch sestupugeť; co haluzky ohýbá,
Když Poletj se rdj, nebo Podzim mjrně se leskne,
Neb cokoliw-tě ležj násněžnau pod Zimy hraudau,
Pohledu ukryto gsauc, bohatau i zatučněno šťáwau:
Stále mu dáno w obih; nechybj pak stáda mu mléčná,
Šjře porozložená zde po úwalu temně bučjcjm,
Chlumky aniž bečiwé, ni potůčků žbluňky hrčjcjch,
Ni bzučenj wčeliček, k gistému spánku zowaucjch
Utrobu bezwinnau buď w hustém stjnu lahodném

Buď wonném we křowj o lahodném druhdy pohodlj;
Wýhledy zde krásné, bohaté i na prozpěwy háge,
Temné geskyně, zřjdla čilá, i gezérky polesklé!
Stánek i swůg tu magj upřjmnost, bezwina prostá,
Krása nepoškwrněná, i mladost, genž zdráwa i mrawna
S málem se spokogjc, ku práci ge wezdy ochotna;
Sjla garáj, pilnost, genž nikdy po sláwě nedychtj,
Klidná rozmyslnost i tichost, gak pěwci gi ljčj.

Nech si ginj po mořjch bogugj, wýzisku milownj,
A smutné po měsjce tepau wlny truchlo-morautné;
Nech tu ginj, genž pustošenjm swau oslawu šjřj,
Se w krwi bugně brodj, nádherná města bořjce,
Úplně zatwrzelj, plesagjce wdow při žalosti,
Při křiku dcer bědawých, úzkostném nářeku djtek;
Nech tu ginj od swé otcowské wzdáleni půdy,
Tjsněni buď nauzj, buď drsným hnáni lakomstwjm
Pásmem pod dalekým hledagj si giného obydlj;
Nechť i ginj w městech neschůdnau cestu si klestj
Zákona buďto mocj, buď w kličkách druhdy šalebných,
Wšecken cit pro obec zadusiwše; i nech si dokonce
Zpupně giný luzu rozkacenau buď k zpauře wybjzj,
Bud gi we otroctwj zhrocugeť; nech pak nebohého
Druhdy ginj zmotagj w tenatech pletichářstwa lichého,
Spornau rozdmuchugjce neřest i práwo matauce,
Rod krutě zatwrzelý! i ginj nech w posledy tváře
Sličněgi uhlazené, wšak bezlidskosti podobné
Si w piklech škaredých libugj, w skwostnosti titěrné,
W poklonkách se winau, úsměšně se přetwařugjce,
A směle nastupugj spletité bludnjky unawné: —
Oně (prázden wšelikých hromobitných náružiwostj,
Člowěka genž těkawého matau) we wzdálině gisté
Slýchá — wšak gediné slýchá — gak bauře burácj
Lidská, hustě halen w duše mjr. Ani úpady králůw,
Národy ni w sporu pozdwihlé, ani přewraty řjšj
Zdeť nematau ho; neboť, swětu rozrušenému uprchlý,
W ústupu poklidném na kwětné rozkoše paustce
Gen hlasu Přjrody naslauchá o střjdě měsjců

Dnůw i tichých, i rokůw kolugjcjch w sauměru ladném, —
Přjrody, giž mile obdiwuge zde we útwaru každém,
Cjtě gegj sladké wanutj w swém srdci pokogném,
Ze štědré i gegj ruky wděčně pogjmage dárky!
On, kdy drahé kamenj za mladistwé preytuge Wesny,
Prwnj paupě widj, powzduch ssage ozdrawugjcj
W utrobu rozgařenau, a gegj pak neyweselegšj
Chwjle ho rozčilugj, an žádná nekwěte krása
Žádné kwjtko i rozwinuté tu nedýše mu na zmar.
W Létě potom bugarém, pod stjnem, gjmžto oplýwá
Buď Tempe studené nebo Hémus i ochlazugjcj,
Čjtáwá, cokoliw o tutěch gest Músa milostná
Dáwno před časy giž w nesmrtných zpjwala weršjch,
Neb psáwá, cokoli spanilá mu do péra powjdá;
Zhljžege pak wůkol, z počasj raduge se ryzjho.
Když pak swět zlacený w žlutawém Podzimku se leskne,
A w pole dozrálé se srpem rolnjka wybjzj:
Plésem zagmuto powšechným, gemu srdce se šjřj
Rozkošným tlukotem, že, když we paprsku lahodném
W myšlénkách se nořj, se mu zpěw neylépe dařjwá.
Též Zima rozdiwená hognost mu blahosti přinášj:
Bauře poháňky diwé, hubiwého pak aumrazu zpausta,
Genž přehlaubně nynj ukrytau přes půdu se šjřj,
K myšlénkám wznešeným zbuzugj; pak i obloha nočnj
Otwořená, a mrazem wele-čistným gasně hořjcj,
Leskem znásobeným plage pohledu pozwedenému.
Přjtel aneb kniha teď prchawé gemu chwjle ukrádá,
A k maudrosti ho gemně ladj; perutjch o mohútných
Obraziwost tu gehoť po zemjch i mořjch se ponášj,
An buď prawda nebes, geho giž zmocniwši se mysli,
Staw geho powznášj, i geho schopnosti wywjgj,
Buď cnost nezkalená we hrdinském srdci mu hárá.
Sladké swazky také zná přjbuznosti a lásky:
Skromný pohled očj, gichž poblesk *gen gemu* zářj
K rozkoši zápalné; pewné obgjmky maličkých
Djtek žwatlagecjch, a o krk se mu něžně winaucjch,
Genž, po přjzni gehoť dychtjce, pocit mu otcowský
Sladce a mjlo budj. Žádný pak ke plesu náwrh,

Ke zpěwu neb k tanci zde nebýwá přjsně zamjtán.
Štěstj nezkalené i mudrctwj, pochmury prosto,
Stále tu k sobě winau se při úsměchu mjrumilowném! —
Eyhle žiwot, neznámý těm, gežť auhona saužj
W městech rozmařilých, to žiwot wšeho aurazu prostý,
Gak za časů kwětných geg gsau trávwjwali gindy,
S angely, ba s Božstwem kdy člowěk geště pobýwal!

Přjrodo wšetwořiwá! wšeho Wládkyně nezpytatelná!
O zbohatiž děl swých mne znalstwjm nestižitelným!
Zweď k nebesům mě, a tam swé zázraky w okruhu slawném
(Nesčetných to světů skupenj, genž w bezdno se táhnau
Hogně porozsypané přes blankyt nezměřitelný)
Wolně ukaž! hyby gich, pak zákony, oběhy řádné
Znáti mi dey! i poučně wediž mau cestu pochybnau
Po hlubinách zgewených, w pryskýrné dospodu wrstwy;
W kwětný swět rostlin, genž k swětlu se bugně wymáhá;
W saustawu pak žiwochů, genž giž pozawjgena wjce,
Wýše i powstupugeť; k wznešené až řjši dušewné,
Kde hbitě sestawené myšlénky porůznu se wjřj.
I kde se náružiwosti garé bez přjtrže mjsj;
To wše očjm mým rozkochaným na wždycky otewři! —
Zkaumánj wznešené, gež i běh času nikdy nekončj! — —
A wšak gsem-li nedostatný k tomu, krew-li se wláčj
Přjliš wáhawo we hrudi mé, že mi zpupně zahágj
Sláwu tu neydražšj: položiž mě w stjny ukrywné,
Bych se kochal tu neoslawený u tichého potůčku
We snu, w něgž mě nořj šept twůg! Můg wezdy zařjney
Zpěw se tebau, tebe stále prowoď, i tebau se ukončiž!
Ach, nikdý nedopusť, abych od tebe giž se uchýlil!

Thomsonowých

POČASŮ

zpěw čtwrtý:

ZIMA.

OBSAH.

Wytýčenj předmětu. Přjpis hraběti Wilmingtonowi. Prwnj přjstup Zimy. Dle přirozeného běhu téhož počasu popsány rozličné způsoby bauře. Déšť. Wichřice. Snjh. Chumelice; člowěk w nj zahynulý; načež přemýšlenj o strastech a bjdách lidského žiwota. Wlci, sestupugjcj s Alp i s Apennin. Popis zimnjho wečera: gak geg tráwj wzdělanči, gak lid na wenku, a gak w městě. Mráz. Pohled na Zimu pod sewernjm, točnowým pásmem. Tánj. Dozpěw mrawoučný o žiwotě posmrtnjm.

Ay Zima nastupugeť wedenj roku odstrogeného,
Smutná, zasmušilá, i wedauc diwo zástupy walné
Wichřic, Par a Mračen! Tyto buďte prozpěwu mému
Předmětem, an w duši mocně linau myšlénky welebné,
Rozmysl též božilý. Přjbuzné temno mi wjtey,
Hrůzo i z mládi mi powědomá! Wždyť má noha často
W rozkoši prostomilé — w pacholetstwj gitru milostném,
An gsa kogen samotau a o trpké newěda péči
U plesu nezkaleném o milé gsem Přjrodě zpjwal —
W rozkoši, djm, po okresku twogjm kráčjwala drsném,
Staupala bezwinná w sněhu čistotnosti panenské.
Slýcháwal gsem i wichry fučet, řeky praskati ledné;
Wjdal bauře diwé kwašenj, ana kypěla mocně
Báni po rozkacené wečerem. Tak čas mi ubjhal,
Až Garo roztomilé pak ze swětničky polednj,
W slasti se mjlo nořjc, wyhljdlo we úsměchu wábném.

Tobě, ochránce milý *prwnj tě* we zpěwu zkaušky,
Tobeť, *Wilmingťne* spanilý, pěge poznowu Músa!
Prošla-tě w okruhu giž mnoholičném rok kolugjcj:
Dotkla se Wesny garé, a po mocných orlice křjdlech
Zkaumala, gak by také Letnjm se wznesla požárem;
Se stinnými potom w Podzimku i blauznila wánky,
A hle! na oblaku teď Zimawém, genž mocně kotálj
Se s bauřj dwogitau, powznášj geště se gednau.
Pjljť, staupagecjm by swé zwuky rozdula wichrem,
A sklon pjsně garé dle spádných ladnila bystřin,
Zpěw by gegj, gako sám předmět, byl hrůzowelebným.

Přeblažená! podařj-li se gj, by w Twé ucho saudné
Wniknula odwážným popisem, zmužilými pomysly.
Negsi Ty gen zběhlý, wznešené když náwrhy třjbjš,
Národ gak by tudyť welemocný wjce se zmocnil:
Láska ku wšem rowná; prawomilstwj úhony prosté;
Pewná, nezwratná mysl, zhaubné nákazy prázdná,
An w prostřed doby pokluzké wždy w zápalu žjřj
Pro blaho wlasti milé, hrdobau wšak neplage chlubnau;
Statný duch strwalý; wolnosti a řádu milenstwj —
To wše, powýšeno nawzágem, státnjka činjwá
Wraucjm wlastimilem, ku němuž se i náděge obce
Zrak i gegj wždy tulj, an i Músa ku pochwale pjlj,
Tak že ni záwist pochlebenjm to nazýwati nesmj.

Když dalekých teď řjši nebes, wšj rozkoše prostau,
Střelnjk půlkoňský opět *Kozorožci* popauštj,
A kdy *Wodař* rok překlopený giž bugně kaljwá:
Slunce tu, neyzazšjm na nebes kragi dálně wisjcj,
Prostoře po wzduchowé den smutný pracně wyléwá.
Mdláť geho záře nynj; a paprsky, se těžce derauce,
Účinkůw prosty zwyklých, gen kosmo se řjtj
Powzduchem obhustlým. Whalené gako we chmuru bauřnau,
Mdlé, široké i bledé, gižnjm se po blankytu taulá,
A w kwapu odstupugjc, předlauhé temnotě nočnj
(Genž wše w stjny halj) swět truchlý záhy popauštj.
Wšak i noci příchod neleká; nebo teplota kogná,
Swětlo, žiwot, blažiwá i radost den opustily wrtký.
W okruhu černotném teď wůkol stjny podálné,
Temně-barewné, páryplné, pak i oblaka kupná,
A wšeliké chmuřiwé mraky oblohy trudno-morautné
Obhalugj twárnosti wěcj. *Zima* takto wyzáblá
Temnem tjhotným na swět wše-požjrně se pauštj,
Přjrodu přes nebohau sypagjc teď zkázu pohubnau,
A škaredé nemoci blaho-rušné sjmě wybauzj.
Rozmrzelá na žiwot chorawá mysl člowěka tesklj,
Temně pozastěněná teď pohledem utrobo-mútným.
Skot hlawu podwěšugeť, a po mrtwých auhoru brázdách,
Čerstwě pluhem zoraných, šjřj se beránky nelesklé,

Hljdače pozbawené, hlodagjce kořjnky hogebné.
U hwozdů košatých, u bahen zárowně močálných
Aupj zasmušilý a bledý *duch bauře* budaucj;
Od skalisek strhaných (s nebetyčné postawy spadlých),
Od hor, diwě porozpukaných, teď bystřiny hučné
A sluge — w zlém tušenj — bědugj hlubokau si žalostj,
Žeť se to rozléhá w uchu obraziwosti pozorné.

Teď pak otec plodný zlobonosné bauře se bljžj,
W černé temno halen. Neydřjwe tu *dešťě* neljcné
Mutně walem se ženau po prostoru w páře tonaucjm,
Lebky tepauce tu hor, tu w smutné hwozdy perauce,
Bublawo genž se klonj. I tone twář pláně morautné,
W rozlitinách zkalené, an spadlá oblaka rázem
Přjwaly kupmo ligj (genž stále bez úlewy hurtem
Wespol se slučugj), a, zahustlá w temno ponočnj,
Krásnau twář dne halj. Letacj pautnjčky nebeské
Rychle domů se ženau, gediné ty wygjmage, genžto
Letmo se rádi bawj buď we wzduchu pochmuro-nosném,
Buď se o důlkowitý rybnjk třau we kmitu rychlém.
Skot se nedotknuw pastwy, také u domow se ubjrá,
Wýznamným bukotem do zwyklých žádage stágůw,
Neb někde sklumený žweyká we stjnu nedálném.
W skrýšku pak ochrannau tjsnj drůbež se domácj:
Prwně kohaut s hřebenem, pak w zástupu sljpky mu wolné
Zmoklé a sklopené; záhřewný an se na pecnjk
Wolně wolák položiw, mnoho uměge k smjchu powjdat,
Žerty powyprawugeť: we šprýmownosti howorné
Se směge rozčilený, na rachotnau nedbage bauři,
Genžto na wenku zuřjc kol njzké střešky burácj.

Nad krage wystauplý — nadušen ručegem to negednjm,
A břehu troskami teď pokryt we směsce porůzné —
Roztok naběhlý se po drastině šjře wyléwá.
W pohluku rozgečeném se walem bez zástawy řjtj
S drsnéhoť pohořj, se samotné pauštiny mešné.
Kácjť kolmých po skalinách se o prohluku dálném;
W údole pjsčinatém wywalen pak dále se plauhá

O klidu bezhlučném, až k posledu (poznowu tjsněn
Zas dwogitým pahořjm) diworûznau cestu si láme
Tam, kde skály a háge se pnau přes přjwaly kalné.
Dospěw k sjle trogj, i praudě o wjru se hlaubném,
W obtočinách pěniwých tu gečj, až i bauřně wyrážj.

Přjrodo! matko welá! ty, gegjž ruka pilně pohybná
Kruh prchawých Počasů w měniwém roku wezdy otáčj,
Gak wznešená gsau, gak mocná twá djla welebná!
Gak plesem úžasným se citelná utroba šjřj!
Gak při diwech twých žásne, a twau pěge w úžasu sláwu!
K wám též *Wichry* diwé, genž teď dauwáte burácným
Rozkwašenjm, k wám též hlasu swého užásle wysjlám!
Mluwte, kdeť waše zálohy gsau? tworowé wy mohútnj!
Mluwte, kde wzduchowé swé zásobnjky chowáte,
Genž ruče rozdušugj hrotiwý kwas bauře poděsné?
Kde w dědinách dalekých nebe šjře porozloženého
O hlubokém mlčenj dřjmáte, kdy wšecko ge klidno?

S báně nebes sinawých kdy slunce morautně sestaupá,
An chmury ge wšeliké (teď přes geho kauli polesklau
Dawmo chodjce) kalj: pozarudlé prauhy hořjcj
W obwodu dálně planau. Hle! i oblaka stále pochylná
Wráworagj w kmitu záwratném, gako ještě pochybná,
Pána gakého by poslechlať. Mezitjm i wystaupá
Zbledlý wolně měsjc sinawého na wýchodu báni,
An kolo bezlesklé mu kusé rohy šjře objhá.
Powětřjm kaleným, genž teď přjwalně se zmjtá,
Hwězdy tupé kmitagj třesawým se smutně paprskem,
Neb lesk gen kwapiwý ztrhanau skrze temnotu řjtj,
Dlauhau zář bělawau za sebau křiwo-chodmo wlekauce.
W náhlé *wětřici* teď swadlé též ljstky se wjřj,
A w toku rozwlněném o kotaučku peřjčko se haupá.
Nozdry porozšířené zwedagjc k nebi zasmušilému,
Krawka předzwědawá wětřj wzduch bauře-ponosný.
Taktéž, hospodyně při tiché kdy práci ponočnj
S pjlj rozmyslnau wypřádá nitky pačesné:
Swjčka se stále plawjc, i plamjnek prskage kmitně,

Bauři připowězugj. Wšak zwláště i ptactwo perautné,
Bydljc báni we podnebnj, *zlau wichřici* wěštj.
Z pláně klidjce se rozlehlé, kde si obžiwu skrownau
Zobkaly den po celý, nesčetné zástupy černé
Wran diwo-krákagecjch, w letu hustém ljně plowaucjch,
Skrýši po bezpečné stinného hwozdu se pjdj,
An w besedě klenuté kwjlj bez přjtrže seyček
O zpěwu zasmušilém. Tracek se potáčege rychle
Z njžiny až pod mrak, šanmá přes pláně podálné.
Hlasně na wýši wolawka buká, an křjdly diwými
Wlašťowka kružiwá rozrážj oblaku rauno.
Welmoře w tjsni diwé, teď přjtoky rozrušenými
Rozduto, walně kypj, anoť od břehu (gegž wlny hladné
W podkopy wyhlodaly w nepokognych stále dorážkách)
A s pohořj hwozdem šumiwým hlas slýchati bljzký,
Genž slawným hukotem tu welj, by swět se uchystal.
Teď ale *bauře* surá kácj se o praskotu náhlém,
A wzduchowý tu obor potrhán střemhlaw se ligákem
Řjtj rozplaweným. Na powolné *welmoře* pádj
Sjly ode shora nadwětrné, a w důpadu rázném
Mok nebarewný wywracugj tu z tůně zegjcj.
Černau druhdy nocj, genž prostoru šjře zasedla,
Wjdati, gak moře rozpěněné wztekem ohromugjcjm
W zástupu wln zuřiwých nesčetném strašliwo žjřj.
Mocně porozwlněné hory, w oblohu walně kypjce,
W třeskotu úžasném se kupj: wlny nad wlny dálně
Se w zmolu různau kolmo bořj o praskotu děsném,
Žeť lodi, kotwau i stawené, se z přjstawu řjtj
(Wichrem rozdiwené) skrze pauštinu pobědugjcj
Wod diwo-ohromných; — teď střelmo po praudu wypauchlém
Wzhůru se pracně ženau, teď pak zase ljtě se řjtj
We sklepy rozgečené diwo-různé tůně pomořské,
Až žimawé wlny baltické gim přes hlawy bauřj; —
Pak zase wyplawené, a diwým popoháněny wánjm
Rozběseného nebe, změtagj se po wichřice křjdlech,
A w břehy se w daleké wrhagj, gestliž powyčauhlá
Skála i mělčina podwodná w běhu gich nezarážj,
Trosky kusé hladinau pak ptýljc wesměs a různo.

Takto i rozkacená po širém *kragi* bauře burácj.
Hřmj pohořj drhawé; kmenité geho djtky se pádně
Až k rumu skály kořj, od nich tmawo-zastěněnému.
Zasmutilý samoten po srázi we půlnoci děsné,
Giž pozbyw dechu, tmau se pocestnjk w postupu pachtj,
A mnohdy klesage proti bauři se lezmo opjrá.
Les i ke půdě padá, a w postrachu wšecko setřásá,
Cožkoli mu zbylo od sršiwé geho sláwy uwadlé;
Až, strženy hrotiwým neustálé wichřice wánjm,
Obrowské tu ležj geho audy we směsce porůzné.
Takto, lesem sesutým klestiwši si cestu powolnau,
Wětřice okružitá po žalostné pláni burácj,
A, w kmitu chýžiny doško-kryté, panského i sjdla
Ostře chopiwši se, potřásá gimi w základě rázem.
Sen zbauřen tu prchá, a kolem klesawého paláeu
Wjcher rozdiwený — chtě se wetřjt — sichrawo huhlá.
Často i pak bywá we potjžném powzduchu dlauhé
Kwjljcj skučenj prý slýchat, i powzdechy dálné,
Čjmž Melusína zwěstugecj hřjšnjku drzjmu
(K oběti an stanowen) připomjná zkázu a aumor.

Zpaura diwá dalekem wladařj, ať oblaka, kmitně
Hwězdami poměšená, prchagj přes báni nebeskau. —
Přjroda we snu ležj. — Posléz pak Přjrody *Knjže*,
Genž samoten wznešený we burácném temnu obywá,
(Po kwapiwých perutech širodálně polétage wichrů,
Strašný i wljdný!) tu pogednau k poklidu káže —
A w tu dobu zpěněné moře, země i powzduch utichly!

Půlnoc wládne posud hluboká. Potkawše se wolně
Oblaka uhnětená w neustupné temno se mjsj.
An teď swět leniwý hlaubném we spánku pohraužen,
K zasmušilé se *Noci* připogjm o spolku dowěrném,
I k Dumawosti tiché, genž gest s nj slaučena wezdy;
Setřesu wrážegecj celodennj trampoty garmo,
I smyslných se tužeb chci sprostiti tjže potuhlé!

Kam gste se wezdegšj poděliť marnosti šalebné?
Zástupe stále ponaukagecj, genž wšak klame wezdy!
Kam zmizely gste nynj? a gaká wám odplata bývá?
Útrapa, náděge oklamaná, pozdné i pykánj!!
Přesmutná myšlénko! — a člowěk, gakkoli šálen,
Předc se po wýgewu uhnětiwém snůw různo pomátlých
A s njm dřjmoty roztržité bez přjtrže shánj,
By w naděgi zgařené zwrátkém se po wjru potácel.

Otče Ty swětla, žitj! neywyššj Dobroto Božská!
Dobro mě znáti nauč! Ty mě sám weď k cestě nechybné!
Chraň marnosti mě rozkasané, zpozdilstwa a hřjchu,
Tužby i nezdárné, a nakog mau utrobu lačnau
Prospěšným wědomjm, duše mjrem a cnosti-milenstwjm,
Slastj poswátnau, podstatnau, nikdy newadlau!

Přjsněgšj počasj bljžj se: o wýparu temném
Wýchodu od žlutawého anebť od půlnoci perné
Oblaka hustá wywstupugj, w gichž lůně těhotném
Dřjmá par powodeň, we *snjh* wšak utuhle pomrzlých.
Přes swět raunowitý těžkem gich břjmě se kaulj,
A blankyt truchlj, zahalen gsa w bauři zahustlau.
Po wzduchu poklidném bělawá teď prška se spauštj,
An zprwu tence genom wjřj, až k posledu kločky
Šjře i dálně se rychle melau, že i den-tě zatemněn
W přjwalu neskonalém. Přemilé polnosti se wůkol
W zimnj raucho šatj čisté bělawosti panenské.
Swjtj krag se kolem, krom mjst, kde snjh se napadlý
Roztápj potokem čeřitým. Lesy ke spodu njžj
Swé hlawy osněžené; a dřjw než slunce oslablá
K rozchodu rozsjlá mdlé šjře paprsky wečernj,
Země twář wšeliká (hluboce whalená a zamrzlá)
Osloniwau a holau gest pauštj, genž pochowáwá
Člowěka djla. Wolek, neunawnau šjgi pochýliw,
Obseypán gsa sněhem tu stogj, teď žádage o mzdu
Práce swé strwalé. Strakaté též ptactwo nebeské,
Skrotlé ukrutným počasjm, kol špjže dowršné
Teď chumelj se dawem, žadonjc o podárky maličké,

Gež mu wykázala Prozřetnost. Wšech pauze gedinký
S čerwenawým oprsjm — skřjtků swěcenec to domácjch,
Oblohu na měniwau napořád welemaudře pozorný —
Zasmušilých po niwách, trnitých nebo někde po hauštjch
Teď druhy zůstawugeť zimomorné, člowěku ročnj
Skládage náwštěwu důwěrnau. Zprwu ještě bogácný,
Zobcem w okno klepá, až pak zmužilý se na teplau
Paušťj pjcku letem; napotom si po podlaze hopká,
Přjwětiwý tu na lid pohljžege po straně očkem;
Škortage chwjli trneť, i diwj se tu bydlu nowému; —
K posledu pak, kdy se obhljdnul, giž na stole drobky
Wábj nožky geho zkrnělé. — Paušť potrawy prázdná
K odchodu nágemnjčky nutj: hle, zagjc i bogácný
(Ač w podobách wšelikých smrt naň diwo-lowně tu čjhá,
Uschowaná w temných buď okách, buď psům ku počuchným
A k lowcům zlým přidružená) teď w zahradu pjlj,
Nauzj, postrachu neznagecj, donucen. I mečjcj
Stádo hledj w nebe pobělawé i na půdu polesklau
Zaufalstwj o tichém, a polem rozptýleno mutně
Ze sněhu wyhrabuge skupeného zelánku uwadlau.

Teď, pastewci! slabé toto břjmě milostně choweyte,
Oklamtež zuřiwý rok, a gim žlaby hogně naplňte
Pjcj přjchutnau, gim schránky i deyte za bauřj,
A hljdeyte ge teď; nebo západu od hučiwého
W tom wrahowém počasj přepočasté wichru perautka
Smjtá spaustu celau diwo-různé pláně pozimnj
W *záwěgi* předlauhé, a wrhá přes stádo malátné,
W prohlubni schowané dwau chlumkůw sausedugjcjch,
Wánici rozwlněnau, až tjm wywstaupage stále
Údol natlačený růstá w horu bjle polesklau,
Wěncem přihrotěnau, genž se k nebe wýšině kraužj.

An tak snjh se kopj, a nynj Zima ljtě-šeredná
Po wzduchu zasmušilém se w okol diwoletmo pohánj:
Rolnjk swém na poli, genž ge w sněhu pohřbeno kyprém,
Zarmaucen, stoge tichmo, widj, gak chlumky se týčj
Smutné twáře cizj, a giné gak wýgewy (děsné

K pohleděnj) hyzdj okolem teď pláni necestnau.
On newidj řeky teď, newidj ani háge, krytého
Paušťj beztwárnau; celinau pak dále pocházj
Od chlumu w údol, stále se tjm bořе wjce a wjce.
Rozmrzelý se brodj skrze záwěge hlaubně neneslé,
Myšlénkau na domow popuzen; myšlénka ta tesknà
Teď se geho zmocniwši žilin, gich sjlu nabjzj
W zápas, wšak marný! Gak we swé mysli tu chábne!
Gak zaufalstwo šedé, gak strach geho utrobu tjsnj!
Když puntjk šerawý — gegž obraznost mu namjtá
Obkřowenau co chatrč geho, ze sněhu wystrmugjcj —
Nic-tě nebyl, leda mjsto drzj na zpaušti celotné,
Od wšech cest napodál, šťastného i člowěka bydla,
(An se kolem něho noc bez přjtrže wjce zawjrá,
A mnoho-mocná bauře, hučjc kol lebky mu teskné,
Paušti porozdiwené gen wjce diwosti dodáwá):
Tuť k geho mysli choré se dotěrné obrazy tjsnj
Hned gam nezgewených; hned hlubčin nezpytatelných;
Roklin hrůzoplných, nebo podwodného močálu
(Gegž ani mráz nekořj); hned srázj rowně ohromných,
Záwěgemi přeplných; neznámých paušťin a praudůw;
Zřjdel i lestiplných (genž prudké nikdy nemrznau)
Buď w bahnisku měkém, anebo w rybnjku podálném,
Kde struměn wždy žiwý přehlaubném na dně se prýštj.
To wše mate stopu mu zděsiwau, až bez moci padne
Spaustau pod zuřiwau wše-požjrné wáničе různé,
Úmoru trpkosti wšeliké si uwáděge k mysli,
Teskných cjtě i úzkostj, gež Přjroda whánj
W utrobu pohrocenau muže od smrti obklopeného,
Genž wůkol sebe pohřešugeť choti, djtek i prátel.
Darmo-tě choť geho úslužná proň bedliwo žjžj
Krb milo-plápolawý, nebo chystá šatstwo mu teplé;
Darmo i djtky malé w diwo-pusté chumliny mjšeň
Pečliwo podkukugj, a po dobrém otci se pjdj,
An gich očinky ronj slzy bezwiny prostosrdečné.
Ach! on wjce nemá wdowy spatřiti, swých ni sirotkůw,
Přátel swých, ani chýžky milé! Zima úmoro-nosná
Wšecky pozagmula žilky gehoť, že smysly mu tupnau,

Až, studeně wnikagjc w geho tagné sjly žiwotné,
Geg w sněhu pohněteném co utuhlau mrtwolu šjře
Rozkládá, že tudjž bledne w powěgce sewernj.

Což na to peyšek dbá weselý ba i nemrawo-pášný,
On, gegž obklopugj rozkoš, mocnost a bohatstwj!
Cožtě dbagj na to, genž w těkawém plesu chwjle lenošné
Gen mrhagj w bugnosti drzj, ba mnohdy ukrutné!
Ach, oni w tanci diwém wjřjce dokonce nepomnj,
Gak tau prawě dobau přemnozj *smrti* trpkotu cjtj
S zástupem úškliebiwým sinawých bogugjce bolestj;
Gak přemnozj se nynj we požjrném přjwalu praudj
Neb we požáru požjrněgšjm; gak množstwo krwácj
W ljté válce pro neswornost mezi lidmi neřestnau,
Gakže mnozj *bjdau* i šerém we žaláři se saužj,
Gimž ge obecný wzduch zamezen, gimž nelze we obci
Audů swých použit; přemnozj gak z čjše žalostj
Trpkých prawě pigj, a gedj chléb pauze zahořklý
Strastj; gakže mnozj zimawými stjsněni wichry
Křehnau w zasmušilé chatrči zchudlosti newinné,
Wšech slastj zbawené; i mnozj gak hrůzněgi geště
Trápeni gsau potagj na katanském skřipci dušewném
Náružiwosti diwé, winy, neb pomatenstwa, pykánj,
An sraženi střemhlaw s blahokogné wýšky žiwotnj
Látkau zásobugj tragickau w hognotě Músu;
Gak w ústupku krytém přemnozj — maudrosti newšednj —
S mjrem, přátelstwjm, s rozmyslem spřjzněni klidným,
Tjsnj ušlechtilau, ač marně, skljčeni wadnau
W tagnu a nauzi kruté; přemnozj gak nadto i smutně
Obklopugj smrtné lože přjtele rozmileného,
Tjm smrti zápas mu množugjc. — Kdyby blázni gešitnj
Na wše to pomněli, i wšelikých na tisjce žalostj,
Genžto činj žiwobyt lidský gen stále bogištěm
Trampoty ostro-bodé, blaho-borné strasti a bjdy:
Gistě by nemrawnost zbledlá swůg sewřela útok,
K pohnutkám těkawým by tudjž se i mjsila maudrost,

Láska by rozwlažila zlobo-kognau utrobu hřjšnau,
Dobrota geště by wjc rozsáhlé šjřila přánj;
Powstaly pak by slze strpné, pobědky podjlné,
A k statnosti ryzj, ku blahostem stále postupným
Náružiwosti by saudružné swůg mjřily pokrok.

Zdaž mohu welkoduchého nynj opomjgeti *spolku*,
Genž, lidskau žalotau pohnut, připolepšiti pjlil
Snažně hrúzoplných *strastj* šklebiwého *žaláře*,
Kde běda neslyšená bez sautrpnosti naŕjká,
Kdežto i chřadne nemoc, kdeť žjžeň a hlad spolu žjŕj,
Neštěstj kde chudé zlotřilcowy trýzně okaušj?
Neb w zemi wolnoty oblažiwé — kde w přjspěchu rowném
Silnice každá, sbor wšeliký po práwu požjwá
Ochranu nezrušenau — zuřili krutnjci nelidštj;
Sausta umjragecjm ústům skrowného utrhli,
Šatstwo i hadrowité s zimomorných sedrali audůw,
A zbawily nebohých poslednj útěchy, spánku;
Občana wolnorodého uwrhli we pauta potjžná,
Neb, kdyžť ukrutnosti pocit w gich srdci se ozwal,
Zlotřile kázali ran gemu dáti po wůli potupných,
Takto žiwot wraždjce mnohý prostředky drzjmi,
Genž krew i práci by byl wěnowal spolnému rodišti. —
Záměr welkoduchý! gestliž genom účele dogde,
S trpěliwau wyweden pochotau we wřelosti rozumné!
Gen, muži útrpnj, zkaumeyte tu opět a opět,
Ukrutnjky ty auskočné na swětlo wywlečte,
Wyrwete gim z ruky utlačenj giž metlu železnau,
Znáti i deyte surým, nebohých gak saužili trpce. —
Přemnoho oprawu potřebuge w té kaukole době,
Že wlastence rukaum dosawad mnoho pléti pobýwá.
Léčky ty zákonowé (gež pauze motauli šalebnj
Z postrany přiměsili, swětlau aby prawdu pomátli,
A práwo prosté o řemesle wypřádali lestném)
Kéž cele roztrhané lze widět w den nad wše welebný,
Občana genž *každého* by pak ku práwu uschopnil!

Zimnjm dráždění mocně hladem, s okresku širého
Hor diwo-zasmušilých (čeřité gežť Alpy polesklé,
Neb Apeníny, neboť Pyrenége se dálně wlnjcj
K úžasu rozšiřugj rozlehlém po kragi wůkol)
Ukrutnj co smrt, hladowj co hrobka požjrná,
Gen se kogjce krwj, zuřiwé kostrauny wyhublé,
Sbornj sestupugj *wlci* w zástupu děsně zuřjcjm,
Genž dědinau šiře rozpoložen wše porůznu požjrá,
Gak hlodawý kdy sewer smjtá snjh bělně polesklý.
Wšecko tu gich ge lupem: wěšegj se na hřebce čilého,
K půdě ho podtrhugj a garé k geho se hrudi sápau.
Býk bugarý ni nemůž očelj si ochrániti děsné,
Neb s walných si boků setřásti ty drawce hubjcj.
W lupném útoku mocně derau se i matce na hrdlo,
Zheyrale od prsu gj plačiwé trhagjce robátko.
Nic platno zde nenj boho-dobné člowěku ljce!
Krása i sjla gehoť božná (w gichž gasno popatřiw
Welkoduchý zarazj se i lew, tjm náhle umjrněn)
Se w krwi bjdně brodj, co siný lup w mornu zatáhlý.
Ba, kdy — strašliwo rozdiwený seznawši gich útok —
Se kragina wšude ohradilať: wětřjce podálně
Smečky ženau se diwé (ach, geť to wypráwěti hrozno!)
Na hřbitow úžasný, kde klidné mrtwoly z půdy
Ljtě rygj wložené, nad hrobkami děsně wygjce
W stjnůw spolku siwých a duchůw, mysl ohromugjcjch.

U prostřed pahořj, kdež w údolu mjru-milownem
Národek oblažený se Grisonských w lokty pogjmá,
Někdy také se skal přeplných smeknuwši se náhle
Strašliwo *wrch sněhowý* skupenau swau zpaustu kotálj.
Od prahu ku prahu ohromiwým hrkotem shora pádj,
Že wše, uchwáceno směs we diwau, tone w paušti pozimnj:
Stáda beránků, smečky howad, rolnjći, pocestnj,
Ba mnohdyť i celá o pochodném zástupu wogska,
Neb wesničky tiché, w půlnočnjm spánku ležjce,
Náhle se hlaubně topj w troskách wše katansky dusjcjch.

An teď rok zuřiwý o přjsné wládě burácj
W hlaubi diwé Zimy, an wšude wenku bez úlewy wichry
Wydmuchugj led popleniwý: ústupkem ochrannym
(W hági to úpěliwém podlé břehu rozloženého,
Gegž wlny bugně tepau o přjtoku nezkrotitelném)
Wenkowské wyhledám bezpečné *sjdlo samotné*,
Kdežto oheň se rudý slučugeť se swjčky paprskem,
Temno by rozžiwily. Zde si, klidně pomýšlege, sednu
Ke spolkům wznešeným mrtwých, wšak wezdy žigjcjch,
Předwěkowých mudrců, gež božná zwěčňuge úcta,
Genž dobřj, co bozi, zmlazené ošťastnili lidstwo,
Hned wědami, hned i ozbrogenjm swět ze sna budjce.
K zápalu pak wytržen poukládám na stranu knjhu
Přjrody stále nowau; hluboko w myšlénky pohraužen
Žehnám stjny ty poswátné, genž wážně wystauplé
Zasným mým před okem se ženau: Hned po předu Sokrat,
Genž o cnosti nepodwratné w zemi nemrawo-pášné
Sám gediný wzteku krutnjků welemužně se opřel,
Nezmožený! genž gen wždy o zákon čistě-rozumský
(Co hlas Božstwa ryzý, bydljcj w mysli pozorné)
Mocně opřen, se nebál za žitj, ani we smrti děsné;
Mistr to přewznešený! neywětšj z lidstwa to Mudřec! —
Sólón hned gde po něm, genž stawěl bláhu obecnj
Práwa na základě obšjrném; geho zákony gemné
Mjrnily národ rozgařený, zachowawše dokonce
Nezhaslý mu oheň, genž (w plápolu hárage bodrém
Oslawených na roljch buď Uměny něžně bawjcj,
Buď wolnosti čilé) gest zářil o lesku newšednjm,
Usměwawému to Řecku na čest, ba i lidstwu celému.
Následugeť tu Lykurg; pokořilť pod garmo rozumné
Kázně neúklonné co přjsný weskrze mudřec
Lidskau náružiwost. I widjm, gak w nástupu kráčj,
Wůdce we záslibu neskloněný, genž slawně polehnuw
W Thermopylegských úbočinách byl skutkem okázal
Kázeň nezwratnau, giž *onen* za prawidlo wytýčil.
Pak tu Aristid swé čestné čelo wážně ponášj,
Gegž, spanilého duchem, nelichý hlas wolnoty (gistě
Pochleby neznagecj!) přjgmjm „správného“ ge nazwal;

Genž, chudobau wznešenau a nekalnau wezdy welebný,
Oslawy odřeknul wršité se pro oblahu wlasti,
Zwýšiw skromnostj pyšného i saupeře powěst.
Od něho bedliwo wycwičený, we plápolu tiššjm
Kímón něžnoduchý se skwj; geho srdce mohútné
Garma šedého se sprostilo gest marnosti mladictwa,
Žeť, Perské gsa hrdosti bičem, doma zásluhu každau
W něžné přjzni chowal, wšeliký též Uměny úkaz,
W sláwě bohatstwa-plné gsa skromným wezdy a mjrným.
Pak muži poslednj giž chýljcjho-se Řecka,
Přišlj pozdě we čas gim giž naprosto nerowný,
Wážně se přibližugj: W předu ladná chlauba Korinthu,
Timoleón w štěstj nehrdý, statný a pomjrný,
Genž gest *bratra* želel, kdy krwácel zlý co *ukrutnjk*.
Pak i Thebánské dwé, neylepšjm rowno pozemcům,
Cnosti gehož, cele saustředěny w swornosti hrdinské,
Zwýšily wlast k wolnosti blahé, ku wládě a sláwě.
Ten i, za njmžto ryzá Athénských oslawa klesla,
Úsadu gen w brudu podkalenau zanechawši po sobě,
Phókión spanilý, genž, přjsný w obsluze wlasti,
Cnosti se wezdy držel w nezwratné stále wřelosti,
Ač — kdy mu pod njzkým krůwkem geho chýžky slowútné
Mjr sladký, maudrost i blahá s čela sehnaly wrásky —
Gemným přátelstwjm wynikal, láskau i milostnau.
Ağis i poslednj syn předwěkowého Lykurğa,
Genž co obět spanilá padnul, chtěge pádu ubránit
Wlasti giž odrodilé, a gemuž bylo wjdati, gaktě
Klesla Sparta sama w otrockau přjmo lakotnost.
Zástup dwým se hrdin končj k posledku Achaiských:
Mihne Arátos, genž w chřadnaucjm Řecku na chwjli
Roznjtil duši seslabenau wolnosti chorobné,
S njm Philopömen statnoduchý, genž, wlasti gedinká
Naděge poslednj, we bogownost aspoň obrátil
Nádheru rozmařilau, giž uléčiti nelzelo wjce;
Co prostý rolnjk pracowalť na statku pokogném,
Wšak statný zkušenec hřjmaltě we válce lomozné.

Národ teď bugarý přjsněgšj twáře se bljžj,
Rod to hrdin zmužilých, doba gichž — gen cnosti milowá —
Poškwrny neznala gest, leda žeť we plápolu stranném
Pauze *swé* milené kochali přjlišně rodiště.
Neyprw Núma čilý, lepšj onen austawy twůrce,
Řjma nowého to lesk, laupežné an syny mjrnil.
Král pak Servius; oně založil gest úhly mohútné,
Nad nimiž ohromná se republika šjřila zemstwem.
Konsulowé napotom se pnau k wýsosti welebné.
We předu Obce rodič, genž saukromnjka pozapřel,
Saudnici na strašné kdy sedělť o přjsnotě mutné.
Pak i Kamill; zrádná wlast bez něho býti nemohla,
On wšak pauze gegjch na škůdcjch statně se pomstil.
Pak Fabrícius, aukupné genž o zlato nedbal;
Cincinnátus i úžasný, zwolen od pluhu k žezlu.
Twůg, Karthágo! pak obětenec, genž wšecko zamjtnul,
Cožkoli přjrodnost mu namjtala přemluwo-hogná,
Města celého i práč, kdy wěrnost, we slowu stálá,
Zákon i cti přemilé nazpět gemu kázaly gjti.
Scípio, wůdce libý, gak wljdný, takť i udatný,
Genž gest záhy běžel po dráze sláwy newadné,
A, mladotau bugarý, w básnické stjny ustaupil
O spolku přemilém přátelstwa i mudrolubectwj.
Cícero též; geho wýmluwnost pozahágila mocná
Na chwjlku kwapiwý pád řjtjcjho-se Řjmá.
Přjsný Káto potom, nad mjru cnosti-milowný.
K posledu Brúte ty nešťastný, ač w srdci milostný,
Rámě gehož statné, cnostj nutkáno užáslau,
Řjmskau wedlo ocel proti přjteli gindy milému!
Geště ge na sta giných, gimž patřj poplata werše:
A wšak kdo w stawu gest, wypočjsti hwězdy nebeské,
Neb gich působenj na dolegšj zpjwati wesmjr?

Kdoť se to tam bljžj, přiodjn gsa w nádheru mrawnau,
Mjrný, přespanilý, bugarý, gak slunce za wesny?
Buďto Gasoň ge to sám, buď gistě z Mantowy pastýř!
Welký pak se Homér tu gewj perutech po mohútných,
Básnictwj to otec! gemu pak hned po straně kráčj

Britská Músa mu obdobná; hle, rukau si podawše
Z temnoty wystupugj ústřednjm k sláwě pocestjm.
Stjny i wšech tu widjm, genž tknuwše se náružiwého
Srdce, ge wážnau zagmuli hrau, an Athény radostné
Ku plesu rozgařili mrawnýmblahokogně diwadlem;
Pak i oněch, co garau powybauzeli w zápalu lýru.

Wy w druhu swém neypředněgšj! wyť Božstwa kogenci!
W půlnoci, wám swěcené, nawštěwte mě častěgi takto,
A hruď mau bugarau k myšlénkám ladťe podobným.
Poklide! tagnuplná moci! záworu tobě otwjrám;
Chraň, by se tauto dobau poswátnau nikdo newetřel,
Wýboru krom přátel, genž mau zde druhdy pokornau
Chýžinu oblažugj čistěgšjm weskrze smyslem,
Umnostj i ryzau, upřjmstwjm nad luzu wyššjm,
I wtipem obratným, weselostj stále srdečnau.
Pópe i druhdy milý sestaupá s wýšiny Uměn,
By zwelebil dobu poswátnau, gi k smjchu pobjdnul,
Spolku-libým i duchem blahocitnau utrobu zahřál;
Neb — ač gistě Homér nad něg ljbezněgi nepěl —
Ještě žiwot geho ge spanilegšjm nad geho pjsně.

Kdež, *Hammonde* drahý, weleważný náš gsi miláčku?
Přjteli láskyplný ty družbiny pjsně-milowné!
Ach, proč mládce milý w neykraššj úplni kwětné
Wesno-rodého ducha — kde ze zárodu rychle pučjcj
Wážnota účinná i cnost gest sjdlila mužná —
Proč tak záhy našj gsi oderwán náděgi krásné?
Ach, co platna nynj welečestná oslawy tauha,
Genž duši naukala twau spanilau? co i zásoba hogná
Wěd brzo nasnešených? co i zápal snažně čeljcj
K službě wlasti milé, genž háral w spolku welebném
Wlastenských ginochů, gi skutkem i oslawugjcjch?
Ach, co platny nynj wděky žiwě porozgařugjcj
Wtipnosti plodiwé? co i plápol, Múse hořjcj,
Srdce to přátelské, a onať duše we plesu čistá,
Genž twau cnost spanilau w něžný ponabádala úsměch?

Wšeť to podáno genom, by naděgnau skljčilo tauhu,
A krutě nás učiloť, že žiwot ten zúplna marný!

W *ústupu* takto *tichém* chtěl bych přetráwiti mjlo
Temno Zimy škaredé w přátel zboru gemno-srdečných
Buď čile, buď wážně, předmět gak zrowna by žádal.
Pátral bych s nimi pak, zda *Přjrody* stawba nemezná,
Mocněgšjm zbuzenjm ze prázdnoty powstala nočnj,
Neb zdali as wěčitá z Wěčné se wyřjtila Mysli;
Zkaumal i žiwstwo gegj, i pochod, pak zákon a úbyt.
Wýhledy prostraněné na krásný weškera sauměr
W postupu pak by se rozložily w naši utrobu wolnau;
A wšeliký sauhlas rozptýlen pak by pogednau
W důkladnosti plné před okem slaučil se užáslým.
Druhdy bychom we Swět *bytnostj* wstaupili *mrawnjch*,
Genž, ač nám se widj spletitým, we pořádku se hýbá
Wýše porozměřeném, řjzen gsa i ladně poháněn
Obratnau Maudrosti rukau, genž w dobro obecné
Wšecko proměňugeť. *Děgepisná* Músa potomně
Rozsudná by i nás w daleký pouwáděla předwěk:
Tuť by ukázala nám, gak řjše wyrostly i padly
W státy porozkotané; co i k oblaze národy wedlo,
Zlepšilo půdu gegich, dwogitých gim udjlelo sluncj,
A proč skljčeni gsau pod pásmem lesku milého
W Přjrody lůně i zámožném. Tato rozmluwa pak by
Utrobu rozžala nám bugarau, a wdechnula mocně
W nás ten Božstwa podjl a papršlek wěčně planaucj
Neyčistšjch to nebes, genž swjtj w obce-milownau
Utrobu wlastenců a hrdin. Wšak, staw-li tu nižšj
Méně i působiwý nás nutká stjsniti tagně
Roznět plápolawý z duše mocně powyšlehugjcj,
Nad cti-lakotnost powznešeni chtěli bychme ochotně
Cnostem saukromným se učit: gak plauti powolně
W stjnech a po planinách zurčjcjm gemně potůčkem
Wenkowského žitj; — nebo (gestliže náděge kogná
Nás by uchwátla we zacloněnau předběžně budaucnost)
Gak wážným tu okem předgjmati wýgewy ragské
Wyššj bláhy, nowých i diwů, kdež duch se tužobný

Zrůstu o neskonalém, wstaupánjm nezmezitelným
Od stawu ke stawu, od swěta ke swětu wýše ponášj.
A kdybychom takowým bádánjm zemdleli wážným,
Hráli bychom, na poodlewenj, si s wýtwory opět
Obraziwosti garé, a wyráběli w náwalu lehkém
Malby ony kwapiwé, ony zástupy pospěchagjcj
Rychle widin těkawých o nowotném zúplna spolku,
Gichžto živý Důwtip ku překwapu mjlo užjwá,
Neb gimiž ostenatý Rozmar, sám stawě se wážným,
K smjchu nutj, že tudjž se i každá žjla otřásá.

Wesnice pak mezitjm přikládá k ohni olamky,
An, gak dotwrzená, wěřená tak i rowně nemylně
W kupce tiché tu o Petrowských stŕjdá se pohádka,
Až strach powěrný wšechněm giž po znaku šimrá.
Neb se porozwinugj we hlučné hospodě někdy
Hopky i wenkowské. Wůkol kyne bodrota selská,
Žert i prostomilý (genž w pastuchy ňádra se zabraw
Lehko porozweselj), prodlauhlý smjch i srdečný,
Někdy hubička poukradená ruče od boku djwce,
Genž se šibalsky schwalně stawj, gako by spala pewně;
Poskoky, šprýmy a lapky, neboť též tance radostné,
Gež zwuk hudby garé o prostém rozměru ŕjdj:
Tak se wečer dlauhý krátjwá rozmile zimnj.

Město se rogmo honj. We obecné schůzce besednj,
Předmětu o wšelikém kde howor we směsce obŕhá,
Daw lidu temně hučj. Těkawj heyřilci ženau se
Praudu po rozdiweném oklamné rozkoše pádně
W zkázu nezastawenau. I wzteklice karbanu pustých
Zmocnila se zde dušj, že we gjcen wšecko-požjrný
Zhauby neodwratné cnost wážná, čest i pokognost,
Daw přátelstwa, rodin, blaženost též wšecka se kácj.
Bodrý rowně tanec we světlém hopkuge sále,
Hned spletitý, hned i rozwedený w rŭznosti peřesté.
Zwlášť beseda wznešená rozléwá nádheru lesklau:
Prohlaubá se kolo, třpytiwá pak šatstwa čarownost,
Swjce, drahé kamenj, sršiwého i pohledu giskry

Hogně ligj gemnau po mohútných lesklotu sjnjch,
An heysek, co komár, w této *swé* záři poletnj
Střelmo těká, běle pudrowaná rozkládage křjdla.

Teď na diwadle také kráčj duch Hamleta děsný;
Sápe Othello se též; ubohá se Monímia saužj;
Belvidéra také swé srdce u lásce wyléwá.
W utrobu hrůza sršj, a gaté přes ljce se krádá
Mnohdy slza slušná. Někdyť pak Músa weselná
Wystawuge světu též geho wlastnj k pohledu obraz,
Nestranný a lepý zbuzugje tjm chytrale úsměch.
Někdy si strunky i wýše ladj, an o wýgewu zpjwá
Krásněgšjho žitj: cokoliw gen člowěka krášlj,
Srdce i rozněcuge, ctný Bévil k pohledu týčj.

Tyť i — gehož maudrost důkladná gemně zagjmá,
Cnosti gehožto wlastenské a prohledy bystré
W států strog tagený (gjmž swět k hybu stále poháněn)
Gsau sdruženyť se wšjm, co Milostek oblibu zjská,
Neb co Gasoň wyrobil živným kdy o půwabu ohněm,
Tyť — genž skwjti umjš se o důstognosti poluzné,
Gsa spolu ozdoba přjgemná, pěstaun i milostný
Uhlazeného žitj — wenkownj Múse to dopřeg,
Chesterfielde! abyť si Tebau pookrášlila pjseň,
Nežli se zas poletem wrátj we stjny pokorná!
Z tauhy gi po cti newiň, a dowol, w Twém spolku by čackém
(Músa kde wšeliká wolné mjstečko nacházj)
Poznala rozmanitost Twéhoť ducha wyhlazeného,
Poznala srdce lepé, wlastenským genž pohrdánjm
Každau léčku pouplacené moci od sebe mrštj;
Mraw by lepý widělať (genž podlé wýřky obecné
Předčj nad hlazenau způsobnost Francie chlubné
Při dwoře nádherném, mnoho-lesklé sláwy milownému),
I wtip a důraznost bugarau rozmyslu ryzjho,
Prawdu i nezkalenau, Attickým genž genom ostřjm
Neb satyrau zmezenau doniká tiše w utrobu chopnau,
A, w duši zwolna měřjc, kárá bez drsnoty bolné.
Neb, když se plamenem poponášjš geště čilegšjm,

Nech, bych dobrořečil w den slawný zúplna Tobě,
Kdy k zboru wládcůw náslušných wlastenci hrnau se
W zápalu, by znali, gak wěci gich se podjlně ugjmáš!
Prawda, Tebau oděná w krásněgšj raucho libostné,
Kráčj mjrně chodem Twé wýmluwnosti dogemné,
An s rozumem wolným gasněgšj stále myšlénky
W postupu zaměňugeš, a z pružné utroby laudjš
Náružiwosti i poslušné, k hlasu Twému pochylné.
Ba stranu odpornau tolikéž na chwjli zagjmá
Mocnost Twá spanilá, když po bludnjku peřestém
Wýmluwnosti lepé hned zwolna, hned zase rychle,
Gasnu o důkladném plynuté řeči praudy kotáljš!

K sjdlu milému tudjž má šťastná Múso se nawrať;
Neb hleď, gaktě nynj přeradostné chwjle pozimnj
Mrazně ponastupugj, a po gasném blankytu wůkol
Etherowý se *ledek* wznášj, zraku nestižitelný,
Sžjrage wýpary nákaziwé, a do powzduchu čerstwý
Půwodnj žiwobyt potagj powyléwage opět.
Hustě tlačj se obor wětrný, an w náwalu prudkém
Audy naše znowa rozčilené w swé náruči ledné
Swjrá; tjm naši krew k žiwotj zase poznowu křjsj,
A wštěpugeť nám sjly nowé, genž pružně po čilkách
W rozhonu rychlegšjm k garobugné lebce se tjsnj,
Kdež duše saustředěná o obratné bodrotě sjdlj,
Gak blankyt gasná, ostré pak, gak doba zimnj.
Přjroda wšecka nynj čerstwé Zimy přjsilu cjtj,
Ač tu blbý pohled newidj, leda zpaustu neřestnau
A zničenj hrobowé. Pozažehlé od mrazu hraudy
Teď w hognosti pigj rostjcj poznowu šťáwu,
A zwolna schraňugj rodný preyt rok na budaucj.
Na twářjch též rozžiwených rudnosti ohenné
Palněgi žjř plamená. I praudy w roztoku čistšjm
Gasněgi rowně tekau, že gegich wlny, dřjwe posupné,
Teď zcela průhledné před okem pastewce se šjřj,
Chraplawo bublagecj na mráz, genž mocně ge tjsnj.

Kde, *mraze!* twé ge bytj? odkud twá zásoba perná?
Tagnuplná ty moci, hrotiwá genž na wše naléháš,
Trýzni gegjž ani oklamawý tok utéci nemůže!?
Zda twá sjla tuhá, giž spatřiti pohledu nelze,
Snad dlj w zaubcowatých soli částkách, gichž myriády
Co kljnky dwogité se po dálné prostoře šjřj
Powzduchu, země i wod? — Proto často za chwjle wečernj
(Prudce i palně puzen gsa od obzoru krewně rudého)
S ukrutnau Zimy pernostj přehlaubně se mjsj
Wzduch ledowý, genž rychle dechem rybnjky pokrýwá
Kožkau z modra šedau, a zarážj w praudu powolném
Zpauzegecj se řeku. Střjž lehká, wazbě uwázlá,
Genž za dne w polo rozplawená poubjhala praudem,
Teď giž wjc nešumj, an dle břehu rákositého
Pewně se zawěšugeť, nebo ostrý kámen ogjmá
Dlažba co krystalowá, we tuhý chyt mocně utwrdlá
Blankytu dýchánjm; až ode břehu ke břehu wázán
Praud cele giž zagatý w swých pautech chraplawo mumlá.
Zmrzlá gasněgi půda dunj, a lomozněgi pozwuk
Odrážj zdwogený, an buď na stráži wečernj
Pes we wsi zloděge štěkotem nočnjho zapauzj,
Bud galowička bučj, buď we wzduchu dálně se dauwá
Zwuk wodopádu plný, buď pak po stůpěgi rychlé
Cestownjka tudjž duto-zwučná pláň se ozýwá
Rozlehlým třasotem. W širodálném étheru obzor,
Genž swěty nesmjrné otwjrá pohledu w obdiw,
Ostřegi proskwjwá, celinau pak zastřeno wšecko
Rauchem giskrnatým od točny ku točně se leskne;
Neb od točny ku točně nynj mrazu moc se dotěrně
Poklidné za noci spauštj bez přjtrže tjžná,
Přjrody se zmocniwši walem. Giž wšecko zamrzlo,
Než gitro, wstupugjc na swět wšj přjsily prostý,
Smutně oko zbledlé otwjrá. Wjdati pak tu
Práce porozmanité, gež noc we tichosti wywedla:
Se skapu neb wodopádu (gehož teď praudy umlklé
Se zdagj, gak by posud welemocným šuměly tryskem)
Přjmo ropauchy wisj, a malebná aumrazu djla
W barwách pnau se čilých, w podobách twaru rozmanitého;

Zamražený se potok, dalekém po wrcholku naprysklý,
Táhne co prauha siwá, genž mrazně ku gitru se leskne;
Háj sklánj se také pod wlnkami pjrkowitými,
A snjh, přimraženjm ponabyw bělnosti živěgšj
Kůru i obtuhlau, kročegem pastewce porannjm
Hlasněgi teď křaupá, an buďto beránky zeslablé
Pohraužen w myšlénky hledá, bud s chlumka wrcholku
(Z pokluzké se těše hladiny) hbitě kolmo se pauštj.

K rozkoši náchylná wenkowská we chwatu mládež,
Kdy wše na odpočinek po zwyklé práci se dáwá,
Hurtě na *led* se ženeť, kochagjc we hrách se porůzných
I w šprýmech wšelikých, an ze wšech neyblaženěgšj
Ke zboru bodře hošjk připogiw se, o zápalu pauštj
Teď hučiwého wlka. — Kde i Rýn, powybjhage k ústj,
W rozložité se dělj w drzo-pyšném postupu rýhy,
Heyna Batawců bezstrastných z dalekého okresku
Hurtě si pokluzugj, an hlučných rychle na kůslech
W způsobu rozmanitém a w točkách odměry pewné
Větrem kwapno-letým se honj po běžišti polesklém,
Až kragina wšeliká horugeť giž w rozkoši ragské.
Po sněhu gjzdau uhlazeném dwory teď'ko sewernj
Nádheru rozložugj. Na saničkách rychle letjcjch
Mládež rozčilená o udatném záwodu pádj
Klauzawkau šumiwau, an (bodrých dostihy mužských
Rozkwětlými nynj wnadami krášljce milostně,
A kwětem úmrazným žjřjce) Šwédska dcerušky
Neb Ruské krasotinky garé w kole luzně se lesknau.

Zgasněn, čist a wesel gest *den* zdrawo-rozněcugjcj,
Ač w krátkosti prchá. Teď slunce na obzoru wáznauc
K gižnj stránce wisj w neyzazšjm šjře poledni,
Wšj moci an zbaweno w studené skal wršky narážj.
Stále posud pohořj lesknauc se w záři lazurné
O mdlém dotku newj, leda žeť by se údolu auboč
Od hory odraženým potilať na chwjlku paprskem,
Neb sněhu kločky lesem padalyť se chwůge pochylné,
Směska co přeskwostných kamenů, genž w leskloty různých

Wlnkách rozmile se kmitagj. W okresku podálném
Hřjmá rozkoš oněch, co střelbau zheyrale ljtau
A s psůw podružinau, nemohaucjch dočkati rány,
Pokrag hůře plenj, počasj než drsně hubjcj,
An zkrutlého roku přežalostnau zpaustu množjce,
Zwěř běhutau aneb obpeřenau wšude do strachu tjsnj.

Než co wšecko to gest?! Gak u nás Zima mizne co djtko
Z nádhery wyswlečená, gestližť oko rozwažugjcj
Pohljžj w *mraziwé* o trnaucjm úžasu *pásmo*,
Kdež po měsjce neljtostné noc stále zahustlá
Nad pauštj kmitawau pohwězdné žezlo wypjná!

Tam we žaláři tuhém bezmezné paušti poděsné,
Přjrody gegž ledowé proti útěku zawřelo rámě,
Blaudj Ruska *wypowězenec*. Nic naskrze wůkol
We smutný geho hled nepadá, leda pauštiny sněžné,
Hwozdy poobtěžené a praudy mrazně utuhlé,
Genž šjřj dalekých po stránjch wěčně samotných
Zpaustu swau ledowau až k welmoři zamraženému,
Neb daleká města smutná, gež nikdy dokonce
(Leč gen, když karawan wýročnj pauť se uchýlj
K zámožným hranicem zlato-nosné země Kytagské)
Zprávy o lidstwa činech neblažj. Wšak i tu plane wůkol
Hogně žiwot bugarý; zrozena zde po pauštině lesklé
Srstná zwěř bytugeť: co ağátem wkusně wykládán
Přespanilý hranostag, čist gak geho we sněhu stopka;
Černoskwělý i sobol; pak i ginšjch na sta tisjce
Srsti do temna hnědé, nebo pestré malby porůzné
We twaru rozmanitém, přeskwostná to dworu chlauba.
Kupky diwých gelenů, we dychánek stjsněny úzký,
Na sněhu čerstwém klidně spěgj; mdlau pak hlawu sotwa
Nad korunu složitau powypjnage los tu parožný
W bjlé rokli ležj hlubokém o spánku morautném.
Psůw a tenat lestných zkrutlému tu netřeba lowci,
Ni třeba mu, hrotiwau by kušj diwo-hučně poháněl
Zwjřata báznj poplašená; těžkými obuzky
(Kdyžť ona seslablá ku spaustám wystrnugjcjm

Utrobu marně tlačj tepawau, bědugjce žalostně)
Úzkostj zděšené krwawý na snjh ge porážj,
A zweselen ge domů, rozhlasně si gásage, snášj.
Zde smrkowým i lesem takměř polowičně zapadlým
Medwěd nesličný, huňatý stjnůw to obytnjk,
Klátjcjm se ledem nadušen pokradmo se žábrá:
Wážně si wykračugeť, a mrzut gsa na bauři kypjcj
Pod krami uprawuge plowawými ložisko si drsné,
Kde zcela trpěliwý, chábného i neznage nářku,
Utrobu obtužuge proti nátoku bjdy poděsné.

Dálnau za kraginau rozlehlé stráně sewernj,
W nižto widět, gak wůz popohánj zwolna Boótes,
Národ bauřerodý, gegž mrazný ostnuge Kaurus,
Rogmo porůznu těká, an, rozkoše neznage welké,
Nauze se též neleká. On druhdy ku plápolu rozžal
Člowěctwo ztracené, w okowech kdyžť úpělo ljcných,
Zástupy válečné wyrogiw, genž, strašně sršjce,
Gižnj na krage seslabené nehorázně napadly,
Že swět zwjtězený ponabyl twárnosti nowotné. —
Od těch wšak *Loparé* se lišj: oni maudře se štjtj
Nesmyslného a zkrutlého zlé války řemesla,
An nepřegjce si wjc, než prostá Přjroda dáwá,
Swá pohořj milugj, kochagjce se w bauři burácné.
Žádná zwůle lichá, ani nauze z nádhery pošlá
Zheyrale gim nekalj žiwota klidného potůček,
Genž skrze neskonalé a žalostné wezdy zatáčky
Ctižádosti hrdé nebo rozkoše ljtě nebauřj.
Reny činj wše bohatstwo gegich, mile poskytugjce
Gim stany, šatstwo i lůžko tiché, pak strůge domácj,
I zdrawo-datný rowně pokrm, gako rozkoše čjši.
Gich hlasu poslušna, skloňugj ta howádka powolně
Šjgi swau ku sanjm, a letj gimi w úprku rychlém
Kol po horách a doljch, gež nasnesl w obwodu dálném
Snjh mramoro-škwrnatý, an (očjm kam možno dopatřit)
Modrau gest potažen hladinau ledu nezmezeného.
Blesk meteórů pak kmitawých, genž w pochwatu řjtj
Záři pooblomenau zde wisjcj s báně nebeské,
Neb swit hwězd a měsjce čilý, gichž ostřegi poblesk

Podwogitý tu sršj po blyštné paušti podálné,
Gim mile nahražugj we sewernj půlnoci hlaubce
Den diwný, genž gim k lowu gasně a rozmile swjtj,
A k Čudským ke trhům odwážné gich kroky wádj.
Žádaucj Garo pak se wracj, a tu ze strany gižnj
(An zoře zasmušilá se bljžj w přjchodu wolném)
Slunce přjwětiwé, zprwu pauze se wykloňugjcj,
Šjřj w postupu giž swau křiwku powolně kypjcj;
Až, za měsjcůw pak weselých wjdáno radostně,
Běh swůg kraužkowitý giž dále a dále zatáčj,
A — wždy bljže nořjc spanilý swůg okruh ohenný —
Wzhůru opět se točj, a wstaupá k báni nebeské.
W tom počasj weselém po řekách, gezerech i mohútných,
Kdež duhowé se hory wztyčugj čistého Niémi,
A kdež růžemi obklopené toky Teňglio wálj,
Ryb oni hogně lowj. Na wečer pak, swau si radostně
Giž naložiwše kořist, wracegj k stánkům se domácjm,
Kdež čile den po celý w užitečnau hrauženy péči
Krb gim připrawugj bodré ženy, úhony prosté.
Rod to přeblažený, žalonosné neznage nauze,
Laupeže zákonné, ani násilného hubictwj!
Zištnost ukrutná w geho srdce nerozlila nikdy
Sjmě neřesti šedé; wenkowský bez wady lid to,
Genž o zločinstwu newj, a gehož pak děwčata kwětná
Útrapným podechem newěrné lásky newadnau.

Stále podál se šinauc, až přes Tornéu gezernau,
Heklu i přes sopiwau, genž žjřj we sněhu paušti,
Ǧrónsko i přes daleké, ba samé až k *točně sewernj*,
Kde slabšj ponenáhlu žiwot naprosto umjrá,
Músa powolně těká na swé odchylce samotné,
A zde si hopkugeci přes prostory úžaso-rodné
Pod nebem obnoweným na nowá plesa w údiwu patřj.
Bydljc we *hradu*, wystawěném z ledu blankytowého,
Zdeť *Zima* zasmušilá swůg dwůr wede rozkoše prostý,
An we gegjch wětrných napořáde o pohluku sjněch
Wichrůw rozhučelých zlobo-kognau slýchati zpauru.
Útoky na wzteklé zde přemýšlj krutnice ljtá:
Zde mrazem ozbroguge wětrné pluky wšecko-hubjcj,

Kraupy robj kaziwé, sněhowau si i zásobu chystá,
Genž slaužj gj k podmaněnj polokaule podálné.

Pak opět se winauc ke břehům wýchodně Tatarským
Músa těká šjrým pomořjm, přežalostně hučjcjm,
Kde zhola od pračasůw roztánjm *nikdy nepustlý*
Snjh nad snjh w čeřitých spaustách se poděsně nanášj,
Že z ledu tjm se nowá hora přes horu tyčně wypjná,
Genž se z dálky gewj plawcům (welemocně užáslým!)
Beztwara co bělawá, nebo oblaka kupmo naneslá.
W děsnau klenbu ponadšinuté přes praudy kypjcj
Spausty na spausty se tu škaredj, nebo strašně se řjtj,
Gak kdyby se zmola předwěkowá byla wrátila opět,
Až se i tůně trhá, a we úhlech swět se otřásá.
Též samo *welmoře* wjc odolat na prosto nemůže
Wzteklotě pautagecj, an při wšj zpauře burácné
Stjsněno gest w *okowy mrazu*, bez meze gjmagecjho,
W hlaubku na sáhy mnohé ztuha připnuto ke dnu sinému,
A k tichu giž nuceno: zbledlá-tě to prostora dálná,
Drsně krytá wlnitým pahořjm, wšj rozkoše prázdná
I wšelikého žitj, genž (hrůzných záhy měsjcůw
Se strachugjc) k gihu se sklidiloť! Nebohým běda plawcům,
Genž ztrnulj tady — nasnešených zamotawše se we krách —
W slunci zacházegecjm poslednj uzřeli záři,
An giž wraždyplná, samodružném we mrazu soptjc,
Noc gim předlauhá o poděsném pomraku rázně
Na hlawy se spaušťj! Takowý Brita rowně osud byl,
Kdy s *prwnj* to lodj (Britowé co neważili statnj?!)
Průplaw gest tu hledal, po kterém se i pjdili pozděg',
Ač gen marně, ginj; neb zdá se, že Přjroda žehřjc
Přjstupu geg docela wěčnau byla zawřela šaupkau.
W strašných těch zachycen kraginách Arzíny poděsné
(Kdež geho loď, nemohauc odolat, naprosto uwázla
W tůni co skála tuhé) on, též geho saudruzi bjdnj,
Každý překwapený we plné swé práci porůzné
W ledné zmrzly sochy: k prowazj byl náhle upaután
Plawnjk zasmušilý, lodiwod pak u wesla utuhnul.

Bljže u těchto břehů, kdež bugný Óby kotálj
Praudy ponamražené, *poslednj lidstwo* obýwá.
Zdeť polowičně gen obžiwená od slunce dalého
(Genž bylinám, gako člowěku, zrůstu i dospěchu dáwá)
Lidská přjrodnost se gewj zcela w útwaru drsném.
Pernýmpřed počasjm se w hlaubné geskyni ukryw
Ohni při zasmušilém, při skrownotě potrawy bjdné
W temnu širém se mořj rod, wyššj oswěty prostý,
Dřjmage gen w kožinách. Nezná on žertu čilého,
Ni zpěwu, ni spanilých pocitůw, ni živého bytewstwa,
Leč gen medwědy přjbuzné, genž wenku se laudj:
Až pak gitro choré, zgewugjc swé růže zawadlé,
Saumrak předlauhý powyléwá přes pole lesklé,
A s taulem diwochy k potřebné honbě wybjzj.

Pro blaho účinná což *wláda* přispěti může
K člowěka přetwořenj! — Rozlehlý po břehu dálném
Národ (naskrze newzdělaný doby od starodáwné),
Krag též ohromný — ale bezřádný — *hlawa gedna,*
Nadšena mocně nebem, z gothických zkřjsila temnot.
Toť *Petr* neskonalý! w mocnářů zástupu prwnj! —
On swé země krotil, gich skály a bahna nerodná,
Plesa a praudy gegich, pak i gich syny těžko powolné;
A sweřepé *diwochy* podřjdiw wládě rozumné,
W hebké mysli *lidj* gemněgšj giskry zanjtil.
Předwěkowých wy stjny hrdin, genž po wěky dlauhé
Nasnažili gste se, přepracný uskutečniti náměr
Řjše správněgšj, pohleďtež, gak tu pogednau
Diw wykonán! patřtež tu na wládaře oslaweného!
Swůg rodowý on opustil trůn, kdež pauze mohútné
Stjny wládly posud s mocnostj, podstaty prostau;
Powznešený rozumem, dwora nádheru wolně zawrhnul;
Prohljdnul kraginy wšeliké, a we přjstawu každém
Žezlo swé uložiw, weleslawné bedliwo rámě
K prácem gest přičinil prostým, ba i často potjžným,
A sbjral wšude prospěšných wěd i obchodu sjmě,
Maudroty občanské, a nowé zkušenosti wogjnské.
Poklady Ewropy nastřádaw we domow se ubjrá!

A hle, tu města dawem po swětlé pauštině rostau;
W drastech zasmušilých se usmjwá úprawa rolnj;
Praudy poodlehlé w přátelském swazku pogj se;
Euxin žasně gekům Baltické tůně naslauchá;
Loďstwa hrdá po mořjch se ženau, gež půda korábnj
Předtjm nepěnila zmužilá; hle, i wogska pořádná
Lesklé swé šiky rozšiřugj, zde udatně pudjce
Půlnočnjho nazpět Alexandra zbůgnotu drsnau,
Tam syny zas drhawé přjsného Turecka děsjce!
Nešwara, hlupstwo, lenost, na předešlau hanbu hrdobné,
Hurtě ze země kwapj, an wšecko tu w obwodu žjřj
Carskau statně wodjno rukau, genž křjsila wšecko;
A wědy, obchod i wog we zrůstu ge patřiti wůkol.
Maudrota což geho rozměřilať, co i zjskala mocnost,
To wše i powznešený dotužil geho mocněgi přjklad.

Ostřin swých wečerem otupiwše si wětry fučjcj,
Mumlawo od gihu z hlaubky dugj. Mráz w úchwatu giž teď
Podmaněný ruče rozpauštj *tánjm* se ronjcjm.
Giz lesknau se hory škwrnité, a přjwaly pustlé
Okrag nawlažugj. Praudné řeky náhle tu rostau
Wjc netrpjce wazeb; s hor pak nenadále se řjtj
Po skalinách a lesjch w širo-sáhlém roztoku kalném
Na sta tisjce sněhem kogených teď pospolu bystřin,
Žeť, kudy praud se gegich walný žene, pláně šumjcj
Gsau změněny w paušť bahna-plnau. Plesa bugně hučjcj,
Točnu co oplachugj škaredau, giž wjce i nechtj
Zůstati teď w okowech Sewera, ztuha wládagecjho,
A hbitě se zwedagj, wlny k ostré zpauře nutjce.
Slyš, gak rozdušený tu hukot neustále pobjhá
Přes tůň roztrhanau, až prasklá spausta nagednau
Na sta tisjce ledin ku nebeské báni wypjná!
Těžko tu *lod* plowe obtěžená bjdnjky bledými,
Tak že — pozahražená spaustau ledu naplaweného —
Kotwu zarážj pod krytbau wydutého ledistě,
An mezitjm noc praudy halj, a hrůza se děsná
Děsněgšj tjm býti widj. Ach, gak snese sjla
Lidská heyno nehod, genž gsau gi skljčily wůkol?
Hlad duši žjragecj a unawnost we mdlobu padlá,

Wichru a wln hučenj, pukagjcj ledniny praskot,
Genž brzo ustáwá, brzo we wzteku poznowu baurj,
A strašným hlaholem po zuřjcjm welmoři hauká.
Strasti ku rozmnoženj Leviáthan hrůzo-poděsný
S heynem swým leniwým o posnpném žertu burácj
Tůni po rozgečené, mezitjm an strašliwo temnem
Z dáliny od sinawých pomořin wšj potrawy prázdných
Nad wichrů hučenj gestiť ryk slýchati bědný
Stále šelem hladowých, čekagjcjch trosky korábnj.
Wšak *oko Prozřetnosti* milé, bez přjtrže bedljc,
S blankytu ljtostně shljžj tu na práci malátnau
Smrtnjkůw giž zaufaliwých, bezpečně wedauc ge
Ze wšech hrůzo-plných bludnjků strasti osudné.

Giž hotowoť! krušná Zima temnotu rozpiala šjrau,
A strašně wladařj roku giž cele podmaněnému.
Ach, gak mrtwa ležj bezwládná řjše bilinstwa!
Zmlknul giž libohlas wšeliký, ano šjře tu hrůza
Paušť swau rozstřela teď! — Zklamaný to člowěče rozważ!
W *obraz swého* popatř *žiwota*: krátkem ti ucházj
Twé Garo rozkwětlé, wraucj twá Léta mohútnost,
Twůg Podzim krotký, stářjm genž rychle ti wadne;
Až k posledku bledá Zima přigde, a wšecko ukončjc,
Zawře gewiště celé. Ach! kam wznešenosti uprchly
Twé sny wšecky nynj? nestálá kam se blahosti
Náděge, kam podělať? hltawá kam i oslawy žádost?
Péče neukrotné? kam ony dnůw trampoty hlučných?
Kamže noci zmařené w plesu? kamž myšlénky uwázlé
Zdeť mezi zlým i dobrým, w něž rozwrhnut ge žiwot twůg?
Wšecko hle zmizeloť! Gen *cnost* žige wěčně gedinká,
Družka to člowěka neskonalá, genž stále mu wěrná,
Geg bezpečně wodj k wyššj blaženosti. — I pohleď!
Slawné gitro se giž zgewilo! zrozenj tu opětné
Země widjš i nebes! — Hle, procitlá Přjroda heslo
Uslechši twořiwé k mladšjmu si hopkuge weyskem
Giž žiwotu, s krašší podobau, wyproštěna nawždy
Wšj smrti, wšech i nehod. Tuť wěčný rozměr ohromný,
Wšecko poobsahugjc a wšecko pogjc ku celosti
Sauhlasné, rozumu zraku bystřegšjmu se gasnj,

Gak mile rozkošná wždy podál wyhljdka se šjřj.
Zaslepenj wy hrdj! wy tytýž mudráci gešitnj!
Teď Mocnosti oné w podlém prachu hanby se kořte,
Maudrotě, giž winili gste začasté: přjčinu wizte,
Proč žila nezgewena zde skromná zásluha často,
Bez sláwy skonagjc; proč člowěk práwa-milowný
Strast gen měl za podjl a žalostné utroby trpkost;
Proč wdowy bez pomoci, s nimi proč tu w nářku sirotky
Trápil hlad w samotách, an nádhera bugně boháčů
Hliwěla gest wilná, nucugjc myšlénky ohyzdné
K obgewenj potřeb marných; proč prawda nebeská,
Mjrnost proč spanilá krwawé znaky nesly začasté,
Metlau powěry gen wražené; proč bol tu po wůli,
Neykrutšj co lupič, wtělený co w ňádra nepřjtel,
Šťastnost wšecku kalil! Wy cnostnj w bjdě tonaucj!
Hrstko šlechetných wás, co potud gste stáli udatně
Pod břemenem žiwota! krátkau chwjlečku potrpte;
Neb co slabý zrak wáš (gjmž wám tady poznati částku
Lze skrownau gediné) mněl zlým, toho nestane wjce:
Bauře krutá Počasů zimawých skončj se brzičko,
Pak *Garo neskonalé* poobegme wšecko we náruč!

HYMNA K BOHU.

(Závěrek „Počasů.“)

W těch wěcech, an se měnj, wšemohaucj Otče gewjwáš
Rozmanitým se Bohem! Bez přjtrže rok kolugjcj
Ay plyne stále Tebau! Neydřjwe za Wesny radostné
Krása Twá wstupuge, sdružený s nj láska, milostnost.
Tuť role plápolagj, balšám wane po wzduchu mjrném,
Wýšiny prozwukugj, radugj se tu w úsměchu háge,
A w každém smyslu, w každém gest srdci plesánj.
W Létě potom mocná Twá wládne sláwa welebná
Swětlem gsauc oděna, w němž blyštné wedro se mjhá,
A kwašeňé počasj sluncem tu zralosti docházj;
Twůg tu i hlas rokuge hrůznau o hřjmotě bauřj,
Z gitra aneb w polednách, anebo kdy wečer se ubjrá,
Kol potoků w hágjch, i zefyrku pošepmo howorném.
Pak w Podzim se widj Twá štědrota bez meze býti,
Pro wše tu uprawugjc hody, což životem se ozývá.
Gak ge děsen za Zimy zhled Twůg! Ay mračna burácná
Obhalugj Tebe, an tu nečas nečasem se pohánj! —
Temno welebné! — Nad perutj popolétage wjru
U wznešenosti, weljš swětu, by skláněl se pokorný,
An mocný si kořjš i sewernjm Přjrodu wichrem!

Kruh to tagemný! Sjla gaká i zběhlota božská
Tu hlubokým se gewj pocitům! Prosté to komonstwo,
A wšak sauhlasném we pořádku smjšeno luzně,

Sestaweno něžnosti rukau, též dobrotiwosti.
Gak daw neshledných stjnůw mile w stjny se trácj!
Gak tu wšecko geden we celek sauhlasně se ljbá,
W postupu každinké že o sobě k rozkoši wábj! —
Wšak putugjc co diwoch citu prostý, zewluge často
Člowěk; newšjmá si Tebeť, nic Twé ruky mocné,
Genž u tichém mlčenj činná ony kaule otáčj,
W hlaubech nezgewených pracugeť, pak štědře wyrábj
Hognotu utěšenau, genž Wesnu krásně odjwá,
Přjmo která se slunce metáwá plápolem audnj; —
Té ruky, genž twory wšecky kogj, genž bauře pohánj,
Genž pak, anoť se milostná kdy k zemi proměna chýlj,
W zápal rozčilený žiwota zpraužek se dotýká.

Přjrodo slyš! a duše w gedno spog wšecky žiwaucj
Pod šíře rozsáhlým blankytné oblohy chrámem
K pokloně powšechné, by k wýši w plápolu staupál
Prozpěw pospolitý! Wy hudebnj wětge zefyrci,
Wětge lahodně, neboť Geho dech wám dýše lahodnost;
Tam howorem si rokugte o Něm w rozsedlině pusté,
Křiwě kudyť semotam nad skálau smrk se koljbá,
A stjn nahnědlý k zbožnému tu úžasu šjřj.
Wy smělegi-zwučnj, gichž z dálky ge slýchati nápěw,
Genž swětem ustrašeným třásáte, ku wýši zawedte
Zpěw swůg bauřeplný, mluwtež, Kým takto zuřjte.
Chwálu Gemu wzdeyte, krutinau se potůčky čeřjcj,
Chwály ty bych se chopil, pobljž wám mysle kdy kráčjm.
Wy hluboké řeky prudko-toké, střemhlaw se ženaucj; —
Mjrněgšj potoci, zwlhlým se toďjce bludištěm
Tam dolinau; ty zwlášť pak welmoře hrůzowelebné,
Genžto o sobě swětem podiwů gsi plným a tagemstwa,
Ozwěte rozhlasnau wy Geho chwálau se, Gehožto
Wětšj bauřiti hlas tu welj, tu ukončiti bauři.
Zápachu hogně wydey s owocem ty kwjtku, bylinko
Též směsicj Gemu, slunce Gehož wám zrůstu udjlj,
Wůni Gehož dech wám darowal, Genž wás i pobarwil
Swým štětcem. Klaňtež se mu háge i wy plody rolnj
Rozwlněné, a šumem swým nadchněte žence pošepmým,
Kdy k domowu wracegj weselé za blesku se luny.

Hwězdy wy, genž na nebi bdjte, kdy w spánku tichaunkém
Mrtwá země o sobě newj, ó legte paprsky
Světla wy, angelský gichž zbor struny ladně probjrá
Lýry stŕjbrozwuké, kdy w plápolu obloha zář̌j.
Welký dne zdrogi ty! — wěrný nám obraze wezde
Twůrce swého, anoť newyważné stále wyléwáš
Přes swěty šjrokolem živné ono welmoře světla —
Slunce! na přjrodu piš každým Geho chwálu paprskem! — —
Bauře z temna hučj, swěte rozsáhlý tu utichni,
Anto nad oblakami slawnau teď slýchati hymnu. —
Bečte pahrbky opět, ty gegich pak w ohlasu pozwuk
Měšná skálo zadrž! hlaubným bukotem skotu hučte
W odpowěd doliny! wždyť Welký wládne tu Pastýř,
A bljžj se Geho královstwj, úhony prosté.
Pak w plesu nastuptež lesy; bezmezný se wyléwey
Zpěw z hauštin! Když den pracný unawen gsa umjrá,
A w spánek klade swět, w hlučné genž trampotě umdlel:
Ptáčku ty roztomilý, něžný ty slawjčku okauzli
Stjny tu poslušné, a nauč noc chwáliti Twůrce!
Zwlášť ale wy, k nimž w úsměchu wšecko tworstwo se taulj,
Genž hlawa, srdce, gazyk šjrého gste wšehomjra,
Zwlášť wy *lidé!* korunu slawnau té hymně doložte
O zboru měst walných; swěto-warhany hlučně doplňte
Dlauho-zwukým hlaholem, genž často basem se dugjcjm
W přestáwkách slawných se ozýwage, hlasně wyrážj;
A, plápol kmitawý každým an wzroste plamjnkem,
Wraucnostj sdruženau ku nebes powzneste se wýši!
Neb-li raděg luzné wenkowské stjny woljte,
Chrám kdež poswátný w každém wjdáte lesjčku:
Ať pastýře tady trestinka i děwčete pjseň,
Rozhořalý tu seraf, s njm pak básnjkowa lýra
Ročnjch, an kolugj, Počasů Boha we plesu chwálj! —
Pakli milý předmět ten gá bych z mysli wylaučil,
Kdy z Gara kwjtky pučj, neb když Letnjm we paprsku
Stráně se čerwenagj, neb skwj Podzim se dogemný,
Neb kdy Zima mraziwá bljžj se na wýchodě temném:
Ať oněmj mně gazyk, nemalug wjc obrazotwornost,
Mrtwo radosti nechať mé srdce přestane bjti!

Byť pak osud surowý w neyzazšj mne krage zahnal
Země milé zelené, diwochů dalekého do pásma,
K nezpěwným až někde řekám, kde na wýchodu slunce
Indie swršky zlatj, nebo západnj kde papršlek
W ostrowech Atlantských plamená: ay wšecko mi gedno,
Gešto Boha wšude přjtomnost poznáwati možno,
W pustině tak prázdné, hlučném gako we zboru města;
A kde žiwot gest On wywodil, hognost ge radostj. —
I kdy gedenkrát poslednj mi hodinka zacinká,
A w swěty pak mne nowé okřjdlj k pauti tagemné:
Poslechnu hlasu rád, a nabyw pak tam znowa sjly
Zpjwati zas chci nowé diwy; wždyť pak nelze mi gjti,
Leč gediná Láska kdežť opět w úsměchu wládne,
Genž ony okruhy tamť, i gegich syny pěstuge stále,
Ze wšeho, zlým což mnjme, genom nám dobro wywádj,
A z toho zas lepšj, tjm pak bez přjtrže lepšj
W stálém rozmnoženj. — Než sám w tom Swětle se trácjm,
Gež lidským gazykem popsat důstogně nemožno! — —
Wýmluwným mlčenjm chci Gehoť rozgjmati sláwu!

Poznámky k „Počasům“*).

GARO.

Werš

5. Hraběnka **Hartfordowá**, napotomnj wéwodkyně Somersetowá, byla, když gj Thomson „Garo“ wěnowal, ještě welmi mladá, načež i slowa „twau wesnu“ (*thy own Season*, twůg wlastnj Počas) narážegj. Wiz Thomsona žiwot.

21. **Wolawka peřestá**, ginák bukač, *ardea stellaris* der Sternenreiher, die Rohrdrommel.

26.27. Slunce wstupuge dne 20. března do znamenj berana čili skopce (*aries* ♈), a 20. dubna do znamenj býka (*taurus* ♉).

55. **Virgilius Maro**, latinský básnjk, nazwán zde „wenka-milownym“ za přjčinau známých „Zpěwů pastýřských“ w českoslowanském překladu od Winařického a Holého), pak „Georgik“, z nichžto zlomek český podán od Šohage w Časopisu Českého Museum 1840 sw. 1.

59. Komu zde w paměti netane praotec českého králowského rodu Přemysl, od pluhu k ugetj wlády zwolený (wiz „Přemyslowce“ od Wocele, str. 12); potom Cincinnatus, gegž Řjmané taktéž od pluhu za diktátora zwolili, (wiz Livius II., 3. pak „Zimy“ werš 512); anebo Řek Philopömen (wiz „Zimy“ werš 493—497) a giných wjce?

108. **Auğusta**, králowské hlawnj město Londýn.

---

*) Proti wýčitku, že zde některé giž známěgšj wěci uwedeny gsau, ohražugi se tjm doložengm, že snad předce to neb ono některé části našeho obecenstwa známo nebude, kteréž posud z wětšjho djlu nemá prostředků k nabywánj známosti wěcj podobných. Až, bohdá! předewšjm encyklopédický slownjk mjti budeme, také takowýchto poznámek potřeba přestane.

Werš

208. **Newton,** na slowo wzatý matematik, hwězdoslowec a přjrodozpytec prwnj welikosti; zdokonalil zwláště nauku o swětle a barwách, a obgewil zákony přitažliwosti. Že Thomson pěknau báseň památce geho wěnowal, giž w žiwotopisu podotknuto gest; také slawný básnjk Pope gemu tento welmi wýznamný náhrobnj nápis složil:

Nature and natures laws lay hid in night;
God said: „Let Newton be!" — and all was light.

České přeloženj téhož nápisu wiz w Josefa Jungmanna „Sebraných spisech." — **Hranola deštná** (*shovery prism*), das Regens-Prisma; gelikož se průzračnostj deště paprsky swětelné w sedmero barew duhowých rozlučugj. Wiz Smetanůw „Silozpyt" str. 192.

263. Srowney podobná mjsta u Hesioda a Horáce, pak u Izaiáše XI, 6. 7.

373. **Sámošský mudřec,** t. g. Pythagoras, gehožto rodištěm byl ostrow Sámos. On swým učencům naprosto zapowěděl požjwánj masa, gednak, že člowěku upjral práwo nad žiwotem zwjřat, gednak, že požjwánj masa překážeti se mu widělo w postupu k wyššj dokonalosti.

448. **Bukwice,** *betonica,* die Betonie.

456. **Z Mantowy pastýř** t. g. Virgil, narozen w gedné wesnici kraginy Mantowské (*Mantua*), kde geho otec rolnjkem byl. Naráží zde Thomson na přjgemnost čtenj některého klassika we stinném ústupu krásné kraginy romantické.

483. **Libinka,** smyšlené gméno, *Amanda.*

530—551. Sněženka, *galanthus,* die Schneeblume; šafrán, *crocus*; sedmikrása, *bellis perrennis* (*variatio major*), die Maassliebe; chudobka, *bellis perennis* (*variatio minor*), das Gänseblümlein; hognozwonka čili mnohokwětka, *polyanthus*; pohoněnka ginák pohaninka, *anemone,* prwosenka čili petrkljč, *auricula*, die Aurikel; pryskyřnjk, *ranunculus*; pižmowěnka *adoxa moschatelina,* die Bisamblume; jacint čili jacjnek, *hyacinthus*; (Hyakinthos byl dle báge Řeků spanilý Spartán a miláček Apollůw. Gedenkráte Apollo s njm hrage, tak silně swým klubem (frčkem čili taušem, die Wurfscheibe) o zem mrštil, že

Wers

tento wšj mocj odražen, Hyacinthowi w čelo wljtnul a geg zabil. Apollo, truchliw z geho ztráty, utwořil z krwe geho, čelem wyprýštělé, krásný jacint). — Žonkila, die Jonquille; narcisek čili mágowé oko, *narcissus*; (Narcissos byl dle báge Řeků krásný ginoch, který chtěge ze studánky se napiti, w nj swau podobiznu spatřil, a domnjwage se w nj společnjka widěti, tak daleko se napnul, že do nj spadnuw, žiwota pozbyl.) — Hwozdjček čili karafiát, die Nelke; rychlička, die Federnelke.

636. **Česmina**, die Stechpalme (*ilex aquifolium*).

757. **Kilda**, neywzdáleněgšj z ostrowů na západnjm břehu Skotska.

906. **Lyttelton** byl kanclířem králowské pokladnj komory; sepsaltě „Drobné básně“, několika románů, a „Děginy papežů“, zwláště wynikagjcj. „Sad Hagleyský“ (*Hagley-Park*), gméno wenkowského sjdla Lytteltonowa. Bjdný zahradnický wkus francauzský, gegž zwláště Le Notre w Angličanech byl rozšjřil, počal w tuto práwě dobu ustupowati lepšjmu, tak nazwanému anglickému, který si welikau zahradu krásné přjrody za wzor bral. W tomtéž slohu, který giž básnjci Bacon a Milton we swých spisech wytknuli, a o gehožto uwedenj we skutečnost se byli chwalně zasadili zahradnj umělci Kent a Brown, gesti také swrchu gmenowaný Hagleyský park založen. Lyttelton dal zde Thomsonowě památce ozdobný chrámeček s pěkným nápisem postawiti. Wiz „Thomsona žiwot“.

909. **Tempe**, krásau na slowo wzaté údolj w Thessálii, gež působily hory Olymp a Osse.

936. **Lucinda** t. g. twá choť.

957. **Sjnec** (*the Hall*, die Halle), t. g. libohrádek w témže „Hagleyském sadě“ lorda Lytteltona.

961. **Cambria** čili Cambray. Toto gméno také dwa ostrowy pobljž břehu Skotského nesau, totiž Large-Cambray a Little-Cambray.

994. **Swodný hlas**; naráženo zde na bági o Sirénách, klamawých to obywatelkách skaliny w mořské úžině mezi Italskem a Sicilij, kteréž lichotiwým zpěwem a hudbau plawce

Werš

k sobě wábily, a když tito se přilákati dali, ge pak pohubily. Gména gich byla: Leukosia, Liğea a Parthenope; mělyť pak podobu půl panny a půl ryby.

L É T O.

29. **Dodington,** napotomnj lord Melcombe; wiz „žiwot Thomsona.“

43. **Bljženců středawých** čili se střjdagecjch. Dne 21. čerwna sestupuge slunce se znamenj bliženců (*gemini* ♊) a wstaupá do znamenj raka (*cancer* ♋), čjmž učiněn začátek léta.

100. **Hladolet** (*Saturnus* ♄), gméno oběžnice w našj saustawě slunečnj; on gest po Nebeštance (*Uranus*) od slunce neywjce wzdálen, a dokonáwá swůg oběh okolo slunce teprwé za třidcet let (ne za čtyřicet, gak se w text omylně wlaudilo). Thomson geg nazýwá „neyzazšjm“, poněwadž za geho časů Nebešťanka geště obgewena nebyla. — Dobropán (*Mercurius* ☿) gest w našj slunečnj saustawě oběžnice neymenšj a slunci neybližšj, kteráž za 88 dnj swůg oběh odbýwá. Wiz Smetanowo „Hwězdoslowj.“

115. **Slunnjk** čili ekliptika gest zdánliwý okruh na obloze nebeské, gegž slunce od západu na wýchod každoročně obpisowati se zdá, a kterýž w tak nazwané dwanáctero znamenj nebes gest poddělen. Gedna geho polowice ležj na semnj, druhá na tamnj straně rownjku čili äquatoru. Wiz Smetanowo „Hwězdoslowj.“ 16.

156. **Nabělawý.** Barwa bjlá gest slaučenj wšech gednotliwých různobarewných paprsků. Wiz Smetanův „Sjlozpyt“ str. 193.

216. **Ze wšechněch gediná** t. g. slunečnice čili otočnjk wětšj, *heliotropium*, die Sonnenblume, Sonnenwende; kwětina ta otáčj swůg kálich wždy po slunci.

430. **Nad Francauzska břehem.** Naráženo zde na mnohé prospěchy, gež Angličané pod královnau Annau we Španielské nástupnj válce (Successionskrieg 1702—1713) nad Francauzskem po zemi i moři sobě wydobyli.

Werš

564. **Stanley,** gméno mladistwé djwky a důwěrné přjtelky našeho básnjka, která léta 1738 w 18tém roce swého wěku zemřela. Wiz „Thomsona žiwot.“

637. W kraginách rownjku bližšjch bywá úswit wždy kratšj, nežli w oněch, které gsau od něho wzdáleněgšj.

640. **Wětřjk powšechný,** který mezi obratnjky (Wendekreise) od wýchodu aneb od geho bokůw (totiž sewerowýchodu a gihowýchodu) neustále wěge. Půwodem geho gest otáčenj-se země od západu k wýchodu, a působené tjm stjsněnj wzduchu rozředěného.

645. **Dwakrát slunce se nawracugeť.** We wšech pásmech mezi obratnjky stogj slunce — anoť (zdánliwě) ku předu a zase nazpět staupá — každoročně dwakráte prostopádně, což onu úrodnost způsobuge.

663. **Owocněna,** bohyně štěpnic a owoce, ginak Pomóna; byla dle báge choť Vertumnowa.

667. **Tamarinda,** owoce přjgemné chuti zawinulé, kteréž we wýchodnjch kraginách na stromě, Maderam-pulli nazwaném, roste; sušené také do cukru nakládáno a rozesjláno bywá.

670. **Bludnjky fjkůw Indických.** Fjk Indický čili smokwoň nábožná (*ficus religiosa*) spauštj tenjčké wětwe co wlákna až k zemi, které ugjmagjce se půdy, w nowé stromy wyrůstagj a takto gakoby les wůkol hlawnjho kmene působj. Wiz wyobrazenj „Swětozoru“ I. str. 49.

677. **Mléka-plný;** rozumj se zde bjlá, mléku podobná, a lahodně chladjcj šťáwa kokosu.

710. **Hroch,** das Flusspferd, Nilpferd, *ἱπποποταμος*. W originálu užjwá náš básnjk zde slowa Behemoth, což podlé smyslu to samé znamená. Neboť hebregské Behemoth בְּהֵמוֹת (také w biblj Job. 40, 10 atd. se nacházegjcj) pocházj wlastně ze staro-eğyptského Pehemout, t. g. wodnj býk; toto pak z kořenných slow: *P* (pohlawnj slowo čili artikul), *che* = býk, a *mout* = woda, složeno gest. Srowney *Jablonský Opuscula, Tom. I. pag.* 52.

717. **Niğer,** (*Nigris*) čili Seneğal, ohromná řeka w Africe, která skrze Niğrícii protékagjc, do Atlantského moře se austj. (Wiz werš 822).

Werš

718. **Ganges,** řeka w Asii, národům Indickým poswátná.

740. **Snjžiwši ho we zpěwu.** We wšech kraginách horaucjho pásma ptactwo sice krásněgšjm peřjm ozdobeno gest, nežli naše; ale zpozorowáno také, že geho zpěw gest méně lahodný.

742. **Montezuma,** posledni panownjk Mejika podmaněného od Španiela Ferdinanda Korteza roku 1519—1521. Mejičané a Peruáné užjwali pestrých ptačjch per k ozdobenj hlawy a beder; odtud r a u c h a p e ř e s t á we werši 741.

750. **Sennar,** gméno ohromné pauště mezi Abyssinij (Habešj) a Nubij w Africe.

806. **Ğojam,** králowstwj w Abyssinii.

808. **Dambea,** weliké gezero w králowstwj Ğojamském.

826. **Koromandel a Malabar,** kraginy na obogjm břehu poloostrowa za Ganğesem w gižnj Asii.

827. **Menam,** gméno řeky, která Siamské králowstwj we wýchodn Indii protéká. Na gegjm pořičj widěti bývá náramný daw tak nazwaných o h n i w ý c h m u š e k, kteréž w noci pěkné podjwánj činj.

834. 840. 842. **Oronók** čili Oronóko, **Orellan** čili řeka Amazonská, pak **La Pláta** gsau ohromné řeky w gižnj Americe, které se do welmoře atlantského wléwagj. Posledně gmenowaný gest we swém austj 38 našich mil široký.

839. **Andes,** gméno pohořj w gižnj Americe; na geho wýšinách gsau wichry tak náramné, že wšeliké žigjcj tworstwo usmrcugj, a mrtwolám takowau tuhost dodáwagj, že hnjti nemohau.

854. **Lesoň,** lesnj bůh, *sylvanus;* wiz „Krok“ II. 360.

863. **Živěna** čili **Živa** byla bohyně orby a rolnictwj, a wůbec dobrotiwau plodnau Přjrodu wyznačowala.

868. **Raucho bylinské,** t. g. z bawlny upraweno býti mohaucj.

871. **Golkonda,** králowstwj we wýchodnj Indii, powěstné pro hognost diamantů.

Potosi, (nikoli, gak někteřj chybně wyslowugj, P o t ó s i) hora Peruanská (w gižnj Americe), znamenitá gindy pro neybohatšj střjbrné doly celého swěta. Wiz Malého „Dennici“ II. str. 284; pak „Swětozor“ I. str. 304.

872. **Slunce rozenci;** tak se nazýwali druhdy bywalj panownjci,

Wers

Perunánů, totiž Inkowé. Powěst Perunánům wyprawowala, že se před dáwnými časy na břehu gezera mezi nimi muž a žena postawy welebné byli obgewili, genž se za djtky slunce a za wyslance dobrotiwého Otce swěta wydáwali, ustánowé k tomu, aby lidstwo poučowali a k polepšenj wedli. I byli od Perunánů dobře přigati, a co božské bytosti ctěni. Zřjdili swau mjrnau wládu na základě dokonce náboženském, a zwolili přjrodu, zwláště pak slunce za předmět zbožné úcty. Gich neobmezená wláda, gakož i ona gegich potomkůw, po dlauhá léta maudrotau a mjrnostj wynikagjc, k pozwedenj a oblaženj diwého druhdy národu přemnoho přispěla. O důkazech gegich rané wzdělanosti čti we „Wlastimilu“ 1841, w djlu I. str. 186.

908. **Skrownỳ zbrognoš,** t. g. štjr, der Skorpion.

923. 924. **Mauritánie,** nyněgšj Berbersko w sewernj Africe. — **Lybie** čili obyčegně psáno Libye, bylo půwodně gméno pro celau, starým známau část Afriky; pozděgi přešlo ono na wšecky země, genž od řeky Nilu a Delty na západ ležj, až posléz gjm wyznačeno sewernj pobřežj mezi Eğyptem a Marmarikau.

951—958. W poslednjch letech Řjmské republiky, giž hluboko kleslé, wálčili proti sobě Cäsar a Pompejus, chtěge z nich každý w neywyššj země wládu mocj brannau se uwázati. A wšak bitwa na Farsalsku, w njž Pompejus na hlawu poražen gest, rozhodla rozepři we prospěch Cäsara. Pompejus prchnul do Eğypta ku králi Ptolemäowi, o pomoc geg žádage; tento wšak gemu hlawu stjti kázal, čjmž se Cäsar samowládcem Řjmské řjše stal. Káto, šlechetný Řjman a hagitel Řjmské wolnosti proti Cäsaru, přewzal nynj wedenj Pompejowa wogska, přistál w Africe, a přidal se zde ke straně, hodlagjcj zastáwati swobodu republiky; i přišlo k bitwě, we které za přjčinau neswornosti wůdců a pro strach wogjnů, Cäsara se bogjcjch, wogsko Kátowo přemoženo bylo. Káto, nemoha ztrátu wolnosti republiky snésti, odebral se do Utiky (města w Africe nedaleko Karthaga, odkud také „Utický“ nazwán), a přečetew knihu Plátowu, „Phädon, čili o nesmrtelnosti duše“, sám sebe mečem probodnul w 48. roce wěku swého. Wiz „Aurelia Victora děginy Řjmské“ od J. Chmely, str. 109, pak str. 105 a 107; též Tomkůw „Wšeobecný děgepis“ str. 44 a 45.

Werš

Numidie, část nyněgšjho Berberska za Tunisem a Algjrem.

Kampánie; tak nazwána byla dědina okolo Neapoli, o njž Florus prawj, že gest neykrásněgšj mjsto celého swěta.

Ausonie, rowněž krásná kragina, která s Kampánij mezugjc, podlé moře se táhla.

964. **Wicher dusiwý** t. g. tak nazwaný Samum. Zuřj zwláště w červenci a srpnu, a gest mnohem horšj, nežli wlaský Sirokko. Powstáwá brzo po wýchodu slunce, a trwá genom asi 5 nebo 6 minut; gediný prostředek k ochráněnj sebe gest těsné k zemi se přitlačenj, což zwjřata gakýmsi wnuknutjm popudu také činjwagj. Twor, který se geho praudu neuhne, musj zahynauti; neboť geho látka gest pauhý wzduch horaucj. Slowo Samum gest arabské, a znamená tolik, co „usmrcugjcj wjtr wýchodnj.“ Hebregštj nazýwali geg זְלָעָפָה (zilafá) anebo také זַלָעָפָה (zalafá), častěgi pak we množném počtu רוּם זְלָעָפוֹת (rúach ziláfoth) t. g. dech horaucj čili žhaucj, (*ventus urens* Vulg.); někdy geg pak opět gmenowali רוּם קָדִיים (rúach kádim) t. g. wjtr polednj čili wýchodnj (*νοτος*, *ventus auster* Vulg.), a woljwali geg za obraz hroznýchtrestů Božjch. Wiz Žalm 119, 53; a 11,6; — pak II. Knih. Mog. 10, 13; Žalm 48, 8; Jerem. 18, 17; a Ezech. 27, 26.

984. 986. 987. **Tyfon** a **Ekneíia**, gména dwau zwláštnjch hrůzoplnýchwichrů, genž toliko pod obratnjky zuřj.

Kudra, t. g. huňatý obláček; neykrutšj totiž bauře před wypuknutjm stjsněna gest w malinký, skoro newiditedlný obláček, gegž plawci wolským okem (angl. *ox-eye*) nazýwagj, an na prwnj pohled w skutku wětšj, nežli ono, nenj; neyzuřiwěgi swau moc gewj na předhořj čili mysu „Dobré Naděge“ w Africe.

1001 **Vasko de Gáma**, Portugalec, byl prwnj, kterýž roku 1498 okolo Afriky u předhořj „Dobré Naděge“ do Wýchodnj Indie se přeplawil. Wiz Tomkůw „Wšeobecný děgepis“ str. 156.

1010. **Knjže Lusitánský** čili Portugalský t. g. Gindřich, třetj syn Jana I., krále Portugalského. Geho weliká dychtiwost po obgewowánj nowých zemj byla neyhlawněgšjm původem wšelikerých opraw nowěgšjch we plawitelstwj.

Werš
1015. **Psohlaw**, ginak mořský wlk, a w saustawě žralok, *squalus carcharias,* der Menschenhaifisch, der Seewolf, Hundskopf; wiz Junğmannůw Slownjk. Náležj k neystrašněğšjm drawcům mořským, mage w každé čelisti trogj řadu zubů, za kterau přjčinau w 1014tém werši o „trogité smrti" (*threefold fate*) řeč se wede. Pronásleduge ť lodi, a po lidech čjhá, kteréž pohlcuge, když se neopatrně k tokům přibližugj. Angličanům slowe *shark,* Francauzům *chien de mer.*

1026. 1027. **Déšť w časech rownodennosti,** kterýž w březnu a září w nesmjrné hognosti bez přetrženj se řjtj.

1035. Znamenitj krasowědci, gako Home, Gerard, Addisson, Sulzer a ginj, kladau následugjcj popis moru mezi prwnj wzory básnictwj popisného.

1040. 1050. **Karthağéna,** město w gižnj Americe na pobřežj moře Karaibického.

Vernon, udatný anğlický admirál, kterýž roku 1741 Karthağénu, ač bez prospěchu, w obleženj držel.

1055. Znamenitý anğlický lékař Mead twrdj (we swé wýtečné knize o tomtéž predmětu), že tyto wěci (od werše 1055 až do 1058.) gsau přjčinami morowé rány.

1056. **Kahira** (arab.), ginak Kairo, hlawnj město Eğypta. Po rozwodněnj Nilu nasazugj se we mnohých částech města wrstwy bahna čili muly, což spolu bývá přjčinau morowé rány, tam panugjcj.

1068. **Žezlo a wáhy,** anebo meč i wáhy gsau u wšech, gak předwěkých tak nowých národů přjznaky sprawedlnosti.

1161. 1164. **Carnarvon** a **Penmanmaur** gsau gména dwau hornatých kragin w knjžetstwj Waleském w Anğlicku. Wiz Balbiho Žeměpis I. str. 153.

1166 — 1168. **Snowden,** wysoká a gakausi poswátnostj z předwěku powěstná hora w sewernjm Walesu. Powěst o nj wyprawuge, že, kdožkoli na nj druhdy byl usnul, se probudil nadšenjm opogen, gako by se byl napil ze zřjdla hory dewatera Uměn Řeckých. —

Cheviot, gméno pohořj, které Anğlicko ode Skot odděluge, a w rozmanitém rozwětwenj po gižném djlu Skot a sewernjm

Werš djlu Anglicka se táhne. Wiz Balbiho Zeměpis I. str. 91 a 92. —

Thúle, neysewerněgšj, starým známá částka země; odtud u nich zobecnělé pogmenowánj „*ultima Thule.*“ Nowěgšj zeměpisci wůbec za to magj, že by se tjm mjnil nyněgšj Dánům náležegjcj ostrow Island; zdá se wšak, že předwěcj spisowatelé onjm gménem gen wšeobecně něgakau wzdálenau, gim méně známau dědinu wyznačiti chtjwali.

1171. a 1269. Rozprawa o Celadónu a Amélii, gakož i následugjcj kaupelnj selanka „Dámon a Musidóra“ od neyslowútněgšjch krasowědců wšelikých národůw za tak mistrné gsau gednohlasně uznány, že zde netřeba o gegich poetické ceně slowa přidati. Co se týče selanky kaupelnj, ukogen a potěšen gest mrawnj čtenáře pocit skromným odegitjm milugjcjho Dámona, a přjslušným celého wýgewu ukončenjm. Zda-li našemu básnjku při skládánj selanky této netanul asi na mysli příběh w II. knize Králowské 11, 2 etc., gegž pak swau básnickau wýtwornostj ginak prowedl a ukončil? Že sobě Thomson druhdy předmět z biblických příběhů bral, widěti ze selanky „Palémon a Lavínia.“ Wiz poznámku k 177. werši „Podzimu.“

1301. **Arkádie**, přeblahá kragina starého Řecka. Wiz dolegi poznámku k 220. werši „Podzimu.“

1304. **Páris**, syn Priama, krále Trojského, byl od swého otce zapuzen, poněwadž orakulum zwěstowalo, že by gjm zahynutj celého rodu způsobeno bylo. W ten čas hodila Eris, bohyně pomsty, zlaté gablko do sboru bohů, kteréž mělo nápis: „Pro neykrásněgšj wšech bohyň.“ An se tjm půtka mezi bohyněmi stala, a zwláště Juno, Minerva a Venuše o přednost mezi sebau se hádaly: newidělo se u té wěci pomoci, leda zwolenjm Párisa za rozsudnjho, kterýž w Thesálii na hoře, Ida gmenowané, službu pastýře zastáwal. Každá z nich gemu potagj uznalost za přjzniwý rozsudek sljbila. Jůno totiž bohatstwj, Minerva maudrost, a Venuše choť na swětě neyhezcegšj, načež Venuše, od něho za wšech neykrásněgšj uznána bywši, zlaté gablko obdržela. Venuše pak za to Párisowi naklonila srdce Heleny, choti řeckého knjžete Menelaa, s kterauž prchnul

Wers

a tjm trojanskau wálku prowolal. Wiz „Homérowu Iliadu," přeloženjm Jana Wlčkowského 1842; pak „Letopisy Trojanské."

1317 — 1349. **Socha** t. g. medičegská Venuše, geden z neywýtečněgšjch wýtworů starého klassického řezbářstwj. Socha ta, rytá z přečistého bjlého mramoru, a něco přes pět střewjců wýšky obnášegjcj, nacházj se w obrazárně welkowéwodské we Florencii. Krasowědci gediné na tom ještě usrownáni negsau, zdali wysoce umělý rytec bohyni tuto gako z kaupele wystupugjcj, anebo z moře wywstáwagjcj, anebo před kraso-saudným Párisem stogjcj we swé mysli byl pogal a w mramoru wyobrazil. Wiz „Swětozor" I. str. 35., 5.

1393. **Portikus**, dlauhá, krytá, na slaupech spočjwagjcj chodba. Řekům i Řjmanům byly podobné chodby ku procházkám a poučným schůzkám welmi obljbeny.

1408. **Shenské pahoří**. Shene gest bývalý názew městečka Richmondu, které as dewět angl. mil od Londýna po řece Temži leží, to u prostřed welekrásné kraginy, plné pěkných letohrádků, že anglickými Montpelliery nazýváno bývá. Wiz Balbiho Zeměpis I. str. 138. Název Shene znamená w staro-saském gazyku tolik co lesk, skwělost (nynj angl. *shine*).

1410 — 1432. **Králowské město**, t. g. Londýn. Následugj zde pořadjm gména neykrásněgšjch kragin a letnjch sjdel okolo Londýna, z nichžto některé, gako Windsor, hrad Hampton a giné některým básnjkům o sobě předmětem zpěwu byly.

Sesterské horky t. g. dwa, sobě bljzké chlumky, nazwané Highgate a Hamstead, několika hodin od Londýna ležjcj.

Harrow, ginak wůbec *Harrow-on-the-Hill* (H. na chlumku), gest wes s 3000 obywateli, ležjcj na neywyššjm náwršj hrabstwj Middl-eseckého s překrásnau wyhljdkau a kollegj, w njž i slawný básnjk Lord Byron cwičen byl.

Windsor, hezké městečko na Temži, znamenité skwostným zámkem, obyčegným to sjdlem králůw anglických.

Jakub Harrington, narozen roku 1611, byl po čas we službách falckraběte Bedřicha V., stalť se pak komořjm krále Karla I., gegž ku poprawišti wyprowodil, načež do samoty (odtud w básni: do paustky) se odebraw, swé znamenité poli-

Wers

tické djlo „*Oceana*“ sepsal, geż Cromwellowi wěnował. Za wlády Karla II. křiwě z bořictwj obžalowán, co wězeň do Toweru wsazen a pak do Plymouthu odwezen gest, kdež, gakkoli za newinného uznán, w zagetj chowán byl, a 1676 we Westminsteru bjdně zemřel.

Ham, wenkowské sjdlo, kteréż wéwoda **Quensb'ry** se swau chotj („rozmilenau družicj“) neyraděgi obýwal. Bylť we zwláštnj gich obau přjzni a ochraně anglický básnjk **Gay**, neywjce znám co skladatel wjce diwadelnjch her, a co neylepšj anglický spisowatel bágek, gichžto druhý djl po geho smrti sám wéwoda Quensb'ry tiskem obecenstwu podal. Snažiliť se wéwodá i wéwodkyně, aby ctěnému básnjku, s njmž také Pope w důwěrném přátelstwj žil, poslednj léta žiwota geho co neywjce zpřjgemnili.

Cornbury, anglický dramatický básnjk, známý neywjce swau weselohrau: *The mistakes, or the happy resentment* (Omyly, aneb šťastná citliwost), kteráž poneyprwé roku 1758 w Londýně působenjm slawné herečky Porterowé tiskem wyšla.

Twitnam; zde měl slawný básnjk Pope pěkný letohrádek, i složil zde také neywětšj část swých básnj, krásnau wůkolnj přjrodau nadchnut.

Hampton ležj sedm hodin cesy tod Londýna; kardinál Wolsey ge za panowánj Gindřicha VIII. wystawěl.

Klermont, krásný, na wýšině ležjcj letohrad, několika hodin od Londýna. Náš básnjk geg pjše *Clermont*; wšak welmi často také Clarmont psán bývá.

Pelham, bratr wéwody z Newkastlu, a Thomsonůw saučasnjk; on trávil swé neyšťastněgšj doby w klidném okolj Eshersképm, gjmž tichý Mole swé wlnky čeřj.

1134 **Achaja** byla část poloostrowa, nynj Morea nazwaného; gméno to se zhusta za celé Řecko klade.

Hesperia gest řecký názew Italie.

1436. **Rolnictwa wládkyně** t. g. Žiwěna čili Žiwa, *Ceres*.

1438 — 1619. Zdeť začjná na slowo wzatá hymna o Welko-Britansku, kteraužto každý wzdělaněgšj Angličan takořka nazpamět umj, giž we školách se gj přiučiw. Neymnožšj ná-

rodowé magj podobné národnj chwalozpěwy, w nichžto gich welké činy, slowútnj mužowé a wůbec gich přednosti oslawený gsau. Náležjť mezi wraucj přánj, aby některý z našich básnjkůw nám podobný chwalozpěw podal, w němž by přjrodnj a mrawnj ráz wlasti našj s t r u č n ě nastjněn, a zbor mužů, w našem národnjm dějepisu neywjce proslulých, ke krásnému přehledu sestawen byl.

1479. **Alfred** panowal od roku 872., měl neustálé boge s Dány a Normany, nad kterými wšak swau opatrnostj a udatnostj zwjtězil. Poddělilť Anglicko we hrabětstwj (*shires*), podporowal wědy a umělnj, a zemřel léta Páně 901.

1484. Stáwá wesměs š e s t **Eduardů**, králůw anglických; neyslowútnějšj z nich gsau Edward I. a III.— E d w a r d I. byl welmi učený král, a znal dokonale wšecky zákony, zřjzenj a ustanowenj řjše swé. Zjskal si zwláště zásluhu o právnictwj anglické, protož „anglickým Justiniánem“ nazýwán bývá. Dal-tě také prwnj swému neystaršjmu synu název „králewic Waleský“, a 35 let přešťastně panowaw, roku 1309 zemřel. — E d w a r d III. náležj w počet neylepšjch a neymaudřegšjch králůw Anglicka. Nastaupil wládu roku 1327, powolal umělce a řemeslnjky do wlasti swé, a mnohými wýsadami ge nadal. Po smrti Karla krásného, kterýž bez dědice zemřel, wlastnil si nápadnictwj koruny francauzské; an wšak na to ohledu nebráno, powstala dlauhá a Francauzům welmi záhubná wálka, w njž Angličané Francauzsko opanowali. Onť také založil roku 1340 „řád modrého podwazku,“ a zemřel 1372. — — **Henrichů** čili G i n d ř i c h ů, králůw anglických, stáwá osm, z nichž neyznamenitějšj gsau: H e n r i c h II. s přjgmjm Plantagenet, genž roku 1154 wládu nastaupiw, prwnj základ k wolnosti Anglicka položil; H e n r i c h IV., kterýž nowé oprawy w parlamentu učiniw, nižšj snáměwně wjce moci, tudyť i národu wětšj wolnosti udělil, a roku 1412 zemřel; pak H e n r i c h VII., kterýž roku 1483 na přestol anglický dosednuw, přemnoho prospěšného pro obchod a plawbu, i pro wzdělánj národu byl zřjdil, a welice tjm ke blahu geho přispěw, roku 1509 zemřel.

1489. **Tomáš Morus** čili **More**, neywyššj kanclјř za času Hen-

Werš

richa VIII., muž učenostj, náboţnostj a práwa-milenstwjm proslulý. Nemoha u koho koliw neprawost snésti, nechtěl se téţ srozuměti s nešlechetnými záměry panownjka swého. Poněwadţ téhoţ ukrutnost k prawé manţelce a královně i geho nedowolenau wášeň k Anně Boleynowé káral, a gemu, na wšecka lidská práwa sáhagecjmu, se protiwil: byl od něho s auřadu swržen, a 7. čerwence roku 1535 katem odprawen. Wiz „Českau Wčelu“ 1841, čjslo 11; pak „Časopis pro katolické duchowenstwo“ 1840 a 1841.

1491. **Káto**, totiţ Utický, *Uticensis*; wiz poznámku k 951—958 werši „Léta.“

Aristídes, šlechetný občan Athénský, syn Lysimacha, byl udatný hagitel swé wlasti, gakţ to w bitwě Marathonské dokázal. Pro geho práwa-milownost přidáno mu gméno „Sprawedliwého.“ Themistokles geg u národa osočiw způsobil, ţe z wlasti byl wypowězen; a wšak po třech letech geg národ opět do wlasti nazpět powolal w čas nebezpečenstwj, kterýmţ Xerxes celému Řecku hrozil; načeţ za wrchnjho wůdce zwolen, wyhranau bitwau u Platéy sebe zwěčnil. Ačkoli w občanstwj znamenité důstognosti zastáwal, gimiţ se zámoţným státi mohl, umřel předce w takowé chudobě, ţe po něm pozůstalá dcera na útraty obce ţiwena býti musela.

1492. **Cincinnatus**, ušlechtilý Řjmanský rolnjk. Po zahynutj A. L., Valeria Publikoly gednohlasně na téhoţ mjsto za diktátora zwolen byl. Nalezliť geg wyslancowé, an práwě na swém poli pluh řjdil, a gen těţkem ku přigetj oné důstognosti geg přemluwili. Nad nepřáteli republiky zwjtěziw, a swůg úřad dokonaw, opět na swůg statek se nawrátil. Wiz poznámku k 59. werši „Gara,“ pak 312tý werš „Zimy.“

1494. **Walsingham** byl slawným ministrem za časů královny Alţběty, wyznačen zwláště přjkladnau mjrnostj.

1495. **Drake**, znamenitý plawitel okolo země, nawrátil se ze swé plawnj cesty opět roku 1580 do Angličan, mnohé nowé kraginy w Americe obgewiw a wybogowaw. Gestiť také powěstný prwnjm uwedenjm zemčat do Ewropy. Wiz báseň „Mé procházky“ od F. Šohage, w Časopisu Česk. Mus. 1840, str. 327.

1498. **Wláda panenská**; naráţeno zde na panowánj Alţběty,

Werš

wůbec „panenskau královnau“ nazýwané. Wiz „Obrazy z Anglicka, “ Kwěty 1840.

1498. **Raleigh**, anglický admirál, obgewil a podmanil Virginii a učinil tjm základ k anglickým osadám w Americe; byl napotom po 13 let w žaláři Toweru w Londýně u wazby držen, kdež dějepis swěta (*History of the world*) sepsal. Z wězenj pak byw propuštěn podniknul náběh na Guiánu a Španielské země w Americe; že se wšak wěc tato úplně nepodařila, byltě we Westminsteru stětjm odprawen.

1511. **Filip Sidney**, miláček královny Alžběty a záhy welmi šťastný bogownjk. Sepsal-tě swůg powěstný román „*Arcadia*“ za doby swého wyhnanstwj ode dwora královského.

1514. **Hampden**, udatný wogenský wůdce, byl na wzdor welikým zásluhám do žaláře uwržen, poněwadž se gemu, ač křiwě, dáwala wina, že swými řečmi lid proti Karlu I. pobauřil.

1523. **Russel** byl roku 1683 šat pod zámjnkau, že prý měl účastenstwj w tehdegšjm zbauřenj proti Karlu II. Wlastnj přjčina toho záležela wšak w tom, že wéwoda Yorkský byl odpornjkem geho.

1528. **Britský Kassius.** Mjnj se zde Algernon Sidney, synowec swrchu (w poznámce k werši 1511) uwedeného spolugmenowce Filipa. Byl znamenitý hagitel wolnosti anglické; a wšak po nazpět powolánj Karla II. ke stětj gsa odsauzen, žiwot na poprawišti w Londýně skončil. Bránilť práwa člowěčenstwa také we swém znamenitém spisu: *Discourses concerning government* (Rozprawy o wládě).

1535. **Bakon** s přigmjm Verulamský, kancljř, znamenitý bohoslowec, libomudřec, práwnjk a dějepisec. Opustiw we filosofii starau dráhu školskau, zawedl w nj způsob zkušebný čili empirický. A wšak gakožto státnjk nebyl šťasten; neboť s úřadu lorda kancljře roku 1621 swržen, téhož ještě roku we weliké chudobě zemřel. Wiz „Průmyslného posla“ od Amerlinga, a „Časopisu Českého Museum“ 1842 str. 126.

1542. **Pláto,** Athénčan a dostogný žák Sokrata, neučil libomudřectwj w saustawě, nébrž w zagjmawém zábalu rozmluw, a stal se zakladatelem zwláštnj strany, která od mjsta, kdež

Werš

učil, Akademickau se nazywala. Wiz „Aurelia Viktora Děginy Řjmské“ od Chmely, na str. 149, poznámku 81. c.

Stagyrit t. g. Aristoteles, důmyslný mudřec ze Stagyry, města w Macedonii, kdež se roku 384 před Kristem narodil. Sám gsa učedlnjkem Platóna, stal se původcem strany Peripathetiků. Geho spis „Orğanon“ (*Ὄργανον*), gednagjcj o loğice, náležj mezi řjdká djla, která stále welikau cenu magj. Sepsalť ostatně k osmi stům spisůw, z nichž gen některé na nás došly, a mezi kterými geho rhetorika, poetika, geho praktická filosofie, zwláště pak pädağoğika neywjce wynikagj.

Tullius, totiž Markus Tullius Cicero, weledobře známý slowútný mudřec a řečnjk Řjmský; sám byw konsulem, a mnohé přewraty řjše přečkaw, konečně na rozkaz triumwira (trogpána) Antonia aukladně zawražděn gest. Wiz Aurelia Viktora „Děginy Řjmské“ od Chmely str. 109.

1551. **Antonjn Ashley Cooper,** hrabě Shaftsburský, wýtečný státnjk, narozen roku 1621 we Windbornu, zemřel roku 1682.

1556. **Robert Boyle,** slowútný přjrodozpytec, sepsal mnoho děl o přjrodnictwj a bohoslowj; zemřel roku 1691.

1558 **Jan Locke,** narozen roku 1632, zagmul neyprwněgšj mjsto w libomudřectwj spekulatiwnjm swau „Zkaušbau o rozumu lidském“ (*Essay concerning human understanding*). Také geho biblické a wychowatelské spisy znamenitau powěst magj. K poslednjm náležegj geho djla „*On government*“ (O wládě), a „*Some thoughts concerning education*“ (Některé myšlénky o wychowatelstwj).

1560. **Newton,** wiz poznámku k 208. werši „Gara.“

1566 — 1577. **Shakespeare** a **Milton,** přjliš dobře známj wýtečnj básnjkowé. Nepřekonaných dram prwnjho se také porůznu překlady české k wydánj připrawugj; wiz poznámku k 646. werši „Zimy“; „Ztracený Ráj“ (*The Paradise lost*) druhého nám od Jos. Junğmanna podán gest.

Spencer, slowútný, našemu Thomsonu obljbený básnjk, rozličná djla po sobě zanechal, z nichž geho „Čarowná královna“ (*Fairy Queen*) gest neywýtečněgšjm. Wiz „Žiwot Thomsona.“

Werš

Chaucer gest neystaršj wšech znamenitých básnjkůw anglických; zemřel roku 1598.

1626. **Amfitríte,** dle bágeslowj Řekůw choť Neptunowa, a tudyť bohyně a králowna moře; rodičowé gegj byli Okean a Téthys. Wyobrazuge se obyčegně na polo oděna, ana prawicj třjzubec držjc buď na delšjnu gezdj, buď w lasturowém wozjku, od delšjnů taženém, gede, an obsluhugjcj Nymfy gj průwod činj. Básnjku zde na mysli tane Gasoň čili *Ἥλιος* (bůh slunce), an Amfitrítu hledá.

1686. **Styx,** dle bágeslowj řeka w temné řjši zemřelých, přes kterauž tito od lodnjka Charona bywali přeplaweni.

1695. **Lada** čili Venus, hwězda gitřnj, když před sluncem wycházj, a hwězda wečernj, když ge při západu následuge.

PODZIM.

3. (též 888) **Dorická pjšťala.** Dorické nářečj Řekůw, ačkoli gsauc twrdšj, nežli Jonické, bywalo nicméně pro swau starobylost a wážnost we slawných zpěwech, hymnách a t. d. w hustém užjwánj. Dle způsobu rozličných nářečj byla pak také hudba Řeků we wjce druhů poddělena, gakož w Lydický, Jonický, Fryğický, Dorický i giné. Tento poslednj slaužjwal k wyznačenj předmětů statných a welebných.

9. **Onslow,** znamenitý, wýmluwnostj proslulý státnjk, našemu básnjku saučasný.

23. 24. Dne 23. září stupuge slunce ze znamenj panny *virgo* ♍) do znamenj wáhy (*libra* ♎), čjmž nastáwá rownodennost a začátek podzimku.

120. **Geřáb,** mohútný, z lešenj sestawený strog, kterýmž se wěci tjže weliké wzhůru wytahugj, u. př. w přjstawech z korábů na břeh, aneb naopak; der Krahn, angl. *crane*.

121. **Temže** (angl. *Thames*, die Themse), hlawnj řeka w Anglicku, po njž také Londýn ležj; padáť do sewerného moře Wiz Balbiho Zeměpis I. str. 111.

Wers

177. S rozprawau „Palémon a Lavínia“ srowney biblický příběh „Booz a Ruth“ w knize Ruth 2. 3. 4. Nekteřj němečtj básnjci, mezi nimiž také Wieland, tuto wzornau rozprawu podlé Thomsona wzdělali.

220. **Arkádie,** kragina řecká, wlastnila sobě čest, že gest rodiště bohů a domow Pelasgů, neyprwněgšjch to obywatelů země řecké. Kragina ta od básnjků co sjdlo šťastného žiwota pastýřského a hudby opěwána bywá.

471. **Proti šelmě** t. g. proti lišce.

483. W některých, také anglických, wydánjch gest celé mjsto od werše 483 — 569 wypuštěno, gjmž, gak úplně patrno, náš gemnomyslný, a pro šlechetněgšj zábawu zanjcený básnjk živými barwami nedůstognost a powrhlost podobného počjnánj na oči wystawiti mjnj. Tato gemnomyslnost geho ještě zřegměgi wyswitá dále, kde o powolánj a slušněgšjch zábawách panj a djwek howor wede (570 —608).

500. **Centaurowé** byli wlastně předwěký bogowný národ w Thessálii (kragině řecké, nynegšjm to pašaliku Larišském a Janinském). Podlé řeckého bágeslowj byli to wšak smyšlené nestwůry, na polo lidé a na polo koně, kteréž Ixion splodil obegmutjm oblaku, gegž gemu Jupiter na mjstě Junóny do náručj podal. Smyšlénka ta powstala nepochybně tjm, že Centaurowé gedni z neyprwněgšjch byli, kterjž koně krotili, a gich gjzdecky, zwláště w bogi, užjwali.

516. **Mája,** dle řeckého a řjmského bágeslowj dcera Atlasa a Pleiony, a milenka Jupitera, kterýž s nj Merkura zplodil.— Mimo tu wedla ale také bohyně Cybelé (*Κυβελη*), choť Saturnowa a bába wšech bohů, toto přjgměnj „Mája“, od něhož také měsjc *máj* swůg názew obdržel, gelikož Cybelé za wýznak čili symbol plodné a živné země powažowána byla.

519. **Oktobrák,** druh silného piwa barwy zatemnělé.

620. **Melinda,** smyšlené gméno.

644. **Phillips,** skladatel poučné básně, k njžto sobě gabčák (*cider,* Apfelwein, Apfelmost) za předmět zpěwu zwolil. Byl on z anglických básnjků druhý, kterýž psal werše bez rýmu; za prwnjho, kterýž tak též byl učinil, se wůbec Mil-

Werš

ton považuge, ačkoli giž před oběma Shakespeare také nerýmowané jamby we swých dramách má.

617. **Silurie,** dědina w kragi nynějšjho Herefordu. Wiz Balbiho Zeměpis I. str. 146. Gméno pocházj od národu w staré Britanii, od Řjmanů *Silures* nazwaného.

651. **Dodington,** wiz poznámku k 29. werši „Léta."

656. **Dorsets,** hrabětstwj w Anglicku (*Dorset-shire*), známé zwláště poskytowánjm wýborných stežňů a překrásné wlny. Wiz Balbiho Zeměpis I. str. 139.

666. **Edward Young,** geden z neyznamenitějšjch básnjků anglických, narozen 1681 a zemřew 1765. Zjskal sobě nesmrtedlné gméno zwláště swým wýtečným djlem „Nočnj rozgjmánj" (*Night-thoughts*) w dewjti zpěwech, kteréz také w český gazyk od Jana Negedlého gest prózau přeloženo.

676. **Nektarka,** ginak mednice, die Nectarine; druh broskwj barwy a welikosti giným obyčegné, chuti wšak mnohem přjgemnějšj, která tjm wjce lahodj, an dužnina, zdlauhawěgi se rozplynauc, déle w ústech potrwáwá.

701. **Klaret** (francauzsky *clairet*), druh wjna francauzského, barwy z bleda čerwené, a chuti welmi lahodné; má toto gméno od swé gemné gasnosti (*clair*). W překladu gsem zachowal anglický způsob psanj *claret*.

730. **Hebregský bard** t. g. Mogžjš; naráženo zde na biblické popsánj stwořenj swěta w I. knize Mog. 1, 2. 4. 14.

741. **Druh mudrců.** Náš básnjk zde wywracuge bludnau důmněnku některých staršjch přjrodnjků o půwodu pramenůw a řek, při čemž, zwláště od werše 805 až 833, také obratným zeměslowcem býti se wykazuge.

770. **Deukalión,** dle báge syn Prométheůw, zasnauben s Pyrrhau. We weliké potopě, kterauž Jupiter lidstwo prwnj wyhubil, gediný Deukalión se swau manželkau zachráněn gest, an lodj k wrchu Parnassu přistál. Oba wyhubené člowěčenstwo opět obnowili, an s wrchu kamenj za sebe přes hlawu házeli; z kamenj od Deukalióna házeného powstali mužštj, z onoho od Pyrrhy pak ženské.

781 — 801. **Taurus,** neydelšj pohořj, kteréž Asii probjhá.

Wers

Hory Imegské (*Imaus*, také *Emodus* nazwané), gsau část pohořj Taurického.

Balkán čili **Hämus**, pohořj mezi Bulharskem a Rumelij (mezi starau Mösij a Thrácij).

Dofrinské wrchy (angl. *Dofrine Hills*, wlastně pak po norwežsku *Dovrefjeld*), odwětwj skandinawského pohořj, mezi okreskem Dronthjemským a Aǧǧerhuuským w Norwežsku, kteréž gimi na dwě části gest rozděleno. Wiz Balbiho Zeměpis I. str. 90. a 175.

Chwalinské moře, t. g. Kaspické mezi Ewropau a Asij.

Euxin (*Εὔξεινος*) čili *Pontus Euxinus*, gméno černého moře; původnj wšak název geho byl *Pontus Axenus* (od řeckého *ἀ-ξενος*, ne-hostinský).

Rifegské skály neboli **hory** (*montes Riphaei*), gesti staré gméno Uralu, ohromného pohořj mezi Ewropau a Asij. Rusům slowau Rifegské hory **Великій каменный поясъ** (Welikij kamennij pojas), gakž to i Thomson w poznámce pod textem připogil: *The Moscovites call the Riphean mountains „Weliki Cameny poys“, that is: the great stony girdle“.*

Atlas, pohořj w sewerné části Afriky, kteréž státy Marokko Algjr (čti Aldžjr), Tripolis a g. probjhá.

Měsjčnj hory, čili **Lunné hory**, ohromné, posud neúplně wypátrané pohořj w Africe, kteréž takořka celý gegj střed probjhá. Wiz „Wlastimila“ 1841. I. str. 81.

813. **Mula**, bahnitá, anebo pljsnj giž prohnilá země (angl. *mould*; srowney polské muł.)

863. **Hebridky**, od anglických zeměpisců *Western-Islands* (západnj ostrowy) zwané, ležj na západnj straně ode Skotska w moři Atlantském. Ostrowů těch se počjtá asi tři sta, mezi nimiž 86 obydlených a welmi dobře wzdělaných gest; ponebj gegich gest studené a nad mjru wlhké. Gest při nich zwláštnj paměti hodno, že na nich stromy nerostau. Wiz Balbiho Zeměpis I. str. 109.

878. **Kaledónie**, neysewerněgšj část Skotska; gméno to se druhdy také pro celé Skotsko bráwá.

Wers

887 — 891. **Tweeda** (angl. *Tweed*), řeka, gegjžto dolegšj djl Anglicko ode Skotska odlučuge; béře se přes Berwick, a wtéká w sewerné moře. Thomson zde připomjná rodiště swé a prwnj pokusy w básnictwj. Wiz geho Život.

Jed, potok, kterýž do Tweedy padá.

Orka a **Betubium,** gména dwau wrchů we Skotsku.

892. 898. **Národu,** totiž Skotského.

William Wallace, mladý šlechtic Skotský a nešťastný hagitel neodwislosti swého národu. Bogowal s neywětšj udatnostj pro wlast swau; a wšak zdrádně Anglickému králi Eduardu I. wzdán, roku 1305 hanebně odprawen byl. Obšjrněgšj životopis geho nacházj se w 1. djlu „Dennice," zábawného a ponaučného spisu od Malého, na str. 362. Geden z francauzských překladatelů „Počasů" prawj mylně w poznámce: „*Wallace, un des généraux des Ecossais rebelles sous Charles II.*" (?)

919. 920. **Batavia,** latinské gméno královstwj Njzozemského, někdy pak také pauze Hollandska.

Skwělých ryb, t. g. slanečků čili sledj, Häringe.

927. **Jan Argyle,** člen šlechtické rodiny Skotské; bogowal pod Marlboroughem we Flandersku, táhl s wogskem anglickým do Španělska, přewzal roku 1711 na mjstě lorda Stanhopa wůdcowstwj nad wogskem anglickým tamtéž, wtrhl roku 1712 s částkau téhož wogska na ostrow Minorku, porazil 1716 Jakubjny pod hrabětem Marrem u Dunblainu we Skotsku, a stal se proto wywodau; zemřel 1743.

942. **Forbes,** lord a státnjk, Thomsonu saučasný, wynikagjcj co zwláštnj lidomil a podporowatel uměnj. Wiz „Thomsona život."

1003. **Bohowka zádumiwosti.** Zosobněna gest zde zádumiwost čili zádumčiwost (zamyšlenost, Schwermuth, angl. *melancholy*) pod způsobau bohyně.

1040. **Stowe,** wenkowské sjdlo lorda viskounta (mjstohraběte) Cobhama, plné přjrodnjch okras, gichžto použiw powěstný anglický zahradnjk Kent neykrásněgšj sady zde založil.

1041. **Jonie,** ondy gméno kraginy na pobřežj Malo-Asie.

1046. Mjněn zde **William Pit** staršj, hrabě Chatamský (*Earl of Chatam,* žil 1708 — 1778), saučasnjk i přjzniwec Thom-

Werš

sonůw a slowútný státnjk, kterýž wjcekráte gsa w čele wlády ku zwýšenj anglické moci welice přispěl. Gesti to otec neméně znamenitého Williama Pita mladšjho, kterýž od 1759 — 1806 žil.

1048. **Chrámeček ctnosti;** tak slula prostomilá budowa we swrchu uwedených Stowských sadech lorda Cobhama.

1054. **Attika**, kragina starého Řecka, gegjmž hlawnjm městem byly Athény. Wiz poznámku k 675. werši „Zimy.“

1068. **Elysium,** w bágeslowj starých Řeků a Řjmanů ony přerozkošné dědiny, gež lidé, za žiwota ctnostnj, po smrti obýwali; odkud gméno to na každau rozkošnau kraginu wůbec přešlo.

1070. **Cobham;** wiz práwě uwedené poznámky k 1040 a 1048 werši. Básnjk zde činj zmjnku o wůdcowstwj, kteréž Cobhamowi w tehdegšj válce Angličanů s Francauzy swěřeno bylo.

1202. **Palermo,** hlawnj město ostrowu Sicilie. Básnjk se zde zmiňuge o welikém zemětřesenj dne 1. září roku 1726, gjmž na město weliké zpuštěnj dolehlo.

1315. **Tempe,** wiz poznámku k werši 909. „Gara.“

Hémus čili Balkán, pohořj mezi starau Mösij a Thrácij (nyněgšjm Bulharskem a Rumelij); wiz poznámku k 781 — 801 „Podzimu.“

ZIMA.

6. **Hrůzo z mládi mi powědomá.** Naráží zde básnjk na swé hornaté rodiště. Wiz geho Žiwotopis.

17. 18. **Prwnj we zpěwu zkaušky;** zpěw „Zima“ byl totiž prwnj wětšj spis Thomsonůw. — **Wilmington;** srowney „Žiwotopis.“

42. 43. Dne 21. prosince wstupuge slunce ze znamenj střelce (*sagittarius* ♐) do znamenj kozorožce (*capricornus* ♑), čjmž počátek zimy nastáwá. — Půlkoňský, centaurisch;

Werš

wiz poznámku k 500. werši „Podzimu.“ — **W o d a ř** čili **w o d n á ř** (*aquarius* ♒) též gedno dwanáctera znamenj nebeských.

206. **Dumawost,** zamyšlenost, přemýšliwost (angl. *Contemplation*), zde co osoba předstawená.

246 — 256. **S čerwenawým oprsjm** t. g. **č e r m á č e k**, genž se w čas zimy do lidského příbytku zahostjwá.

Skřjtkowé, domácj bůžkowé starých Slowanů, *penates,* die Hausgötter.

359— 388. Učiněna zde zmjnka o **s p o l k u l i d o m i l ů**, kterýž se roku 1729 w Londýně pode gménem *„Jail Committee“* (Wýbor žalářnj) sestawil, a ulehčenj stawu neštástných wězňů (zwláště pro chudobnost zatknutých a neslušně trýzněných) sobě za aučel položil. Wytýká zde básnjk nelidské toho času zřjzenj žalářů, gakož i weliké wady tehdegšjho saudnjho řádu w Anglicku.

415. **Grisonštj** (*Grisons*, Graubündner), t. g. obywatelé kantonu Grisonského we Šweycařjch. Wiz Balbiho Zeměpis I. str. 315 a 323.

439. **Sokrates,** neyslowútněgšj mudřec starého Řecka, syn sošnjka Athénského; narozen we 4. roku 77té Olympiady, čili 469 před narozenjm Krista, zemřel co obět prawdy w 70. roce wěku swého, byw odsauzen k wypitj otrawné čjše.

446. **Solón,** slowútný zákonodárce Athénský, narozen na ostrowě nazwaném Salamin roku 639 před Kristem. Zrušiw krwawé zákony Drakóna, způsobil podstatné oprawy we wládě; gjm také Areopag (*Ἀρειοπαγος*) čili neywyššj saudnice w Athenách neywětšjho lesku nabyl. Zemřel roku 559 před Kristem na wýspě Cypru.

453. **Lykurg,** znamenitý zákonodárce Spartánů, as 888 před Kristem. Byl sice králewic, odřekl se ale sám koruny, a cestowal po mnohá léta po cizjch zemjch, aby gich zřjzenj seznal. Nawrátiw se pak do wlasti, zawedl nowý řád zemský, gelikožto hlawnjm účelem bylo **w o g j n s k é** občanů wychowánj. U Spartánů, kteřjž tehda na njzkém stupni wzdělanosti stáli, sobě tjm weliké zásluhy zjskal.

456. **Wůdce neskloněný**, t. g. **L e o n i d a s**, udatný wůdce Spartánský, kterýž, od weškerého spogeného Řecka mage swě-

Werš

řeno hágenj Thermopylegského přesmyku (čili těsného průchodu) proti Perskému králi Xerxesu, raděgi se swými třemi sty Spartány čestnau smrt na bogišti wolil, nežli by se byl nepřjteli poddal.

459. **Aristides**; wiz poznámku k 1491. werši „Léta.“

466. **Kimón** (druhdy po latinsku *Cimon*), syn Miltiádův, a poslednj, wlastensky smýšlegjcj wůdce Athénský, spolu přjkladnau nezištnostj a tauženjm po blahu obecnjm wyznačený. Od Aristída wěcem wlády wyučen, byl dwakráte za wrchnjho wůdce we válce proti Peršanům zwolen, nad kterýmiž obogjkrát dobyw skwělého wjtězstwj, w čas pokoge pro zwelebenj Athén přemnoho blahoděgně podniknul. Wšak také on osudu mnohých naneywýš zaslaužilých Athéncanův neušel; neboť při wšj péči o blaho wlasti byl od swých newděčných spoluměšťanů wyobcowán, kterjž geg wšak, od Peršanů poznowu stjsněni, opět do wlasti popowlali, načež, nad těmito zwjtěziw, brzo zemřel, an se právě o mjr s Peršany gednalo.

474. **Timoleón**, wýtečný wůdce Korintský, kterýž zamezowánjm wšeho zwolnictwj a přemoženjm nepřátel sobě gméno „Oswoboditele wlasti“ neywětšjm právem zjskal, an od něho také wlastnj bratr Timophanes, kterýž na ugmu wlasti sobě neywyššj moc a zwolnictwj přiswogiti chtěl, k smrti odsauzen byl.

476. **Thebánské dwé** t. g. Pelopidas a Epaminondas, oba znamenitj wůdcowé Thebánských. Žigjce oba stegného času, pozwedli wlast swau na wysoký stupeň sláwy, neywjce pak bitwau u Leuktry, proti Spartánům od nich swedenau. Oba wšak zakusili newděku spoluobčanů swých; neboť prwnj z wlasti wyobcowán gest, druhý pak bez mála k smrti odsauzen býti měl; oba pak také žiwot swůg na bogišti skončili. S nima spolu sláwa Thebánských klesla.

479 — 481. **Phókión** (po latinsku *Phócion*), slowútný státnjk a wůdce Athénský. W neywyššjch hodnostech zprávy zemské postawen, žil nicméně w neywětšj chudobě pro swau přjsnau správnost a nezištnost. Ač hognými zásluhami ozdoben, neušel předce newděčnosti spoluobčanů swých; neboť odsaudili geg, osmdesátiletého starce, k smrti, giž on s neywětšj mužnostj pře-

Werš

trpěl. Athénštj později uznali křiwdu gemu učiněnau, a potrestawše obžalowately geho, čestné slaupy gemu k oslawenj zřjdili.

486. **Ágis**; toho gména stáwá wjce panownjků Spartánských; našemu básnjku, gak se domnjwám, zde na mysli tane A g i s IV., kterýž w bitwě proti Sikyonským a Argiwským u Mantinéy padl.

490 — 497. **Arátos**, narozen w Sikyonu roku 272 před Kristem, byl udatný a šlechetně smýšlegjcj, i pro blaho wlasti wřelý muž; wyprostil swé rodinné město z poroby, w njž úpělo pod garmem Nikoklesowa zwolnictwj, byl napotom po přistaupenj Sikyonských k Achaiskému spolku wůdcem geho wogska; zemřel wšak roku 212 před Kristem, od Taurióna otráwen.

Philopömen, slawný řecký wůdce, narozen w Megalopoli roku 253 před Kristem. Giž záhy we mnohých bitwách se wyznamenaw, byl w 44. roce wěku swého za wrchnjho wůdce spolku Achaiského zwolen, načež u Mantinéy úplně nad Spartány zwjtězil. U zbauřenj, w Messéně proti Achaiskému spolku wypuklém, táhl, ač stářjm i chorobau skljčen, proti buřičům, kde z počátku sice wjtězil, potom ale těžce raněn a od nepřátelů chycen, k wypitj otrawného kalicha odsauzen byl. Wiz poznámku k 59. werši „Gara."

498. **Národ bugarý**, totiž Řjmanů.

502. **Numa Pompilius**, z Řjmských králůw druhý a nástupce Romulůw, kterýž maudrými zákony a prospěšnými změnami, zwláště strany náboženstwj, sobě welikých zásluh o prwnj wzdělánj Řjmského národu zjskal. Oně wšjm právem „zakladatelem náboženstwj Řjmanůw" sluge. Wiz „Aurelia Viktora Děginy Řjmské" od Chmely str 43.

504. **Servius Tullius**, šestý král Řjmský, znamenitý množstwjm ustanowenj prospěšných, zwláště ohledem na zprawowánj lidu, čjmž prwnj zárodek mohútné Řjmské republiky počat gest.

507. **Obce rodič** t. g. Lucius Junius Brutus, kterýž wyhnánjm Tarquinia wysokomyslného a zrušenjm moci králowské se stal prwnjm konsulem nowě zřjzené republiky Řjmské. Oně úřad nastaupený tak sprawedliwě wedl, že i swé syny Tita a Tiberia, gež na spiknutj w prospěch králůw zosnowaném postihl, s osatnjmi winnjky odprawiti kázal. Wiz Aurel. Vikt. str. 51.

Werš

509. **Markus Furius Kamillus,** neydřjwe úřad ochránce lidu (*tribunus plebis*), pak censora a diktátora w obci Řjmské důstogně a k blahu občanů zastaw, nicméně s newděkem swého národu se potkal, kterýž geg na křiwau žalobu wypudil do wyhnanstwj. Kamillus se wšak na newděčné wlasti nemstil, nébrž, když Brennus pozděgi Řjma se zmocnil, přikwapil w prawý čas k oswobozenj Řjmského hradu (*Capitolium*). Také pozděgi ještě několikráte diktátorstwj na sebe přigaw, wjcekráte swau otčinu proti nepřátelům zahágil, tak že wšjm právem „druhým zakladatelem Řjma" nazwán byl. Wiz Aurel. Viktor str. 61.

511. **Kajus Fabricius,** s přjgmjm *Luscinus,* wyniká co wzor ctnostj občanských, zwláště pak swau prawolibnostj a opowrhowánjm wšelikého zisku. Gsa wjtěz nad nepřátely Řjmské wlasti, byl za přjčinau wykaupenj zagatých k Epirskému králi Pyrrhowi odeslán, kterýž, znage chudobu Fabricia, geg dřjwe podplacenjm, pak i wýhrůžkami k swé straně swésti chtěl. Fabricius ale, wěren swé powinnosti, negen tehdáž nepodwratný potrwal, nébrž i pozděgi Pyrrhowi geho lékaře swázaného nazpět odeslal, kterýž se Fabriciowi za gistý dar k otráwenj pána swého nabjdnul. Šlechetný tento čin tak welice Pyrrha dogal, že, gakkoli w bogi nepřátelském proti Fabriciowi postawen, gemu na důkaz weliké úcty wšecky zagaté Řjmany bez wýplatného wydal. Ačkoli Fabricius dwakráte konsulem a gednau censorem byl, umřel předce w tak weliké chudobě, že se geho dceři wěno z obecnj matice dáti musilo. Na důkaz newšednj lásky Řjmanůw k němu učiněna u něho wýgimka od zákona, dle něhož nikdo we městě pohřben býti nesměl. Wiz Aurel. Vikt. str. 71.

512. **Lucius Quinktius Cincinnatus,** rownéž slowútný muž Řjmské republiky. Když odeslancowé Řjmštj gemu zprawu přinášeli, že za konsula zwolen gest, nalezli geg práwě na poli u pluhu, ke kterémuž se pak opět nawrátil, když důstogný úřad, na sebe wložený, čestně dokonal. Pozděgi pak ještě dwakráte w čas nebezpečenstwj wlasti za diktátora zwolen byl, pokaždé pak, skončiw úlohu swau, opět rolnického zaměstnánj skromný se chopil. Wiz Aurel. Viktor str. 57.

Werš

513. **Twůg obětenec,** t. g. Markus Atilius Reğulus. Gakožto konsul Sallentjny poraziw, byl (w prwnj punické wálce) z Řjmských wůdců neyprwnějšj, kterýž se s loďstwem do Afriky přeplawil. Zde loďstwo Karthağjnůw poraziw, až ke hradbám Karthağinským doniknul; a wšak přewahau Spartánského wogska pod Xantippem přemožen a zagat, do moci Karthağjnů se dostal. Když pak nato wálečné štěstj Řjmanům proti Karthağjnům neustále přálo, odřjdili tito do Řjma wyslance k wygednáwánj, a s nimi také zagatého Reğula, geg dřjwe přjsahau zawázawše, aby, gestli by podané náwrhy od Řjmanů přigaty nebyly, opět do Karthağa co wězeň se nawrátil. Uznáwage wšak Reğulus, že by náwrhy tyto prospěchu wlasti geho na přjkoř byly, sám w radě Řjmské proti gich přigmutj radil, a wěren slibu (i zanechaw manželku, djtky a přátely, geg zadržeti chtěgjcj), odebral se nazpět do zagetj swého, kdež dle zprávy nekterých starých děgepisců bolestně prý umučen byl. Wiz Aurel. Viktor str. 75.

517. **P. Kornelius Scipio** staršj, byl giž w 24. roce wěku swého náčelnjm wůdcem we Španielsku, kteréž, poraziw Karthağjny, za čtyry léta opět Řjmanům wydobyl. Gakožto konsul do Afriky odeslán, porazil i Hannibala, odkud přjgměnj Africanus obdržel. Také nad Syrským králem Antiochem zwjtěziw, žiwot swůg w tiché saukromnosti skončil.

523. **Přjsný Káto.** Toho gména w Řjmských děginách stáwá mužů dwau, kteřjž oba gak milowánjm bezúhonných mrawů, tak i přjsnostj se wyznačugj. Prwnj, Markus Portius Kato, slowútný wogenský wůdce, práwnjk a řečnjk, znám gest obecným přjgměnjm „Censor," gakož i swau průwowědj: *„Ego autem censeo, Carthaginem esse delendam,"* kteraužto w radě, strany Karthağa odbýwáwané, pokaždé swé řeči končjwal. — Druhý pak, Kato Utický, byl prawnuk prwnjho, a w době wálky Julia Cäsara s Pompejem swau srdnatostj a milowánjm wolnosti powěstným se stal. Wiz poznámku k 1419. werši „Léta."

524. **Markus Junius Brutus,** znamenaw, kterak Julius Cäsar po zahynutj Pompeja sobě wždy wjce moci samowládné swogil na ugmu a ku zkáze republiky, wešel také we

Werš

spiknutj proti Cäsaru, ač ginak přjteli swému, a byl také mezi těmi, kteřjž geg w radě dýkami zawraždili. Spatřiw geg Cäsar mezi spiklými zwolal k němu pauze w tato slowa: „Také ty? Brute!“

532. **Z Mantowy pastýř** t. g. Virgil; wiz poznámky k 55. a 456. werši „Gara.“

550. **Alexander Pope,** wýtečný básnjk anglický, narozen 1688 w Londýně. Záhy wědám a básnictwj se oddaw, stalť se brzo spisowatelem, národu obljbeným, ačkoli malodušnj sudjlkowé dosti proti němu brogili, gež ale whodnými satyrami neywjce we swé „Dunciádě“ *) k umlknutj donutil. Stále byw choraw, zemřel giž roku 1744; geho pak sebrané spisy Warburton, přjtel geho, w Londýně 1752 poprwé wydal. Wynikáť mezi nimi geho „Zkauška o člowěku“ (*Essay on man*), od Tablice w náš gazyk (1831) metricky přeložená, pak „Laupež kadeře“ (*The rape of the lock*), gakož i geho „Dopisy básnické.“ Také náš Josef Jungmann některé wýgimky ze spisůw geho na náš gazyk přewedl. Wiz Jos. Jungmanna „Sebrané spisy“ str. 56. 68. 103. —

555. **Jakub Hammond,** pro swé „Žalozpěwy lásky“ (*Love's Elegies*) wůbec anglickým Tibullem nazwán, narodil se w Londýně roku 1710. Přidružen ke dworstwu králewice Waleského zahořel zde láskau ke dwornj slečně Dashwoodowé, gegjžto twrdost gemu k oněm krásným žalozpěwům podnět zawdala. Umřel záhy na to (roku 1742), nač také Thomson, co přjtel geho, žalostně narážj. Komu při weršjch 555 — 571 na mysli natanau náš Mácha nebo naše Lidmila Tichá, we kwětu naděgné mladosti nám smrtj oderwané?

646 — 648. **Hamlet,** knjže Danemarský, hlawnj osoba we dramě téhož gména od Shakespeara. Ukázky českého překladu podány byly we „Hronce“ od Křižáka.

Othello, mauřenjn Benátský (*The moor of Venice*), též hlawnj osoba w Shakespearowě truchlohře téhož gména, gegjžto český překlad máme od Malého.

*) Dunce znamená w anglickém tolik co nadutý hlupec.

Wers

Monímia, hlawnj osoba w dramě „Sirotek“ (*The Orphan*) od Otwaye (žil 1651 — 1685).

Belvidera, prwnj milownice w truchlohře „Zachráněnj Benátek“ (*Venice perserved*) od téhož.

655. **Bévil,** osoba w dramě „Sauwědomj milenci“ (*Conscious lovers*), gižto složil Richard Steele (žil 1671 — 1729).

664. **Lord Chesterfield,** narozen r. 1694 w Londýně, byl komořjm kněžice Waleského, a audem sněmowny nižšj, načež po smrti swého otce (1726) členem wyššj sněmowny se stal. Pozděgi na důstogenstwj wyslance u Generálnjch Států, a pak na hodnost mjstokrále Irského i státnjho tagemnjka powýšen byl. Zemřew 1773, wjce spisů po sobě zůstawil.

672. Nebudiž zde přehlédnuto, že práwě w onu dobu Francauzsko, nádhernostj swého dworu zwláště wyznačené, w nepřátelském postawenj proti Anglicku trwalo.

675. **Attické** mrawy wůbec za gemné, lepé a uhlazené powažowány byly. Wiz poznámku k 1054. werši „Podzimu.“

767. **Batawci,** wlastně gméno předwěkého germánského národu (*Batavi,* die Batawer); zde wšak přenešeno na obywalele Batávie čili Njzozemska. Wiz poznámku k werši 919 a 920 „Podzimu.“

772 — 775. Zmjnka zde o zimnjch zábawách obywatelstwa (také panugjcjch dworů) w zemjch sewerných.

Klauzawka, lešenj, ke spauštěnj sanj schwálně wystawené, asi 30 neb 40, ano též 60 střewjců wysoké, gehožto gedna strana z plochy šikmo nakloněné záležj, kteráž se pak ledowými krami čili kusy pokrýwá a tak dlauho wodau poljwá, až hladká powrchnost gegj dokonale zmrzne. Z protiwné strany se po schodech nahoru wystupuge, a odtud po spuštěných saňkách w neywětšj rychlosti se sgjždj. Wiz úplněgšj popsánj a wyobrazenj we „Swětozoru“ I. str. 213.

799. Básnjk zde mjnj Sibiř čili Sibirii.

808. **Země Kytagská** t. g. Čjna.

835. **Boótes** (*Βοωτης*), gméno sauhwězdj na nebi sewerném, nazwaného také *ἀρκτοφυλαξ* čili strážnjk medwědce, to odtud, že gest poblže wětšj medwědice čili

Werš

wětšjho wozu. Řecké gméno βοωτης znamená wlastně pohůnka, a dle bágeslowj starých odtud swůg půwod má, že Philomelos za wynalezenj pluhu (k němuž prwnj byl gunce zapřáhl) od swé matky Živěny (Ceres) do nebe spolu se swau spřežj přenešen a tam w ono sauhwězdj proměněn byl.

836. **Národ bauřerodý** t. g. kočownj Skythowé.
Kaurus, sewero-západnj wjtr.

843. 851. **Laparé**, obywatelé Loparska, die Lappländer. Wiz Balbiho Zeměpis I. str. 180. a 909.
Ren, *rangifer*, *cervus tarandus*, das Rennthier.

859. **Blesk meteórů**; básnjk zde mjnj záři sewernau. Wiz Smetanůw „Silozpyt" str. 417.

865. **Čudowé**, die Ehstländer, wlastně rozdjlnj od Čuchonců, die Finen. Wiz Šafařjkowy „Slowanské Starožitnosti" (oddjl dějepisný) str. 33 a str. 240 — 262; pak téhož „Slowanský Zeměvid" a „Slowanský národopis" str. 128; [rowněž i Balbiho Zeměpis I. str. 180. 909. a 934 — 935. Náš básnjk zde gména „Finland" w obwyklém smyslu užjwá, mjně totiž obywatele Finlandu a spolu náměstnictwj Estonského.

875. **Niemi.** Znamenitý francauzský cestowatel Maupertuis (za časů Ludwjka XV.) we swém spisu o twaru země, popsaw krásné gezero a pohořj Niémské w Loparsku, takto dokládá: „Měli gsme několikráte přjležitost, s těchto wýšin se djwati na ony páry z gezera wystupugjcj, gež tamnj obywatelé Haltios nazýwagj, a za strážné duchy těchto hor magj. Zlekali gsme se před tjm, slyšjce zprávy o medwědech, kteřjž prý w těchto kraginách bydlj; my wšak newiděli žádných. Zdáloť se nám toto mjsto spjše obydljm Rusalek a Geniů, nežli medwědů býti."

876. **Tenglio.** Tentýž Maupertuis dj we swém spisu dále: „Překwapen spatřil gsem po břehu řeky této (Tenglio) množstwj růžj tak živé červenosti, gakýchž kdy w našich zahradách widěti možná.

887 — 889. **Tornea** (*Torneå*), gméno welikého gezera w se-

Werš

werné části Švédska. Wiz Balbiho Zeměpis I. str. 176.

Hekla, sopka na ostrowě Islandu (pod Dánskau wládu náležegjcjm, dle polohy pak giž k sewernj Americe připočteném). Sopka ta gest od roku 1768 nečinná.

Ğronsko, Grönland, z wětšj části posud neznámá země sewernj mezi ostrowem Islandem a sewernj Amerikau; newj se posud, zdali ono s tauto spogeno gest, an západnj i sewernj části geho pro ledowé kry dostaupiti nelze. Náležjť pod wládu Dánskau. Wiz Balbiho Zeměpis I. str. 208.

893. **Pod nebem obnowenym** t. g. we druhé polokauli zemské.

925. 926. Pode gménem Brita mjněn zde Hugh Willoughby, kteryž od anglické královny Alžběty wyslán gest, aby loďstwem wyzkaumal někde průplaw sewerowýchodnj.

930. **Arzína,** latinsky *Arsinus*, řeka w Ruském Loparsku, kteráž dle Baudranda do Ledowého moře (na sklonu k moři Bjlému) wtéká. Cestopiscowé Maty a Corneille udáwagj nadto, že se bljže města, Kola nazwaného, austj. Wiz *Bruzen la Martinière „Dictionnaire géographique et critique.“*

936. **Oby** čili **Ob,** weliká řeka we wýchodnj části Asiatského Ruska; temenj se na malém Altagi, a wtéká o mnohých ramenech asi pod sewero-točnowým kruhem do chobotu, podlé něho pogmenowaného.

955. **Petr Weliký,** car Ruský, twůrce mohútnosti říše Ruské.

969. Naráženo zde zwláště na těžké práce, k nimž se Petr Weliký pod zapřenau lodnjho tesaře w cizině podwolil. Anekdota z té doby použita w Lorzingowě německé zpěwohře „Car und Zimmermann.“

976. **Euxin,** t. g. Černé moře. Wiz poznámku k werši 781 — 801 „Podzimu.“

Baltická tůně, t. g. Baltické čili Baltské moře, wůbec Wýchodnjm mořem (die Ostsee) zwané. Wiz Balbiho Zeměpis I. str. 76.

980. 981. **Půlnočnj Alexander,** t. g. Karel XII., král Švédoský. Naráženo zde na wálky Petra Welikého se Švédy a s Turky. Wiz Tomkůw „Wšeobecný Děgepis“ str. 185.

Werš
1014. Gméno **Leviathan** zde od básnjka wzato gest za každau mořskau networu wůbec. Slowo to gest hebregské, לִוְיָתָן, a znamená doslowně tolik co „tuhý drawec wodnj“ podlé kořenůw תָּן (*than* t. g. drawá ryba čili drawý had, a לִוִי (*levi* t. g. spogený, také tuhý, od לָוָה *láwá* t. g. spogiti, přitužiti). Srowney Calmetůw „*Dictionnaire historique, critique, . . . et littéral de la Bible ; Tome IV. page CXXIV.* — W pjsmě swatém slowo to několikráte uwedeno gest, gako Job 3, 8 ; a 40, 20 ; Žalm 74, 14 ; a 104, 26 ; pak Izai. 27, 1., kdež se gjm ostrowid čili krokodil mjnj. Některj pak, gako u. př. Slezina (we swém „*Commentarium in vetus et novum testamentum, Pragae* 1770“), za to magj, že slowo to welrybu (*balena, cete*) wyznačuge, podporugjce swé mjnění tjm, že בְּהֵמוֹת *Behemoth* (wiz poznámku k 710 werši „Léta“) w biblj wzato gest wůbec za ohromné zwjře zemské, gemuž na popřjč užjwané לִוְיָתָן opět gen mohútnau networu mořskau znamenati může. W řeckém překladu starého zákona (*Septuaginta*) užjwáno pro לִוְיָתָן slowa *δρακων*, saň čili geštěr.

OBSAH.

	Stránka
Předmluwa	VII
Žiwot Jakuba Thomsona	XI
Garo	1
Léto	37
Podzim	91
Zima	131
Hymna k Bohu	163
Poznámky k „Počasům“	167

Omylowé tisku.

Str. XXXI	řád.	8	*mjsto*	život gen	*čti* život, gen
9	werš	221	. .	Pokdy labalzamowé	*čti* Poklady balzamowé, *což teprwé mezi tiskem porušeno gest.*
11	. .	292	. .	*slowo* hlodawá,	*w rukopisu přetržené, wymaž.*
12	. .	331	. .	hřjčkami	*čti* hřičkami
12	. .	336	. .	spásné	. . spasné
12	. .	345	. .	tyğr, gegžto	. . tyğr gegžto
14	. .	390	. .	náwnadn	. . náwnadu
15	. .	451	. .	gasnau	. . gasan
17	. .	520	. .	djra	. . djrá
25	. .	800	. .	dům ěnkau	. . dům něnkau
25	. .	818	. .	zuřiwá	. . zuřiwý
29	. .	945	. .	sljčnota	. . sličnota
30	. .	984	. .	ljchotného	. . lichotného
31	. .	1020	. .	perutěch	. . perutech
42	. .	101	. .	čtyřicjti	. . třidcjti
46	. .	243	. .	plahocj	. . plahočj
49	. .	349	. .	hřjček k hřjčkám	. . hřiček k hřičkám
61	. .	810	. .	hřjčkách	. . hřičkách
61	. .	811	. .	usměwugj	. . usměwagj
64	. .	908	. .	cjhá	. . čjhá.
72	. .	1186	. .	Tráwili, gsau	. . Tráwili gsau
101	. .	300	. .	ruměncen	. . ruměncem
112	. .	702	. .	připitj	. . při pitj
130	. .	1361	. .	wjřj.	. . wjřj,
136	. .	110	. .	žásne	. . žasne
152	. .	703	. .	ostré	. . ostrá
166	. .	102	. .	Knezpěwným	. . K nezpěwným
168	řád.	10	*po slowech* „Sebraných spisech“		*přidey*: str. 127.
172	. .	16	*mjsto*	wýchodn	*čti* wýchodnj
172	. .	22	. .	gmenowaný	. . gmenowaná
172	. .	23	. .	široký	. . široká
174	. .	19	. .	*νοτος*	. . *νοτος*
185	. .	33	. .	přistál	. . přistal.

Panu Hattalovi Z
Fran. D

THOMSONOWY

POČASY.

W české werše

uwedl

František Daucha.

1843.

LB D '11

Deacidified using the Bookkeeper process
Neutralizing agent: Magnesium Oxide
Treatment Date: March 2009

PreservationTechnologies
A WORLD LEADER IN COLLECTIONS PRESERVATION
111 Thomson Park Drive
Cranberry Township, PA 16066
(724) 779-2111

LIBRARY OF CONGRESS

0 014 152 342 9